

ཕམ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་པོད་སྤེང་། ༡༠༠

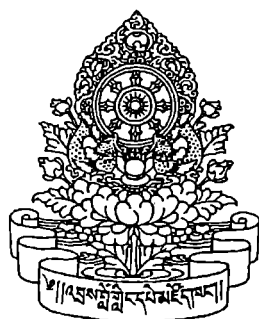
༡༡། །དབུ་མ་ལ་འདུག་པའི་བསྐྱན་བཅོས་ཀྱི་
དགོངས་པ་རབ་དུ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།

མཛད་པ་པོ།

ཙ་བ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ།

འབྲེལ་པ། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ།

ལྷ་ཆ་དབུས་པོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་གི་རྒྱ་གཞུང་སློབ་དཔོན་
ཡུན་ཚྲོགས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ཙ་འབྲེལ་སྦྱར།

འབྲས་སྦྱངས་སློ་གསལ་གླིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་དཔར་བསྐྱན་ཞུས།

པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་པོད་ཐེང་། ༡༠༠

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བསྐྱན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་རབ་དུ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།

དཔར་ཐེངས་དང་པོ།   གྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ ལོར།   དེབ་གངས་ ༡༡༠༠

དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ།   གྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ལོར།   དེབ་གངས་ ༡༠༠༠

དཔར་གྲུས་ཀྱི་བདག་དབང་།

དེབ་འདིའི་དཔར་གྲུས་ཀྱི་བདག་དབང་འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་ལ་ཡོད་པས།
དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་བཀའ་འཁྲོལ་མེད་པར་སྤྱད་ཀྱང་དཔེ་དེབ་འདི་ཆ་ཆང་ངམ་ཆ་
གས་ཅམ་ཡང་དཔར་གྲུས་སམ་དཔར་སྐྱེན་མི་ཚོག་པ་དགོངས་འཇགས་ཞུ།

དཔར་སྐྱེན་པ།

འབྲས་སྤྱངས་ལྗོ་གསལ་སྤྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་དཔར་བསྐྱེན་ཞུས།

དཔར་རྩ་སྤྲིག་མཁན།

བསམ་གཏན་ཚོས་འཕེལ་གྱིས་ཀམ་དུ་ཁར་ཐོག་དཔར་རྩ་བཅུག་ནས་དེབ་ཀྱི་
བཀོད་པ་བསྐྲིགས།

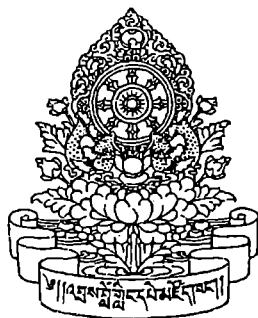
THE MIRROR
REFLECTING CLEARLY
THE VIEWS OF MĀDHYAMIKA
(A COMMENTARY ON ENTERING INTO THE MIDDLE WAY)

Critically edited Madhyamakāvatāra of Chandrakirti
along with its Commentary by Gyalwa Gedundup

by

Phuntsok Dhondup

Lecturer in Indian Buddhist Philosophy
CIHTS, Sarnath, Varanasi

THE MIRROR REFLECTING CLEARLY THE VIEWS OF MĀDHYAMIKA

First Edition: 2000, 1100 copies by the Corporate Body of the Buddha Educational Foundation, Taipai.

Reprint: 2002, 1000 copies by Drepung Loseling Library Society, Mundgod, Karnataka.

© 2000 by Phunstok Dhondup. All rights reserved.

© 2002 by Drepung Loseling Library, Society. All rights reserved.
This book may not be reproduced in whole or part by any means without prior permission of the publisher.

Published by

Drepung Loseling Library Society,
Tibetan Colony, Mundgod - 581411 (N.K.)
Karnataka State, India.

Typeset and Press-copy prepared on QuarkExpress by
Samten Chhosphel at Sarnath, Varanasi.

དཔར་སྐྱོན་པའི་ཆེད་བཟོད།

༡༧། ༡༧ལོར་ས་ལྷ་མའི་རྣམ་འདྲན་ཡུལ་ས་མགོན་ཡུལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་གི་
བཀའ་དགོངས་གཞིར་བཟུང་འབྲས་སྤྲུངས་སློབ་གསལ་གྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་རྒྱལ་བའི་
གསུང་རབ་ཁག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་སྐྱུན་བཞིན་པ་ལྟར། འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་
པ་ཆེན་པོའི་སྤྲུགས་སྤྲུལ་འཕགས་མཆོག་སྤྲུག་ན་པ་སློབ་རྣམས་ལྟུང་དབང་དགེ་འདུན་
གྲུབ་ཀྱིས་མཛོད་པའི་འཇུག་ཀྱི་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད། དབྱ་མའི་སློབ་
གཉེར་བ་རྣམས་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཉེར་མཁོ་ཆེ་བར་བརྟེན་དཔར་བསྐྱུན་ཞུ་འདུན་ཡོད་པ་བཞིན།
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ ལོར་ལྷ་ཆ་དབྱས་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་གི་རྒྱ་གཞུང་སློབ་
དཔོན་སྤུན་ཚོགས་དོན་གྲུབ་ལགས་ནས་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དམིགས་ཏེ་དབྱ་མ་
འཇུག་པའི་རྩ་བ་དང་དེའི་འབྲེལ་པ་འཇུག་ཀྱི་གསལ་བའི་མེ་ལོང་སྟེ་རྩ་འབྲེལ་གཉིས་
ལེགས་པར་སྦྲར་ནས་ལྷ་བདེ་བ་མ་ཟད། སླེང་བཟོད་དང་དེའི་རྗེས་སུ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་གྲགས་
པ་དང་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྐྱས་ཤིང་དང་། མཇུག་ཏུ་ནག་ཆོ་
ལོ་རྩ་བས་བསྐྱར་བའི་དབྱ་མ་འཇུག་པའི་རྩ་བ་དང་། འཇུག་ཀྱི་གསལ་བའི་མེ་ལོང་གི་ས་
བཅད་ལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་ཤོག་གྲངས་ཀྱང་བཀོད་ནས་ཕན་ཐོག་རྒྱ་ཆེ་ཡོད་པ་ཞིག་
ཞུ་སྟེ་གཞན་དང་བའི་བཞིན། དཔར་ཐངས་དང་པོར་དེབ་གྲངས་ ༡༡༠༠ ཐམས་པ་ཐེ་ཕན་ནང་པའི་
ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ཤིག་ནས་མཐུན་འབྱུང་གིས་ཆོས་སྦྱོར་ཆེད་དཔར་བསྐྱུན་གནང་འདུག་
ཀྱང་ད་ལམ་དཔེ་དེབ་རྣམས་ཚོགས་ཟེན་པས། འདི་ག་སློབ་སློང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་ཞུ་སྟེ་ག་
པར་སྤྲུང་ཡང་དཔར་བསྐྱུན་ཚོགས་པའི་བཀའ་འཁྲོལ་ཞུས་དོན་བཞིན་ཁོང་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཆོག་
མཆན་གནང་བར་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་ཆབས་ཅིག་ འཇུག་ཀྱི་གསལ་
བའི་མེ་ལོང་འདི་ཉིད་ཀྱི་དཔར་ཐངས་གཉིས་པ་དཔར་བསྐྱུན་ཞུས་པ་འདིས་ཀྱང་སློབ་གཉེར་བ་
རྣམས་ལ་ཕན་ཐོག་རྒྱ་ཆེ་ཡོང་བའི་རེ་འདུན་དང་བཅས། འབྲས་སློབ་སློང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས།
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ལྷ་ ༥ ཆོས་ ༢༦ གནས་བཟན་སྟེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ས་ལྷ་མའི་ལྷ་བ་ཉ་གང་བའི་
དུས་ཆེས་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིན་སློབ་དང་བཅས་ཏེ་བྲིས་པའོ། །

དཀར་ཆག

དཔར་སྐྱོན་པའི་ཆེད་བཟོད།	v
དཀར་ཆག	vii
མྱེད་བཟོད།	ix - xiv
དཔལ་ལྷན་སྒྲིབ་གྲགས་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྟུས།	xv - xix
ལྷལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྟུས།	xxi - xxviii
ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ།	1 - 21
ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ།	22 - 29
ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ།	30 - 39
ས་བཞི་པ་འོད་སྟོན་པ།	40 - 41
ས་ལྔ་པ་སྦྱང་དཀར་པ།	42 - 43
ས་དྲུག་པ་མདོན་དུ་གྱུར་པ།	44 - 192
ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ།	193
ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ།	194 - 196
ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས།	197
ས་བརྒྱུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན།	198 - 199
ས་བརྒྱའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།	200 - 238
ནག་ཆོལ་རྩ་བས་བསྐྱར་བའི་དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཅ་བ།	239 - 318
དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་ གསལ་བའི་མེ་ལོང་གི་ས་བཅད།	319 - 350

ལྷོང་བཟློང།

འགྲོ་བའི་སྒྲ་མ་སྟོན་པ་བཙམ་ལྟན་འདས།
དབྱ་མའི་སྟོལ་འབྱེད་སྒྲ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་གཉིས།
སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ལེགས་ལྟན་ཆེ་བླ་བྲགས་སོགས།
སྤྱི་བའི་རྒྱན་དུ་བདག་གིས་བྱས་པས་མཆོད།

གངས་ལྷོངས་འགྲོ་བའི་སྒྲ་མ་སྟོན་རས་གཟིགས།
ཐུགས་རྗེས་རྣམ་རྟེན་རིམ་པར་བྱོན་རྣམས་དང་།
ལྷག་པར་བསྟན་འཛིན་གྱི་མཆོ་མཆོག་ཉིད་ཀྱིས།
མགོན་མེད་ཉམ་ཐག་གངས་ལྷོངས་འགྲོ་རྣམས་སྟོངས།

ཆོས་ཚུལ་ལེགས་པར་འདོམས་ལ་སྒྲ་བཤམ་བ།
བཀའ་བྲིན་གཞལ་མེད་བཤེས་གཉན་མཆོག་རྣམས་དང་།
གངས་ལྷོངས་མཁས་བླུ་བ་རིམ་པར་བྱོན་རྣམས་ལ།
ཉལ་དུ་བྱས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཐུག་བཤེལ།

དེ་ལྟར་མཆོད་པ་བཟློང་པ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ། བཟློང་པར་བྱ་བ་ནི། ཁམས་གསུམ་སྟེ་
དབྱ་ཡོངས་ཀྱི་སྒྲ་མ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྟན་འདས་སྐུ་ཐུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་བསྐྱོར་བ་མཛད་པའི་ནང་ནས་ཆོས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཤེར་
ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ནིང་། དེ་ཡང་སྟོན་པ་སྒྲུ་སྒྲུ་ངན་ལས་
འདའ་ཚུལ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འཛམ་གླིང་འདིར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེའི་འཆད་ཉན་

སོགས་རིམ་བཞིན་ཉམས་པར་གྱུར་པ་ན། སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཕགས་པ་
 ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་^༡དང་། འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱད་^༢དུ་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་
 འཕགས་པ་སྟུ་སྟུབ་ཅེས་བྱ་བའི་སྟེས་བྱ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་བྱོན་སྟེ། ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་སྟེ་
 རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གསུམ་གྱི་བཤོད་བྱ་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་གཏན་ལ་འབབས་
 པ་ལ་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དྲུག་མཛད་ནས་སྤར་ཡང་འཇམ་གླིང་འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ལམ་གྱི་སྟོལ་ལེགས་པར་བྱེ་སྟེ་འཆད་ཉན་སོགས་སྒྱུ་ཆེན་པོ་འཇུགས་པར་མཛད།

དེ་ལྟར་མཛད་པ་ལས་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྟེས་བྱ་ཆེན་པོ་རིམ་པར་བྱོན་པ་རྣམས་གྱི་
 ནང་ནས། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟས་ཙ་ཤེ་ལས་བཤད་པའི་ཟབ་མའི་ལམ་ཉམས་སུ་
 ལེན་པའི་རིམ་པ་གསལ་བར་བྱེ་སྟེ་སྟོན་པ་ལ་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་^༣མཛད་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་ལམ་གྱི་སྟོལ་རྒྱས་པར་མཛད། དེ་ནས་ཙ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་པའི་སྟོགས་སུ་གསལ་བར་མཛད་པ་ལ། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ས་
 ཀྱིས་བུཌ་པུ་ལི་^༤མཛད་དེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྟོལ་གཏོད་པར་མཛད། དེ་ལྟར་རང་
 བཞིན་མེད་པའི་སྟོགས་སུ་བཀྲལ་བ་དེ་ཉིད་མི་འཐད་པའི་རྩལ་གསལ་བར་མཛད་པ་ལ།
 སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་སྟོན་མའི་བྲེང་བ་^༥མཛད་དེ་དབུ་མ་རང་
 རྒྱད་པའི་སྟོལ་བྱེ་བར་མཛད། དེ་ནས་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་སྟུ་སྟུབ་ཡབ་སྟས་གཉིས་ཀྱི་
 དགོངས་པ་མདོ་སྟེ་སྟོན་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་ལུགས་སུ་གསལ་བར་བྱེ་སྟེ་སྟོན་པ་

༡ སྟེ་བཀའ། མདོ། ཅ། ༡༩༧ - བ།

༢ སྟེ་བཀའ། རྒྱད། ན། ༣༠༤ - ན།

༣ སྟེ་བསྟན། དབུ་མ། ཚ། ༡ - ན།

༤ སྟེ་བསྟན། དབུ་མ། ཅ། ༡༧༤ - བ།

༥ སྟེ་བསྟན། དབུ་མ། ཚ། ༨༧ - བ།

ལ། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤྲིང་པོས་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཛད། དེ་
བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཛོམས་ཀྱང་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཛད་
དེ། རྣལ་འབྱོར་སློབ་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་སྒོལ་བྱེ་བར་མཛད། སློབ་དཔོན་ལེགས་
ལུན་འབྲེད་སོགས་ཀྱིས་ཙ་ཤེའི་དགོངས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲོགས་སུ་བཀྲལ་
བ་དེ་ཉིད་མི་འཐད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
གྲུབ་པའི་སྒྲོགས་སུ་བཀྲལ་བ་དེ་ཉིད་འཐད་པའི་སྒྲོགས་སུ་འགྲེལ་བ་ལ། སློབ་དཔོན་
ཆེན་པོ་དཔལ་ལུན་ལྷ་བ་གྲགས་པས་དབུ་མ་ཆོག་གསལ་དང་། དབུ་མ་འཕྲུག་པ་རང་
འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཛད་དེ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཞེས་པ་དེའི་སྒོལ་ལེགས་པར་བྱེ་
སྟེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད།

དེ་ལྟར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ལ་སོགས་པའི་
བསྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་སྒོལ་
རྒྱས་པར་མཛད་པའི་རྒྱལ་མདོར་བསྐྱས་ཙམ་ཞིག་བཟོད་ནས། བོད་གངས་ཅན་གྱི་
སྤྲངས་སུའང་དབུ་མའི་ལྷགས་དར་བའི་རྒྱལ་ཅུང་ཟད་བཟོད་ན། དེ་ཡང་བསྟན་པ་སྤ་
དར་གྱི་སྐབས་སུ་བཟིན་ཏེ་རྟོན་གཞུང་དང་ཅོག་རོ་སྤྱིའི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་ཙ་ཤེ་དང་། ཤེས་
རབ་སྒྲོན་མ་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཛོམས་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱད་
པའི་ལྷགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་དར་བར་མཛད།

བསྟན་པ་བྱི་དར་གྱི་སྐབས་སུ། བྱི་ལོ་ ༡༠༧༩ ལོར་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ཚོག་ལོ་རྩ་བ་
ལྟོ་ལུན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རང་རྒྱད་པའི་གཞུང་ལ་

༩ ཐེ་བསྟན། དབུ་མ། ལ། ༡ - ལ།

༡༠ ཐེ་བསྟན། དབུ་མ། ལ། ༡༣ - ལ།

འཆད་ཉན་མཛད་དེ་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསང་ཕུ་ནེུ་ཐོག་དུ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བ་ལ་བརྟེན་
ནས་དེའི་རྒྱན་འཛིན་རིམ་པར་བྱོན། སྤེལ་ ༡༠༥༥ ལོར་སྤྱི་འབྲུངས་པའི་བ་ཆབ་ལོ་
ལྷ་བ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་ཙ་འཇུག་གཞི་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་བ་སྟོ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པས་
མཛད་པ་རྣམས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་དེ་གདན་ལ་འབབས་པར་མཛད་པ་ལས་ཁོང་གི་སྟོབ་
མ་བ་ཆབ་བྱ་བཞིན་ཞེས་གྲགས་པའི་ནང་ནས་མ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལས་བརྒྱད་དེ་དཔལ་
ལྷན་ས་སྤྱི་བའི་ཇི་བཙུན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་འཛིན་
པར་མཛད། དེ་བཞིན་དུ་ཇི་བཙུན་རེད་འདའ་བས་ཀྱང་དབུ་མ་ཙ་འཇུག་གཞི་གསུམ་གྱི་
འགྲེལ་བ་མཛད་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་མཛད། ཇི་བཙུན་དེ་ཉིད་ཀྱི་
སྟོབ་མའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཇི་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། ཙ་ཐེ་དང་དབུ་མ་འཇུག་
པ་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་འགྲེལ་བ་མཛད་དེ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་
ལེགས་པར་རྒྱས་པར་མཛད།

དེའི་ཇིས་སྤྱི་ཇི་བཙུན་ཙོང་ཁ་བའི་སྟོབ་མ་རྒྱལ་ཆབ་དར་མ་རིན་ཆེན་སོགས་རྒྱན་
འཛིན་རིམ་པར་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དུ་མ་
ཞིག་མཛད་དེ་ལྷགས་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བར་མཛད་པ་ལས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྒྱལ་
བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་ཆེན་པོས་འཇུག་རིག་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་
བཅོས་མཛད་པ་འདི་ཉིད་དང་། དབུ་མ་འཇུག་པ་གཉིས་ཙ་འགྲེལ་མཆོམས་སྟོར་
བགྱིས་པ་འདི་ཡི་ཙ་བའི་མ་སྤྱི་སྤྱི་དགེ་དཔར་མ་དང་། འགྲེལ་བ་སེར་གྲེས་གྲུ་ཆང་དུ་
བཞུགས་པའི་དཔར་མ་དེ་ཡིན།

ཙ་བའི་གཞུང་ཆད་ནི་བ་ཆབ་ལོ་ལྷ་བས་བསྒྱུར་བའི་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་
གསུམ་བརྒྱ་ཡོད་པར་སྤང་ངོ་། དེ་བཞིན་དུ་ནག་ཚོ་ལོ་ལྷ་བས་བསྒྱུར་བའི་དབུ་མ་

འཇུག་པ་ལ་ཡང་ཤོ་ལོ་ཀའི་གངས་ལ་མི་མཐུན་པ་མ་བྱུང་ཡང་། ཆོག་བསྐྱར་མི་མཐུན་
བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པར་སྒྲུང་བ་ཞིབ་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་མཆན་དུ་བཀོད་ཡོད། ཡང་ནག་ཆེའི་
འགྱུར་འདི་ཉིད་ལ་བྲིས་སུ་བ་ཆབ་ལོ་ལྷོ་བའི་འགྱུར་དེ་ཉིད་དང་ཞིབ་བསྐྱར་མཛད་པ་
ཞིག་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་དང་ཡང་ཞིབ་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་མཆན་དུ་བཀོད་ཡོད། དེ་དག་ལ་ནོར་
འབྲུལ་ཡོད་མེད་ནི་མཁྱེན་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་དབྱུང་པར་འཆ་ལ།

ཙ་འབྲེལ་སྦྱར་ཚུལ་ནི། དང་པོར་ས་བཅད་དང་། གཉིས་པར་ཙ་བ། གསུམ་པར་
འབྲེལ་པའི་ཆོག་རྣམས་རིམ་བཞིན་བཀོད་ཡོད། དེ་ཡང་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་
གཙོད་མཆམས་གང་བདེ་བྱས་ཏེ་ཙ་འབྲེལ་གཉིས་ཐད་ཀར་སྦྱར་བ་ལས་གཞན་རྟོགས་
བཟོ་བྱས་ཏེ་ཙ་འབྲེལ་གང་གི་ནང་དུ་ཡང་ཆོག་བསྐྱར་བཅུག་པ་མེད།

ས་བཅད་ལ་ཆོག་བསྐྱར་བྱ་ཚུལ་དཔེར་མཆོན་ཙམ་ཞིག་བཀོད་ན། འདི་ལྟར་དབུ་
མ་ལ་འཇུག་པའི་བསྐྱར་བཙོས་འཆད་པ་ལ་བཞི། མཆན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་སྤྱུག་
གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན། ཞེས་གོང་དུ་ས་བཅད་ཀྱི་མཆན་དངོས་སུ་སྦྱོས་ཏེ་
གསུམ་དུ་མཆན་གྱི་དོན་ཞེས་པའི་མིང་ཆབ་དུ། དང་པོ་ནི། གཉིས་པ་ནི། ཞེས་སོགས་
མིང་ཆབ་སྦྱོས་པ་ ཐམས་ཅད་ལ་མཆན་དངོས་ཤད་གྲུག་ནང་བཀོད་ཡོད་པ་དཔེར་ན།
དང་པོ་(མཆན་གྱི་དོན་)ནི། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཟླ་བའི་ས་བཅད་
ཀྱི་མིང་དེ་ཉིད་དེ་མ་ཐག་དུ་ཤེས་པའི་བྲིས་བསྐྱར་སྒྲོས་བྱས་པ་ཙམ་ལས་ཆོག་བསྐྱར་
བགྲིས་པ་མེད། མཆན་དངོས་སུ་ཡོད་པའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཤད་གྲུག་མེད་པར་
རང་སོར་བཞག་ཡོད། དེ་མིན་བསྐྱར་བཙོས་འདིའི་མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་དང་། ནག་
ཆོས་བསྐྱར་བའི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་དང་། གཞུང་གི་ས་བཅད་དང་བཅས་པ་ལོགས་
ལ་བྱར་སྦྱར་གྱི་ཚུལ་དུ་བཀོད་ཡོད། རང་ཉིད་སྒྲོ་སྒྲིང་པའི་རྟེན་ལས་ནོར་འབྲུལ་བྱུང་

ཡོད་ན་བཟོད་གསོལ་ཞུ་བྱ་བཅས། ལྷ་ཁ་དབུས་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་
 གཉེར་ཁང་གི་རྒྱ་གཞུང་སློབ་དཔོན་ལུན་ཚོགས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས། གནས་མཆོག་སྤར་རྒྱུ་
 འདི་ཉིད་དུ་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ ལྷ་ ༤ ཆེས་ ༣ བོད་ལྷ་དུག་པའི་ཆེས་བཞི། ལྷོན་པ་
 བཀའ་བློན་ཅན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་དུས་ཆེས་བྱུང་པར་ཅན་ཉིན་སློབ་
 དང་བཅས་ཏེ་སྤྱར་བ་དགོ་ལེགས་འཕེལ། །

སློབ་དཔོན་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས།

སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐྱ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་ཚུལ་བསྟན་པའི་འོག་རེལ་དུ་བྱལ་
པའི་བསྟན་པ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པའི་མཁས་གྲུབ་རིམ་པ་བཞིན་བར་མ་
ཆད་པར་གྲངས་མེད་ཅིག་བྱོན་པ་ལས། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་
ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་ཞེས་མཆོན་སྟན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་
འདི་ཉིད་ཀྱི་མཛད་པ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་སྟོན་བྱོན་སྐྱེ་བུ་དམ་པའི་གསུང་རབ་ལས་
ཡུངས་ཏེ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བཙུང་བར་བྱ་བ་ལ།

དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་ནི། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སམ་རྩར་ཞེས་པའི་ཡུལ་དུ་བྲམ་
ཟེའི་རིགས་སུ་སྐྱུ་འབྱུངས། རར་སོན་པ་ན་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དབུས་སུ་རྒྱལ་རྒྱ་ཞེས་པའི་
དགོན་པར་རབ་དུ་བྱུང་ནས། རྒྱ་རི་མཁན་པོ་རྒྱ་བ་མགོན་པོ་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་
བཞེས་པས་མཆོན་ལ་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་ཞེས་གསོལ། དེ་ནས་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་
དགེ་འདུན་སྐྱུང་བ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་དུ་མ་དང་། མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་དང་།
སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན། འཕགས་པ་ལྷ་སོགས་
ལས་དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སྟོན་ནས་མན་ངག་དུ་མ་ཞིག་གསན་ཏེ་གཞུང་ལུགས་ཐམས་
ཅད་ལ་མཁས་པའི་གཙུག་དུ་བྱུར་ཅིང་རྒྱལ་རྒྱའི་དགོན་པའི་མཁན་པོ་ཡུན་རིང་མཛད།
སྐབས་དེར་རི་མོར་བྲིས་པའི་བ་དུས་མ་ལས་འོ་མ་བཞེས་ནས་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་
འཆོ་བ་ལེགས་པར་བསྐྱུངས་བར་མཛད་དེ། སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་མ་འཇུག་
པའི་རང་འབྲེལ་དུ། “རི་མོར་བྲིས་པའི་བ་དུས་མ་ལས་བཞེས་པས་” ཞེས་གསུངས་
སོ།། “གཞན་ཡང་དོའི་ཀ་བ་ལ་སྤྱག་ཐོགས་མེད་དུ་སོང་ཞིང་། ཕྱིག་པ་ལ་ཐོགས་མེད་

དུ་བཞུད་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་དུ་མ་ཡོད་ཅིང་།” ཞེས་སྐར་ན་ཐའི་རྒྱ་གར་
ཆོས་འབྱུང་ལས་གསུངས་སོ།།

དེ་ནས་རྒྱ་གར་སྟོ་སྟོགས་ཀྱི་རྒྱད་དུ་ཕེབས་པ་ན་དཔལ་ཕྱག་ན་དོ་ཇི་ཞལ་གཟིགས་
བྱུང་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་པ་གསུངས་པ་ཡང་སྤང་ངོ་། དེ་
ནས་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་ཀྱི་དབུ་མ་ཙ་ཤེས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བུདྡམ་ཡི་ཏ་དང་།
སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱི་དབུ་མ་ཙ་ཤེས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྟོན་མེ་གཟིགས་ཏེ།
སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱི་བཞེད་ཚུལ་རྣམས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་གཟིགས་ནས་
བཞེད་ཚུལ་དེ་དག་སྟན་བྱུང་བའི་སྤྲད་དུ་དབུ་མ་ཙ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གི་ཆ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་
པ་ལ། དབུ་མ་ཆོགས་གསལ་ཏེ་དང་། དོན་གྱི་ཆ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་པ་ལ། སྟོབ་དཔོན་སྟོ་
སྟོབ་ཉིད་ཀྱི་མན་ངག་བསྟན་བཅོས་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བས་ཁ་བསྐྱུངས་ཏེ་དབུ་མ་འཇུག་པ་
རང་འགྲེལ་ཏེ་དང་བཅས་པ་མཛད་དེ། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱི་བཞེད་པ་སྟན་བྱུང་ནས།
དབུ་མ་ཐལ་འབྱུར་བ་ཞེས་པའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བའི་ལུགས་སྟོལ་གསལ་བར་
མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། “ལུགས་འདི་དག་སྟོང་ཆ་
གསལ་གྱིས། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བདུས་ནས། ལུང་ཇི་བཞིན་དུ་མན་ངག་
ནི། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བཛོད་པ་ཡིན། འདི་ལས་གཞན་ན་ཆོས་འདི་ནི། ཇི་ལྟར་མེད་པ་
དེ་བཞིན་དུ། འདིར་འབྱུང་ལུགས་ཀྱང་གཞན་ན་ནི། མེད་བཅས་མཁས་རྣམས་ངེས་
པར་མཛོད།” ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ་།།

༡ རྟེན་བསྟན། དབུ་མ། ལ། ༡ - ན།

༢ རྟེན་བསྟན། དབུ་མ། ལ། ༢༢༠ - ན།

གཞན་ཡང་འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་ཀྱི་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་བ།^༣ སློང་ཉིད་
བདུན་ཅུ་པའི་འབྲེལ་བ།^༤ དབྱ་མ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་བ།^༥ དབྱ་མ་ཕུང་པོ་ལྟའི་རབ་
ཏུ་བྱེད་པ་^༦དང་། བྱང་རྩབ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སློང་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་རྒྱ་ཆར་
འབྲེལ་པ་^༧དང་། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སློན་
གསལ་^༨དང་། གསང་བ་འདུས་པའི་སློང་པ་ཡན་ལག་དྲུག་པའི་འབྲེལ་བ།^༩ སྐྱབས་
འགོ་བདུན་ཅུ་པ་^{༡༠}སོགས་མཛད་དེ། ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་ནས་སུ་ལྷགས་ཀྱི་ཚེལ་བ་མང་
པོ་ཆར་བཅད་དེ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བཅུག་པ་མ་ཟད་ཆོས་གཞི་ཡང་མང་
དུ་བཅུགས་ཏེ་བསྟན་པ་དར་བར་མཛད་དོ།

ཁོང་གི་སློབ་མ་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་གོར་མ་ཆགས། དངོས་སུ་
མཚན་གསལ་བ་ནི་དེ་བ་ཐེར་མར་སོ་ལས། “ཁོང་གི་སློབ་མ་རིགས་པའི་ཁྱ་བྱུག་ཆེ་བ་
དང་། དེའི་སློབ་མ་རིགས་པའི་ཁྱ་བྱུག་རྒྱུད་བ་དང་། དེའི་སློབ་མ་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ཨ་ཏི་ཤ་
ཡིན་ཅིང་།” ཞེས་གསུངས་སོ། ཇོ་བོ་ཇེ་ནས་རིམ་བཞིན་རྒྱུད་པ་ནི་དེང་གི་ཆར་ཡང་
ཡོད་བཞིན་པ་ལགས་སོ།

-
- ༣ ལྷོ་བསྟན། དབྱ་མ། ཡ། ༡ - ན།
 ༤ ལྷོ་བསྟན། དབྱ་མ། ཡ། ༢༩༧ - ན།
 ༥ ལྷོ་བསྟན། དབྱ་མ། འ། ༣༧ - བ།
 ༦ ལྷོ་བསྟན། དབྱ་མ། ཡ། ༢༣༩ - བ།
 ༧ ལྷོ་བསྟན། དབྱ་མ། ཡ། ༣༡ - ན།
 ༨ ལྷོ་བསྟན། རྒྱུད། ཤ། ༡ - བ།
 ༩ ལྷོ་བསྟན། རྒྱུད། ༩། ༢༠ - བ།
 ༡༠ ལྷོ་བསྟན། དབྱ་མ། ཤ། ༢༧ - ན།

མཐར་སྐྱབས་གསལ་བའི་ཚུལ་ནི། ཏཱ་ར་ན་ཐའི་རྒྱ་གར་ཆོས་བྱུང་ལས། “མ་རྩ་གྲོ་ག་ཞེས་བྱ་བའི་རི་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་བྱུང་མཆོག་ཐོབ་པར་བཞུགས་པས། ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས་ནས་འཇའ་ལུས་སུ་སོང་བར་སྤྲུགས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་འདོད་དེ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ན་དགའ་ལོ་སུམ་བརྒྱ་བཞུགས་པ་དང་། རྗེའི་སང་གོ་ལ་ཆེབས་ནས་ཏུ་རྩལ་འཛིན་དམག་བསྐྱོག་པའི་མཇེད་པ་ཁྲད་པར་ཅན་བསྟན་པར་འདོད། རྩི་མ་ནི་དེ་ལྟར་བྱུང་བར་རུང་ལ། སྤྱི་མ་ནི་འཇའ་ལུས་སུ་བྱུར་ན་འཆི་བ་མེད་པ་ཡིན་པས་ལོ་སུམ་བརྒྱས་ཆར་ཡང་མི་བཟོད། རྣམ་སྤྲིན་རགས་པའི་སྐྱེ་ལུས་མི་ཡུལ་དུ་དེ་ལྟར་བཞུགས་པར་འདོད་ན་ནི་མི་ཐད་པར་མཛོན་ནོ།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་སྤྲུགས་བྱུང་སལ་བ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་ཆེ་ཡུན་རིང་པོར་བཞུགས་པ་མ་ཟད། སྟོབ་དཔོན་འདིས་སྤྱི་བའི་དབུ་མའི་ལམ་སྟོལ་དེ་ཉིད་དེང་གི་ཆར་ཡང་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གནས་བཞིན་པ་ལགས་སོ།།

རྣམ་ཐར་འདི་ཉིད་ཀྱི་འཕྲོས་དོན་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་བཟོད་ན། སྟོབ་དཔོན་འདི་ཉིད་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབས་ཀྱི་དངོས་སྟོབ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་ནི། རྩི་བོ་རྗེའི་བདེན་གཉིས་ལས།” “སྐུ་སྐྱབས་སྟོབ་མ་རྒྱ་གཉེན་ཡིན། དེ་ལ་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་ཡོད།” ཅེས་དང་། ཆོས་པ་ཀུན་དགའ་རྩི་རྗེའི་དེབ་ཐེར་དམར་པོ་ལས།” “སྟོབ་དཔོན་འདི་སྟོབ་དཔོན་སྐུ་སྐྱབས་ཀྱི་དངོས་སྟོབ་ཡིན་མིན་ལ་བཤད་སྟོལ་མི་འདུ་བ་སྐྱོ་ཆོགས་འདུག་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཇེད་པའི་གསང་བ་འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་ནང་སྟོབ་དཔོན་སྐུ་སྐྱབས་ཀྱི་དངོས་སྟོབ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་མ་ཟད། རྩི་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཉི་ཤས་མཇེད་པའི་

ྱྱ རྩི་བསྟན། དབུ་མ། ༡༣ - བ།

ྱྱ དེབ་ཐེར་དམར་པོ། གོག་གུངས་ ༡༤༢ མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་། ༡༩༤༡

བྱང་ཆུབ་ལམ་སྟོན་ལས་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་འདི་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་སྟུབ་ཀྱི་དངོས་སྟོབ་ཡིན་
 པར་གསུངས་པས་དེ་ལ་འབྲུལ་བ་མེད།” ཅེས་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་
 པོས་ཀྱང་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་སྟོན་མ་གསལ་བའི་དཀའ་བའི་གནས་
 ཀྱི་མཐའ་གཅོད་རིན་ཆེན་ལྷ་གྲུ་ལས།²³ “དེས་ན་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་དཔལ་ལྷན་ཨ་
 ཏི་ཤས། ལྷ་སྟུབ་སྟོབ་མ་ཆེ་བྲགས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་འཕགས་པའི་སྟོབ་མ་ཡིན་ནོ་
 གཉིས་གནས་པ་ལྟར་ཁས་སྤང་ངོ་། སྟོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་རིམ་
 གཉིས་གནས་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་དེ་ནི་ལྷ་སྟུབ་ལས་ཆེད་པ། འབ་བདག་དཔལ་ལྷན་ནི་རྗེ་
 སེམས་དཔའ་བཏུད་དེ་ཆེ་བ་བྲགས་པས་རིམ་བཞིན་བཤད། ཅེས་འདུས་པའི་དོན་
 རྣམས་ལྷ་སྟུབ་ལས་ཆེད་པར་གསུངས་སོ།” ཞེས་སོགས་དཔལ་ལྷན་ཆེ་བ་བྲགས་པ་
 ནི་དཔལ་མགོན་འཕཌ་པ་ལྷ་སྟུབ་ཀྱི་དངོས་སྟོབ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མ་ཞིག་སྟངས་ལོ།

གཉིས་པ་ལྷ་སྟུབ་ཀྱི་དངོས་སྟོབ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི། དེང་དུས་ཀྱི་རྒྱ་གར་གྱི་
 མཁས་དབང་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཆེ་བྲགས་དང་། ཅན་གྱི་གཉིས་
 ཙོད་པ་མཛད་པར་གསལ་བ་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་གཉིས་ལྟན་དུ་བྱུང་བར་འདོད་དགོས་ཤིང་།
 དེ་ལྟར་འདོད་ན་སྟོབ་དཔོན་ཅན་གྱི་གཉིས་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ན་སྤྱི་ལོའི་བརྒྱ་ལྷག་
 ལྷ་པའི་རྒྱུ་ལ་དང་བོ་ནས་བྱོན་པར་གསལ་བས་སྟོབ་དཔོན་ཆེ་བ་བྲགས་པ་ཡང་བརྒྱ་
 ལྷག་ལྷ་པའི་ནང་དུ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་མདོར་ཡང་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དབུད་
 པར་འཛུལ།

གྲུལ་བ་དག་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྟུན།

འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་མི་ཡི་རྣམ་པར་རྟེན་བ་མཆོད་བཅའི་བདག་ཉིད་
 ཅན་གྱི་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་དག་འདུན་གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོ་ནི། དཔལ་ལྷན་ས་
 སྤྱིའི་བྱ་འདབས་སྟངས་ཀྱི་ལུང་ལག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་མེ་རུའི་རིགས་ཡབ་མགོན་པོ་དེ་ཆེ་
 དང་། ཡུམ་ཇོ་མོ་ནམ་སྤྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྤྲས་སུ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ལྷགས་མོ་ལྷག་(ཁྱི་
 ལོ་༡༣༩༡)ལོར་སྤྱི་འབྲུངས་ཤིང་། མཚན་ལ་བསྐྱོད་ཆེ་གསོལ། དགྲུང་ལོ་བདུན་ལ་
 སེབས་དུས་ཡབ་གཤེགས་པ་དང་སྤྱར་ཐང་དགོན་དུ་བྱོན། སྤྱར་ཐང་དགོན་པའི་མཁན་
 རབས་བཅུ་བཞི་པ་ཆོས་ཆེ་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱུང་ནས་དག་བསྟེན་གྱི་སྟོན་པ་བཞེས།
 ལྷོག་པའི་སྟོབ་དཔོན་བརྒྱ་ལྷན་ཅན་སྤྱི་ལས་བྱ་བོད་ཀྱི་ཡིག་རིགས་མཐའ་དག་གསན་ཏེ།
 ལྷོག་དཔོན་བརྒྱ་ལྷན་གྱི་སྟོབ་མ་རྣམས་ཀྱང་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུངས་པས་མི་རྣམས་ཀྱིས་
 དཔོན་ཡིག་དག་འདུན་གྲུབ་ཅེས་འབོད་པའང་བྱུང་ངོ་། དགྲུང་ལོ་བཙུ་པ་ཤིང་མོ་
 བའི་ལོ་(ཁྱི་ལོ་༡༤༠༧)ལྷོ་བ་གསུམ་པའི་ཆོས་ཉེར་གཅིག་གི་ཉིན་སྤྱར་ཐང་དགོན་པའི་
 མཁན་ཆེན་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་དང་། ཆེན་པོ་སྟོ་ལྷན་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་ནས་རབ་བྱུང་
 ཞིང་ཆོགས་སྤྱི་མ་དག་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་མཛོས་ཏེ། དག་འདུན་གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོ་
 ཞེས་མཚན་གསོལ། དེ་ནས་སྤྱར་ཐང་དུ་མ་ཉ་བརྒྱུ་ཉ་སྐྱེད་མི་ཞེས་པའི་མཁས་གྲུབ་
 ཆེན་པོ་ལས། སྤྱན་དག་མེ་ལོང་དང་། འཆི་མེད་མཛོད། སྤྱི་མཚམས་སྟོར་ལྷ་པ་སོགས་

---

༡ མཁས་ཆེན་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་པའི་བྱུང་དུ་དག་འདུན་གྲུབ་པ་རབ་བྱུང་།
 བོད་ཆེན་མཛོད་ཆེན་མོ། དེབ་གསུམ་པ། ཤོག་གངས་ ༣༣༤ མི་རིགས་དཔེ་སྤྲུལ་ཁང་།

གསན་ཅིང་། གཞན་ཡང་གྲུབ་ཆེན་བསོད་ནམས་སྟོ་གྲོས་དང་། དཔོན་སྟོན་སྐབ་པ་
བཟང་པོ། སྟོན་པ་དགེ་བ་དཔལ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ནམས་ལས་དབང་ལུང་
མན་ངག་འབྲིད་སོགས་ཞུས་པར་མཛད་པའི་སྟོན་པ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དོ།

དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷགས་པོ་སྟག་ལོ་(བྱི་ལོ་༡༧༡༠)'ལྷ་བ་གཉིས་པའི་ཆེས་བརྒྱ་
གཅིག་ཉིན་གནས་ལྷ་རིགས་པ་འཛིན་པ་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་དང་། སྟོབ་དཔོན་སྟོ་ལྷན་པ་
དང་། གདན་ས་ཆེན་པོ་གྲགས་པ་ཤེས་རབ་པ་སོགས་ཀྱི་བྱང་དྲུ་བསྟན་པར་ཇོགས་པའི་
སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་བཞེས་དེ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་ཇོགས་
པའི་སྐྱགས་རྒྱུད་ལེགས་པར་གཏམས་ཤིང་། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་དེན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཡོན་གནས་གཅིག་དྲུ་གྱུར་དོ། དེ་ནས་སྤར་ཐང་རང་དྲུ་མཁན་པོའི་བཀའ་བཞིན་
མཁས་པའི་དབང་པོ་ཉི་དཔོན་པས་མཛད་པའི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དེ་ཀ་དང་རྣམ་འགྲེལ་
གཉིས་སྐྱག་བྲིས་ཀྱི་བཞེངས་པ་སོགས་མཛད་དེ་སྤར་ཐང་དྲུ་གྲུ་སྟོར་མཛད། དེར་བཀའ་
གདམས་ཆོས་སྟོར་པལ་ཆེ་བ་གསན་སྟེ། གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་འཕྲིན་ལས་ལྟར་
མཛད་པ་ལ་དགོངས་པ་མཛོན་དྲུ་སྟོགས་པར་གྱུར་དོ།

དེ་ནས་དགུང་ལོ་ཉི་ལྔ་པ་ཤིང་མོ་ལྷག་གི་ལོ་(བྱི་ལོ་༡༧༡༣)ལ་དབུས་སྟོགས་སུ་
བྱོན་དེ་ཁ་འབྲུག་དྲུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་པ་ལས་ཆད་མ་དང་དབུ་མ་སོགས་
ཀྱི་གསན་སྟོང་མཛད། དེ་རིས་ཐང་པོ་ཆེར་བྱོན་དེ་ཆོས་རྗེ་རིང་སྟོན་སྤྱུ་རྒྱལ་མཆན་གྱི་
བྱང་དྲུ་དབུར་ལྷ་བ་སྟེང་དང་གཉིས་ཀྱི་བར་དྲུ་པར་སྟོན་ལ་གསན་སྟོང་དང་། དེ་ནས་རྗེ་
ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ས་སྟོང་མའི་དབང་པོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་བགྲིས་དོ་ཁར་སྟོན་
བྱངས་པའི་བྱང་དྲུ་བྱོན་ནས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཆད་མ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་དོགས་གཙུག་

དྲུང་ངེས་རྣམ་འབྱེད། ཙ་ཤེའི་རྣམ་བཤད། སྤྲ་མ་ལྷ་བཅུ་པའི་རྣམ་བཤད། ཙ་ལྷ་
 རྣམ་བཤད་སོགས་གསལ་སྤྱོད་མཛད་པ་ལས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་ཐུགས་ཤིན་དུ་དབྱེས་
 པར་བྱུང་སྟེ། འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྲིམ་བྱད་པར་ཅན་སྟེལ་བའི་ཉེན་འབྲེལ་ཀྱང་མཛད།
 དེ་ནས་ཐང་པོ་ཆེའི་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་ལ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་
 དང་། རོ་རྗེ་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མ་དང་། གཤེད་དམར་བཅུ་གསུམ་མ་དང་། གཤེད་དམར་
 ལྷ་ལྷ་མ་སོགས་ལ་གསལ་སྤྱོད་མཛད། གསང་ཕྱར་ཐེགས་ནས་ཆད་མའི་རིགས་ཆེན་
 མཛད་པས་ཐུགས་གསལ་བ་དང་སྟོན་པ་བཟང་བའི་སྟོན་པའི་གྲགས་པ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་
 བྱུང་ངོ་། དེ་ནས་སྤྱར་ཡང་སྟོན་ཆོས་སོགས་ལ་དགོ་ལྷན་དུ་ཐེབས་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་
 ལས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་དང་། འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་གི་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ། ཐུགས་
 དབང་། སྐྱབ་དཀྱིལ་གྱི་ལུང་སོགས་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་སྟོར་མང་པོ་གསལ། རྒྱལ་ཆབ་རྗེ་
 ལ་ཆད་མ་དང་། པར་བྱིན། བུམས་ཆོས་བྱི་མ་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་མང་དུ་གསལ་པས་
 པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པའི་སྟོགས་ལ་བཀྱིན་ཆེ་བ་ཡིན་གསུངས། ཡང་གསང་ཕྱར་
 ཐེབས་ཏེ་རིགས་ལུང་སོགས་ཀྱི་ཐུགས་སྤྱོད་མཛད། སྟོན་ཆོས་སུ་དགོ་ལྷན་ལ་ཐེབས་
 ཏེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱལ་ཆབ་གཉིས་ལས་མདོ་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་གསལ་པ་
 དང་། འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ལས་དྲུང་ངེས་རྣམ་བྱེད་དང་། གཞན་ཆོས་
 ཅི་རིགས་གསལ། དེ་ལྟར་གསང་ཕྱར་དང་དགོ་ལྷན་གཉིས་ལ་ལོ་གསུམ་ཙམ་ཞིག་
 བཞུགས་སོ།

ས་མོ་ཕག་ལོ་(བྱི་ལོ་༡༧༡༩)དགྲུང་ལོ་པལ་ཆེར་ཉེར་བདུན་བཞེས་པ་ན་འབྲས་
 སྤུངས་སུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐེབས་པའི་དྲུང་དུ་བྱོན་ཏེ་ན་རོ་ཆོས་དུག་ དབྱ་མ་འཕྲུག་པ།
 གསང་འདུས་སོགས་མང་དུ་གསལ། དེ་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་ལུང་བཞིན་གྲོ་ས་
 སོགས་སུ་བྱོན། དམར་སྟོན་དཔལ་ལྷན་རིན་ཆེན་དཔལ་ལྷན་པ་དང་། རྒྱ་མཚོ་རིན་ཆེན་
 དཔལ་གཉིས་ལས་ལོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་མདོ་ཙ་བ་དང་། མདོན་པ་མཛོད་ལེགས་པར་

གསན། བྱད་པར་རྒྱ་མཚོ་རིན་ཆེན་པ་ལས་ལུང་སྤེ་བཞིའི་ལུང་ཡང་གསན་ལ། དམར་
སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། རེད་ཀྱི་སྟོབ་མ་གཙང་སྟོགས་ན་ཁྱེད་དང་དཀའ་བཅུ་བ་གཞོན་དུ་
རྒྱལ་མཚོག་གཉིས་ལས་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པ་མེད་བས་བསྟན་པ་ལ་མན་པའི་འཆད་
ཉན་ལེགས་པར་མཛད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཛད་དེ་དབུས་སྟོགས་སུ་ལོ་བཅུ་
གཉིས་རིང་བཞུགས།

དགའ་ལོ་སུམ་ཅུ་ལོ་དུག་ཅམ་ལ་ཇེ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་དང་ལྟན་དུ་གཙང་བྱལ་སྤར་
ཐང་དང་། བྱང་ཆེན། རྟ་ནག་སོགས་ལ་རིམ་གྱིས་བྱོན་ཏེ་ལོ་དུག་གི་རིང་ལ་འཆད་ཉན་
འཕེལ་བར་མཛད། ལྷགས་པོ་བྱི་(བྱི་ལོ་༡༧༣༠)ལོར་དགའ་ལོ་བཞི་བཅུར་ཕེབས་པ་ན་
སྤར་ཐང་དུ་དབུ་མ་འཕུག་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་དུ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་འདི་
ཡང་བརྩམས།

དགའ་ལོ་ཞེ་གཉིས་བཞེས་པ་ན་ལོ་དོང་པཎ་ཆེན་སྟོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་སོགས་དང་
མཇལ། དེ་ནས་རྒྱ་བོ་བྱི་བའི་ལོ་(བྱི་ལོ་༡༧༣༢)ནག་པ་རྒྱ་བའི་ཆེས་བཞི་ལ་ཆད་མ་
རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་བཞིའི་རི་ཀ་དེ་ཉིད་ཙོམ་པར་མཛད།

དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ས་སྐྱ་སོགས་ལ་ཕེབས་པ་ན་མི་ལྟས་སྤྱོད་གས་བྱང་བས་མཚོད་
རྟེན་ཞིག་གི་མདུན་དུ་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་པས། རྟེན་བྱང་མཐའ་བལ་གྱི་དོན་ལ་
ངས་ཆེས་ཆེར་རྟེན་པ་ནས་བཟུངས་ཏེ། སྤྱིང་ཇེ་གསུམ་གྱི་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་གནས་
ཏེ་དུས་འདའ་བ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་སྟོལ་བྱང་། དེ་ལྟར་ན་འདི་ཇེ་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ཆེ་འདི་ལ་དང་པོར་སྤར་ཐང་མཁན་ཆེན་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་དང་། བར་དུ་ཇེ་
ཙོང་ཁ་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་དང་། ཐ་མར་མཁས་གྲུབ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་ལ་སོགས་

པའི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་བརྩ་ཕྱག་དྲུག་ལྷག་ཙམ་བསྟེན་པ་ཡང་རྗེ་རང་ཉིད་
 གྱི་རྣམ་ཐར་འཆར་མཛད་བྱང་ལོར་བུའི་འབྲེང་བ་ཞེས་པ་དང་། རྣམ་ཐར་འཆར་
 མཛད་པ་བརྩ་གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་གྱི་ནང་དུ་གསལ་བར་སྦྱང་ངོ་། ། འདི་ནི་དག་
 བའི་བཤེས་གཉེན་རྗེ་ལྷུ་ར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་པའོ།

དགྲུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་རྩ་མོ་སྤང་གི་(བྱི་ལོ་༡༧༣༣)ལོར་སྤར་ཡང་སྤར་ཐང་དུ་བྱོན།
 དབུ་མ་ཙ་བ་ཤེས་རབ་གྱི་ངག་དོན་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་འབྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟེན་
 བཅོས་བརྩམས། དེ་ནས་དྲུག་ནག་དུ་ཕེབས་ནས་ལོ་ཤས་བཞུགས་རིང་ཤངས་པ་ཀུན་
 མཁྱེན་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་པ་ཆེན་པོ་ཚུལ་སྤྲིམས་དཔལ་བཟང་གཉིས་ལས་ཆོས་
 བཀའ་མང་དུ་གསལ།

དགྲུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་ལ་བྱང་ཆེན་དུ་ཐུགས་དམ་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་དེར་བྱས་ན་
 གདུལ་བྱ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་འོང་བའི་མཆོན་ལྷས་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པས་ཐེག་ཆེན་པོ་
 བྲང་ཞེས་པ་མེ་པོ་འབྲུག་གི་ལོ་(བྱི་ལོ་༡༧༣༩)ལ་ཐུག་བཅའ། བྱང་ཆེན་གྲུབ་ཆེན་
 བསོད་ནམས་སློ་གྲོས་ལས་བཀའ་འབུམ་གྱི་ལུང་དང་། གཞན་ཡང་ཤངས་པའི་ཆོས་
 སློར་དུ་མ་ཞིག་གསལ།

དེ་ནས་དགྲུང་ལོ་ཞེ་བདུན་ནས་བདུན་ཅུ་དོན་དགའི་བར་དེར། སྤར་བཀྲ་ཤིས་དོ་
 ཁར་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་ཆད་མ་རྣམ་ངེས་གྱི་དོགས་གཅོད་གསལ་པའི་ཟིན་གྲིས་
 རྣམས་དང་། དག་ལྷན་དུ་རྒྱལ་ཚབ་རྗེ་ལས་རྣམ་འབྲེལ་གསལ་པའི་གསུང་རྒྱན་རྣམས་
 ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་ཆད་མའི་བསྟེན་བཅོས་ཆེན་པོ་རིགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་མེ་མོ་སྤུལ་
 གྱི་ལོའི་(བྱི་ལོ་༡༧༣༧)ལྷ་བ་བརྩ་པ་ལ་རྫོགས་པར་བརྩམས།

ལུགས་པོ་སྤུལ་གྱི་ལོ་(བྱི་ལོ་༡༧༤༠)དགྲུང་ལོ་ལྷ་བརྩར་ཕེབས་སྐབས་རྗེ་ཤེས་

རབ་སེང་གོ་དང་ལྷན་དུ་སྐར་ཡང་དབུས་གཙང་ལ་ཐེབས། སྐར་ཐང་དུ་འདུལ་བའི་
 སྒྲིང་འབྲུམ་དང་། སོ་ཐར་གྱི་དེ་ཀ་བཙམས་པར་མཛད། དེ་ནས་བྱང་ཆེན་སོགས་ལ་
 རིམ་གྱིས་བྱོན་ཏེ་བཤད་ཉན་གཙོ་བོར་མཛད། བྱང་ཆེན་དུ་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྲིམས་
 ཀྱི་བཅའ་ཡིག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆུ་མོ་པག་གི་ལོའི་(བྱི་ལོ་༡༧༧༢)ལྷ་བ་དུག་པའི་ཡར་
 ཆོས་ལ་མཛད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་བར་མ་ཆད་དུ་བྱུང་ངོ་།

དེ་ནས་དགའ་ལོང་བདུན་ལ་ཐེབས་པ་ན་སྟོན་ཇེ་བཅུན་ཙོང་ཁ་བས་ལུང་བསྟན་པ་
 དང་། སྤུས་བོ་དོང་དུ་ལྷ་མོའི་ལུང་བསྟན་དང་། ཁྱད་པར་སྐར་ཇེ་ཤེས་རབ་སེང་གོ་སྐར་
 ཐང་ལ་བྱོན་རེས་གྱིས་བགྱིས་ལྷན་བའི་དགོན་ས་འདི་ལ་ཕྱག་མཚུབ་གཏད་དེ། ས་
 སྤྱོགས་འདི་ན་དགོ་འདུན་གྲུབ་མགོ་བོ་སྐྱུ་ཡེར་ཡེར་ཆོས་འཆད་ཀྱིན་འདུག་པ་ཞིག་
 སེམས་ནང་ལ་རྒྱན་དུ་འོང་གསུང་བ་ཞིག་ཡང་ཡང་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན། ས་སྤྱོགས་འདིར་
 དགོན་པའི་ས་བཟང་བར་གཟེགས་ཏེ། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་མོ་ལོས་(བྱི་ལོ་
 ༡༧༧༧)ལོའི་སྟོན་དུག་ལྷ་བའི་ཡར་ཆོས་བཟང་བོར་ས་བཏག་པ་དང་། གཞི་བདག་ལ་
 གཏོར་མ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་རྒྱས་པར་མཛད་དེ། བགྱིས་ལྷན་པོ་དཔལ་གྱི་
 བདེ་ཆེན་སྤྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྒྲིང་བཏབ་བོ།

ཤིང་པོ་སྤེའུའི་ལོར་(བྱི་ལོ་༡༧༨༧)མཛད་པ་ཀུན་ལས་གསུང་གི་མཛད་པ་མཆོག་
 དུ་དགོངས་ནས། སྤྱོགས་ཀྱི་ཡིག་མཁན་མང་པོ་བསྐྱས་ཏེ་ཐུགས་དམ་བཀའ་འགྱུར་གྱི་
 གསུང་རབ་རྣམས་བཞེངས་པར་བཙམས་ཏེ་ཤིང་མོ་བྱ་ལོར་(བྱི་ལོ་༡༧༩༣)བཀའ་
 འགྱུར་གྱི་འཕྲོས་རྣམས་ཇོགས་པར་མཛད།

དེ་ནས་ས་པོ་བྱི་བའི་ལོར་(བྱི་ལོ་༡༧༩༤)རྒྱལ་པོ་སྐར་ལྷ་དོན་གྲུབ་པ་དཔོན་སྟོབ་
 སྟན་བྲངས་ཏེ་བཟེའི་ཚུམ་པ་མཛད་དེ་ལྷ་བ་གསུམ་ལ་དཀྱུས་སུ་འདོམ་བཙོ་བརྒྱད་དང་།
 ཞིང་དུ་འདོམ་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་ཆད་དང་ལྷན་པའི་བྱིན་རྒྱལས་ཅན་གྱི་གོས་སྐྱུ་ཁྱད་པར་

འཕགས་པ་ཞིག་བཞེངས་པར་མཛད།

དེ་ནས་ས་མོ་སྒང་(ཕྱི་ལོ་༡༧༥༩)ལོར་དགྲང་གངས་བདུན་དགྲར་ཐེབས་པ་དང་
 ཉང་སྟོང་མཁར་ཁ་དང་མན་ལུང་དུ་དགོན་ཆོས་ལ་ཐེབས་སྐབས་མངའ་རིས་དཀའ་
 བཅུ་པ་ནམ་མཁའ་བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོས་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་
 བའི་རྣམ་བཤད་རྒྱས་པ་ཞིག་མཛད་དགོས་ཞེས་སྒར་ཡུན་རིང་མོ་གྲག་གི་ནས་བསྐྱུལ་བ་
 ལ་བཞེན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་མཐའ་དག་གི་སྤྱིང་པོའི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་
 པ་རིན་པོ་ཆའི་འབྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྐྱན་བཅོས་བརྩམས་པར་མཛད།

གཞན་ཡང་ལྷ་དང་སྤྲ་མའི་བསྟོད་པ་དང་། སྐྱབ་ཐབས་ལ་སོགས་པ་དང་སྟོན་ལམ་
 མང་དུ་བརྩམས་པ་གསལ་བར་སྤྲད། དབུ་མ་འཕྲུག་པའི་དཀའ་གནད་ལ་ཟིན་གྱིས་
 དང་། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཟིན་གྱིས་ཆེན་མོ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟོ་སྟོང་གི་ཟིན་
 གྱིས་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་། གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཟིན་གྱིས་དང་། ལྷ་
 བའི་ཟིན་གྱིས་ལ་སོགས་པའི་ཟིན་གྱིས་ཀྱང་དུ་མ་ཞིག་མཆིས་པ་ཡང་གོང་གི་རྣམ་ཐར་
 གཉིས་ལས་གསལ་བར་སྤྲད་ངོ་།

དགྲང་ལོ་སོ་ལྷ་ནས་བརྒྱད་ཅུ་གྲ་བཞིའི་བར་དམ་པའི་ཆོས་འཆད་ཉན་མཛད་པ་
 ལས། སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་མཁས་བརྩན་བཟང་གསུམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་
 པའི་སྟོབ་མས་གངས་རིའི་ཁྲོད་དེར་མ་བྱུང་བ་མེད་པ་དང་། ཞལ་མཐོང་བ་དང་།
 གསུང་ཐོས་པ་དང་། ཞབས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་རེག་པས་ཐར་པའི་ས་བོན་བསྐྱུན་པ་ནི། ལྷལ་
 བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བགྲང་བར་མི་སྟོད་གསལ་བ་ལྟར་ན། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་བཅོད་
 པར་མི་རྒྱས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་གསལ་བར་སྤྲད་ངོ་།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱན་པའི་ཆོས་གཞི་ཡང་། དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་བགྱིས་ལྷན་པོ་ལྷག་

བདེ་བ་པ་སོགས་ལ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དེ་མཐར་དགའ་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྲུ་བཞི་
 ལྟེ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པ་ཤིང་པོ་རྟ་ལོ་ (ཁྱི་ལོ་༡༧༧༧) རྟོར་ལྷ་བཙུ་གཉིས་པའི་ཆེས་
 བརྒྱད་ཀྱི་སྐུ་རེངས་ཤར་བའི་ཆོ། འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་མདོན་དུ་མཛད་དེ། ཞག་སུམ་ཅུ་
 ལྷག་ཙམ་ཞིག་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་ནས་སྐུ་ཞི་བར་གཤེགས་པ་གསལ་བར་ལྟར་རོ།
 དེ་ལྟར་རྗེ་འདི་ཡི་མཛད་པ་མདོར་བསྟུས་ཙམ་ཞིག་བཞོད་པ་འདི་ནི་གོང་གསལ་རྣམ་
 ཐར་ཁག་གཉིས་དང་། གསུང་འབྲུམ་གྱི་དཀར་ཆགས་དག་ལས་སྤུང་བ་ཡིན་པས་རྒྱས་
 བར་གཟིགས་འདོད་ན་དེ་དག་ལ་གཟིགས་པར་འཚལ།

དམ་པའི་རྣམ་ཐར་ཅུང་ཟད་བཟོད་པ་ཡི།

དགེ་བ་འདི་ཡིས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ།

ཆད་ལྡན་དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱིས་རྗེས་བཟུང་ནས།

ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་བྱ་བ་མཐར་ཐིན་ཤོག །

ཅེས་སྟོན་པ་དང་བཅས་ཏེ་སྐུར་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། ॥

དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་

དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་

མེ་ལོང་།

༡༡། །དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་

རབ་ཏུ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།

རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ།

ལྷ་དབང་དབང་ཕྱག་འཕྲོག་བྱེད་གསེར་གྱི་མངལ།

ལྷ་དབང་དབང་བསྐྱར་མཁའ་ལྗིང་གྲུབ་པའི་གཙོ།

ཉི་དབང་དབང་པོའི་དབྱ་སོགས་ལུས་ཅན་གྱིས།

ཐབ་དབང་དབང་ཕྱག་བརྒྱན་ལྷན་གྲུས་པས་མཆོད།

རབ་འབྱམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་པའི་གཏེར།

ལི་ཁྲིའི་མདོག་ཅན་ཉི་འོད་འཁྲུག་པའི་སྒྲ།

མཚན་དཔེའི་དཔལ་ལྷན་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་མཛེས།

ཞི་ཞིང་འཇུམ་ལྷན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་འདུད།

རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་གཏིང་ཐབ་ཡངས་པའི་མཆོར།

རྟེན་འབྱུང་ཐབ་མོའི་ཕུང་སྒྲ་སྒྲོགས་མཛོད་ཅིང་།

སེམས་ཀྱི་གདེངས་ཀ་མཁྱེན་བཙེའི་ནོར་བུས་སྒྲས།

ལྷ་སྒྲུབ་ལྷ་ཡི་དབང་པོའི་ཞབས་ལ་འདུད།

གྲེས་བྱའི་མཁའ་ལ་རིགས་པའི་འོད་དཀར་ཅན།

མཁས་མང་རྒྱ་སྐར་དབྱས་ན་རབ་མཛེས་གིང་།

ཁྱ་སྦྱབ་གསུང་རབ་ཀུན་ཏའི་གཉེན་གཅིག་ལྟུང་།

དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་འདྲད།

འཇམ་དབྱངས་གསུང་གི་ཉི་འོད་དང་འགྲོགས་པས།

སློ་གྲོས་འདབ་བཟང་གྲགས་པའི་དྲི་བསུང་ཅན།

གསུང་གི་སྤང་ཅིས་སློ་གསལ་བྱང་བའི་ཚོགས།

ཆོམ་མཛད་འཇམ་དཔལ་སྤྲིང་པོའི་ཞབས་ལ་འདྲད།

རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཚུལ་ཇི་སྟེད་ཀུན།

རྒྱལ་སྤྲས་ཀུན་གྱི་དབྱས་ན་འདོམས་མཛད་པས།

རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་ཚབ་བསྟེས་བྱུང་བ།

རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་དར་མའི་ཞབས་ལ་འདྲད།

ཟབ་རྒྱས་རྟོགས་པའི་ལུས་སྟོབས་མི་དམན་ཞིང་།

རིགས་པའི་ང་ངོ་ས་གསུམ་རབ་སྦྲགས་པས།

ཕྱི་གོལ་སྤང་པོའི་སྟོབས་པ་འཕྲོག་བྱེད་པ།

འཇིགས་མེད་ཤེས་རབ་སང་གའི་ཞབས་ལ་འདྲད།

མཐའ་བྲལ་དབྱ་མ་ཆེན་པོའི་བསྟན་བཅོས་ལ།

འཕྲུག་པའི་དགོངས་པ་རབ་དྲུག་གསལ་བའི་དོན།

འབད་བ་རྒྱང་དུས་བདེ་སྦྲག་རྟོགས་པའི་བྱིར།

རབ་གསལ་མེ་ལོང་བདག་གིས་བརྩམ་པར་བྱ།

ས་དང་པོ་རབ་རྟུ་དགའ་བ།

དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་འཆད་པ་ལ་བཞི། མཚན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་ཕུག
གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་ནོ།

དང་པོ་(མཚན་གྱི་དོན་)ནི།

ཙ་བ། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མ་རྩུ་མ་ཀ་ཨ་བ་རྟུ་ར་རྟུ་མ།

བོད་སྐད་དུ། དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྲུ་བ།

རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དུ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན། མ་རྩུ་མ་ཀ་ཨ་བ་རྟུ་ར་རྟུ་མ། དེ་
བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན། དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྲུ་ལོ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན།
དབྱ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟུ་ཙམ་ཡང་མེད་
པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་སྒྲུབ་ཀྱི་མན་ངག་གིས་ཁ་བསྐྱང་སྟེ་རྩ་བ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་སྟེར།

གཉིས་པ་(འགྱུར་གྱི་ཕུག)ནི།

ཙ་བ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕུག་འཆལ་ལོ།

འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕུག་འཆལ་ལོ། ཞེས་པ་ལོ།

གསུམ་པ་(གཞུང་གི་དོན་ལ་)བཞི། བསྟན་བཅོས་རྩུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་མཆོད་
བཟོད། བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས། བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བརྩམས་པའི་
རྟུ་ལ། བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བསྟོར་བའོ།

དང་པོ་(བསྟན་བཅོས་རྩམ་པ་ལ་འཕུག་པའི་ཐབས་མཆོད་བཟླ་བ་ལ་གཉིས། སྤང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་
སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་བསྟོད་པ། སོ་སོར་བྱེ་ནས་ཕྱག་འཆལ་བའོ།།

དང་པོ་(སྤང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་བསྟོད་པ་)ལ་གཉིས། སྤང་རྩེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་
རྒྱུའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡང་རྩ་བར་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(སྤང་རྩེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། ཉན་རང་ཐུབ་དབང་ལས་
སྤྱིས་ཚུལ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་ཚུལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་
གསུམ་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(ཉན་རང་ཐུབ་དབང་ལས་སྤྱིས་ཚུལ་)ནི།

རྩ་བ། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྤྱིས།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་དང་། སངས་རྒྱས་འབྲིང་པོ་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཐུབ་དབང་ལས་སྤྱིས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མའི་ཆོས་བསྟན་པ་ཉན་རང་
གི་རིགས་ཅན་གྱིས་ཉམས་སུ་སྦངས་པ་ལས་རང་རང་གི་འདོད་པ་རྫོགས་པར་འགྱུར་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་ཚུལ་)ནི།

འོན་སངས་རྒྱས་གང་ལས་འབྱུངས་ཞེ་ན།

རྩ་བ། སངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་།

སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཁ་
ཅིག་གིས་ཡོངས་འཛིན་བྱས་ནས། རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལམ་
ཉམས་སུ་སྦངས་པ་ལས་འབྱུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་གསུམ་བསྟན་པ་)ནི།

འོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན།

ཙ་བ།   ལྷིང་ཨེ་འི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་དང་།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྤྱུ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། ༡ །

ལྷིང་ཨེ་འི་སེམས་དང་མཐའ་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་
སེམས་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་སྤྱུ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟེང་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།^༡

གཉིས་པ་(བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡང་ཙ་བར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ།   གང་བྱིར་བཙེ་ནིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་སྤྱན་རྟོགས་འདིའི།

ས་བོན་དང་ནི་སྟེལ་ལ་རྒྱ་འབྲ་ཡུན་རིང་དུ།

ལོངས་སྟོང་གནས་ལ་སྟེན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་གྱུར་པ།

དེ་བྱིར་བདག་གིས་ཐོག་མར་ལྷིང་ཨེ་བསྟོད་པར་བགྱི།^༢ ༢ །

དཔལ་ལྷན་སྒྲ་བ་གྲགས་པ་བདག་གིས་ཆོས་ཅན། ཐོག་མར་ལྷིང་ཨེ་ལ་བསྟོད་པར་

༡ ལྷིང་ཨེ་འི་སེམས་ཀྱི་རིན་ཆེན་སྟེང་བ་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས། བདག་ཉིད་དང་ནི་འཛིག་རྟེན་འདིས། །སྟེང་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་འདོད་ན། དེ་ཡི་ཙ་བ་བྱང་རྒྱལ་སེམས། རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བཞུགས་དང་། རྟོགས་མཐའ་གདུགས་པའི་ལྷིང་ཨེ་དང་། གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལ། ཞེས་རྒྱ་གསུམ་གསུངས་སོ།

༢ ལོ་ཐོག་སྤྱན་རྟོགས་འདིའི། ས་བོན་དང་ནི་སྤྱ་དང་ཡུན་རིང་དུ། ལོངས་སྟོང་གནས་ལ་སྟེན་པ་ལྟར་གྱུར་པ། ནག་ཚེའི་འགྲུར།

༣ དེ་བྱིར་ཐོག་མར་ལྷིང་ཨེ་བསྟོད་པར་བགྱི། ནག་ཚེའི་འགྲུར།

བགྱི་འོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བཅེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བའི་ལོ་ཐོག་ཕུན་ཚོགས་འདིའི་བསྐྱེད་པ་ལ་
 ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བ་ས་བོན་དང་ནི་བར་དུ་སྟེལ་བ་^༡ལ་གལ་ཆེ་བ་ཚུ་དང་འདྲ་ལ་མཐར་
 གཏུལ་བྱས་ཡུན་རིང་དུ་ལོངས་སྟོང་བའི་གནས་ལ་འབྱུང་སྟེན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་པར་གྱུར་
 བ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་ཕྱག་འཆལ་བ་)ལ་གཉིས། སེམས་ཅན་ལ་
 དམིགས་པའི་སྟིང་རྩེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། ཆོས་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་
 པའི་སྟིང་རྩེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བའོ།

དང་པོ་(སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྩེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་)ནི།

ཙ་བ། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་།^༢

བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་བ།

ཟོ་ཆུན་འཕུན་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི།

འགྲོ་ལ་སྟིང་རྩེར་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད། ༢ ॥

དཔལ་ལྡན་ཆུ་བ་གྲགས་པ་བདག་གིས་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་
 སྟིང་རྩེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་བདེན་པ་ཞེན་པར་གྱུར་ཅིང་
 དེ་ནས་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟས་བདག་གི་འདིའོ་ཞེས་མིག་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་
 བདེན་པར་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པས་ཟོ་ཆུན་འཕུན་པ་ལྟར་རང་དབང་མེད་པར་འཁོར་བའི་འགྲོ་

^༡ སྟེམ་པ་ རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

^༢ དང་པོར་བདག་དུ་མངོན་པར་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། དངོས་པོ་སྟེམས་ལ་བདག་གིས་ཞེས་བརྩུང་བས།
 ཟོ་ཆུན་གྱུད་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

བ་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲིང་ཇེ་ར་བྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདུད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(ཆོས་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་ཇེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་)ནི།

ཙ་བ། འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་རྩ་ལི་ནང་གི་རྩ་བ་ལྟར།

གཡོ་དང་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིང་བར་མཐོང་བ་ཡི།

རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགྲོ་བ་རྣམས།

དཔལ་ལྡན་རྩ་བ་བྲགས་པ་བདག་གིས་ཆོས་ཅན། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་ཇེ་ལ་
ཕྱག་འཆལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུང་གིས་གཡོ་བའི་རྩ་ལི་ནང་གི་རྩ་བ་ལྟར་གཡོ་ཞིང་འཛིག་པར་
མཐོང་བའི་འགྲོ་བ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྲུལ་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྒྲིང་ཇེ་ལ་འདུད་
པའི་བྱིར། དཔལ་ལྡན་རྩ་བ་བྲགས་པ་བདག་གིས་ཆོས་ཅན། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་
དམིགས་པའི་སྒྲིང་ཇེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུང་གིས་གཡོ་བའི་རྩ་ལི་ནང་གི་རྩ་བ་
ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་བྲུབ་བར་སྤྲང་ཡང་། རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིང་བར་མཐོང་བའི་འགྲོ་
བ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྲུལ་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྒྲིང་ཇེ་ལ་འདུད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་)ལ་གཉིས། རྒྱུང་ས་དང་། འབྲས་
བྱའི་སའོ།

དང་པོ་(རྒྱུང་ས་ལ་)གཉིས། ས་སོ་སའི་རྣམ་གཞག་དང་། ས་བརྩ་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(ས་སོ་སའི་རྣམ་གཞག་)ལ། བརྩ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བཤད་

’ འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་རྩ་ནང་རྩ་བ་ལྟར། གཡོ་དང་རང་བཞིན་སྒྲིང་བར་མཐོང་བ་ཡི། རྒྱལ་བའི་
སྤྲུལ་པོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ཀླང་འདི་མི་སྤྲང་ངོ་། རྟག་ཆེད་འགྲུར།

བ་ལ་གསུམ། བྱད་གཞི་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། བྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་
བཤད། སའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའི་སྒྲོན་ས་མཐུག་བསྟུ་བའོ།

དང་པོ་(བྱད་གཞི་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་)ནི།

ཙ་བ། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བྱིར་སྤྱིང་རྗེའི་དབང་གྱུར་ཅིང་།༡ ུ །

༡ བྱད་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་ཟེན་
བ་ཉིད་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ན་ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཛོལ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་བྱིར་རོ།
དེ་ཡང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་དང་། མཐུ་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་
སོགས་པའི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ཁྲགས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་འཕེལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ས་རབ་
དུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱུད་བཞག་གི། འདི་ལ་རང་གི་ངོ་
བོའི་བྱད་པར་བྱིས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ།

དབྱ་མ་ལ་འཕྲུག་པའི་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རང་འགྲེལ། སྟེ། བསྟན། དབྱ་མ། ༡-༢༢༥-ན།

༢ ཀ། འགྲོ་བ་དགྲོལ་བྱིར་སྤྱིང་རྗེའི་གཞན་དབང་གིས། ཀྱུ་དུ་བཟང་བོའི་སྒྲོན་པས་རབ་སྒྲོན་
ཞིང་། གང་གིས་སེམས་ནི་རབ་དགའ་ལ་གནས་པ། དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ཀྱི་དང་པོར་བཞུང་།
ནག་ཚིའི་འགྱུར།

ཁ། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དག གཞན་ཡང་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱད་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་
སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་བྱད་རྒྱུ་སེམས་དཔལའི་ས་དང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། འཛོལ་པར་བྱ་
བ་དང་། རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་དང་། བྱད་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་དང་། དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་ལས་ཡོངས་སུ་བཅའ་ཞིང་ཡོངས་སུ་བྱི་བར་བྱའོ། ས་ཡི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་
བསྐྱབ་པའི་བྱིར་ཡང་ངོམས་མི་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། དེས་བྱད་རྒྱུ་སེམས་དཔལའི་ས་དང་པོ་འདི་ལ་
གནས་པའི་ཆོ། བྱད་རྒྱུ་སེམས་དཔལའི་ས་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་དང་། ཞེས་
པ་ནས། བརྒྱ་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་དང་།
བྱད་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་ཡོངས་སུ་བཅའ་ཞིང་ཡོངས་སུ་བྱི་
བར་བྱའོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ཤིན་དུ་རྒྱས་པ་ཆེན་
པོའི་མདོ། ས་བརྒྱ་པའི་མདོ། སྟེ། བཀའ། པལ་ཆེན། ཁ-༡༤༢-ན།

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྒྲོན་པས་རབ་བསྐྱེས་དགའ་བ་ལ།

རབ་ཏུ་གནས་པ་དེ་ནི་དང་པོ་ཞེས་བྱའོ།

འགྲོ་བ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་སྦྱང་རྒྱུ་ཅིང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྒྲོན་པས་རབ་ཏུ་བསྐྱེས་པའི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་བའི་སྤྱུ་པོ་འདིའི་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་དང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདེན་སྟོང་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་(བྱང་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། རང་རྒྱུད་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན། གཞན་རྒྱུད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན། ས་དང་པོར་ལྷག་པའི་སྤྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(རང་རྒྱུད་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་)ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་སོ་སོར་སྤྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(ཡོན་ཏན་སོ་སོར་སྤྱེ་སྟེ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན། རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་སོགས་བཞིའི་ཡོན་ཏན། ས་གོང་མ་གཞོན་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རོ།

དང་པོ་(དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས།

༡ དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ཐོབ་གྱུར་པས་དེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའི་སྤྱུ་པ་བསྟན་དོ།
ནག་ཚེའི་འགྲུར།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའི་སྤྱི་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་དོ། ། ༥ ॥

ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་སེམས་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། རྟན་དམ་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟན་དམ་སེམས་བསྟན་དེ་
ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རིགས་སྤྱི་བ་སོགས་བཞིའི་ཡོན་ཏན་)ནི།

ཙ་བ།

འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སྤྱུང་སྟེས་པ་སྟེ།^༡

འདི་ནི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན།^༢

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་འཆང་ཞིང་།

འཛིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་ཀུན་ནས་གཡོ་བར་རྒྱས་པར་གྱུར་པའང་ཡིན། ཅ ॥

ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་
ཀྱི་རིགས་སྤྱུང་སྟེས་པ་ཡིན་ཏེ། །རྟན་རང་གི་ས་ལས་འདས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
བགོད་པར་ངེས་པའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྤྱུང་བའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་དང་པོ་ལ་

༡ འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རིགས་སྟེས་ཏེ། འདི་ཡིས་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་པོ་སྤངས་པར་འགྱུར།
དེ་ནི་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་འཆང་ཞིང་། འཛིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་རྒྱས་པའང་ཡིན།
ནག་ཚུལ་འགྱུར།

༢ ཁོ་ཚོགས་ཅན་གྱི་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་འདི་ནི་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་།
ཐེ་ཚོམ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་
དང་བུལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤང་མི་སྤྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས། དབུ་མ་ལ་འདུག་པའི་རང་འབྲེལ།
ཞུ། བསྟན། དབུ་མ། ལ་༢༢༥་བ།

གནས་པའི་བྱང་སེམས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤང་གིས་བསྐྱས་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་
གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤྲོས་མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར།
ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
པ་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོའི་སྤང་བྱ་དང་བྲལ་བས་སྤྲོས་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགའ་བ་
མང་པོ་སྦྱེས་པའི་སྤྱིར། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ལྷས་མཐུ་
ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་ཀུན་ནས་གཡོ་བར་ལྷས་
བར་གྱུར་པའང་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་(ས་གོང་མ་གཞོན་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་)ནི།

ཙ་བ། ས་ནས་སར་གཞོན་བྱེད་ཅིང་གོང་མར་རབ་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར།

དེ་ཆེ་འདི་ཡི་ངན་འགྲོའི་ལམ་རྣམས་མཐའ་དག་འགག་པར་འགྱུར།

དེ་ཆེ་འདི་ཡི་སོ་སོ་སྦྱེ་བའི་ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཟད།

ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ས་གོང་མ་གཞོན་པའི་ཡོན་
ཏན་དང་ལྡན་ཏེ། ས་དང་པོ་ནས་ས་གཉིས་པར་གཞོན་པར་བྱེད་ཅིང་ས་གོང་མར་རབ་ཏུ་
འགྲོ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་བྱང་སེམས་འདིའི་ངན་འགྲོའི་ལམ་
རྣམས་མཐའ་དག་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། ངན་འགྲོར་སྦྱེ་བའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་སྤྱིར།
དེའི་ཆེ་བྱང་སེམས་འདི་ཡི་སོ་སོ་སྦྱེ་བའི་ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཟད་དེ། བྱང་སེམས་
འཕགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།

༡ ས་ནས་སར་གཞོན་གོང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། དེ་ཆེ་འདི་ཡི་ངན་འགྲོའི་ལམ་འགག་ཅིང་། སོ་སོ་
སྦྱེ་བའི་ས་རྣམས་ཟད་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་ཆོའི་འགྱུར།

གཉིས་པ་(ཡོན་ཏན་མདོར་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། འདི་ནི་འཕགས་བརྒྱད་པ་ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན། ༥ ॥

ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཇི་ལྟ་
བ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་ས་དེའི་སྒྲིན་ཟད་ཅིང་
ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(གཞན་རྒྱུད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་)ལ་གཉིས། ས་འདིར་ཉན་རང་རིགས་
ཀྱི་སྒྲིན་ས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ། ས་བདུན་པར་ཉན་རང་སྒྲིའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་
པར་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(ས་འདིར་ཉན་རང་རིགས་ཀྱི་སྒྲིན་ས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་)ནི།

ཙ་བ། རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང་།^༡

ཐུབ་དབང་གསུང་སྒྲེས་དང་བཅས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི།

བསོད་ནམས་དག་གི་དབང་གིས་པམ་བྱས་རྣམ་པར་འཕེལ།^༢

རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་པས་ཀྱང་ཆོས་
ཅན། ཉན་རང་རྣམས་རིགས་ཀྱི་སྒྲིན་ས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་དབང་གི་

༡ འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་བཞིན་དུ་བསྟན། རྒྱ་ཆོའི་འགྲུར།

༢ རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོས་ཀྱང་། ཐུབ་དབང་གསུང་སྒྲེས་རང་རྒྱལ་བཅས་པ་
རྣམས། །བསོད་ནམས་སྒྲོབས་ཀྱིས་པམ་བྱས་རྣམས་འཕེལ་ཞིང་། རྒྱ་ཆོའི་འགྲུར།

༣ རིགས་ཀྱི་བྱ་བའི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། རྒྱལ་པོའི་བྱ་སྒྲེས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་མ་ལོན་པ་ཡང་སྒྲིའི་མཆོག་
ཏུ་བྱ་བ་ནས་གན་པ་ཐམས་ཅད་རིགས་སུ་རིགས་དང་ལྟན་པར་སྒྲེས་པ་དང་། དབང་གིས་ཟིལ་

གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉན་ཐོས་དང་བཅས་པའི་རང་སངས་ཀྱིས་རྣམས་ཉི་སྟོང་རྗེ་དང་
མེས་པ་བསྐྱེད་པོགས་བསོད་ནམས་དག་གི་དབང་གིས་ཙམ་པར་བྱས་ཤིང་ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་ནས་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་བྱིང་།

གཉིས་པ་(ས་བདུན་པར་ཉན་རང་སློང་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་བསྟན་པ་)ནི། འོ་ན།
གང་ནས་སློང་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བར་སློ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། ༥ །

ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ས་བརྒན་པ་རིང་ཏུ་སོང་བར་
སོན་པའི་ཆེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོེ་ཡང་ཉན་རང་ལས་ལྷག་པར་འབྱུང་རྟེ། དེའི་ཆེ་
འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྒྲད་ཅིག་མེ་མེ་ལ་འཇུག་ལྷང་ལྟེད་རྣམས་པའི་སྤྱིར།

[illegible]

༡ ཀ། རིང་དུ་སོང་བའི་སློ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། རྣམ་ཆོའི་འགྱུར།

ཁ། གྲོ་རྒྱལ་བའི་གྲུ་ལ་འདྲི་སྒྲུ་ཞེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་བའི་ཕྱུ་རྒྱལ་བོ་མཆན་དང་སྒྲུ་ན་བའི་བཙས་མ་

གསུམ་པ་(ས་དང་པོར་ལྷག་པའི་སྦྱན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་(ལ་བཞི། ས་དང་པོ་ལ་གནས་
པའི་སྦྱན་པ་བཤད་པ། ཉེན་དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱན་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱན་པ། སྦྱན་པའི་
ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སྦྱན་པ་བཤད་པ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ཆེ་དེ་ལ་རྫོགས་སངས་བྱང་ཆུབ་རྒྱ།^੧

དང་པོ་སྦྱན་པ་ཉིད་ནི་ལྷག་པར་འགྱུར།།

རང་ག་སྟེར་ལའང་གྲས་པར་བྱས་པ་ཡིས།།

སྒྲུང་དུ་མི་རུང་དཔོག་པའི་རྒྱར་ཡང་འགྱུར།། ༡ །

ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་བྱང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། རྟོན་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་དང་པོ་སྦྱན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཉིད་ནི་ལྷག་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ལོངས་སྦྱོང་

ཐག་ཏུ་རྒྱལ་པོའི་བྱིན་གྱིས་སྦྱོན་པོའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་གྱི། རང་གི་སྦྱོས་རྣམ་
པར་དབྱུང་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཉན་ནར་སོན་པ་དེའི་ཆོ། རང་གི་སྦྱོའི་མཐུས་སྦྱོན་པོ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལས་ཐིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་འང་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། ཉན་ཐོས་དང་།
རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏེ། རང་གི་སྦྱོས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནི་རང་གི་
ཡུལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་གྲགས་ཀྱིས། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱེད་པའི་ཚུལ་
ལས་ཐིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

འཕགས་པ་ས་བཅུ་པ། སྟེ། བཀའ། ཕལ་ཆེན། ཁ-༢༢༧-ན།

^੧ བྱང་ཆུབ་རྒྱ། རྟག་ཆའི་འགྱུར།

^੨ རང་ག་གཏོད་ལའང་ རྟག་ཆའི་འགྱུར།

གཏོང་བ་ལ་སེར་སྒྲེའི་ཀུན་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ཤ་
སྒྲེར་བ་ལ་འང་ཆེས་གྲུས་པར་བྱས་པ་ཡིས་ཆོས་ཅན། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་
སེམས་ལ་གང་ཟག་སལ་ཆེ་བ་ལ་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དཔོག་པའི་
གྱུར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྟེན་དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་)ལ་གཉིས། སྦྱིན་པས་འཁོར་བའི་བདེ་བ་
འཐོབ་པ། ཟུང་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་འཐོབ་པའོ།

དང་པོ་(སྦྱིན་པས་འཁོར་བའི་བདེ་བ་འཐོབ་པ་)ནི།

ཙ་བ། སྦྱེ་བོ་འདི་ཀུན་བདེ་བ་མངོན་འདོད་ཅིང་།

མི་རྣམས་བདེ་བའང་ལོངས་སྟོང་མེད་མིན་ལ།

ལོངས་སྟོང་ཀྱང་ནི་སྦྱིན་ལས་འབྱུང་མཁའ་ནས་ཀྱི།

ཐུབ་པས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་དོ། ༡༠ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གདུལ་བྱ་ལ་ཐུབ་པས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་པའི་གྱུ་
མཚན་ཡོད་དེ། སྦྱེ་བོ་འདི་ཀུན་བདེ་བ་མངོན་པར་འདོད་ཅིང་མི་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བའང་
ལོངས་སྟོང་མེད་པར་འབྱུང་བ་མིན་ལ། ལོངས་སྟོང་ཀྱང་ནི་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་འབྱུང་
བར་མཁའ་ཅིང་། ཐབས་དེ་སྐབས་པར་ཡང་ཆེས་སྒྲ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་
ལོངས་སྟོང་འབྱུང་བ་ལ་གཏོང་བ་པོ་ཚུལ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ན་དགོས་སམ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། སྦྱིང་ཇེ་དམན་ཞིང་ཤིན་ཏུ་རྩལ་སེམས་ཅན།

རང་དོན་ལྷུང་ལེན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་གང་།

དེ་དག་གི་ཡང་འདོད་པའི་ལོངས་སྟོང་རྣམས།

སྤྱག་བསུལ་ཉེར་ཞིའི་རྒྱར་གྱུར་སྤྱན་ལས་འབྱུང་། ༡༡ །

མེ་དགོས་ཏེ། རྟེན་རྗེ་དམན་ཞིང་ཤིན་ཏུ་རྩལ་པའི་སེམས་ཅན་རང་དོན་ལྷུང་ལེན་པ་
ཉིད་དུ་གྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་ཡང་འདོད་པའི་ལོངས་སྟོང་རྣམས་སྤྱག་བསུལ་ཉེ་
བར་ཞི་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་སྤྱན་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྤྱན་བས་མུང་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་འཛོལ་བ་)ནི།

ཙ་བ། འདི་ཡང་སྤྱན་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ནམ་ཞིག་ཆོ།

འཕགས་པའི་སྤྱེ་བོ་དང་འཕྲད་མུར་དུ་འཛོལ།

དེ་ནས་སྤྱིད་རྒྱན་ཡང་དག་བཅད་བྱས་ཏེ།

དེ་ཡི་རྒྱ་ཅན་ཞི་བར་འགྲོ་བར་འགྱུར། ༡༢ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱན་བས་མུང་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱབ་སྟེ། རྟེན་དམན་པས་སྤྱན་པ་
གཏོང་བ་འདི་ཡང་སྤྱན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ནམ་ཞིག་གི་ཆོ་འཕགས་པའི་སྤྱེ་བོ་དང་ཕྲད་པ་
མུར་དུ་འཛོལ་དེ་ནས་འཕགས་པའི་སྤྱེ་བོས་ཆོས་བསྐྱེད་པ་ཉམས་སུ་བྱུངས་པས་སྤྱིད་
པའི་རྒྱན་ཡང་དག་བར་བཅད་བར་བྱས་ཏེ་འཕགས་པ་དང་ཕྲད་པ་དེའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཞི་བ་
མུང་འདས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

༡ གྱུར་ རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

༢ ཀྱི་ རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

གསུམ་པ་(བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་)ལ་བཞི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་བྱན་མོང་
མ་ཡིན་པ་བསྟན་པ། རྟེན་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱིན་པའི་གཏམ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ། བྱང་སེམས་
ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཆོ་དགའ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་འཐོབ་པ་བསྟན་པ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལུས་སྦྱིན་པ་ལ་
སྦྱག་བསྐུལ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་ལོ།

དང་པོ་(བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། འགྲོ་ལ་ཕན་པར་དམ་བཅས་ཡིད་ཅན་རྣམས།

སྦྱིན་པས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་དགའ་བ་འཐོབ།

འགྲོ་ལ་ཕན་པ་དམ་བཅས་པའི་ཡིད་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྦྱིན་པ་
གཏོང་བ་ལ་གུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྦྱིན་པ་བཏང་བས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་པ་
རོལ་བོ་ཆོམ་པ་མཐོང་བ་ན་སྦྱིན་འབྲས་དགའ་བ་མཆོག་རྒྱ་བྱུང་བ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྟེན་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱིན་པའི་གཏམ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། གང་ཕྱིར་བཅུ་བདག་བཅུ་བདག་མ་ཡིན་པ།

དེ་ཕྱིར་སྦྱིན་པའི་གཏམ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན། ༡༣ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟེན་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱིན་པའི་གཏམ་ཉིད་གཙོ་བོ་སྟེ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་
དེ། གང་གི་ཕྱིར་བཅུ་བའི་བདག་ཉིད་བྱང་སེམས་དང་། བཅུ་བའི་བདག་ཉིད་བྱང་སེམས་
མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀའི་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་སྦྱིན་པས་འདྲན་པ་དེའི་ཕྱིར།

༡ སྦྱིང་ཇེ་ཅན་དང་སྦྱིང་ཇེ་མེད་ལ་ཡང་། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

༢ གཏམ་ཉིད་ཙ་བར་འདོད། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

གསུམ་པ་(བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོན་པའི་ཆོ་དགའ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་འཐོབ་པ་བསྟན་པ་)ནི། འོ་ན་བྱང་
སེམས་ཀྱིས་སྦྱོན་པ་གཏོང་བའི་ཆོ་དགའ་བའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་འབྱུང་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཇི་ལྟར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་སྒྲ་ཐོས་བསམས་ལས།

རྒྱལ་སྤྱས་བདེ་འབྱུང་དེ་ལྟར་བྱུང་ན་མས་ལ།

ཞི་བར་ཞུགས་པས་བདེ་བ་བྱེད་མིན་ན།

ཐམས་ཅད་བཏང་བས་ལྟ་ཞིག་སྒྲོས་ཅི་དགོས་༥ ༡༥ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལུས་ལོངས་སྟོད་ཐམས་ཅད་བཏང་བས་བྱང་སེམས་ལ་བདེ་བ་
ཉན་རང་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པ་ལས་སྟག་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་ཞིག་སྒྲོས་ཅི་དགོས་ཏེ་
མི་དགོས་ཏེ། ཇི་ལྟར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་པའི་སྒྲ་ཐོས་པ་བསམ་པ་ལས་རྒྱལ་སྤྱས་ལ་བདེ་བ་
འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ན་མས་ལ་ཞི་བར་ཞུགས་པས་བདེ་བ་བྱེད་པ་
མིན་པའི་སྟེར།

བཞི་པ་(བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལུས་སྦྱོན་པ་ལ་སྟག་བསྐལ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་)ནི། འོ་ན་བྱང་སེམས་
ཀྱིས་ལུས་གཏོང་བ་ལ་སྟག་བསྐལ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན།

ཙ་བ། ལུས་བཅད་སྟེར་ཞིང་བདག་གི་སྟག་བསྐལ་གྱིས།

གཞན་དག་ན་མས་ཀྱི་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི།

སྟག་བསྐལ་རང་རིག་ཉིད་ཏུ་མཐོང་ནས་དེ།

དེ་གཅད་བྱ་སྤྱིར་སྤྱིར་དུ་བཙོན་འགྲུས་ཚྱུ་མ། ༡༥ ॥

བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མེད་ལ། བྱང་སེམས་སོ་སྤྱི་རྣམས་ཆོས་ཅན།
 སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱུང་ཡང་ལུས་གཏོང་བ་ལ་འཇུག་སྟེ། ལུས་བཅད་ནས་སྤྱིར་བའི་བདག་གི་
 སྤྱག་བསྐྱེད་རང་གིས་རིག་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་དེ་སྤྱི་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་གཞན་དག་རྣམས་
 གྱི་དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་བཅད་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་སྤྱིར་དུ་བཙོན་འགྲུས་
 བཙོན་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་(སྤྱིར་བའི་པར་སྤྱིར་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ།   སྤྱིར་པ་སྤྱིར་བྱ་ལེན་པོ་གཏོང་བོས་སྟོང་།

འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་པ་རོལ་སྤྱིར་ཞེས་བྱ།

གསུམ་པོ་དག་ལ་ཆགས་སྤྱིས་གྱུར་པས་དེ།

འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་པ་རོལ་སྤྱིར་ཅེས་བསྟན། ༡༦ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱིར་བའི་པར་སྤྱིར་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་པ་དེ་སྤྱིར་
 བྱ་དང་ལེན་པ་པོ་དང་གཏོང་བ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པས་ཟིན་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིར་པ་ཞེས་བྱ་ལ། སྤྱིར་
 པའི་འཁོར་གསུམ་པོ་དག་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་སྤྱིས་པར་གྱུར་པས་བཅེངས་པའི་སྤྱིར་
 པ་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིར་པ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར།

༡ བཅད་པ་བྱ་སྤྱིར་དེ་ནི་བཙོན་པར་བྱེད། རྟག་ཚིམ་འགྲུས།

༢ ཅེས་ རྟག་ཚིམ་འགྲུས།

གསུམ་པ་(སའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྐྱར་བ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་ཡིད་ལ་རབ་གནས་ཤིང་།

དམ་པའི་རྟེན་ལ་འོད་ཆགས་མཛེས་པ་རྟེན་གྱུར་པའི་།

དགའ་བ་འདི་ནི་མོར་བྱ་ཆུ་ཤེལ་ཇི་བཞིན་དུ་།

ཐུན་པ་སྤྱག་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས་རྒྱལ་། ༡༧ །

ས་དང་པོ་རབ་དྲུག་དགའ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། མོར་བྱ་ཆུ་ཤེལ་ཆེ་བ་ཇི་བཞིན་དུ་
གནས་ཏེ། རྒྱ་བ་དེ་ནམ་མཁའ་མཐོན་པོ་ལ་གནས་ཤིང་རང་གང་ལ་གནས་པའི་ནམ་
མཁའ་འོད་དཀར་པོས་མཛེས་པར་བྱེད་པ་དང་ཐུན་པ་སྤྱག་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་
ནས་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་
གྱི་ཡིད་ལ་རབ་གནས་ཤིང་རང་གི་དམ་པའི་རྟེན་ས་དང་པོ་བའི་ཡིད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་
ཆགས་པ་མཛེས་པ་རྟེན་པར་གྱུར་པ་དང་མཐོང་སྤང་ལས་རྒྱལ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།

༡ དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་ཡིད་ལ་ རྒྱག་ཆོའི་འགྲུར།

༢ འོད་ཆགས་མཛེས་གྱུར་པའི། རྒྱག་ཆོའི་འགྲུར།

༣ ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ས་དང་པོ་རབ་དྲུག་དགའ་བའི་སྒོར་འཇུག་པ་མདོར་བསྐྱར་ཏེ་བསྐྱར་བའོ། ཞེས་ས་
དང་པོ་རབ་དྲུག་དགའ་བ་ཞེས་གསུངས་སོ།

ས་བཅུ་པའི་མདོ། སྤྱ། བཀའ། སལ་ཆེན། ༡-༢༤-བ།

༤ མོར་བྱ་ཆུ་ཤེལ་བཞིན། རྒྱག་ཆོའི་འགྲུར།

༥ ཐུན་སྤྱག་ རྒྱག་ཆོའི་འགྲུར།

ཙ་བ། དབྱ་མ་ལ་འཕྱག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ལོ། ॥

དབྱ་མ་ལ་འཕྱག་པའི་དགོངས་པ་རབ་རྟུ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལས་དོན་དམ་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་བཤད་པ་ལོ། ॥

---

༡ རབ་རྟུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ལོ།
ནག་ཚེའི་འགྲུང།

ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ།

གཉིས་པ་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་བཤད་པ་ལ་ལྟ།

ས་འདིར་རྩལ་བྱིས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་པ། རྩལ་བྱིས་པ་གྱི་བསྟགས་པ་
བསྟན་པ། རྩལ་བྱིས་པ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མ་འདྲེས་པའི་དཔེ་བསྟན་པ། རྩལ་
བྱིས་པ་གྱི་ཡར་ལྗན་གྱི་དབྱེ་བ། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་མཁུག་བསྟུ་བའོ།

དང་པོ་(ས་འདིར་རྩལ་བྱིས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་པ་)ལ་བཞི།

ས་འདིར་རྩལ་བྱིས་པ་སྟན་སྟུམ་ཚོགས་པར་བསྟན་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་
ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་པ། ས་དང་པོ་ལས་རྩལ་བྱིས་པ་ལྟག་པར་བསྟན་པ། རྩལ་
བྱིས་པ་དག་པའི་རྒྱ་གཞན་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(ས་འདིར་རྩལ་བྱིས་པ་སྟན་སྟུམ་ཚོགས་པར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་རྩལ་སྟན་ཚོགས་ཡོན་ཏན་དག་ལྟན་ཕྱིར།

མི་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་བྱིས་པ་དྲི་མ་སྤངས།

ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ལེམས་དེ་ཆོས་ཅན། མི་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་བའི་
རྩལ་བྱིས་པ་གྱི་དྲི་མ་སྤངས་ཏེ། རྩལ་བྱིས་པ་སྟན་སྟུམ་ཚོགས་པས། ཡོན་ཏན་དག་པ་
དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྐྱན་པ་)ནི།

ཚུལ་བྲིམས་སྤྱན་སྤྱུལ་ཚོགས་པས་ཡོན་ཏན་དག་པ་དང་ཇི་ལྟར་ལྡན་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་རྒྱ་བ་དག་གྱུར་པས།

དམ་བའི་ལས་ལམ་བརྩ་ཆར་གསོག་པར་བྱེད། ༡ ॥

ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་བྲིམས་སྤྱན་སྤྱུལ་
ཚོགས་པས་ཡོན་ཏན་དག་པ་དང་ལྡན་ཏེ། ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་རྒྱ་བ་དག་པར་གྱུར་པས་
དམ་བའི་ལས་ལམ་བརྩ་ཆར་གསོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ས་དང་པོ་ལས་ཚུལ་བྲིམས་ལྷག་པར་བསྐྱན་པ་)ནི།

དག་བའི་ལས་ལམ་བརྩ་ཆར་གསོག་པ་ས་དང་པོ་ནའང་ཡོད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དག་བའི་ལམ་འདི་ལྟ་ཞིག་བརྩ་ཆར་ཡང་།

དེ་ལ་སྐྱགས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་དག་པར་འགྱུར།

སྟོན་ཀའི་ཟླ་ལྟར་ཏུ་རྣམ་དག་དེ།^༡

ཞི་འདྲ་ཆགས་པར་དེ་དག་གིས་རྣམ་མཛེས། ༢ ॥

ཡོད་མོད། ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། ས་དང་པོ་ལས་
ཚུལ་བྲིམས་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། དག་བའི་ལམ་འདི་ལྟ་ཞིག་བརྩ་ཆར་ཡང་ཁྱོད་ལ་སྐྱགས་ཏེ་

༡ བརྩ་ཆར་ རྒྱ་ཆོའི་འགྱུར།

༢ བརྩ་ཆར་ རྒྱ་ཆོའི་འགྱུར།

༣ རྣམ་དག་སྟེ། རྒྱ་ཆོའི་འགྱུར།

ཤིན་དུ་ཕུལ་དུ་བྱང་བར་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟག་དུ་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་
བའི་ས་གནིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། སྟོན་ཀའི་ཁྲ་བ་ལྟར་གྱུར་པ་
ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་སྟོ་སྟོམ་པའི་ཞི་བ་དང་ལམ་མེར་གསལ་བའི་འོད་ཆགས་པར་དེ་དག་
གིས་རྣམ་པར་མཛེས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(ཚུལ་བྲིམས་དག་པའི་རྒྱ་གཞན་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་དེ་ནི་བྲིམས་དག་རང་བཞིན་ལྟ།

དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་དག་མི་འགྱུར།

དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་རྟག་དུ་གསུམ་ཆར་ལའང་།

གནིས་སྟོའི་རྒྱ་བ་ཡང་དག་བྲལ་བར་འགྱུར། ༢ ॥

ས་གནིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། རྟག་དུ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་འཁོར་
གསུམ་ཆར་ལའང་མཐའ་གནིས་སུ་འཛིན་པའི་སྟོའི་རྒྱ་བ་ཡང་དག་པར་བྲལ་བར་འགྱུར་
ཏེ། ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། ཁྲ་བ་སྟེ། གལ་ཏེ་གང་ཟག་དེ་ནི་སོ་ཐར་གྱི་
ཚུལ་བྲིམས་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་བུ་མི་སྟོང་ན་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ནི་
ཚུལ་བྲིམས་དག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར།

གནིས་པ་(ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྟགས་པ་བསྟན་པ་)ལ་ལྟ།

སྟོན་འབྲས་བཏེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྟོད་པ་ཚུལ་བྲིམས་ལ་རག་ལས་པ། སྟོན་འབྲས་

༡ གལ་ཏེ་འདི་ནི། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པར། མཐོང་ན་དེས་དེ་ཚུལ་བྲིམས་
འཆལ་བ་ཡིན། ཞེས་ནག་ཆོས་དེས་དེ་ཞེས་བསྟར་བ་ལེགས་སོ། དགོངས་པ་རབ་གསལ།
ཧྲ་ཏ་དགེ་ལུན་སྟེ་ལས་ཁང་། ༡༩༧༢ གོག་གུངས་ ༤༥ ན། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

བར་མ་ཆད་དུ་སྟོད་པ་ཚུལ་བྱིམས་ལ་རག་ལས་པ། ཚུལ་བྱིམས་ཉམས་ན་ངན་སོང་
ལས་ཐར་པ་རྟེན་དཀའ་བ། སྤྱན་པའི་རྗེས་སུ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་གཏམ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན།
མཛན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱར་ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱགས་པའོ།

དང་པོ་(སྤྱན་འབྲས་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྟོད་པ་ཚུལ་བྱིམས་ལ་རག་ལས་པ་)ནི།

ཙ་བ། སྤྱན་པས་ཡོངས་སྟོད་དག་ནི་འགྲོ་ངན་ནའང་།¹

སྟེ་བོ་ཚུལ་བྱིམས་རྒྱུར་པ་ཉམས་ལས་འབྱུང་།²

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱན་འབྲས་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྟོད་འདོད་པས་ཚུལ་བྱིམས་
བསྐྱུང་དགོས་ཏེ། སྟེ་བོ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་རྒྱར་པ་ཉམས་པར་གྱུར་ན་སྤྱན་པས་ཡོངས་སྟོད་
དག་ནི་འགྲོ་བ་ངན་པའི་རྟེན་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྤྱན་འབྲས་བར་མ་ཆད་དུ་སྟོད་པ་ཚུལ་བྱིམས་ལ་རག་ལས་པ་)ནི།

ཙ་བ། སྟེད་བཅས་དངོས་འདུ་ཡོངས་སུ་³ཟད་པས་ན།

ཕྱིན་ཆད་དེ་ལ་ཡོངས་སྟོད་འབྱུང་མི་འགྱུར། ལ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱན་འབྲས་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོངས་སྟོད་པ་ཚུལ་བྱིམས་ལ་རག་
ལས་ཏེ། ཚུལ་བྱིམས་ཉམས་པའི་དབང་གིས་སྤྱན་འབྲས་ངན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྤྱན་ན་སྤྱན་
པ་བཏང་བའི་སྟེད་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོའི་འདུ་བ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་ན་ཕྱིན་ཆད་གང་
ཟག་དེ་ལ་ཡོངས་སྟོད་རེ་ཤིག་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར།

1 སྤྱན་པས་ཡོངས་སྟོད་ལྷན་ཡང་ངན་འགྲོར་སྟུང་། རག་ཆོའི་འགྱུར།

2 རྒྱར་པ་ཆགས་གྱུར་ན། རག་ཆོའི་འགྱུར།

3 བསྟེད་བཅས་ཙ་བ་ཡོངས་སུ་ རག་ཆོའི་འགྱུར།

གསུམ་པ་(ཚུལ་བྱིམས་ཉམས་ན་ངན་སོང་ལས་ཐར་པ་རྟེན་དཀའ་བ་)ནི།

ཙ་བ།   གང་ཆེ་རང་དབང་འཇུག་ཅིང་མཐུན་གནས་པ།
               གལ་ཏེ་འདི་བདག་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན།
               གཡང་སར་ལྷང་བས་གཞན་དབང་འཇུག་འགྱུར་པ།
               དེ་ལས་སྤྱི་ནས་གང་གིས་སྟོང་བར་འགྱུར།^༡ ཡ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་བྱིམས་ཉམས་ན་ངན་སོང་ལས་ཐར་པ་རྟེན་དཀའ་སྟེ། གང་གི་ཆེ་རང་དབང་དུ་འཇུག་ཅིང་མཐུན་པའི་ཡུལ་ལྟ་མིན་གནས་པ་འདི་གལ་ཏེ་བདག་ངན་སོང་ལས་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན། ངན་འགྲོའི་གཡང་སར་ལྷང་བས་གཞན་དབང་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལས་སྤྱི་ནས་ཐབས་གང་གིས་སྟོང་བར་འགྱུར་བ་དཀའ་བའི་སྤྱིར།

བཞི་པ་(སྤྱིན་པའི་རྗེས་སུ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་གཏམ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཆན་)ནི།

ཙ་བ།   དེ་སྤྱིར་རྒྱལ་བས་སྤྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་ནས།
               ཚུལ་བྱིམས་རྗེས་འགྲོའི་གཏམ་ཉིད་མཛད་པ་ཡིན།
               ཡོན་ཏན་ཚུལ་བྱིམས་ཞིང་དུ་རྣམ་འཁེལ་ན།
               འབྲས་བུ་ཉིད་སྟོང་ཆད་པ་མེད་པར་འགྱུར། ཧ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་བས་སྤྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་ནས་ཚུལ་བྱིམས་སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་གཏམ་ཉིད་མཛད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་

^༡ དེ་ཆོའདི་དག རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

^༢ དེ་ཆེ་དེ་ནས་གང་གིས་འབྱིན་པར་འགྱུར། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

ཏན་ཚུལ་བྱིས་སྤྱི་ཞིང་དུ་རྣམ་པར་འཕེལ་ན་འབྲས་བུ་ཉི་པར་སྤྱོད་པ་ཆད་པ་མེད་པར་
འབྲུང་བར་འབྲུང་ལ་ཚུལ་བྱིས་སྤྱི་ཞིང་པ་དུ་མའི་འབྲུང་གནས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་(མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱར་ཚུལ་བྱིས་སྤྱི་ཞིང་པ་)ནི།

ཙ་པ། སོ་སོ་སྤྱོད་པ་རྣམས་དང་གསུང་སྤྱོད་དང་།

རང་བྱུང་རྒྱལ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་རྣམས་དང་།¹

རྒྱལ་སྤྱས་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་ལེགས་པ་དང་།²

མངོན་མཐོའི་རྒྱ་ནི་འཚུལ་བྱིས་སྤྱི་ཞིང་པ་གཞན་མེད། ཡ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སོ་སོ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་མཐོ་དང་། གསུང་སྤྱོད་ཉན་ཐོས་
དང་། རང་བྱུང་རྒྱལ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་པ་རང་རྒྱལ་རྣམས་དང་། རྒྱལ་སྤྱས་རྣམས་ཀྱི་
ངེས་པར་ལེགས་པའི་རྒྱ་ནི་འཚུལ་བྱིས་སྤྱི་ཞིང་པ་ལས་གཞན་མེད་དེ། འཚུལ་བྱིས་
དེ་སྤྱོད་འབྲས་བུ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་བར་མ་ཆད་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱར་མེད་
མི་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(རྒྱལ་བྱིས་སྤྱི་ཞིང་པ་མཐུན་སྤྱོད་དང་མ་འདྲེས་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་པ། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་དང་ལྷན་ཅིག་དང་།

བཟླ་ཤིས་རྣ་ནག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་བཞིན།

1 རང་སངས་རྒྱལ་ལ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་དང་། རྟག་ཚུའི་འབྲུར།

2 མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་། རྟག་ཚུའི་འབྲུར།

3 ངེས་ལེགས་རྒྱ་ནི་ རྟག་ཚུའི་འབྲུར།

4 བཟླ་སྤྱི་ནག་ རྟག་ཚུའི་འབྲུར།

དེ་ལྟར་ཚུལ་བྲིམས་དབང་བྱས་བདག་ཉིད་ཆེ།

དེ་འཆལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་མི་འདོད། ༥ ॥

དེ་ལྟར་ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ལེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་བྲིམས་དེ་འཆལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པར་མི་འདོད་དེ། ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་དང་། བཟ་གྲིས་པ་བཟ་མི་གྲིས་པའི་རྣ་ནག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་བཞིན་ནོ།

བཞི་པ་(ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཕར་སྤྱན་གྱི་དབྱེ་བ་)ནི།

ཙ་བ། གང་གིས་གང་ཞིག་གང་ལ་སྤྲོད་བྱེད་པ།

གསུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་ཚུལ་བྲིམས་དེ།

འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་པ་རོལ་སྤྱན་ཞེས་བཤད།

གསུམ་ལ་ཆགས་པས་སྤྲོད་དེ་འཇིག་རྟེན་འདས། ༦ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཕར་སྤྱན་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གང་གིས་སྤྲོད་བྱེད་པའི་འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་པར་དམིགས་པས་བཅིངས་པ་ཡོད་ན་ཚུལ་བྲིམས་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་པ་རོལ་དུ་སྤྱན་པ་ཞེས་བཤད་ལ་འཁོར་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པས་སྤྲོད་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕར་སྤྱན་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ལྷ་པ་(སའི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པའི་སྒྲོན་ས་མཚུག་བསྐྱ་བ་)ནི།

ཙ་བ། རྒྱལ་སྐས་རྒྱ་བ་ལས་བྱང་སྤྱི་མཉམ་སྤྱི་པ་ཡི།²
 དཔལ་གྱུར་དྲི་མ་དང་བྲལ་དྲི་མ་མེད་འདི་ཡང་།³
 སྒྲོན་ཀའི་དུས་ཀྱི་རྒྱ་བའི་འདྲ་ནི་ཇི་བཞིན་དུ།⁴
 འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན།⁵ ༡༠ ॥

ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ཡང་ཆོས་ཅན། སྒྲོན་ཀའི་དུས་ཀྱི་རྒྱ་བའི་འདྲ་ནི་ཇི་
 བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ས་གཉིས་པའི་རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ལས་བྱང་ཞིང་འཆལ་ཚུལ་
 གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འདྲ་དང་ལྡན་པས་འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་
 བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་པ་འཁོར་བ་པ་མིན་ཡང་སྤྱི་
 པའི་དཔལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་གྲིང་བཞིར་དབང་པའི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་
 རྒྱལ་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པའོ། ॥⁶

དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་དགོངས་པ་རབ་དུ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལས་དོན་དམ་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པའི་བཤད་པའོ། ॥

² སྤྱི་མཉམ་སྤྱི་པའི་དཔལ་གྱུར་རྒྱལ་སྐས་ཀྱི། རྒྱ་ཆོའི་འགྲུར།

³ རྒྱ་བ་ལས་བྱང་དྲི་བྲལ་དྲི་མེད་པ། རྒྱ་ཆོའི་འགྲུར།

⁴ གྱི་རྒྱལ་བའི་སྐས་དག་འདི་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྲ་བ་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའི་ས་གཉིས་པ་མདོར་བསྟན་པའོ། ས་བཅུ་པའི་མདོ། སྟེ། བཀའ། བལ་ཆེན། ༣-༡༦༣- ན།

⁵ འདི་ཡང་སྒྲོན་ཀའི་རྒྱ་འདྲ་ཇི་བཞིན་དུ། རྒྱ་ཆོའི་འགྲུར།

⁶ གདུང་བ་སེལ་བྱེད་ཡིན། རྒྱ་ཆོའི་འགྲུར།

⁷ དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྲ་བ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པའོ། རྒྱ་ཆོའི་འགྲུར།

ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ།

གསུམ་པ་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི།

བྱད་གཞི་སའི་ངེས་ཆོག། བྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན། བར་སྤྱན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་བྱད་
ཆོས། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་མཇུག་བསྟུ་བཏོ།

དང་པོ་(བྱད་གཞི་སའི་ངེས་ཆོག་)ནི།

ཙ་བ། ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་བསྐྱེགས་པའི་མེའི།^१

འོད་འབྱུང་གྱིར་ན་ས་ནི་གསུམ་པ་འདི།^२

འོད་བྱེད་པ་སྟེ་^३བདེ་གསལ་གསུམ་སྤྱང་པོ་ལ།

དེ་ཆོ་ཉི་ལྟར་^༤ཟངས་འདྲའི་སྤྱང་བ་འབྱུང་། ༡ །

ས་ནི་གསུམ་པ་འདི་ཆོས་ཅན། འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཉིས་སྤྱང་གི་ཤེས་བྱའི་
བྱད་ཤིང་མ་ལུས་བསྐྱེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེའི་འོད་འབྱུང་བའི་གྱིར། ས་གསུམ་པ་ཐོབ་པ་
དེའི་ཆོ་བདེ་བར་གསལ་གསུམ་པའི་སྤྱང་པོ་ཆོས་ཅན། ཇེས་ཐོབ་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་བྱད་
བར་ཅན་འབྱུང་སྟེ། ཉི་མ་ཆར་ཁའི་དུས་ལྟར་ཟངས་འོད་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱང་བ་འབྱུང་
བའི་གྱིར།

---

१ བསྐྱེགས་པའི་མེ། ནག་ཆོའི་འབྱུང་།

२ གསུམ་པའི་ས་འདི་ནི། ནག་ཆོའི་འབྱུང་།

३ འོད་བྱེད་པ་དེ་ ནག་ཆོའི་འབྱུང་།

༤ དེ་ཆོ་ཉི་འོད་ ནག་ཆོའི་འབྱུང་།

གཉིས་པ་(ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་ལ་)བཞི།

ས་འདིར་བཟོད་པ་ལྷག་པར་བསྟན་པ། བཟོད་གཞན་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ། བཟོད་
པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ། ས་འདིར་འབྱུང་བའི་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པའོ།
དང་པོ་(ས་འདིར་བཟོད་པ་ལྷག་པར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་གནས་མིན་འབྲུག་པ་འགའ་ཡི་དེའི།
ལྷས་ལས་ཤ་ནི་རྩས་བཅས་ཡུན་རིང་དུ།²
སྤང་རེ་རེ་ནས་བཅད་པར་གྱུར་ཀྱང་དེའི།
བཟོད་པ་གཙོད་པར་བྱེད་ལ་ལྷག་པར་སྟེ། ༢ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་གསུམ་པར་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁོང་
ཁྱོད་པའི་གནས་མིན་ཀྱང་རྒྱད་འབྲུག་པ་འགའ་ཡིས་བྱང་སེམས་དེའི་ལྷས་ལས་ཤ་ནི་རྩས་
པ་དང་བཅས་པ་ཡུན་རིང་དུ་སྤང་རེ་རེ་ནས་བཅད་པར་གྱུར་ཀྱང་བྱང་སེམས་དེའི་བཟོད་
པ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ལྷག་པར་སྟེ་བའི་ཕྱིར་དང་།

ཙ་བ། བདག་མེད་མཐོང་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལ།³
གང་ཞིག་གང་གིས་གང་ཆེ་ཇི་ལྟར་གཙོད།

² འབྲུག་པ་འགའ་ཞིག་གིས། ནག་ཚཱི་འགྱུར།

² དེ་ཡི་ལྷས་ལ་རྩས་པ་དང་བཅས་ཤ། སྤང་རེ་ཡུན་རིང་དུས་སུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱང་། གཙོད་བྱེད་དེ་
ལ་བཟོད་པ་ལྷག་པར་སྟེ། ནག་ཚཱི་འགྱུར།

³ བདག་མེད་ལྟ་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཡིས། གང་གིས་གང་ལ་གང་ཆེ་ཅི་བཅད་པས། གང་
ཕྱིར་དེ་ཡིས་ཆོས་ཀྱན་གཟུགས་བརྟན་ལྟར། མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཡང་དེ་ཡིས་བཟོད་པར་འགྱུར།
ནག་ཚཱི་འགྱུར།

གང་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱན་དེ་ཡིས་གཟུགས་བརྟན་ལྟར།

མཐོང་བ་དེས་ཀྱང་དེ་ཡིས་བཟོད་པར་འགྱུར། ༡ །

གང་གི་ཕྱིར་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གང་
ཞིག་གང་གིས་དུས་གང་གི་ཆེ་ཆུང་ཇི་ལྟར་གཙོད་པའི་ཆོས་ཀྱན་བྱང་སེམས་དེ་ཡིས་
གཟུགས་བརྟན་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དེས་ཀྱང་བྱང་སེམས་དེ་ཡིས་བཟོད་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བཟོད་གཞན་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཆུང་ལ་)ལ་གཉིས།

ཁོང་ཁྱོད་བར་བྱ་མི་རིགས་པ། བཟོད་པ་བསྟན་རིགས་པའོ།

དང་པོ་(ཁོང་ཁྱོད་བར་མི་རིགས་པ་)ལ་བཞི།

དགོས་པ་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བས་ཁོང་ཁྱོད་མི་རིགས་པ། ཕྱིས་སྤྱག་བསྐྱལ་མི་
འདོད་པ་དང་གཞོད་ལེན་བྱེད་པ་འགལ་བར་བསྟན་པ། སྤར་ཡུན་རིང་བསགས་པའི་དགོ་
བ་འཛེམས་པས་ཁོང་ཁྱོད་བར་མི་རིགས་པ། མི་བཟོད་པའི་སྦྱོན་མང་པོ་བསམས་ནས་ཁོང་
ཁྱོད་དགག་པའོ།

དང་པོ་(དགོས་པ་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བས་ཁོང་ཁྱོད་མི་རིགས་པ་)ནི།

ཙ་བ། གཞོད་པ་བྱས་པས་གལ་ཏེ་དེར་བཞོན་ན།^༡

དེ་ལ་བཞོན་པས་^༢བྱས་ཟིན་ལྟོག་གམ་ཅི།

༡ གལ་ཏེ་དེར་བཞོན་ན། ནག་ཚིའི་འགྱུར།

༢ དེ་ལ་བཞོན་པས་ ནག་ཚིའི་འགྱུར།

དེ་ཕྱིར་དེར་བཀོན་པ་ངེས་པར་འདིར་དོན་མེད།

འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡང་ནི་འགལ་བར་འགྱུར། ལ །

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དགྲ་བོ་དེ་ལ་བཀོན་པ་ངེས་པར་འདིར་དོན་མེད་ཅིང་འཛིག་རྟེན་
པ་རོལ་གྱི་དོན་དང་ཡང་ནི་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞོད་པ་བྱས་པས་དེའི་ལན་དུ་
དགྲ་བོ་དེར་བཀོན་ན་དེ་ལ་བཀོན་པས་གཞོད་པ་བྱས་ཟིན་ལྟོག་གམ་ཅི་སྟེ་མི་སྟོག་ཅིང་།
ཁོང་ཁྱོས་ནམ་སྟོན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འཕེན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཕྱིས་སྟག་བསྐལ་མི་འདོད་པ་དང་གཞོད་ལེན་བྱེད་པ་འགལ་བར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། སྟོན་བྱས་པ་ཡི་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་གང་།

ཟད་པར་བྱེད་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀོ།

གཞན་ལ་གཞོད་པ་དང་ནི་ཁྱོ་བས་སྟག་བསྐལ་ཕྱིར།

ས་བོན་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟ་བུར་ན་འབྲིད་པར་བྱས། ༥ །

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། གཞན་ལ་གཞོད་ལེན་བྱེད་པ་དང་ནི་ཁྱོ་བས་སྟག་བསྐལ་འདིར་
སྤོང་བ་ལས་ལྟག་པ་ཕྱིར་ཡང་སྟག་བསྐལ་གྱི་ས་བོན་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟ་བུར་ན་འབྲིད་པར་བྱེད་
པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དགྲས་གཞོད་པ་བྱས་པ་དེ་སྟོན་བྱས་པའི་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་
ཁྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཟད་པར་བྱེད་པར་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ནི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༡ དེ་ཕྱིར་དེ་དགོན་ ནག་ཚའི་འགྱུར།

༢ སྟོན་བྱས་མི་དགའི་ ནག་ཚའི་འགྱུར།

༣ ཟད་བྱེད་བརྗོད་པར་ ནག་ཚའི་འགྱུར།

ལ གཞན་ལ་གཞོད་དང་ ནག་ཚའི་འགྱུར།

ཎ ཇི་ལྟ་བུར་བྱེད། ནག་ཚའི་འགྱུར།

གསུམ་པ་(སྐར་ཡུན་རིང་བསགས་པའི་དགེ་བ་འཛམས་པས་ཁོང་ཁྱོད་བར་མི་རིགས་པ་)ནི།

ཙ་བ། གང་གིས་རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་ཁྱོས་པ་ཡིས།

སྤྱོད་དང་བྱིས་སྤྱོད་དགེ་བ་བསྐྱེད་པ་བརྒྱར།¹

བསགས་པ་སྤྱད་ཅིག་གིས་འཛམས་དེ་ཡི་ཕྱིར།

མི་བཟོད་ལས་གཞན་སྤྱོད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ༦ །

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཙན། དགེ་ཙ་འཛམས་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་ལས་གཞན་པའི་སྤྱོད་པ་
སྤྱོད་པ་ཆེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གིས་རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་རྒྱལ་སྤྱོད་
སྤྱོད་པ་ལ་ཁྱོས་པ་ཡིས་སྤྱོད་པ་དང་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ལས་སྤྱོད་པའི་དགེ་བ་བསྐྱེད་པ་བརྒྱར་
བསགས་པ་སྤྱད་ཅིག་གིས་འཛམས་པ་དེའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(མི་བཟོད་པའི་སྤྱོད་མང་པོ་བསམས་ནས་ཁོང་ཁྱོད་གསལ་པ་)ནི།

ཙ་བ། མི་སྤྱོད་གཞུགས་སུ་བྱེད་ཅིང་དམ་པ་མིན་པར་བཀྱི།²

རྒྱལ་དང་རྒྱལ་མིན་ཤེས་པའི་³རྣམ་དཔྱད་འཕྲོག་བྱེད་ཅིང་།

མི་བཟོད་པ་ཡིས་སྤྱོད་དུ་ངན་འགྲོར་སྤྱོད་པར་བྱེད།⁴

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཙན། ཁོང་ཁྱོད་གསལ་རིགས་ཏེ། མི་བཟོད་པ་ཡིས་མི་སྤྱོད་པའི་
གཞུགས་སུ་བྱེད་ཅིང་དམ་པ་མིན་པར་བཀྱི་བ་དང་། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་མིན་ཤེས་པའི་རྣམ་

¹ སྤྱོད་དང་རྒྱལ་བྱིས་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་བརྒྱར། རྟག་ཚིམ་འགྲུར།

² མི་སྤྱོད་གཞུགས་བྱེད་དམ་པ་མིན་པར་བྱིད། རྟག་ཚིམ་འགྲུར།

³ རིགས་དང་མི་རིགས་ རྟག་ཚིམ་འགྲུར།

⁴ སྤྱོད་དུ་ངན་འགྲོར་སྤྱོད། རྟག་ཚིམ་འགྲུར།

དཔྱོད་འཕྲོག་པར་བྱེད་ཅིང་། ལྷུང་དུ་ངན་འགྲོར་སྤྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བཟོད་པ་བསྐྱེན་རིགས་པ་)ནི།

ཁྲོ་བ་ལ་ཉེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན། བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། བཟོད་པས་བཤད་ཟེན་དང་འགལ་ཡོན་ཏན་རྣམས་བྱེད་དོ། ཡ ॥

བཟོད་པས་མངེས་ཤིང་སྤྱོ་བོ་དམ་པ་ལ།

པངས་དང་ལྷགས་དང་ལྷགས་མིན་ཤེས་པ་ལ།

མཁས་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ནི།

ལྟ་མིའི་སྤྱོ་དང་སྤྱིག་པ་ཟད་པར་འགྱུར། ༤ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བཟོད་པས་ཁོང་ཁྲོ་བ་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟེན་པ་དང་འགལ་བའི་ཡོན་
ཏན་རྣམས་བྱེད་དེ། བཟོད་པས་གཟུགས་མངེས་ཤིང་སྤྱོ་བོ་དམ་པ་ལ་པངས་པ་དང་།
ལྷགས་དང་ལྷགས་མིན་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་ཞིང་ཤི་བ་དེའི་འོག་ཏུ་ནི་ལྟ་མིར་སྤྱོ་
པ་དང་སྤྱིག་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། སོ་སོ་སྤྱོ་བོ་དང་ནི་བྱུང་སྤྱུང་གིས།

ཁྲོ་དང་བཟོད་པའི་སྤྱོན་ཡོན་རིག་བྱས་ཏེ།

མི་བཟོད་སྤངས་ནས་འཕགས་པའི་སྤྱོ་བོ་ཡིས།

༡ དང་འགལ་ཡོན་ཏན་བྱེད། རྣམ་ཚིམ་འགྱུར།

༢ མངེས་ཤིང་དམ་པའི་སྤྱོ་བོས་འདྲོད་པ་དང་། རིགས་དང་མི་རིགས་ཤེས་པ་མཁས་འགྱུར་ཞིང་།
འདི་ལས་གཞན་དུ་ལྟ་མི་དག་ཏུ་སྤྱོ། རྣམ་ཚིམ་འགྱུར།

༣ མི་བཟོད་སྤངས་པས་ རྣམ་ཚིམ་འགྱུར།

བསྟན་པའི་བཅོད་པ་རྟག་དུ་སྦྱར་བསྟན་བྱ། ༡ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སོ་སའི་སྐྱེ་བོས་ཁྱོ་བའི་སྐྱོན་དང་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱིས་བཅོད་པའི་ཡོན་
ཏན་རིག་པར་བྱས་ཏེ་མི་བཅོད་པ་སྤངས་ནས་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས་བསྟན་པའི་
བཅོད་པ་རྟག་དུ་སྦྱར་དུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། ཁོང་ཁྱོད་ཉེས་པ་དུ་མའི་འབྱུང་གནས་དང་།
བཅོད་པ་དེ་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་སྦྱིར།

གསུམ་པ་(བཅོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་)ནི།

ཙ་ག། རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྤྱིར་བཏྲོས་ཀྱང་།

གསུམ་དམིགས་ཡོད་ན་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའོ།

དམིགས་པ་མེད་ན་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།

འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བསྟན། ༡ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བཅོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱིར་བཏྲོས་ཀྱང་བཅོད་པའི་འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་པར་
དམིགས་པས་བཅིངས་པ་ཡོད་ན་བཅོད་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་ལ། འཁོར་གསུམ་
དུ་བདེན་པར་དམིགས་པ་མེད་ན་བཅོད་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྦྱིར།

༡ རྟག་དུ་བསྟན་པར་བྱ། རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

༢ ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་གསུངས། རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

བཞི་པ་(ས་འདིར་འབྱུང་བའི་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ།   ས་དེར་རྒྱལ་སྤྱི་བསམ་གཏན་མངོན་གྲེས་དང་།^੧

འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར།

དེས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ནི།

འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཛུམས་པར་རྟུལ་པར་འགྱུར། ༡༡ ॥

ས་གསུམ་པ་དེར་གནས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་འབྱུང་སྟེ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་དང་མངོན་གྲེས་དག་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཤིང་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རྟག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ནི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཛུམས་པར་རྟུལ་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་དུ་སྦྱོས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་འདོད་པའི་འདམ་ནས་འདོན་པ་ལ་མཁས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(ཕར་བྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་བྱེད་ཆོས་)ནི།

ཙ་བ།   སྦྱིན་སོགས་ཆོས་གསུམ་དེ་དག་པལ་མོ་ཆེ།^੨

བདེ་བར་གཤེགས་པས་བྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱབས།

བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཚོགས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད།

སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐྱེ་ཡི་རྒྱ། ༡༢ ॥

੧ ས་དེར་བསམ་གཏན་མངོན་གྲེས་འབྱུང་འགྱུར་དང་། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

੨ དེ་དག་པལ་མོ་ཆེར། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་ཆོས་པར་སྤྱིན་དང་པོ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། བལ་མོ་ཆེར་བདེ་
བར་གཤེགས་པས་བྲིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྟུགས་ཏེ། བྲིམ་པས་བསྟུབ་སྟེ་བའི་པར་སྤྱིན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཉིད་ཆོས་ཅན། བསོད་ནམས་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོགས་ཀྱང་ཡིན་ལ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གཞུགས་སྒྲུའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྟོན་མཇུག་བསྟུ་བ་)ནི།

ཙ་བ། རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་ཉི་མ་ལ་གནས་འོད་བྱེད་འདི།

རང་གཏོགས་ཐུན་རྣམས་དང་པོ་ཡང་དག་བསལ་བྱས་ནས།

འགྲོ་བའི་ཐུན་བ་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་མངོན་པར་འདོད།

ས་འདིར་ཤིན་ཏུ་རྫོ་བར་གྱུར་ཀྱང་ཁྲོ་མི་འགྱུར། ༡༢ ॥

རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་ཉི་མ་ལ་གནས་པའི་ས་གསུམ་པོ་འོད་བྱེད་པ་འདི་ཆོས་ཅན།
རང་གཏོགས་ཀྱི་ཐུན་བ་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཐུན་བ་རྣམས་དང་པོར་
ཡང་དག་པར་བསལ་བར་བྱས་ནས་འགྲོ་བའི་མི་ཤེས་པའི་ཐུན་བ་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་
མངོན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ས་གསུམ་པོ་འདིར་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན།
གཏོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་འཛོམས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་རྫོ་བར་གྱུར་ཀྱང་སྟོན་ཐུན་ལ་ཁྲོ་བར་མི་འགྱུར་
ཏེ། བཟོད་པ་ལྷག་པར་གོམས་ཤིང་སྤྲིང་ཇེས་རྒྱུད་སྦྱུམ་པའི་ཕྱིར།

༡ རྒྱལ་སྤྲས་ཉི་མ་ལ་གནས་འོད་བྱེད་འདི། རང་རྒྱུད་ཐུན་བ་དང་པོར་བསལ་བྱས་ནས། འགྲོ་བའི་
ཐུན་བ་སེལ་བར་འདོད་པ་ཡིན། ས་འདིར་རྫོ་བར་ གན་ཆེད་འགྱུར།

ཙ་བ། དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས།། སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ་འོ། །'

དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པའི་དགོངས་པ་རབ་རྟུ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལས་དོན་དམ་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པའི་བཤད་པ་འོ། །

---

༡ ཀ) འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་ས་གསུམ་
པ་འོ། ཞེས་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་གསུངས་སོ། ས་བཙུ་པའི་མདོ། ལྟེ། བཀའ་ལྔ་པ་ལ་
ཆེན། ལ-༢༠༡-བ།

ཁ) འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ་འོ། རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

ས་བཞི་པ་འད་ཕྱོ་བ།

ས་བཞི་པ་འད་ཕྱོ་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

ས་འདིར་བཙོན་འགྲུས་ལྷག་པར་བསྟན་པ། སའི་ངེས་ཆོག་སྤངས་པའི་བྱད་པར་རོ།

དང་པོ་(ས་འདིར་བཙོན་འགྲུས་ལྷག་པར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་'བཙོན་འགྲུས་རྗེས་འགོ་ཞིང་།

བསོད་ནམས་སློ་གྲོས་ཆོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་གྱུ།

བཙོན་འགྲུས་གང་དུ་འབར་བར་གྱུར་པ་ཡི།

ས་དེ་བཞི་པ་འད་ནི་འཕྲོ་བའོ།' ༡ །

བཙོན་འགྲུས་ཆོས་ཅན། བསོད་ནམས་དང་སློ་གྲོས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་གྱུ་ཡིན་
ཏེ། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་བྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར། བྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་མ་
ཐོབ་པ་ཐོབ་ཅིང་། ཐོབ་ཟིན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ས་དེ་བཞི་པ་
འད་ནི་འཕྲོ་བ་ཆོས་ཅན། བཙོན་འགྲུས་ལྷག་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་གྱུར་
གྱུར་པའི་བཙོན་འགྲུས་གང་དུ་ཆེས་འབར་བར་གྱུར་པའི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སའི་ངེས་ཆོག་)ནི།

ཙ་བ། དེར་ནི་བདེར་གསེགས་སྤངས་ལ་རྫོགས་པ་ཡི།

---

༡ ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ནག་ཆོའི་འགྲུར།

༢ ས་དེ་འད་འཕྲོ་བཞི་པ་ཞེས་བྱའོ། །ནག་ཆོའི་འགྲུར།

བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་ལྷག་བསྐྱོམས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི།

སྤང་བ་ཟངས་ཀྱི་འོད་པས་ལྷག་འབྱུང་ཞིང་།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་བཞི་པ་དེ་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ས་བཞི་པ་དེར་ནི་བདེ་གསེབ་པས་པོ་ལ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སོ་བདུན་ལྷག་པར་བསྐྱོམ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་ས་གསུམ་པར་ཐོབ་པའི་ཟངས་འོད་ལྷ་བྱ་ལས་ལྷག་པར་འབྱུང་བའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(སྤངས་པའི་བྱུང་པར་)ནི།

ཙ་བ། རང་དྲུ་ལྟ་བ་^੧དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། ੨ །

ས་བཞི་པ་ཆོས་ཅན། སྤངས་པ་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྷན་ཏེ། ས་བཞི་པའི་ངོས་སྐྱལ་གྱི་རང་སྟེ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པའོ།^੨ །

དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པའི་བཤད་པའོ། །

੧ དེ་ལྟར་ས་མཆོག་བཞི་པ་འདི། རྣམ་དག་དག་པའི་སྤྱོད་ལྷན་ཞིང་། ཡོན་ཏན་ཡེ་ཤེས་དོན་ལྷན་ལ། བདེ་བར་གསེབ་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྐྱེད། འོད་འཕྲོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཞི་པའོ། ཞེས་ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ས་བཅུ་པའི་མདོ། སྟེ། བཀའ། བལ་ཆེན། ལ ੨੭ ན།

੨ བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ རྣམ་ཆའི་འགྲུར།

੩ འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པའོ། རྣམ་ཆའི་འགྲུར།

ས་ལྲ་པ་སྤྱང་དཀའ་བ།

ས་ལྲ་པ་སྤྱང་དཀའ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

སའི་ངེས་ཚིག། བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་འོ།

དང་པོ་(སའི་ངེས་ཚིག་)ནི།

ཙ་བ། བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་བདུད་རྣམས་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་།

སྤྱང་དཀའི་ས་ལ་ཤམ་བར་རྟུས་མ་ཡི།^༡

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་དེ་ལ་སྤྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ས་ལྲ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་
སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ལྷའི་བྱའི་བདུད་རྣམས་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་སྤྱང་དཀའི་ས་ལས་
ཤམ་བར་རྟུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་)ནི།

ཙ་བ། བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་སློབ་ཐང་བདེན་རང་བཞིན།

ཞིབ་མོ་རྟོགས་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་འཕྲོབ། ༡ །

ས་ལྲ་པ་བ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་ལྷག་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གཡེང་གིས་
གཏན་ནས་མི་རྩི་བའི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

---

༡ སྤྱང་དཀའི་སར་གནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ། བདུད་རྣམས་ཀྱན་གྱི་འཕམ་བར་རྟུས་པ་
མ་ཡིན། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

(ས་ལྷ་པ་བ་)ཆོས་ཅན། བདེན་བཞི་ཕྱ་རགས་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་
 ཏེ། སློ་བཟང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རང་བཞིན་སློ་ཞིབ་མོས་རྟོགས་དགོས་པ་ལའང་
 ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དབྱ་མ་ལ་འཕྱག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྷ་པའོ། ॥

དབྱ་མ་ལ་འཕྱག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྷ་པའི་བཤད་པའོ། ॥

---

༡ སྤྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྷ་པའོ། རྒྱ་ཆའི་འགྲུལ།

ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ།

ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི། སའི་ངེས་ཚིག་དང་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་
བསྟན་པ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་བསྟན་པ། རྟེན་འབྱུང་ག་ཟེགས་པའི་དེ་ཉིད་བཤད་པ། སའི་
ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོན་མཚན་མཆོག་བསྟུ་བའོ།

དང་པོ་(སའི་ངེས་ཚིག་དང་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། མངོན་དུ་སྟོགས་པར་མཉམ་བཞག་སེམས་གནས་ཏེ།

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཚེས་ལ་མངོན་སྟོགས་ཤིང་།

འདི་བརྟེན་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེས།

ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ༡ །

ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་སྟོགས་པར་མཉམ་བཞག་གི་སེམས་ལ་གནས་ཏེ་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བྱང་སེམས་དེ་ཚོས་
ཅན། འགོག་པའི་སྒྲོན་མཚན་འབྱུག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་
པར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ལ་གནས་པས་སོ། ས་དྲུག་པ་ཚེས་ཅན། མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
ཤེས་རབ་ལྷག་པའི་སྒྲོན་མཚན་ག་ཟེགས་བརྟན་དང་འབྲེལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་

༡ ཀ) རྟེན་ཉིད་འདི་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེ། རྟག་ཚིག་འགྱུར།

ཁ) རང་འབྲེལ་ལྟར་ན། དེ་རྟེན་འབྱུང་བའི་ ཞེས་གསལ།

མཐོང་ཞིང་བདེན་བཞི་ལ་མཁའ་ས་པའི་ཤེས་རབ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་གང་ཞིག་ རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཤེར་སྤྱོད་ཀྱི་བསྟགས་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཇི་ལྟར་ལོང་བའི་ཚོགས་ཀྱན་བདེ་སྒྲག་དུ།

མིག་ལྡན་སྤྱེས་བྱ་གཅིག་གིས་འདོད་པ་ཡི།

ཡུལ་དུ་འབྲིད་པ་²དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་སྟོས།

མིག་ཉམས་ཡོན་ཏན་སྒྲངས་ཏེ་རྒྱལ་ཉིད་འགྲོ།³ ༢ །

ཤེས་བྱ་ཚུས་ཙན། སར་སྤྱོད་གཞན་གྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་བགྲོད་པ་ཤེར་སྤྱོད་ལ་རག་
ལས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ལོང་བའི་ཚོགས་ཀྱན་བདེ་སྒྲག་དུ་མིག་ལྡན་སྤྱེས་བྱ་གཅིག་གིས་འདོད་
པའི་ཡུལ་དུ་འབྲིད་པ་²དེ་བཞིན་དུ་ལམ་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་སྟོ་ཤེར་སྤྱོད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ལྟ་
བའི་མིག་ཉམས་པའི་སྤྱོད་སྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྒྲངས་ཏེ་རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྲོ་
བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(རྟེན་འབྱུང་གཟིགས་པའི་དེ་ཉིད་བཤད་པ་)ལ་ལྟ། ཟབ་དོན་བཤད་པར་དམ་
བཅའ་བ། ཟབ་དོན་བཤད་པའི་སྟོད་ངོས་གཟུང་བ། དེ་ལ་བཤད་ན་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་
ཚུལ། སྟོད་ལྡན་ལ་མཉན་པར་བསྐྱལ་བ། དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ལོ།

2 ཀ) ཡུལ་དུ་བྲིད་པ་ རྟག་ཚིམ་འགྲུར།

ཁ) རང་འགྲེལ་དུ་འང་། “ཡུལ་དུ་བྲིད་པ་” ཞེས་གསལ།

3 རྒྱལ་བར་བྲིད། རྟག་ཚིམ་འགྲུར།

དང་པོ་(ཟབ་དོན་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་)ནི།

ས་དབྱུག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ནི་དེ་ཇི་ལྟར་
ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ནི་དམངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འདྲི་ན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
སེམས་གོང་མ་རྣམས་ལ་དྲི་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ལྷང་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རང་དགར་འཆད་
པར་མི་ནུས་མོད། འོན་ཀྱང་།

ཙ་བ། ཇི་ལྟར་དེ་ཡིས་ཆེས་ཟབ་ཆོས་རྟོགས་པ།

ལྷང་དང་གཞན་ཡང་རིགས་པས་ཡིན་པས་ན།

དེ་ལྟར་འཕགས་པ་ལྷ་སྒྲུབ་གཞུང་ལུགས་ལས།

ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ལུགས་བཞིན་བརྟེན་པར་བྱ། ༡ ॥

དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་བ་བྲགས་པ་ཆོས་ཅན། འཕགས་པ་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལས་དེ་
ཁོ་ན་ནི་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་གནས་པའི་ལུགས་བཞིན་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། ས་དབྱུག་པ་བ་
དེ་ཡིས་ཆེས་ཟབ་པའི་ཆོས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་དེ་ལྟར་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཐུགས་སུ་རྟུང་ནས་
ལྷང་དང་གཞན་ཡང་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཡིན་པས་ནོམ།

གཉིས་པ་(ཟབ་དོན་བཤད་པའི་སྟོན་ངོས་གཟུང་བ་)ནི།

དེ་ཁོ་ན་ནི་དམངོན་པའི་སྟོན་དེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།

༡ དེ་ཡིས་ཆེས་ཟབ་ རྟོག་ཆོའི་འགྲུར།

༢ འཕགས་པ་ལྷ་སྒྲུབ་ རྟོག་ཆོའི་འགྲུར།

ཙ་བ། སོ་སོ་སྤྱེ་བའི་དུས་ནའང་སྟོང་བ་ཉིད་ཐོས་ནས།¹

ནང་དུ་རབ་དུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་།

རབ་དུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་མིག་བསྐྱན་ཞིང་།²

ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱུ་ལྡང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ། ུ ॥

དེ་ལ་ཧྲོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྟོ་ཡི་ས་བོན་ཡོད།³

དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྐྱན་པའི་སྟོང་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ལ་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྐྱན་པར་བྱ།

སོ་སོ་སྤྱེ་བའི་དུས་ནའང་སྟོང་བ་ཉིད་ཐོས་ནས་ནང་དུ་རབ་དུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་
དུ་འབྱུང་ལ་རབ་དུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་བའི་མཆི་མས་མིག་བསྐྱན་ཞིང་ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱུ་ལྡང་
བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པའི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་
བསྐྱན་པར་བྱ། ཉེ་བོ་ན་ཉིད་བསྐྱན་པའི་སྟོང་ནི་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ལ་ཧྲོ་བའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་(དེ་ལ་བཤད་ན་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་ཚུལ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ལ་དེ་ཡི་རྒྱུ་ལྟོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། ་ ॥

¹ སྤྱེ་བ་ཉིད་ནའང་སྟོང་ཉིད་ཐོས། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

² ནང་དུ་དགའ་བ་ རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

³ མཆི་མས་མིག་གང་ཞིང་། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

⁴ བྱུང་ཚུལ་ས་བོན་ཡོད། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

⁵ དེ་ཉིད་བསྐྱན་པའི་ རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

⁶ དེ་ལ་དོན་དམ་ རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

⁷ དེ་ལ་དེ་རྒྱུ་ རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

རྟག་དུ་ཚུལ་བྲིམས་ཡང་དག་སྒྲངས་ནས་གནས་པར་འགྱུར།

སྦྱིན་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྦྱིང་ཇི་བསྦྱོན་པར་བྱེད།²

གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ནིང་བསྐྱན་པ་དེའི་ཇེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་
ཏན་འབྱུང་སྟེ། སྦྱིང་ནིང་གི་ལྟ་བ་སྦྱེ་བ་གཞན་དུ་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་སྦྱིར་དུ་རྟག་དུ་
ཚུལ་བྲིམས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་ནས་གནས་པར་འགྱུར་ལ་སྦྱིང་ནིང་བསྦྱོན་པ་ལ་མི་
ཐོངས་པར་བྱ་བའི་སྦྱིར་དུ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྦྱིང་ནིང་གི་ལྟ་བ་སྦྱིང་ཇེས་ཟེན་པ་
ལས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཤེས་ནས་སྦྱིང་ཇི་བསྦྱོན་པར་བྱེད་ལ།

ཙ་བ། བཟོད་པ་སྦྱོམ་བྱེད་དེ་ཡི་དགོ་བ་བྱང་ཆུབ་དུ།³

འགྲོ་བ་དགྲོལ་བར་བྱ་སྦྱིར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བྱེད་ཅིང་། ཨ །

རྫོགས་པའི་⁴བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གྲུས་པར་བྱེད།

འཕཇ་པ་རྣམས་དགེས་པའི་སྦྱིར་དུ་བཟོད་པ་བསྦྱོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་
སྟེ་དེའི་དགོ་བ་བྱང་ཆུབ་དུ་འགྲོ་བར་དགྲོལ་བར་བྱ་བའི་སྦྱིར་དུ་ཡོངས་སུ་སྟོ་བར་བྱེད་
ཅིང་། སྦྱིང་ནིང་སྦྱོན་པའི་རྫོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གྲུས་པར་བྱེད་པའི་སྦྱིར།

² ཚུལ་བྲིམས་སྒྲངས་ནས་ རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

³ སྦྱིན་པ་གཏོང་ཞིང་ རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

⁴ ༡) བཟོད་པ་སྦྱོམ་ཞིང་དགོ་བ་བྱང་ཆུབ་དུ། རྟག་ཆོའི་འགྱུར། ༢) རང་འགྲེལ་ནང་།
“དེ་ཡི་དགོ་བ་” ཞེས་གསལ།

⁵ འགྲོ་བ་དགྲོལ་སྦྱིར་ རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

⁶ “རྫོགས་པའི་” ཞེས་མི་གསལ། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

བཞི་པ་ (སྔོང་ལྷན་ལ་མཉན་པར་བསྐྱལ་བ་)ནི།

ཙ་བ། ཟབ་ཅིང་གྱ་ཆེའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོས་ནི།

དེམ་གྱིས་རབ་དུ་དགའ་བའི་ས་ནི་འཕྲོ་བ་འགྱུར་བས།

དེ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བས་འཕྲོ་བ་འགྱུར་བས་གྱིས། ༡ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་རབ་དགའ་དེ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཟབ་མེད་ལམ་འདི་མཉན་
པར་གྱིས་ཞེས་བསྐྱལ་དེགས་ཏེ། ཟབ་ཅིང་གྱ་ཆེའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོས་ནི་དེམ་
གྱིས་རབ་དུ་དགའ་བའི་ས་ནི་འཕྲོ་བ་འགྱུར་བས་སོ།

ལྷ་པ་(དེ་ནི་དེ་ལྷར་བཤད་པའི་ཚུལ་)ལ་གཉིས། སྔོང་ནི་དེ་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ། སྔོང་
ནི་དེ་གྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(སྔོང་ནི་དེ་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་)ལ་གཉིས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་
བསྐྱབ་པ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྐྱབ་པའོ།

དང་པོ་(ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་)ལ་བཞི། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དགག་པ།
བགག་པ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་པ། ཉེན་བྱུང་གི་སྐྱེ་བས་མཐར་འཛིན་འགོག་ཚུལ། རིགས་པས་
དབྱེད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་ངོས་གཟུང་བའོ།

དང་པོ་(མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། དམ་བཅའ་བཞག་པ། སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱར་
པ། བགག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ།

༡ ཚུལ་ལ་མཁས་པས་ནི། རྒྱ་ཆེའི་འགྱུར།

༢ དགའ་བའི་ས་ཕྲོ་བ་པས་ རྒྱ་ཆེའི་འགྱུར།

༣ དེ་དོན་གཉེར་བས་ རྒྱ་ཆེའི་འགྱུར།

དང་པོ་(དམ་བཅའ་བཞག་པ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་བུ་ག་ལ་ཞིག།
གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་པར་ནི་ག་ལ་ཡོད།།

ཐུ་ག་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། བདག་དེ་ལས་འབྱུང་བ་མིན་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
གཞན་དག་ལས་ལྟ་བུ་ག་ལ་ཞིག་འབྱུང་ལ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་
ཞིང་རྒྱ་མེད་པར་ནི་སྐྱེ་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དེ། དེ་དག་ལ་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་རིགས་
པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(སྐྱབ་ཐེད་བསྟན་པ་)ལ་བཞི། བདག་སྐྱེ། གཞན་སྐྱེ། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ།
རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(བདག་སྐྱེ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། འགྲེལ་བ་མཛད་པའི་རིགས་པས་དགག་པ།
ཙ་ཤེའི་རིགས་པས་དགག་པའོ།

དང་པོ་(འགྲེལ་བ་མཛད་པའི་རིགས་པས་དགག་པ་)ལ་གསུམ། གྲངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་
དགག་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ།

དང་པོ་(གྲངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་དགག་པ་)ལ་གཉིས། རང་དང་ངོ་མོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་
བ་དགག་པ། རྒྱ་འབྲས་ངོ་མོ་གཅིག་པ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(རང་དང་ངོ་མོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། ངོ་མོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་

༡ གཞན་དག་ལས་ཀྱང་མིན། རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

༢ གཉིས་ཀ་ལས་མིན་རྒྱ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བ་མིན། རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

ལས་སྐྱེ་ན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ། དེ་ལས་སྐྱེ་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་བ། དེའི་ཉིས་སྤང་
དགག་པའོ།

དང་པོ་(ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་ན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་)ནི།

གལ་ཏེ་སྤྱ་གྲུ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།^१

སྤྱ་གྲུ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ས་བོན་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་
པར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་དུས་ན་ཁྱོད་གྱི་ངོ་བོ་རྒྱལ་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ལས་སྐྱེ་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་)ནི།

ཙ་བ། སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་རིགས་པ་འདྲ་མ་ཡིན་ཉིད། ༥ ॥

སྐྱེས་ཟིན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་འབྱུར་ན་ནི།^२

སྤྱ་གྲུ་ལ་སོགས་ན་མས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདིར་རྟེན་མི་འབྱུར་ཞིང་།^३

ས་བོན་གྲིད་མཐར་ཐུག་པར་རབ་དུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་འབྱུར།[ॣ]

१ ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་མེད། རྟག་ཆོའི་འབྱུར།

२ སྐྱེས་ཟིན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་རིགས་པ་འདྲ་མ་ཡིན་ཉིད། སྐྱེས་པ་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ན་
ནི། ཞེས་ཆོག་སྤྱི་གོ་བསྐྱོག་སྟེ་གསུངས་སོ། རྟག་ཆོའི་འབྱུར།

३ སྤྱ་གྲུ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཐོབ་པར་མི་འབྱུར་ཞིང་། རྟག་ཆོའི་འབྱུར།

༤ ཐུག་པར་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་འབྱུར། རྟག་ཆོའི་འབྱུར།

མུ་གུ་ཆོས་ཅན། ས་བོན་ལས་སྦྲར་ཡང་སྦྱོ་བ་རིགས་པ་འང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། ས་
བོན་གྱི་དུས་ན་སྦྱོས་ཟིན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་ལས་སྦྱོས་ཟིན་སྦྲར་ཡང་སྦྱོ་བར་
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་རིགས་པར་འགྱུར་ན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མུ་གུ་ལ་སོགས་
རྣམས་ཀྱི་སྦྱོ་བ་འཛིག་རྟེན་འདིར་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ས་བོན་འདབས་ནས་སྤྱོད་པའི་
མཐར་ཐུག་པར་རབ་དྲུག་སྦྱོ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། འོགས་སྤྱ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དེའི་ཉེས་སྦོང་དགག་པ་)ནི།

སྦྱོན་མེད་དེ། རྩ་ལུང་སོགས་ཀྱིས་ས་བོན་སྦྲང་རྩ་བུར་བྱེད་ཅིང་མུ་གུ་སྦྱོད་ལ། མུ་
གུ་དེ་ཡང་ས་བོན་འཛིག་པར་བྱེད་ཅིང་སྦྱོ་བོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། རི་ལྟར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྣམ་པར་འཛིག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར།¹ ཅ ॥

མུ་གུ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ས་བོན་དེ་རྣམ་པར་འཛིག་པར་བྱེད་པར་རི་ལྟར་
འགྱུར་དེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ས་བོན་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྩ་ལུང་སོ་སོ་གཅིག་པ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། བྱེད་རྩུ་ས་བོན་གྱི་ལས་ཐ་དད་མུ་གུའི་དབྱིབས་དང་ནི།²

ཁ་དོག་རྩ་ལུང་སྦྱོན་པའི་ཐ་དད་ཁྱོད་ལ་མེད་པར་འགྱུར།³

¹ རྣམ་པར་འཛིག་པར་འགྱུར། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

² གྱི་ལས་མུ་གུའི་དབྱིབས་དང་ནི། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

³ ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

གྲངས་ཅན་ཆོས་ཅན། ཟུ་གུ་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ས་བོན་གྱི་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་
ལས་ཐ་དད་པའི་ཟུ་གུའི་དབྱིབས་དང་ནི། ཁ་དོག་དང་རོ་དང་ནུས་པ་དང་སྦྱིན་པའི་ཐ་
དད་ཁྱོད་ལ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ས་ཟུག་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་སྤར་གྱི་བདག་གི་དངོས་པོ་བསལ་ནས་དེ་ལས་གཞན།

ངོ་བོར་འགྱུར་ན་དེ་ཆེ་དེ་ཡི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འགྱུར།' ༡༠ །

གལ་ཏེ་སྤར་གྱི་ས་བོན་བདག་གི་དངོས་པོ་བསལ་ནས་དེ་ལས་གཞན་ཟུ་གུའི་ངོ་བོར་
འཕོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆེ་ཟུ་གུ་དེ་ཉིད་ས་བོན་དེའི་ངོ་བོར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་
འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ས་བོན་ཟུ་གུ་འདིར་གཞན་མ་ཡིན་ན།

ས་བོན་བཞིན་དུ་ཟུ་གུ་ཞེས་བྱ་དེ་བརྒྱུད་མེད་པ་འཇམ།

ཡང་ན་དེ་དག་གཅིག་པས་ཇི་ལྟར་ཟུ་གུ་འདི་བཞིན་དུ།'

དེ་ཡང་གཞུང་དུ་ཡོད་འགྱུར་དེ་སྤྱིར་འདི་ནི་ཁས་མི་སྤང་།' ༡༡ །

༡ གལ་ཏེ་རང་གི་སྤར་གྱི་ངོ་བོ་ཡངས་བཏང་ནས། གཞན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་ན་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡིན།
ནག་ཆོའི་འགྱུར།

༢ གལ་ཏེ་ས་བོན་ ནག་ཆོའི་འགྱུར།

༣ ཟུ་གུ་བརྒྱུད་ ནག་ཆོའི་འགྱུར།

༤ ཡང་ན་དེ་བཞིན་དེ་ཡང་བརྒྱུད་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར། ནག་ཆོའི་འགྱུར།

༥ དེ་ཡི་སྤར་ན་དེ་དག་གཅིག་པར་ཁས་མི་སྤང་། ནག་ཆོའི་འགྱུར།

གྲངས་ཅན་ཚོས་ཅན། ས་སྤྱག་རང་བཞིན་གཅིག་པ་འདི་ནི་ཁས་མི་བྲལ་སྟེ། གལ་
 ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ས་བོན་དང་སྤྱ་གུ་འདིར་གཞན་མ་ཡིན་པར་གཅིག་ཡིན་ན། ས་སྤྱག་དེ་དག་
 གཅིག་པས་སྤྱ་གུ་འདི་དུས་ན་ས་བོན་བཞིན་དུ་སྤྱ་གུ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཟུང་དུ་མེད་པའམ།
 ཡང་ན་ཇི་ལྟར་སྤྱ་གུ་འདི་བཞིན་དུ་ས་བོན་དེ་ཡང་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་སྟོན་ཡོད་
 པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟན་དུ་ཡང་མེད་པ་)ནི།

ཙ་བ། གང་ཕྱིར་སྤྱ་ཞིག་ན་ཡང་དེ་ཡི་འབྲས་བྱ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

དེ་དག་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན།¹

ས་སྤྱག་དེ་དག་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། གང་གི་
 ཕྱིར་སྤྱ་ས་བོན་ཞིག་ན་ཡང་དེའི་འབྲས་བྱ་སྤྱ་གུ་འཇིག་རྟེན་པས་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དེ་ལྟར་བཀག་པའི་དོན་བསྟུ་བ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་བདག་ལས་འབྱུང་ཞེས་རབ་དུ་བཏགས་པ་འདི།²

དེ་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།³ ༡༢ ॥

¹ ན་ཡང་འབྲས་བྱ་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

² དེ་དག་གཅིག་ཅེས་འཇིག་རྟེན་པས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་མེད། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

³ འབྱུང་ཞེས་བཏགས་པ་འདི། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

⁴ དུ་ཡང་རིགས་མ་ཡིན། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

དངོས་པོ་བདག་ལས་འབྱུང་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྟགས་པ་འདི་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་
ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་ཟེན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྩ་ཤེའི་རིགས་པས་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་^༡བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དང་།

ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཡང་གཅིག་ཉིད་^༢འགྱུར་ན་དེ་དག་ནི།

གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ན་^༣བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་སྒྲུང་བར་།

བྱ་མིན་ཁྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བྱིར་རོ།^༤ ༡༢ །

ཐུ་གུ་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། བདག་ལས་སྐྱེ་
བར་འདོད་ན་བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དང་། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཡང་གཅིག་ཉིད་དུ་
འགྱུར་ན་དེ་དག་ནི་གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་རྩ་ཤེའ་སྟེ།^༥ ཁྱ་ཆེར་བཤད་
པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། གཞན་སྐྱེ་འདོད་པའི་ཚུགས་སྐྱིར་དགག་

^༡ བདག་སྐྱེས་འདོད་ན་ ནག་ཆོའི་འགྱུར།

^༢ ལས་དང་བྱེད་པོ་གཅིག་ཏུ་ ནག་ཆོའི་འགྱུར།

^༣ གཅིག་ཉིད་མིན་པས་ ནག་ཆོའི་འགྱུར།

^༤ ཉེས་པར་འགྱུར་བྱིར་རོ། ནག་ཆོའི་འགྱུར།

^༥ ཁྱ་དང་འབྲས་བྱ་གཅིག་ཉིད་དུ། ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཁྱ་དང་འབྲས་བྱ་གཅིག་ཉིད་
ན། བསྐྱེད་བྱེད་བསྐྱེད་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་རབ་བྱེད་ནི་བྱ་བ།
ཤེ་བཞུན། དབུ་མ། ཅ། ༡༢-ན།

སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(གཞན་སྐྱེ་འདོད་པའི་ཕྱགས་སྤྱིར་དགག་པ་)ལ་ལྟ། གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་དངོས།
བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པ་སྤང་བ། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན། རང་བཞིན་
གྱིས་སྐྱེ་བ་འགར་ཡང་མེད་པར་བསྟན་བ། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་
བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་དངོས་)ལ་གསུམ། སྒྲིར་དགག་ བྱེ་བྲག་རྩ་དགག་ འབྲས་བྱ་
ལ་ལྷ་བཞིར་དབྱེད་ནས་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(ཁྱེད་དགག་ལ་གཉིས། ཉ་ཅང་ཐལ་བས་དགག དེ་ཉི་ཉེས་སྒྲོང་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(ཏྲ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པ་)ནི།

བདག་སྐྱེ་ཁེགས་པས་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བའང་མི་རིགས་ལ། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་
འདྲ་བ་ནི་ཤིན་དུ་ཐ་ཆད་པས་མི་རིགས་མོད། གཞན་དག་ལས་ལྷ་ག་ལ་ཞིག་ཅས་
གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ནི་མི་ལེགས་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་རྒྱུ་བཞི་
ལ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེ་ན།

ཙ་བ། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འབྱུང་ན་ནི།

འོ་ན་མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་འཇུག་པོ་འབྱུང་འབྱུང་ཞིང་།།

༡ གལ་ཏེ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ཞིག་འབྱུང་ན་ནི། རྒྱ་མཚོའི་འབྱུང་།

༢ “འོན་” ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་མི་སྣང་། རྣལ་ཆོའི་འགྲུམ།

ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར།

སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མ་ལུས་ལ་ཡང་གཞན་ཉིད་མཚུངས།^༡ ༡༧ ॥

འོན་མེས་ལས་ཀྱང་ཐུན་པ་འཇུག་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་རྒྱ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱུང་སྐྱེད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ལུས་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དེ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཉིད་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེའི་ཉེས་སྦྱང་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ཉེས་སྦྱང་དང་། དེ་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(ཉེས་སྦྱང་)ནི།

ཙ་བ། རབ་ཏུ་བྱ་བར་རྒྱས་པ་དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུར་ངེས་བཟོད་ཅིང་།

གང་ཞིག་དེ་སྐྱེད་འབྲས་པ་དེ་ནི་གཞན་ནའང་རྒྱ་ཡིན་ལ།

རྒྱད་གཅིག་གཏོགས་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལས་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར།^༢

ས་ལུང་ལྷ་གྲ་ནས་ལ་སོགས་ལས་དེ་ལྷ་མིན་ཞེ་ན།^༣ ༡༨ ॥

^༡ ཀྱན་ལས་ཐམས་ཅད་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

^༢ སྐྱེད་བྱེད་མིན་པ་ཀྱན་ལའང་གཞན་ཉིད་མཚུངས་ཕྱིར་རོ། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

^༣ གང་ཞིག་སྐྱེད་བྱེད་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

^༤ རྒྱད་གཅིག་ཏོགས་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

^༥ སོགས་པ་དེ་ལྷ་མིན་ཞེ་ན། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

རྒྱུ་རབ་ཏུ་བྱ་བར་ནུས་པ་དེའི་སྤྱིར་འབྲས་བྱར་ངེས་པར་བཟོད་ཅིང་། གང་ཞིག་
 འབྲས་བྱ་དེ་སྦྱོད་ནུས་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ནའང་འབྲས་བྱའི་རྒྱ་ཡིན་ལ།
 ས་ལུའི་སྤྱ་གྲ་ནས་ལ་སོགས་ལས་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་མིན་ཏེ། ས་ལུའི་སྤྱ་གྲ་དེ་རང་དང་རྒྱུད་
 གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་དང་སྦྱོད་པར་བྱེད་པ་རིགས་འདྲ་སྤྲ་མ་ལས་སྦྱོ་བ་དེའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།
 གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་ག། ཇི་ལྟར་ནས་དང་གེ་སར་དང་ནི་ཀེང་གྲ་ཀ་ལ་སོགས།

ས་ལུའི་སྤྱ་གྲ་སྦྱོད་པར་བྱེད་པར་འདོད་མིན་ནུས་ལྟར་མིན།

རྒྱུད་གཅིག་ཁོངས་སུ་གཏོགས་མིན་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནི་དེ་བཞིན།

ས་ལུའི་ས་བོན་ཡང་ནི་དེ་ཡི་མིན་ཏེ་གཞན་ནི་དེ་སྤྱིར་༥ ॥

ཇི་ལྟར་ནས་དང་གེ་སར་དང་ནི་ཀེང་གྲ་ཀ་ལ་སོགས་པ་ས་ལུའི་སྤྱ་གྲ་སྦྱོད་པར་བྱེད་
 པར་འདོད་པ་མིན། དེ་སྦྱོད་པའི་ནུས་ལྟར་མིན། དེ་དང་རྒྱུ་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་
 པ་མིན། དེའི་རིགས་འདྲ་བ་སྤྲ་མ་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ། དེ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར་ཞེས་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ས་ལུའི་ས་བོན་ཡང་ནི་ཆོས་ཙན། ས་ལུའི་སྤྱ་གྲ་
 དེའི་སྦྱོད་བྱེད་སོགས་མིན་པར་ཐལ་ཏེ། ས་ལུའི་སྤྱ་གྲ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ནི་དེ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་(བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། རྒྱུ་འབྲས་སྤྱ་སྤྱི་བ་ལ་གཞན་སྦྱོ་དགག་
 དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྦྱོ་དགག་པའོ།

༡ རྒྱུས་པ་མེད་དང་རྒྱུད་གཅིག་མིན་དང་འདྲ་བ་མིན་པ་དག། ས་ལུའི་སྤྱ་གྲ་སྦྱོད་བྱེད་མིན་པར་འདོད་
 པས་དེ་བཞིན་དུ། ས་ལུའི་ས་བོན་ནི་དུང་དེ་བཞིན་ནི་དེ་གཞན་ནི་དེ་སྤྱིར་༥ རྒྱ་ཆོའི་འགྲུར།

དང་པོ་(རྒྱ་ལྷན་སྒྲིལ་ལ་གཞན་སྒྲིལ་ག་པ་)ལ། དངོས་དང་། ཚོད་སྤོང་གཉིས།

དང་པོ་(དངོས་)ནི།

ཙ་བ། ལྷ་ག་ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

གཞན་ཉིད་མེད་པར་ས་བོན་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར།¹

དེས་ན་ལྷ་ག་ས་བོན་ལས་སྒྲིལ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་མིན་པས།²

གཞན་ལས་སྒྲིལ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་འདི་བཏང་བར་བྱོས།³ ་ ་

ལྷ་ག་གཞན་ལས་སྒྲིལ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་འདི་བཏང་བར་བྱོས་ཤིག་ཏེ། ལྷ་ག་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིལ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ལྷ་ག་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཏེ། ལྷ་ག་ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ས་བོན་གྱི་དུས་ན་གཞན་ལྷ་ག་ཉིད་མེད་པར་གྱུར་པ་དེས་ན་ཏེ་དེའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་(ཚོད་སྤོང་)ནི།

ཙ་བ། ཇི་ལྟར་སྤང་གི་མདའ་གཉིས་མཐོང་བ་དང་ནི་དམའ་བ་དག།⁴

དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ནི་མིན་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ།

1 ས་བོན་དུས་མཉམ་ རྟག་ཆའི་འགྱུར།

2 གཞན་དུ་ག་ལ་འགྱུར། རྟག་ཆའི་འགྱུར།

3 ལས་སྒྲིལ་འགྲུབ་མིན་པས། རྟག་ཆའི་འགྱུར།

4 གཞན་ལས་སྒྲིལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་ནི་བཏང་བར་བྱོས། རྟག་ཆའི་འགྱུར།

5 མཐོང་དང་དམའ་བ་དག། རྟག་ཆའི་འགྱུར།

6 མ་ཡིན་མིན་པར་ རྟག་ཆའི་འགྱུར།

བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དག་གི་སྐྱེ་འགག་འགྱུར་ཞེ་ན།

ཇི་ལྟར་སྤང་གི་མདའ་གཉིས་མཐོ་བ་དང་ནི་དམའ་བ་དག་དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ནི་
མིན་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་སྐྱུ་གྲ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ས་བོན་དག་གི་
སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་དུས་མཉམ་པས་ས་སྐྱུ་གྲ་དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན།

ཙ་བ།

གལ་ཏེ་གཅིག་ཆེ་ཡིན་ན་འདིར་དུས་གཅིག་མེད་དེ་ཡོད་མིན།¹ ༡༥ ॥

གལ་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་སྐྱེ་ལ་སྤྱོད་པས་པས་ཡོད་མིན་ཞིང་།

འགག་བཞིན་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་ལ་སྤྱོད་པས་པར་འདོད་གྱུར་པ།²

དེ་ཆེ་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་བྱར་ན་སྤང་དང་³མཚུངས་པ་ཡིན།

ས་སྐྱུ་གྲ་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་བྱར་ནི་སྤང་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་
སྤང་གི་མདའ་གཉིས་དུས་གཅིག་གི་ཆེ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ས་སྐྱུ་གྲ་འདིར་དུས་གཅིག་དུ་
མེད་པས་དུས་མཉམ་པ་དེ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་ས་བོན་གྱི་དུས་སྐྱུ་གྲ་སྐྱེ་
བཞིན་པ་སྐྱེ་བ་ལ་སྤྱོད་པས་པས་དེ་ལྟར་ཡོད་མིན་ཞིང་ས་བོན་འགག་བཞིན་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་
འཇིག་པ་ལ་སྤྱོད་པས་པར་འདོད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

¹ བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དག་གིས་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

² གལ་ཏེ་དུས་གཅིག་ཡིན་ན་འདིར་དུས་གཅིག་མེད་དེ། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

³ གལ་ཏེ་ ཞེས་པ་མི་གསལ། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

⁴ འཇིག་ལ་སྤྱོད་པས་གྱུར་པ། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

⁵ འདིར་ནི་ཇི་ལྟར་སྤང་དང་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

ཙ་བ། སྐྱེ་བ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་པའི་ངོ་བོ་འང་མིན། ༡༩ ॥

ས་བོན་གྱི་དུས་ན་ཐུ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་འདི་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རིགས་པའི་ངོ་བོ་འང་
མིན་ཏེ། དེའི་དུས་ན་བྱེད་པ་པོ་ཐུ་གུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་མིག་གི་སྒོ་ལ་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་དུས་གཅིག་པ།

མིག་ལ་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་འདྲ་ཤེས་ལ་སོགས་ལས། ༢

གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་.....

རྒྱ་འབྲས་དུས་མི་མཉམ་པ་ལ་བཟོད་པའི་སྐྱོན་དེ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་མིག་གི་སྒོ་ལ་
རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་རང་དང་དུས་གཅིག་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་འདྲ་
ཤེས་ལ་སོགས་ལས་མིག་སྒོ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཙ་བ། .....ཡོད་ལ་འབྱུང་བས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ༡

ཅི་སྟེ་དེ་མེད་ཅེ་ན་འདི་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ༢༠ ॥

མིག་སྒོ་ཆོས་ཅན། མིག་སོགས་ལས་འབྱུང་བས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་
ཐལ། མིག་སོགས་ཀྱི་དུས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་དེའི་དུས་ན་མེད་ཅེ་ན། ལྷ་ཕྱི་བ་འདི་

༡ བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་མ་ཡིན། རྒྱ་ཆེན་འགྲུར།

༢ གལ་ཏེ་ ཞེས་པ་མི་གསལ། རྒྱ་ཆེན་འགྲུར།

༣ འབྱུང་བ་འདྲ་ཤེས་ལས། རྒྱ་ཆེན་འགྲུར།

༤ འབྱུང་བས་དགོས་ཅི་ཡོད། རྒྱ་ཆེན་འགྲུར།

༥ ཅི་སྟེ་ ཞེས་པ་མི་གསལ། རྒྱ་ཆེན་འགྲུར།

ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་མེད་པའི་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་རྟོ།།

གསུམ་པ་(འབྲས་བུ་ལ་མུ་བཞིར་དབྱེད་ནས་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་བྱ་གཞན་སྐྱེད་པ་དེ་རྒྱ་ཡིན་ན།།

ཡོད་པའང་འོན་ཏེ་མེད་དང་གཉིས་ཀ་གཉིས་བྲལ་ཞིག་སྐྱེད་གང་།¹

སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་བྱ་རང་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་སྐྱེད་པ་དེ་རྒྱ་ཡིན་ན་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའང་འོན་ཏེ་མེད་པ་དང་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་
ཞིག་སྐྱེད་གང་།

ཙ་བ། ཡོད་ན་སྐྱེད་བྱེད་ཅི་དགོས་²མེད་ལའང་དེས་ནི་ཅི་ཞིག་གྲ།།

གཉིས་ཉིད་ལ་དེས་ཅི་བྱ་གཉིས་དང་བྲལ་ལའང་དེས་ཅི་བྱ།། ༢༡ །

དང་པོ་ལྟར་ན། མུ་གུ་ཆོས་ཅན། སྐྱེད་བྱེད་ཅི་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་པར་ཐལ། རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་བྱེད་མེད་པ་ལའང་རྒྱ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་ཐལ། མེད་
པ་རྒྱས་སྐྱེད་མི་ནུས་པའི་བྱེད་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཉིད་ལ་རྒྱ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་
པར་ཐལ། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱེད་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་
ལའང་རྒྱ་དེས་ཅི་བྱ་སྟེ། དོན་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་པའང་མ་ཡིན་མེད་པའང་མ་ཡིན་པ་མི་
སྲིད་པའི་བྱེད་པ།

¹ སྐྱེད་བྱེད་བསྐྱེད་བྱ་ རག་ཚིམ་འགྲུར།

² ཡོད་མེད་གཉིས་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པ་བསྐྱེད་འགྲུར་གངས། རག་ཚིམ་འགྲུར།

³ ཡོད་ན་ཅི་དགོས་ རག་ཚིམ་འགྲུར།

⁴ གཉིས་ལ་ཅི་བྱ་ རག་ཚིམ་འགྲུར།

གཉིས་པ་(བཀག་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པ་སྤང་པ་)ལ་གཉིས། འཛིག་རྟེན་གྱིས་
གྲགས་པས་གཞན་སྤྱེ་ཁས་སྤངས་ནས་གཞོད་པ་སྤང་པ། བ་སྟོན་དྲ་གཞན་སྤྱེ་མེད་པས་
གཞོད་པ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(འཛིག་རྟེན་གྱིས་གྲགས་པས་གཞན་སྤྱེ་ཁས་སྤངས་ནས་གཞོད་པ་སྤང་པ་)ལ། ཚུད་པ་
དང་། ལན་གཉིས།

དང་པོ་(ཚུད་པ་)ནི།

ཙ་བ། གང་གིས་^१རང་ལྟ་ལ་གནས་འཛིག་རྟེན་ཚད་མར་འདོད་པས་ན།

འདིར་ནི་རིགས་པ་སྤྲས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་གོ་ཅི་ཞིག་བྱ།

གཞན་ལས་གཞན་འབྱུང་བ་ཡང་^२འཛིག་རྟེན་པ་ཡིས་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ།

དེས་ན་གཞན་ལས་སྤྱེ་ཡོད་འདིར་ནི་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་དགོས།^३ २२ །

གཞན་སྤྱེ་དགག་པ་འདིར་ནི་རིགས་པ་སྤྲས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་གོ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། འཛིག་
རྟེན་པ་གང་གིས་རང་གི་ལྟ་བ་ལ་གནས་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཚད་མར་འདོད་པས་
ན་དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བས་གཞོད་པའི་སྤྱིར། གཞན་ལས་སྤྱེ་བ་ཡོད་པ་འདིར་ནི་
རིགས་པ་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཞན་ལས་གཞན་འབྱུང་བ་ཡང་འཛིག་རྟེན་པ་ཡིས་མངོན་
སུམ་དྲ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེས་ན་འོ་ཞེ་ན།

१ “གང་གིས་” ཞེས་པ་མི་གསལ། ནག་ཚིམ་འགྱུར།

२ རིགས་པ་བཟོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ནག་ཚིམ་འགྱུར།

३ གཞན་ལས་བྱུང་བའང་ ནག་ཚིམ་འགྱུར།

༤ དེས་ན་གཞན་སྤྱེ་ཡོད་འདིར་རིག་པ་ཅི་ཞིག་བྱ། ནག་ཚིམ་འགྱུར།

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་ལྟ། བདེན་ནིང་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་སྐབས་དོན་ལ་སྦྱར་བ། བདེན་
ནིང་ས་མའི་ངོ་བོ་བཤད་པ། བཀག་པ་ལ་འཛིག་ཆེན་གྱི་གཞོད་པ་དགག་པ། འཛིག་ཆེན་
གྱི་གཞོད་ཚུལ་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(བདེན་གཉིས་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་)ལ་གསུམ། བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། འཛིག་
ཆེན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ། ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བའི་ཞེན་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་
མེད་པར་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་)ནི།

ཙ་བ། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་བརྒྱན་པ་མཐོང་བ་ཡིས།¹

དངོས་ཆེད་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར།

ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ནིང་དེ།²

མཐོང་བ་བརྒྱན་པ་³ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། 22 ॥

དངོས་པོ་ཀུན་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་ཡང་
དག་པ་མཐོང་བས་ཆེད་པ་དང་། རྒྱན་པ་མཐོང་བ་ཡིས་ཆེད་དོན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
བྱམ་པ་བདེན་སྟོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ནིང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་
པ་མཐོང་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གང་ཞིག་རིགས་ཤེས་དེ་བྱོད་ལ་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་

¹ ཡང་དག་མཐོང་བའི་འབྲུལ་པ་ཡིས། རྟག་ཆའི་འགྱུར།

² གང་ཡིན་དེ་ནིང་དེ། རྟག་ཆའི་འགྱུར།

³ མཐོང་བ་འབྲུལ་པའི་ རྟག་ཆའི་འགྱུར།

བའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས་ཏེ། མཐོང་བ་རྟུན་པ་ཐ་སྙད་
བའི་ཆད་མས་རྟེན་དོན་གང་ཞིག ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་དེ་ཁྱོད་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མར་
སོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་)ནི།

ཙ་བ། མཐོང་བ་བརྟུན་པའང་'རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ།

དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་སྦྱོན་ལྡན་ནོ།^༡

སྦྱོན་ལྡན་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི།

དབང་པོ་ལེགས་གྱུར་ཤེས་ལྟོས་ལོག་པར་འདོད།^༢ ༢༧ ॥

མཐོང་བ་རྟུན་པའང་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་ལོག་རྣམ་པ་གཉིས་
སྤྱ་འདོད་དེ། འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་སྦྱད་པའི་དབང་པོ་གསལ་བ་དང་། འབྲུལ་གྱི་
འབྲུལ་རྒྱས་སྦྱད་པའི་དབང་པོ་སྦྱོན་ལྡན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྲུལ་གྱི་
འབྲུལ་རྒྱས་སྦྱད་པའི་སྦྱོན་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན།
འཇིག་རྟེན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པར་འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་སྦྱད་པའི་དབང་པོ་ལེགས་པར་གྱུར་
པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ལོག་པར་འདོད་དེ། འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་སྦྱད་པའི་ཤེས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༡ མཐོང་བ་འབྲུལ་པའང་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༢ རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ནི། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༣ ཤེས་པ་ལོག་པར་འདོད། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

ཙ་བ། གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དྲུག་རྣམས་ཀྱིས།

གཟུང་བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ།

འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྷག་མ་ནི།

འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་གཞག། ༢༥ ॥

ཕྱལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དྲུག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་བ་གང་
 ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་པའི་གཟུགས་དེ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་
 བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་དེར་སྒྲུང་དང་དེར་སྟོང་གི་
 ཆོགས་པ་དེ་རྟོགས་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་ནི་ཆོས་ཅན།
 འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ལོག་པར་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་
 སྔ་རོལ་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་དེར་སྒྲུང་དང་དེར་སྟོང་གི་ཆོགས་པ་དེ་རྟོགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བའི་གཞན་ཡུལ་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱོད་ཟུ་སྟེགས་ཅན།

རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་བརྟགས་པ་དང་།

སྟུ་མ་སྟེགས་རྒྱ་སོགས་ལ་བརྟགས་པ་གང་།

དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། ༢༦ ॥

མི་ཤེས་པའི་གཉིད་ཀྱིས་རབ་དྲུག་བསྐྱོད་པའི་ཟུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་
 ཇི་བཞིན་དུ་བརྟགས་པའི་གཙོ་བོ་སོགས་དང་། རྒྱ་མ་སྟེགས་རྒྱ་སོགས་ལ་རྟོགས་དང་། ཟུ་

སོགས་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལས་ཀྱང་ཡོད་
པ་མིན་པ་ཉིད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(སྐབས་དོན་ལ་སྦྲར་བ་)ནི།

ཙ་བ། མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པ་ཡིས།²

རབ་རིབ་མེད་ཤེས་ལ་གཞོད་མིན་ཇི་ལྟར།

དེ་བཞིན་དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པའི་སྒོས།

དྲི་མེད་སྒོ་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ༢༧ །

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་ངོ་ལ་སྒྲོས་ཏེ་གཞན་སྒྲེ་
བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྲགས་པ་ལས་མི་གཞོད་དེ། དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པའི་སྒོས་
དྲི་མེད་སྒོ་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཇི་ལྟར་མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྒྲེ་
ཤད་དམིགས་པ་ཡིས་རབ་རིབ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གཞོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་(བདེན་གཉིས་སོ་སའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་)ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བཤད་པ། དོན་
དམ་བདེན་པ་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བཤད་པ་)ནི།

ཙ་བ། གཉི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་བྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ།

² ཅན་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིས། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

² རབ་རིབ་མེད་ཅེས་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

དེས་གང་བཅོས་མ་བདེན་པར་སྒྲུང་དེ་ནི།¹

ཀུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་སྟབ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ།²

བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལོ། ༢༥ ॥

བདེན་པར་འཛིན་པའི་གཏི་མུག་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་མངོན་
སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། བདེན་འཛིན་དེས་བཅོས་མ་བདེན་པར་མེད་བཞིན་དུ་
བདེན་པར་སྒྲུང་བའི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་
སྟབ་པ་དེས་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་བདེན་པའི་
ཕྱིར། འོ་ན་སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ངོར་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཟུགས་ཆོས་
ཅན། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་དང་དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ལེམས་ཀྱི་རྗེས་སྟོབ་ལ་ལྟོས་
ནས་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་གྲུབ་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་
པོར་གཟིགས་ཀྱི་བདེན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(དོན་དམ་བདེན་པ་བཤད་པ་)ནི།

ཅ་བ།   རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྒྲུ་ཤད་ལ་སོགས་པའི།

ངོ་བོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་རྣམ་བཟྩགས་པ།

དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་གང་དུ་མིག་དག་པས།

མཐོང་དེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་འདིར་ཤེས་ཀྱིས། ༢༦ ॥

¹ དེས་གང་བདེན་པར་མཐོང་བའི་བཅོས་མ་དེ།   ནག་ཚིམ་འགྱུར།

² སྟབ་པ་དེ་གསུངས་ཏེ།   ནག་ཚིམ་འགྱུར།

རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་རྣམ་པར་བརྟགས་
 བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཞི་གང་དུ་མིག་དག་པས་སྐྱ་ཤད་མེད་པར་མཐོང་བ་དེ་སྐྱ་ཤད་
 ཀྱི་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག བྱམ་པ་བདེན་
 ལྟོང་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་
 ཚད་མས་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་རྩལ་གྱིས་རིག་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།

བཞི་པ་(བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོན་པ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ།   གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི།
               འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་འཕགས་གཞན་གྱིས།
               ཅི་དགོས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ།

གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་འཕགས་པ་གཞན་གྱིས་ཅི་དགོས་འཕགས་པའི་
 ལམ་ཚོལ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་
 སུམ་དུ་མཐོང་བས་སོ།

ཙ་བ།   ལྷན་པོ་ཚད་མར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ནོ། ༣༠ །
               རྣམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཚད་མིན་དེ་ཡི་བྱིར་།
               དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གཞོན་པ་མེད།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོན་པ་མེད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཚད་མ་མིན་པ་དེའི་བྱིར་ཏེ། ལྷན་པོ་དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་ལ་ཚད་མར་རིགས་པ་འང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་བ་(འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་ཚུལ་བསྟན་བ་)ནི།

ཙ་བ།   འཇིག་རྟེན་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཉིད་ཀྱིས།

གལ་ཏེ་སེལ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་འགྱུར། ༣༡ ॥

འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་དོན་བུམ་པ་རྒྱས་ཡིན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གལ་ཏེ་
སེལ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་བ་(ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྦྱེ་མེད་པས་གནོད་བ་སྤང་བ་)ནི།

ཙ་བ།   གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་ནས།

བདག་གིས་བྱ་འདི་སྦྱེད་ཅེས་སྦྱ་བྱེད་ཅིང་།

ཤིང་ཡང་བཅུགས་སོ་སྟམ་དུ་རྟོག་དེས་ན།

གཞན་ལས་སྦྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། ༣༢ ॥

གཞན་ལས་སྦྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལས་ཀྱང་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ན་
བྱ་དང་ཤིང་གི་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་ནས་བདག་གིས་བྱ་འདི་སྦྱེད་ཅེས་སྦྱ་བར་བྱེད་ཅིང་།
ཤིང་ཡང་བཅུགས་སོ་སྟམ་དུ་རྟོག་བ་དེས་ནའོ།

གསུམ་བ་(དེ་ལྟར་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་)ནི།

ཙ་བ།   གང་ཕྱིར་སྦྱ་བྱ་ས་བོན་ལས་གཞན་མིན།

དེ་ཕྱིར་སྤྲུག་ཆེ་ས་བོན་ཞིག་པ་མེད།།

གང་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ཡང་།།

སྤྲུག་ཆེ་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་མི་བྱ།། ༣༣ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྲུག་སྤྲེས་པའི་ཆེ་ས་བོན་ཞིག་པ་སྟེ་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་སྤྲུག་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་མིན་པས་ས་སྤྲུག་རྒྱ་འབྲས་སྤྲུག་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་སྤྲུག་པའི་ཆེ་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ས་སྤྲུག་གཅིག་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་པས་ས་སྤྲུག་རྒྱ་འབྲས་སྤྲུག་པ་དེའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲེ་བ་འགར་ཡང་མེད་པར་བསྐྱན་པ་)ལ་གཉིས། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་འདོད་པ་དགག། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ།།

དང་པོ་(རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་འདོད་པ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དངོས་པོའི་འཇིག་རྒྱར་ཐལ་བ། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་དུ་ཐལ་བ། དོན་དམ་པའི་སྤྲེ་བ་མི་ཁྲིགས་པར་ཐལ་བའོ།།

དང་པོ་(འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དངོས་པོའི་འཇིག་རྒྱར་ཐལ་བ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་འགྱུར་ན།

དེ་ལ་སྤྲུར་བས་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་ཕྱིར།།

སྤྲོད་ཉིད་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ན།།

དེ་ནི་རིགས་མིན་དེ་ཕྱིར་དངོས་ཡོད་མིན།། ༣༤ །

སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཚས་ཅན། དངོས་པོའི་རང་
བཞིན་དེ་ལ་སྐྱར་བ་བདབ་པའི་རྩལ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། དངོས་པོ་འཇིག་པའི་
རྒྱར་ཐལ། གལ་ཏེ་སྐར་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བ་
གང་ཞིག དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་
ཚས་ཅན། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་རིགས་པ་
མིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཐ་སྐད་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་དྲུག་ཐལ་བ་)ནི།

ཙ་བ།   གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དབྱུང་ན།
             དེ་ཉིད་བདག་ཅན་དངོས་ལས་རྩ་རྩལ་དུ།
             གནས་རྟེན་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི།
             ཐ་སྐད་བདེན་པ་རྣམ་པར་དབྱུང་མི་བྱ། ༣༥ ॥

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐད་བདེན་པ་ལ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱུང་པར་མི་བྱ་སྟེ། གང་གི་
ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་པར་དབྱུང་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་
ལས་རྩ་རྩལ་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གནས་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དོན་དམ་པའི་སྟེ་བ་མི་ཞིགས་པར་ཐལ་བ་)ནི།

ཙ་བ།   དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས།

བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་མིན་པའི།

རིགས་དེས་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་པས།

ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར། ༣༩ ॥

གཟུགས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་གང་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་
 ཏེ། མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ནི་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས་
 བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་དེས་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་མིན་པས་སོ།

གཉིས་པ་(དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་)ནི།

གཟུགས་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ན། སྐྱེ་བར་དམིགས་པ་དང་
 འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ།

ཅ་བ། དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ།^༡

ཚོགས་ལ་ལྟོས་རྣམས་མ་གྲགས་པ་ཡང་མིན།

ཇི་ལྟར་དེར་ནི་གཟུགས་བརྟན་སོགས་སྟོང་ལས།

ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྐྱེ་འགྱུར་ལྟར།^༢ ༤༠ ॥

༡ སྐྱེ་བའང་རིགས་མིན་པའི། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

༢ བལྟོས་རྣམས་མ་གྲགས་པའང་མིན། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

༣ རྣམ་པ་སྐྱེ་འགྱུར་བ། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

གཉིས་པ་(ལས་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་)ལ་གསུམ། རང་བཞིན་གྱིས་
མེད་པར་འདོད་པ་ལ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་སྐྱང་མི་དགོས་པ། ལས་འགགས་པ་ལས་
འབྲས་བྱ་འབྱུང་བའི་དཔེ། ཚུད་པ་སྐྱང་བའོ།

དང་པོ་(རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་སྐྱང་མི་དགོས་པ་)ནི།

ཙ་བ། གང་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་བ།

དེ་སྤྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་ནུས་སྤྱིར་།

ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་།

འབྲས་བྱ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས་། ༣༧ ॥

ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་ལ་ཆོས་ཅན། ཀུན་གཞི་སོགས་
ཁས་སྐྱངས་པ་མེད་ཀྱང་རྒྱུད་ལ་ལར་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་ལོན་པ་ལས་ཀྱང་
འབྲས་བྱ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་མེད་ཀྱང་། ལས་ལས་འབྲས་བྱ་
འདི་འབྱུང་བར་ནུས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ལས་དེ་མི་འགག་པ་ལ་
ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་འགལ་བ་དེའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་(ལས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བའི་དཔེ་)ནི།

ཙ་བ། མི་ལམ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི།

སད་ཀྱང་སྤྱན་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་འགྱུར་བ།

དེ་བཞིན་འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་ཡོད་མིན་པའི།

ལས་ལས་ཀྱང་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཡིན།། ༧༠ །

འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ལས་ལས་ཀྱང་ནི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་
ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་ན་བྱད་མེད་དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི་གཉིད་སད་
ཀྱང་སྤྱན་པོ་ལ་འགགས་པའི་བྱད་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་པ་སྤྱི་བར་འགྱུར་བ་དེ་
བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཙྰང་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། རྣམ་སྤྲིན་ཐུག་མེད་དུ་འབྱིན་པའི་ཙྰང་པ་སྤང་བ།
ཀུན་གཞི་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཙྰང་པ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(རྣམ་སྤྲིན་ཐུག་མེད་དུ་འབྱིན་པའི་ཙྰང་པ་སྤང་བ་)ནི།

རང་བཞིན་གྱིས་མེད་བཞིན་དུ་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་ན། རྣམ་སྤྲིན་ཐུང་ཟེན་པ་
ལས་སྤྱར་ཡང་འབྱིན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཙྰང་བ། ཇི་ལྟར་ཡུལ་ནི་ཡོད་ཉིད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་།།

རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྒྲིག་ཤད་རྣམ་པར་ནི།།

མཐོང་གི་དངོས་གཞན་རྣམ་པར་མ་ཡིན་ལྟར།།

དེ་བཞིན་སྤྲིན་ལས་སྤྱར་སྤྲིན་མིན་ཤེས་ཀྱིས།། ༧༡ །

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མཚུངས་ན་རྣམ་སྤྲིན་སྤྲིན་ཟེན་པ་ལས་
སྤྱར་རྣམ་སྤྲིན་འབྱིན་དགོས་པ་མིན་པར་ཤེས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཡུལ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་པར་

མཚུངས་ཀྱང་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྒྲིག་པ་དེ་གི་རྣམ་པར་ནི་མཐོང་གི་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་རྣམ་
པར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེ་ཕྱིར་རྣམ་སྤྲིན་མི་དགེ་ནག་པོའི་ལས།^༡

རྣམ་སྤྲིན་དགེ་ཉིད་དགེ་ལས་ཡིན་མཐོང་བཞིན།

དགེ་མི་དགེ་མེད་སྟོ་ཅན་ཐར་འགྱུར་ཏེ།^༢

ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་པའང་དགག་པ་མཛད།^༣ ལ།

རྣམ་སྤྲིན་མི་དགེ་བ་སྟེ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ནི་ནག་པོའི་ལས་ལས་འབྱུང་། རྣམ་སྤྲིན་
དགེ་བ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཉིད་དགེ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་མཐོང་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་སོ་སོར་
ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར། དགེ་མི་དགེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྟོ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་
ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་ཞེས་ལུང་ལ་མ་
བརྟེན་པར་ལས་འབྲས་རྣམས་སེམས་པའང་དགག་པ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སོ་
སྤྱིས་ལས་འབྲས་ལ་སྦྱར་བ་བཏབ་ནས་ལས་འབྲས་འཛིག་པར་འགྱུར་དུ་དོགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཀུན་གཞི་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཙོད་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། དངོས་
དང་། དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་དཔེ་བསྟན་པའོ།

༡ མི་དགེ་ནག་པོའི་ལས། རྟག་ཆའི་འགྱུར།

༢ དགེ་མི་དགེ་སྟོ་མེད་པ་ཐར་འགྱུར་ཏེ། རྟག་ཆའི་འགྱུར།

༣ སེམས་དཔའ་དགག་པ་མཛད། རྟག་ཆའི་འགྱུར།

དང་པོ་(དངོས་)ནི།

ཀུན་གཞི་མེད་པར་ལས་འབྲས་འཛིག་ནུས་ན། ཀུན་གཞི་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཉིན་དུ་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ།

ཙ་བ། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ།^१

ཕྱང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས།

བསྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་དོན།

རིག་པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལོ། ༧༣ ॥

ཚོགས་དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཇས་ཡོད་ཉིད་ཡོད་
ལ་ཕྱང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་
ཆེས་ཟབ་པའི་དོན་རིག་པར་མི་འགྱུར་བའི་གང་ཟག་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་
གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། འཛིག་ཚོགས་ལྟ་དང་བྲལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།

ཇི་ལྟར་ང་དང་ང་ཡི་བསྟན་པ་ལྟར།

དེ་བཞིན་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་མོད་ཀྱི།

ཡོད་ཅེས་བྲང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། ༧༤ ॥

१ གང་ཟག་ཡོད་ཉིད་ལས། ནག་ཚིམ་འགྱུར།

२ རིགས་པར་མི་འགྱུར། ནག་ཚིམ་འགྱུར།

དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་བྱང་དོན་ཉིད་དུ་
བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་བྲལ་ཡང་
ང་དང་ངའི་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་(སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བྱེ་བྲག་དུ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། བྱི་རོལ་མེད་པར་ཤེས་
པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དགག།
སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཙམ་སྒྲིབ་བྱི་དོན་མི་འགོག་པར་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(བྱི་རོལ་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། འདོད་པ་བཟོད་
པ་དང་། དེ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(འདོད་པ་བཟོད་པ་)ནི།

ཙ་བ། གཟུང་བ་མེད་པར་འཛིན་པ་མ་མཐོང་བཞིན།

སྲིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་རབ་རྟོགས་པས།

ཤེས་རབ་ལ་གནས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་དེས།

རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར། ལྟ་ ॥

ཤེས་རབ་ལྷག་པ་ས་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཆོས་ཅན།
རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་མེད་པར་འཛིན་པ་

རྒྱུ་མ་གཞན་མ་མཐོང་ཞིང་སྤྱི་དགུ་མ་རྣམ་ཤེས་ཅམ་དུ་རབ་དུ་རྟོགས་པས་གཉིས་སྟོང་
གི་དེ་ཉིད་མཛོད་སྟུང་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་མེད་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྒྲུང་བའི་སྟོའི་རྒྱ་
གང་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཇི་ལྟར་རྒྱུང་གིས་བསྟུལ་བས་རྒྱ་མཚོ་ནི།
ཆེ་ལས་ཚུ་རྒྱ་བས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ།
ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་ལས།
རང་གི་རྣམ་པས་རྣམ་ཤེས་ཅམ་ཞིག་འབྱུང་། ༧༩ ॥
དེ་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་གང་།
དངོས་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱར་འབྱུང་ཞིང་།

གཞན་གྱིས་དབང་གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་
པར་སྒྲུང་བའི་རྒྱར་འབྱུང་། ཇི་ལྟར་རྒྱུང་གིས་བསྟུལ་བས་རྒྱ་མཚོ་ནི་ཆེ་ལས་ཚུ་རྒྱ་བས་
འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་བ་ལས་རྣམ་ཤེས་རང་གི་
བག་ཆགས་བཞག་པའི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ལས་དོན་གྱིས་སྟོང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཅམ་ཞིག་འབྱུང་
བ་དེའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ཕྱི་རོལ་གཟུང་བ་མེད་པར་འབྱུང་འབྱུང་ལ།
ཡོད་དང་སྟོས་ཀུན་ཡུལ་མིན་རང་བཞིན་ཡོད། ༨༠ ॥

༡ ཀུན་གྱིས་ས་བོན་ ནག་ཚོའི་འབྱུང་།

༢ རང་གི་རྣམ་པ་ ནག་ཚོའི་འབྱུང་།

༣ བཟུང་བ་མེད་པར་ ནག་ཚོའི་འབྱུང་།

གཞན་དབང་ཆོས་ཅན། བྱད་པར་གསུམ་དང་ལྷན་ཏེ། བྱི་རོལ་གཟུང་བ་མེད་པར་
འབྱུང་བར་འབྱུར་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། རོན་དམ་པར་སྤྱོད་གི་སྤྱོས་པ་
ཀུན་གྱི་ཡུལ་མིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སེམས་ཙམ་པས་ཟེར་རོ།

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་དགག། མཐུག་བསྐྱུ་བའོ།

དང་པོ་(རྒྱས་པར་དགག་པ་)ལ་གསུམ། དཔེ་དགག། རོན་དགག། དེ་ལྟར་བཀག་པ་དང་
མི་སྤྱུག་པ་སྤྱོམ་པ་མི་འགལ་བར་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(དཔེ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། མི་ལམ་གྱི་དཔེ་དགག། སྤྱོད་ཐད་མཐོང་བའི་དཔེ་
དགག་པའོ།

དང་པོ་(མི་ལམ་གྱི་དཔེ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། མི་ལམ་གྱི་དཔེས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པར་མི་འབྱུག། དེས་བྱི་རོལ་མེད་པར་མི་འབྱུག། དེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
རྟོན་པར་འབྱུག་པར་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(མི་ལམ་གྱི་དཔེས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མི་འབྱུག་པ་)ནི།

ཙ་བ། བྱི་རོལ་མེད་སེམས་དཔེ་ནི་གང་དུ་ཡོད།

མི་ལམ་ཇི་བཞིན་ཞེ་ན་དེ་བསམ་བྱ།

གང་ཆེ་ང་ལ་མི་ལམ་ན་ཡང་སེམས།

ཡོད་མིན་དེ་ཆེ་བྱོད་ཀྱི་དཔེ་ཡོད་མིན། ༧༥ །

སྤྱི་རྩལ་མེད་པར་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་དཔེ་ནི་གང་དུ་ཡོད་ཅེས་དྲིས་པས།
 མི་ལམ་ཇི་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་མི་ལམ་དེ་སྤྱི་རྩལ་མེད་པར་
 ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་དཔེར་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཆོ་ང་ལ་མི་ལམ་
 ན་ཡང་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ།   གལ་ཏེ་སང་ཆོ་མི་ལམ་དྲན་ལས་ཡིད།
               ཡོད་ན་སྤྱི་རྩལ་ཡུལ་ཡང་དེ་བཞིན་འགྱུར།
               ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ངས་མཐོང་སྟམ་དྲན་པ།^੧
               དེ་འདྲ་སྤྱི་རྩལ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན།^੨ རྒྱུ་ ༥༥ ॥

གལ་ཏེ་མི་ལམ་ན་ཡིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། སང་པའི་ཆོ་མི་ལམ་གྱི་ཡིད་དྲན་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱི་རྩལ་ཡུལ་ཡང་ཡིད་དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་
 པར་ཐལ། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ངས་མཐོང་སྟམ་དུ་ཡིད་དྲན་པ་དེ་འདྲ་བ་སྤྱི་རྩལ་ལ་ཡང་
 འདི་མཐོང་སྟམ་དུ་དྲན་པ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེས་སྤྱི་རྩལ་མེད་པར་མི་འགྱུབ་པ་)ནི།

ཙ་བ།   གལ་ཏེ་གཉིད་ན་མིག་སྒྲོ་མི་སྤྱིད་པས།
               ཡོད་མིན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡོད།

੧ ངས་མཐོང་དྲན་སྟམ་པ།   ནག་ཚིའི་འགྱུར།

੨ ལ་ཡང་མཚུངས་པ་ཡིན།   ནག་ཚིའི་འགྱུར།

དེ་ཡི་རྣམ་པ་སྤྱི་རྩལ་ཉིད་དུ་ཞེན།

མི་ལམ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་འདིར་འདོད་ན། ༡༠ ॥

གལ་ཏེ་གཉིད་ལོག་པ་ན་མིག་སྒྲོ་མི་སྤྱི་བས་སྤྱི་རྩལ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་
པ་ཁོ་ན་ཡོད་ཅིང་སྤྱི་རྩལ་དེའི་རྣམ་པ་སྤྱི་བ་ལ་སྤྱི་རྩལ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་འབྱུང་བས་མི་
ལམ་ན་སྤྱི་རྩལ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་སང་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་
འདོད་དོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ཡུལ་མི་ལམ་དུ།

མ་སྐྱེས་དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱང་སྐྱེས་མ་ཡིན།

མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་དང་དེས་སྐྱེས་སེམས།

གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་བརྟན་པ་ཡིན། ༡༡ ॥

ན་སོགས་ལྟག་མ་གསུམ་པོ་འང་སྐྱེ་བ་མེད།^༡

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཙན། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ཡུལ་མི་ལམ་དུ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་
ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་ལམ་དུ་མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་དང་
དེས་སྐྱེད་པའི་སེམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་རྟན་པ་ཡིན་ལ་ན་བ་སོགས་ལྟག་མའི་
ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་འང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ།

༡ བཞིན་དུ་འདིར་འདོད་ན། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༢ ན་སོགས་གསུམ་པོ་ལྟག་མའང་སྐྱེ་བ་མེད། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

གསུམ་པ་(དེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྩྭ་པར་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། མི་ལམ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་སྟངས་འདིར་ཡང་།

དངོས་རྣམས་བརྩན་ཡིན་སེམས་དེ་ཡོད་མ་ཡིན།

སྟོད་ཡུལ་མེད་ཅིང་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་མེད། ༡༢ ॥

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སེམས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་སྟོད་ཡུལ་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་ཅིང་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། མི་ལམ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་
བཞིན་དུ་སྟངས་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་རྩྭ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། འདི་ན་ཇི་ལྟར་སྟངས་བཞིན་ཇི་སྟངས་དུ།

མ་སྟངས་དེ་སྟངས་དེ་ལ་གསུམ་པོ་ཡོད།

སྟངས་པར་གྱུར་ན་གསུམ་ཆར་ཡོད་མིན་ལྟར།

གཏི་མུག་གཏིད་སྟངས་ལས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། ༡༣ ॥

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་
ཇི་ལྟར་ཐ་མལ་པའི་གཏིད་སྟངས་པ་ལ་གསུམ་ཆར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཇི་སྟངས་དུ་ཐ་མལ་པའི་
གཏིད་མ་སྟངས་པ་དེ་སྟངས་དུ་གང་ཟག་དེའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་གསུམ་པོ་ཡོད་ལ་སྟངས་པར་གྱུར་ན་
གསུམ་ཆར་ཡོད་པ་མིན་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་གཏི་མུག་གི་གཏིད་སྟངས་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཏིད་
མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ངོར་དོན་ཤེས་དེ་གཏིས་ཆར་མེད་པའི་ཕྱིར།

༡ བཞིན་དུ་སྟངས་འདིར་ཡང་། རྟག་ཚིམ་འགྲུར།

༢ གཏིས་ལས་སྟངས་དེ་ རྟག་ཚིམ་འགྲུར།

གཉིས་པ་(སྐྱ་ཤད་མཐོང་བའི་དཔེ་དགག་པ་)ནི།

སྐྱ་ཤད་འཛག་སྤང་གི་སྒོ་དེ་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་དཔེ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

ཙ་བ། དབང་པོ་རབ་རིབ་བཅས་པའི་སྒོ་གང་གིས།

རབ་རིབ་མཐུ་ལས་སྐྱ་རྣམས་གང་མཐོང་བ།

དེ་སྒོ་ལ་ལྟོས་པ་གཉིས་ཆར་བདེན་པ་སྟེ།

དོན་གསལ་མཐོང་ལ་གཉིས་ཀའང་བརྟུན་པ་ཡིན། ༡༧ ॥

དབང་པོ་རབ་རིབ་བཅས་པའི་སྒོ་གང་གིས་རབ་རིབ་མཐུ་ལས་སྐྱ་ཤད་རྣམས་གང་
མཐོང་བ་དེའི་སྒོ་ལ་ལྟོས་ན་མིག་ཤེས་དང་སྐྱ་ཤད་བདེན་པ་སྟེ་རབ་རིབ་མེད་པར་དོན་
གསལ་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་ན་དེ་གཉིས་ཀའང་རྟུན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་མེད་པར་སྒོ་ཡོད་ན།

སྐྱ་དེའི་ཡུལ་དང་མིག་ནི་རྗེས་འབྲེལ་བའི།

རབ་རིབ་མེད་ལའང་སྐྱ་ཤད་སྒོར་འགྱུར་ན།

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་དེ་བྱིར་དེ་ཡོད་མིན། ༡༨ ॥

སྐྱ་ཤད་མེད་པར་སྐྱ་ཤད་འཛག་སྤང་གི་སྒོ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ།
གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་སྐྱ་ཤད་མེད་པར་སྐྱ་ཤད་འཛག་སྤང་གི་སྒོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། སྐྱ་ཤད་

༡ རབ་རིབ་བཅས་པས་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༢ ལ་བ་ལྟོས་གཉིས་ཆར་བདེན་པ་དེས། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

མཐོང་བ་དེའི་ཡུལ་དང་མིག་ནི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་རབ་རིབ་མེད་པ་ལའང་སྐྱ་ཤད་འཛག་
སྒྲུང་གི་སྒོ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དོན་དགག་པ་)ལ་གསུམ། བག་ཆགས་སྤྲིན་མ་སྤྲིན་ལས་དོན་སྒྲུང་དབང་
ཤེས་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་དགག་སྒྲུང་ཡང་བྱི་རོལ་མེད་པར་ནམ་ཤེས་ཡོད་པ་དགག་སེམས་ཅམ་
བའི་ལུགས་བཀག་པ་ལ་ལུང་གིས་མི་གཞོད་པར་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(བག་ཆགས་སྤྲིན་མ་སྤྲིན་ལས་དོན་སྒྲུང་དབང་ཤེས་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་དགག་པ་)ལ། འདོད་པ་བཟོད་
པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས།

དང་པོ་(འདོད་པ་བཟོད་པ་)ནི།

རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་སྐྱ་ཤད་སྒྲུང་བའི་སྒོ་སྤྱོད་བའི་སྤྲིན་མེད་དེ།

ཙ་བ། གང་ཕྱིར་མཐོང་བ་དག་ལ་སྒོ་རྒྱས་ནི།²

སྤྲིན་མེད་དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་སྒོ་མི་འགྱུར།

ཤེས་བྱ་ཡོད་དངོས་བྲལ་བས་མིན་ཞེ་ན།

གང་གི་ཕྱིར་རབ་རིབ་མེད་པར་མཐོང་བ་དག་ལ་སྐྱ་ཤད་སྒྲུང་བའི་སྒོ་རྒྱས་པ་ནི་སྤྲིན་
པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རབ་རིབ་མེད་པ་དེ་ལ་སྐྱ་ཤད་སྒྲུང་བའི་སྒོ་སྤྱོད་བར་མི་འགྱུར་གྱི་ཤེས་བྱ་
སྐྱ་ཤད་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བས་སྒོ་དེ་མི་སྤྱོད་པ་མིན་ལོ་ཞེ་ན།³

² དེ་ལ་སྒོ་མི་འགྱུར། རྒྱ་ཆོའི་འགྱུར།

³ དགོངས་པ་རབ་གསལ། ལྷ་རྩ་དགེ་ལྡན་སྤྱི་ལས་ཁང་། ༡༩༧༣

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད།

དང་པོ་(མདོར་བསྟན་)ནི།

ཙ་བ། རྒྱས་དེ་མེད་པས་འདི་ནི་འགྲུབ་མ་ཡིན། ༥ ॥

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རྒྱས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་ཤད་སྐྱང་བའི་སྒོ་སྒྲེ་བ་
འདི་ནི་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་སོ།

གཉིས་པ་(རྒྱས་བཤད་)ལ་གསུམ། ད་ལྟར་བ་ལ་རྒྱས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
དགག་མ་འོངས་པ་ལ་དེ་དགག་འདས་པ་ལ་དེ་དགག་པ་འོ།

དང་པོ་(ད་ལྟར་བ་ལ་རྒྱས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། སྒྲེས་ལ་རྒྱས་པ་སྲིད་པ་ཡོད་མ་ཡིན།

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རྣམ་ཤེས་སྒྲེས་པ་ད་ལྟར་བ་ལ་རྒྱས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
སྲིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་ལ་རང་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་མེད་པ་
སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་བྱེད།

གཉིས་པ་(མ་འོངས་པ་ལ་དེ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། མ་སྒྲེས་ངོ་བོ་ལ་ཡང་རྒྱས་ཡོད་མིན།

བྱད་པར་མེད་པར་བྱད་པར་ཅན་ཡོད་མིན།

མོ་གཤམ་བྱ་ལའང་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཐལ། ༦ ॥

རྣམ་ཤེས་མ་སྦྱེས་པའི་ངོ་བོ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་
 ཤེས་མ་འོངས་པ་ད་ལྟ་མེད་པའི་སྤྱིར། བྱ་བ་སྟེ། བྱད་པར་མེད་པར་བྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་
 མིན་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན། མོ་གཤམ་བྱ་ལ་འང་རྣམ་པ་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་འབྱུང་བར་འབྱུར་བའི་བསྟན་འདོད་ན།

རྣམ་པ་མེད་པར་འདི་ཡི་འབྱུང་འབྱུར་མེད།

ཕན་ཚུན་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་འབྲུག་པ་ནི།

གྲུབ་མིན་ཉིད་ཅེས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། ༡༥ ॥

གལ་ཏེ་འབྱུང་བར་འབྱུར་བའི་རྣམ་ཤེས་ལ་བསམས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་
 བསྟན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་འདིའི་འབྱུང་འབྱུར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རྣམ་
 ཤེས་སྦྱེད་པའི་རྣམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་དང་རྣམ་པ་ཕན་
 ཚུན་ལྟེན་ནས་འཛོག་གོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྣམ་ཤེས་དང་རྣམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་
 ཐལ། དེའི་སྤྱིར། བྱ་བ་སྟེ། ཕན་ཚུན་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་འབྲུག་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་མིན་པ་ཉིད་ཅེས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་(འདས་པ་ལ་དེ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་འགགས་པའི་རྣམ་སྟོན་ལས་འབྱུར་ན།

གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ལས་གཞན་འབྱུང་བར་འབྱུར།

1 གྲུབ་ཉིད་མིན་ཞེས་ རྟག་ཚིམ་འབྱུར།

2 དུས་མིན་ལས་གྱུར་ན། རྟག་ཚིམ་འབྱུར།

3 གཞན་གྱིས་རྣམ་པ་ རྟག་ཚིམ་འབྱུར།

རྒྱན་ཅན་རྣམས་དེར་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་ཡོད།

དེ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར། ༥༩ ॥

གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་འགགས་པའི་རྣམ་པ་སྤྲིན་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་མ་སྤྱི་བར་འགྱུར་
རོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ལས་འབྱས་བྱ་གཞན་འབྱུང་བར་
འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱན་ཅན་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་དེར་སྤྱི་སྤྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ཕན་ཚུན་
ཐ་དད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཡིན་མིན་ཀྱན་ལས་འབྱུང་
བར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཙ་པ།   གལ་ཏེ་དེར་ནི་རྒྱན་ཅན་ཐ་དད་ཀྱི།

དེ་དག་ལ་རྒྱན་ཐ་དད་དེའི་ཕྱིར།

ཉེས་མེད་ཅེ་ན་འདི་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག །

ཐ་མི་དད་རྒྱན་སྐབས་མི་རིགས་ཕྱིར་རོ། ༦༠ ॥

གལ་ཏེ་སྤྱི་སྤྱི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་དེར་ནི། རྒྱན་ཅན་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་ཀྱི་
དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་རྒྱན་ཐ་དད་མེད་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐམས་
ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བའི་ཉེས་པ་མེད་ཅེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་དད་པ་ལ། རྒྱན་གཅིག་
པ་འདི་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག་སྤེམ་བྱུང་བར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པ་ལ་ཐ་མི་དད་པའི་
རྒྱན་ཡོད་པའི་སྐབས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

༡ ཀྱན་ལས་ཐམས་ཅད་ རྣམ་ཆོའི་འགྱུར།

༢ འདིར་ནི་རྒྱན་ཅན་ རྣམ་ཆོའི་འགྱུར།

༣ ཐ་མི་དད་པའི་རྒྱན་སྐབས་མེད་ཕྱིར་རོ། རྣམ་ཆོའི་འགྱུར།

ཙ་བ། བྱམས་པ་ཉིར་སྤྲས་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྣམས་ནི།

གཞན་ཉིད་ཕྱིར་ན་སྤྱད་གཅིག་གཏོགས་མིན་ཏེ།

གང་དག་རང་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ།

དེ་དག་སྤྱད་གཅིག་གཏོགས་པ་རིགས་མ་ཡིན། ༡ ॥

གང་དག་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ་དེ་དག་སྤྱད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམས་པ་དང་། ཉིར་སྤྲས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་
 རྣམས་ནི་གང་ཟག་སོ་སོ་བའི་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྱད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་
 མིན་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་(སྤྲ་ཡང་བྱེ་རྩལ་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྟོད་
 པ་དང་། དེ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(འདོད་པ་བརྟོད་པ་)ནི།

རྣམ་ཤེས་ལས་རྣམ་ཐ་དད་པའི་བྱེ་རྩལ་མེད་དེ།

ཙ་བ། མིག་སྒྲོ་སྒྲེ་བ་རང་རྣམས་གང་ཞིག་ལས།

དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཀུན་ནས་སྒྲེ་འགྱུར་ཞིང་།

༡ སྤྱད་གཅིག་ཏོགས་མིན་ཏེ། རྟག་ཚཱི་འགྱུར།

༢ ཉིད་ཀྱི་སོ་སོ་བ། རྟག་ཚཱི་འགྱུར།

༣ སྤྱད་གཅིག་ཏོགས་པར་ རྟག་ཚཱི་འགྱུར།

༤ མི་སྒྲོ་སྒྲེ་བའི་ རྟག་ཚཱི་འགྱུར།

༥ ཐག་ཏུ་དེ་ནི་ རྟག་ཚཱི་འགྱུར།

རང་གི་རྣམ་ཤེས་རྟེན་གྱི་རྣམ་དེ་ལ།

དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས། ༤༢ ॥

མིག་ལྟོ་སྒྲེ་བ་རང་གི་རྣམ་པ་གང་ཞིག་ཀུན་གཞི་ལ་བཞག་པ་སྤྲིན་པ་ལས་དེ་མ་ཐག་
དུ་རྣམ་ཤེས་ཀུན་ནས་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཞིང་མིག་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ་
དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལས་ཇས་ཐ་དད་པའི་མིག་
མེད་པའི་བྱིར་དང་།

ཙ་བ། འདི་ན་དབང་པོ་ལས་བྱུང་རྣམ་པར་རིག།

སྤྱི་གཟུང་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་ལས།

སྒྲོ་སོགས་སྤང་བ་ཉིད་འབྱུང་བར་མ་རྟོགས་ནས།

སྒྲེ་བོས་སྤྱི་རོལ་གཟུང་བར་སེམས་ཁས་ལེན།² ༤༣ ॥

འཇིག་རྟེན་འདི་ན་དབང་པོ་ལས་བྱུང་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་སྤྱི་རོལ་གཟུང་བ་མེད་
པར་རང་གི་ས་བོན་སྤྲིན་པ་ལས་སྒྲོ་སོགས་སྤང་བ་ཉིད་འབྱུང་བ་མ་རྟོགས་ནས་སྒྲེ་བོས་
སེམས་ལ་སྒྲོ་སོགས་སྤང་བ་དེ་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བར་ཁས་ལེན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། མི་ལམ་ན་ནི་གཟུགས་དོན་གཞན་མེད་པར།

རང་རྣམ་སྤྲིན་ལས་དེ་ཡི་རྣམ་ཅན་སེམས།

2 བརྟེན་གྱི་རྣམ་དེ་ལ། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

3 སྤྱི་གཟུང་མེད་པར་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

3 བཟུང་བར་སེམས་ཁས་ལེན། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

འབྲུང་བ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་སད་ལའང་འདིར།

སྤྱི་རོལ་མེད་པར་ཡིད་ནི་ཡོད་ཅེ་ན། ༥༧ ॥

རྣམ་པ་གཅིག་དུ་ན་མི་ལམ་ན་ནི་གཟུགས་དོན་གཞན་མེད་པར་རང་གི་རྣམ་པ་སྤྲིན་
བ་ལས་གཟུགས་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་འབྲུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སད་པ་ལའང་
འདིར་སྤྱི་རོལ་མེད་པར་ཡིད་ནི་ཡོད་དོ་ཅེ་ན།

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཇི་ལྟར་མིག་མེད་པར་ནི་མི་ལམ་དུ།

སྤྱི་སོགས་སྤྲང་བའི་ཡིད་སེམས་འབྲུང་དེ་ལྟར།

མིག་དབང་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་ནི།

སྤྲིན་ལས་ལོང་བ་ལ་འདིར་ཅིས་མི་སྤྱེ། ༥༨ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་མིག་མེད་པར་ནི་མི་ལམ་དུ་སྤྱི་སོགས་སྤྲང་བའི་ཡིད་
སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲུང་ན་དེ་ལྟར་མིག་དབང་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་ནི་སྤྲིན་པ་
ལས་ལོང་བ་ལ་སད་དུས་འདིར་སྤྲིན་སོ་གསལ་སྤྲང་གི་ཤེས་པ་ཅིས་མི་སྤྱེ་སྤྱེ་སྤྱེ་རིགས་
པར་ཐལ། ལོང་བ་ལ་སད་མི་གཉིས་ཀར་མིག་མེད་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་བྱོད་ལྟར་མི་ལམ་དུ་ག་པ་ཡི།

རྣམ་པ་སྤྲིན་ཡོད་སད་པར་མེད་གྱུར་ན།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་ན། མི་ལམ་ན་དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྒྱས་པ་སྤྲིན་པ་ཡོད་ལ་སད་པར་
མེད་པར་གྱུར་པས་མི་མཚུངས་པར་འདོད་ན།

ཙ་བ། དྲུག་པའི་རྒྱས་སྤྲིན་ཇི་ལྟར་འདིར་མེད་པ།
དེ་ལྟར་མི་ཆེ་མེད་ཅེས་ཅིས་མི་རིགས། ༩༩ ॥
ཇི་ལྟར་མིག་མེད་འདི་ཡི་རྒྱ་མིན་ལྟར།
མི་ལམ་དུ་ཡང་གཉིད་ནི་རྒྱ་མ་ཡིན།

དྲུག་པའི་རྒྱས་པ་སྤྲིན་པ་ཇི་ལྟར། སད་དུས་འདིར་མེད་པ་དེ་ལྟར་མི་བའི་ཆེ་མེད་
ཅེས་ཅིས་མི་རིགས་ཏེ་རིགས་པར་ཐལ། ཇི་ལྟར་མིག་མེད་པ་དེ་སད་དུས་སུ་དོན་སྤང་
ཤེས་པ་སྤྱེ་བ་འདིའི་རྒྱ་མིན་པ་ལྟར། མི་ལམ་དུ་ཡང་གཉིད་ནི་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། དེ་བྱིར་མི་ལམ་དུ་ཡང་དེ་དངོས་མིག།
བརྩན་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པའི་རྒྱར་ཁས་སྤང་། ༩༧ ॥
འདི་ཡིས་འཕན་ནི་གང་དང་གང་བཏབ་པ།
དེ་དང་དེ་ནི་དམ་བཅའ་མཚུངས་མཐོང་བས།²
ཚུད་འདི་སེལ་བྱེད་ .....

¹ རྩན་པའི་ཡུལ་ཅན་ རྟོག་ཆོའི་འགྲུར།

² འདི་ཡི་འཕན་ནི་ རྟོག་ཆོའི་འགྲུར།

³ དམ་བཅའ་མཚུངས་མཐོང་བ། རྟོག་ཆོའི་འགྲུར།

མི་ལམ་དུ་ཡང་གཞུགས་དེའི་དངོས་པོ་དང་མིག་ནི་རྩན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཏྟགས་པའི་
 ལྷུང་ཁས་སྤང་སྟེ། ངག་ཆོག་རྩན་པ་ལས་ཤེས་པ་རྩན་པ་སྟེ་བ་དེའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་
 ཅན། སེམས་ཙམ་པའི་རྩོད་པ་འདི་སེལ་བར་བྱེད་ནུས་ཏེ། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་
 བྱུབ་པ་བཀག་པ་ལ་སེམས་ཙམ་པ་འདི་ཡིས་ལན་ནི་གང་དང་གང་བཏབ་པ་དེ་དང་དེ་ནི་
 དམ་བཅའ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་བས་སོ།།

གསུམ་པ་(སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་བཀག་པ་ལ་ལུང་གིས་མི་གཞོད་པར་བསྟན་པ་)ནི།

སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་བཀག་པ་ལ་ལུང་གིས་ཀྱང་མི་གཞོད་དེ།

ཙ་བ། ..... སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི།

འགར་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་ཏོ། ། ༤༧ །

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་ལྷགས་ལ་འགར་ཡང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 ཅེས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དེ་ལྟར་བཀག་པ་དང་མི་སྟག་པ་སྒྲོམ་པ་མི་འགལ་བར་བསྟན་པ་)ནི།

ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་མེད་ན། རྣལ་འབྱོར་པས་སྤྲ་མའི་
 མན་ངག་ལས་ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་པའི་ས་གཞི་མཐོང་བར་བཤད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་
 འགལ་ཏེ།

ཙ་བ། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སྤྲ་མའི་མན་ངག་ལས།

ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་ས་གཞི་མཐོང་བ་གང་།

དེར་ཡང་གསུམ་ཆར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཐོང་།།

ལོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་བསྐྱན་སྦྱར་རོ།། ༩༩ །

ནལ་འབྱོར་པའི་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལས་ཀའང་རུས་གྱིས་གང་པའི་ས་གཞི་མཐོང་བ་གང་
ཡིན་པ་དེར་ཡང་ཡུལ་དབང་ཤེས་པ་གསུམ་ཆར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཐོང་བའི་
སྦྱར་རྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལོག་པ་སྐྱེ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་བསྐྱན་པའི་སྦྱར་རོ།།

ཙ་བ། བྱོད་གྱི་དབང་སྒྲའི་ཡུལ་ནམས་ཇི་ལྟ་བུ།

དེ་ལྟར་མི་སྦྱག་ཡིད་གྱི་ཡང་འགྱུར་ན།།

དེ་བཞིན་ཡུལ་དེར་སྒྲོ་གཏད་ཅིག་སྟོས་གྱིས།།

རྟོགས་འགྱུར་དེ་ནི་བརྟན་པར་ཡང་མི་འགྱུར།། ༡༠ །

སེམས་ཙམ་པ་ཆོས་ཙན། བྱོད་གྱི་དབང་སྒྲའི་ཡུལ་ནམས་གཅིག་གིས་མཐོང་བར་
གཞན་གྱིས་མཐོང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་མི་སྦྱག་པའི་ཡིད་ཅན་གྱི་ཡང་ནལ་འབྱོར་པས་ཀའང་
རུས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ན། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དེར་སྒྲོ་གཏད་པ་ན་གཅིག་སྟོས་ནལ་འབྱོར་
པ་མ་ཡིན་པས་ཀའང་རུས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་རྟན་པ་སྐྱེ་མོས་པ་ཡིད་
བྱེད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཀའང་རུས་གསལ་སྒྲུང་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་སྦྱར།

༡ ཡུལ་ནམས་ཇི་ལྟ་བུར། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༢ ཡིད་གྱིས་ཡང་འགྱུར་ན། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༣ རྟན་པར་ཡང་མི་འགྱུར། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

ཙ་བ།   རབ་རིབ་དང་ལྡན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ།

ཆུ་འབབ་སྐྱང་ལ་ཡི་དྲགས་ནག་སྟོ་ཡང་།

ཆུ་འབབ་པའི་སྐྱང་ལ་ཡི་དྲགས་ཀྱིས་ནག་ཁྲག་མཐོང་བའི་སྟོ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྤྱི་
རོལ་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་དཔེར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རབ་རིབ་དང་
ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཅན་གྱིས་སྐྱ་ཤད་མཐོང་བ་དང་རྩྭ་ན་པར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར།
གཉིས་པ་(སྤྱི་རོལ་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པའི་མཇུག་བསྟུ་བ་)ནི།

ཙ་བ།   མདོར་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་བྱ་མེད་དེ་བཞིན།

སྟོ་ཡང་མེད་ཅེས་དོན་འདི་ཤེས་པར་གྱིས། ༡༡ །

མདོར་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་
མེད་ཅེས་དོན་འདི་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་(གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་)ལ་བཞི། གཞན་དབང་
གི་སྐྱབ་བྱེད་རང་རིག་དགག་ སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པར་
བསྟན་པ། དེས་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བར་རིགས་པ། གཞན་དབང་དང་འཇིག་རྟེན་
གྱི་ཐ་སྙད་འགོག་པ་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(གཞན་དབང་གི་སྐྱབ་བྱེད་རང་རིག་དགག་པ་)ལ་བཞི། གཞན་དབང་གི་སྐྱབ་བྱེད་
དྲིས་ནས་དགག་ དེའི་ལན་དགག་ རིགས་པ་གཞན་གྱིས་རང་རིག་དགག་ གཞན་དབང་
རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་མོ་གཤམ་བྱ་དང་མཚུངས་པའོ།

དང་པོ་(གཞན་དབང་གི་སྐྱབ་བྱེད་དེས་ནས་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ།   གལ་ཏེ་གཟུང་མེད་འཛིན་པ་ཉིད་^༡བྲལ་ཞིང་།
 གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོང་པའི་གཞན་དབང་དངོས་ཡོད་ན།
 འདི་ཡི་ཡོད་པ་^༢གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར།
 མ་གཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་། ༥༢ །
 དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྒྲོང་བར་གྲུབ་མ་ཡིན།

གལ་ཏེ་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་མེད་པར་འཛིན་པ་རྫས་གཞན་ཉིད་དང་བྲལ་ཞིང་། གཟུང་
 འཛིན་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོང་པའི་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་ཡོད་ན། གཞན་དབང་
 འདིའི་ཡོད་པ་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱབ་བྱེད་བཟོད་རིགས་ཏེ། ཚད་མས་མ་
 བཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་བའི་སྤྱིར། རང་རིག་གིས་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། རང་རིག་དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་དེ་སྒྲོང་བར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རིག་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་(དེའི་ལན་དགག་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རང་རིག་མེད་ཀྱང་བྲན་པ་སྐྱེ་
 ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་(དངོས་)ནི།

ཙ་བ།   གལ་ཏེ་སྤྱི་དུས་བྲན་པ་ལས་འགྲུབ་ན།^༣
 མ་གྲུབ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྤྱིར་བཟོད་པ་ཡི།

༡ འཛིན་པ་དང་བྲལ་ཞིང་། རྟག་ཚུལ་འགྱུར།

༢ ཡོད་ཉིད་གང་གིས་ཤེས་པར་གྱིས། རྟག་ཚུལ་འགྱུར།

༣ དུས་ལས་འགྲུབ་ཅེ་ན། རྟག་ཚུལ་འགྱུར།

མ་གྲུབ་འདི་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མིན། ༥༢ ॥

གལ་ཏེ་དུས་ཤིས་དྲན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལས་རང་རིག་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན།
རང་རིག་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བཟློག་པའི་དྲན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རང་རིག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། རང་རིག་པ་ནི་གྲུབ་ལ་རག་མོད་ཀྱི།

དེ་ལྟ་འང་དྲན་པའི་དྲན་པ་རིགས་མིན་ཏེ།

གཞན་ཕྱིར་མ་ཤེས་རྒྱུ་ལ་སྦྱེས་པ་བཞིན།

གཏན་ཆོགས་འདིས་ནི་བྱེད་པར་དག་ཀྱང་འཛུམས། ༥༣ ॥

རང་རིག་པ་ནི་གྲུབ་ལ་རག་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ནའང་དྲན་པའི་ཤེས་པས་ཡུལ་ཕྱོད་དྲན་
པ་རིགས་པ་མིན་པར་ཐལ་ཏེ། ཕྱོད་དྲན་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
ཉེར་སྤྲས་ཀྱིས་མ་ཤེས་པའི་ཕྱོད་བ་ཉེར་སྤྲས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་སྦྱེས་པའི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་མ་དྲན་
པ་བཞིན། མི་མཚུངས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྱི་ཕྱི་བ་ལ་རྒྱ་འབྲས་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གཏན་
ཆོགས་འདིས་ནི་རྒྱ་འབྲས་སོགས་བྱེད་པར་དག་ཀྱང་འཛུམས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྦྱེ་རྒྱུ་)ནི།

རང་རིག་མེད་ན་དྲན་པ་སྦྱེ་རྒྱུ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།

ཙ་བ། གང་ཕྱིར་གང་གིས་ཡུལ་ཕྱོད་བྱུར་དེ་ལས།

བྱན་པ་འདི་གཞན་ང་ལ་ཡོད་མིན་པ།།²

དེ་སྤྱིར་ང་ཡིས་མཛོང་སྟམ་བྱན་འགྱུར་ཏེ།

འདི་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཚུལ་ལུགས་ཡིན།། ༧༥ ॥

ཡུལ་འདི་དེ་ཡིས་མཛོང་སྟམ་དུ་བྱན་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་གང་གིས་ཡུལ་སྤྱོད་
བར་གྱུར་པ་དེ་ལས་བྱན་པ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དབུ་མ་པ་ང་ལ་ཡོད་པ་མིན་པས་
སྤྱོད་བས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དེ་བྱན་པས་དབུད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར། བྱན་ཚུལ་འདི་ཡང་
ཆོས་ཅན། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚུལ་ལུགས་ཡིན་གྱི་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་བཞག་
བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། བཏགས་དོན་བཅའ་ན་མི་རྟེན་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
གསུམ་པ་(རིགས་པ་གཞན་གྱིས་རང་རིག་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་སྤྱིར་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།།

ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་གང་གིས་འཛིན་པར་འགྱུར།།

བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་མིན་པས།།

དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་པར་རིགས་མ་ཡིན།། ༧༦ ॥

སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་གང་གིས་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་པར་
ཐལ། དེ་གྲུབ་ན་རང་རིག་གིས་འཛིན་དགོས་པ་གང་ཞིག་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་

² བདག་ལས་བྱན་པ་གཞན་ཡོད་མ་ཡིན་པ།། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

³ དེ་སྤྱིར་བདག་གིས་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

མེད་པའི་སྤྱིར། རང་རིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་དེ་འཛིན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་མིན་པས་སོ།།

བཞི་པ་(གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མོ་ཤམ་བྱ་དང་མཚུངས་པ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་སྤྱེ་བ་མེད་ཅིང་མ་ཤེས་པའི།།

བདག་ཅན་གཞན་དབང་ངོ་བོའི་དངོས་ཡོད་ན།།

གང་གིས་ན་འདི་ཡོད་པར་མི་རིགས་པ།།^੧

གཞན་ལ་མོ་གཤམ་བྱས་གནོད་ཅི་ཞིག་བསྐྱལ།། ༡༡ །

སེམས་ཙམ་པ་གཞན་ལ་གང་གིས་ན་འདི་ཡོད་པར་མི་རིགས་པ་མོ་གཤམ་བྱས་
གནོད་པ་ཅི་ཞིག་བསྐྱལ་ཏེ། དེ་ཡང་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་སྤྱེ་བ་མེད་ཅིང་མ་
ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་གཞན་དབང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་(སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། གང་ཆེ་གཞན་དབང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན།།

ཀུན་རྫོབ་པ་ཡི་^੨རྒྱར་ནི་གང་ཞིག་འགྱུར།།

གཞན་གྱི་ལྟར་ན་རྫས་ལ་ཆགས་པ་ཡིས།།

འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཀུན་ཀྱང་བསྐྱབ།། ༡༢ །

੧ ཡོད་པར་མི་འདོད་པ།། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

੨ བྱོད་ལ་མོ་གཤམ་ རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

੩ ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

གང་གི་ཆེ་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་པའི་གྱུར་ནི་
གང་ཞིག་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་པ་
གཞན་གྱི་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཀུན་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་ཐལ། གཞན་
དབང་གི་རྒྱུ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་ཡིས་སོ།

གསུམ་པ་(དེས་ན་སྐྱུ་སྐྱབ་གྱི་རྩེས་སུ་འབྲང་བར་རིགས་པ་)ནི།

ཙ་བ།   སློབ་དཔོན་སྐྱུ་སྐྱབ་ཞབས་གྱི་ལམ་ལས་ནི།
         ཕྱི་རོལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ།
         དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས།
         དེ་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་འགྲུབ་ཡོད་མིན། ཡེ ॥
         ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་།
         དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ།
         དེ་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ།
         དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པས་ལམ་ངན་ཞུགས། ཡེ ॥

སློབ་དཔོན་སྐྱུ་སྐྱབ་ཞབས་གྱི་ལམ་ལས་ནི་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། སློབ་
ལ་ཞི་བ་མུང་འདས་འཐོབ་པའི་ཐབས་གྱི་གཙོ་བོ་མེད་དེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དེ་ཉིད་དོན་དམ་
བདེན་པ་ལས་ཉམས་ཤིང་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པས་དེ་མ་བཟང་གི་བར་དུ་ཐར་པ་
གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རྟོགས་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། དོན་

དམ་བཤེན་པ་རྟོགས་པ་ཐབས་བྱུང་བྱུར་པ་སྟེ། བཤེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་
མི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པས་ལམ་ངན་ཞུགས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(གཞན་དབང་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་འགོག་པ་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་)ནི།

གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་འགོག་པར་
མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ།

ཙ་བ། ཇི་ལྟར་བྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་དངོས་འདོད་ལྟར།

ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་བདག་གིས་ཁས་མ་སྐྱངས།

འབྲས་ཕྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས།

འཇིག་རྟེན་ངོར་བྱས་བདག་ནི་སྤྲོ་བར་བྱེད། ༥༡ །

ཇི་ལྟར་སེམས་ཙམ་པ་བྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
འདོད་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་བདག་གིས་ཁས་མ་སྐྱངས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ནི་རྟོགས་པའི་
འབྲས་བྱ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་གཟུགས་སོགས་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་བྱས་ནས་བདག་ནི་སྤྲོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ཇི་ལྟར་ཕུང་པོ་སྐྱངས་ནས་ཞིར་ཞུགས་པའི།

དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མིན་དེ་ལྟར།

འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་མེད་ན་དེ་བཞིན་འདི།

འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བདག་མི་སྤྲོ། ༥༢ །

འཇིག་རྟེན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཀུན་རྫོབ་ཁས་མ་སྒྲངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཕུང་པོ་སྒྲངས་ནས་
 ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པའི་དགྲ་བཙུག་རྣམས་ཀྱི་གཟིགས་ངོ་ལ་གཟུགས་སོགས་
 ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་མེད་ན་ལྟག་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ལས་
 ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བདག་མི་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་
 པའི་ཕྱི་རོལ་འགོག་མི་རིགས་པར་ཐལ།

ཙ་བ།   གལ་ཏེ་བྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་མི་གཞོད་ན།
                   འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལྟོས་འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས།
                   བྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་ཙྙུ་གྱིས་དང་།
                   ཕྱི་ནས་སྟོབས་ལྡན་བདག་གིས་བརྟེན་པར་བྱ། ༥༢ ॥

གལ་ཏེ་བྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་ན་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱི་རོལ་
 འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས་ལ་བྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་ཙྙུ་པར་གྱིས་དང་ཕྱིས་ནས་གང་
 སྟོབས་དང་ལྡན་པར་དེ་དག་གིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལས་འཇིག་རྟེན་ཆོས་སྟོབས་དང་ལྡན་
 པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཙམ་སྤྲོས་ཕྱི་དོན་མི་འགོག་པར་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། ས་
 བཅུ་པའི་མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ། དོན་སེམས་གཉིས་ཡོད་
 མེད་མཆུངས་པ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་
 བཤད་པའོ།

དང་པོ་(ས་བརྩ་པའི་མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་)ལ་གསུམ། ཙམ་སྐྱས་
 བྱི་དོན་མི་འགོག་པར་ས་བརྩ་པའི་ལུང་གིས་བསྐྱབ་། དོན་དེ་ཉིད་མདོ་གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་།
 ཙམ་སྐྱས་སེམས་ཙམ་གཙོ་བོར་བསྐྱབ་པའོ།

དང་པོ་(ཙམ་སྐྱས་བྱི་དོན་མི་འགོག་པར་ས་བརྩ་པའི་ལུང་གིས་བསྐྱབ་པ་)ནི།

གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞི་དོགས་ནས་བྱི་རོལ་ཁས་ལེན་ན། ལུང་གིས་གཞི་དོགས་
 འཇིགས་ནས་བྱི་རོལ་མེད་པར་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ས་བརྩ་པའི་མདོ་ལས།
 ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། མདོན་གྱར་མདོན་སྟོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས།

སྲིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་གང་རྟོགས་པ།

རྟག་བདག་བྱེད་པོ་བཀག་པ་རྟོགས་བྱིར་དེས།

བྱེད་པ་པོ་ནི་སེམས་ཙམ་ཡིན་པར་རྟོགས། ༥༥ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཙན། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་ཞེས་པའི་ཙམ་སྐྱས་བྱི་དོན་
 མི་དགག་པར་ཐལ། ས་རྩལ་པ་མདོན་དུ་སྟོགས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཡིས་སྲིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་གང་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་དེས་རྟག་པའི་བདག་བྱེད་
 པ་པོ་ཡིན་པ་བཀག་པ་རྟོགས་པའི་བྱིར་དང་། བྱེད་པ་པོ་ནི་སེམས་ཙམ་ཡིན་པར་རྟོགས་
 པར་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(དོན་དེ་ཉིད་མདོ་གཞན་གྱིས་བསྒྲུབ་པ་)ནི།

ཙ་བ།   དེ་བྱིར་སློ་ལྡན་སློ་ནི་འཕེལ་བའི་བྱིར་༥
 ལང་ཀར་གསེགས་མདོ་དེ་ལས་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས༥
 ལྷ་སྒྲེགས་སློ་མཐོན་རི་འཛོམས་ངག་རང་བཞིན༥^༡
 རྩོམ་འདི་ནི་དགོངས་པ་བཅད་བྱིར་གསུངས༥ ༥༥ ॥
 རི་བཞིན་རང་གི་བསྐྱེད་བཅོས་དེ་དེ་ལས༥
 ལྷ་སྒྲེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་སོགས་དེ་དག༥
 སྒྲུབ་པ་དེ་དག་བྱེད་པོར་མ་གཟིགས་ནས༥
 རྒྱལ་བས་སེམས་ཙམ་འཛིག་རྟེན་བྱེད་པོར་གསུངས༥ ༥༦ ॥

རི་ལྷར་རང་གི་བསྐྱེད་བཅོས་དེ་དང་དེ་ལས་ལྷ་སྒྲེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་སོགས་
 དེ་དག་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་བྱེད་པོར་མ་གཟིགས་ནས་རྒྱལ་བས་སེམས་ཙམ་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 བྱེད་པོར་གསུངས་ཏེ། སློ་ལྡན་གྱི་སློ་ནི་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་དང་། ལང་ཀར་གསེགས་
 བའི་མདོ་དེ་ལས་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་ལྷ་སྒྲེགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ངན་པའི་རི་སློ་མཐོན་པོ་འཛོམས་
 བའི་ངག་གི་རང་བཞིན་གྱི་རྩོམ་ལྷ་སྒྲེགས་རྣམས་དང་། རི་བཞིན་རྟེན་དང་རྒྱལ་

༡ ལྷ་སྒྲེགས་རི་བོ་སློ་མཐོན་འཛོམས་བྱེད་ངག༥ རྟག་ཆེའི་འགྲུར།

༢ རི་ལྷར་རང་གི་ རྟག་ཆེའི་འགྲུར།

༣ བྱེད་པོར་མེད་གཟིགས་ནས༥ རྟག་ཆེའི་འགྲུར།

༤ གང་ཟག་རྟེན་དང་སྐྱེད་རྣམས་དང་༥ དེ་བཞིན་རྟེན་དང་རྒྱལ་བ་སྐྱེད་དང་༥ གཙོ་བོ་དབང་ལྷ་སྒྲེགས་
 རྣམས༥ སེམས་ཙམ་ལ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་སྒྲེགས་ལ༥ མདོ་སྒྲེ༥ ཅ། ༡༩༧ - ཅ།

དག་དང་། གཙོ་བོ་དབང་ཕྱག་བྱེད་པོ་ནམས། སེམས་ཙམ་དུ་ངས་བཤད་དོ། ཞེས་པ་
འདི་ནི་ས་བརྩ་པའི་མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་དུ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཙམ་སྐྱས་སེམས་ཙམ་གཙོ་བོ་བསྐྱབ་པ་)ནི།

ཙ་བ།   དེ་ཉིད་རྒྱས་ལ་སངས་རྒྱས་བསྟན་ཇི་བཞིན།^༡
              དེ་བཞིན་སེམས་ཙམ་གཙོར་གྱུར་འཇིག་རྟེན་ལ།
              མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་གཟུགས་ནི་འདིར།
              འགོག་པ་དེ་ལྟར་མདོ་ཡི་དོན་མ་ཡིན། ༥༧ ॥

མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་པ་འདིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ནི་འགོག་པ་དེ་
 ལྟར་མདོའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྟོ་རྒྱས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་ཆོག་སྒྲ་མ་མི་
 མདོན་པར་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
 སེམས་ཙམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་ཆོག་ཕྱི་མ་གཙོ་བོ་ཞེས་པ་མི་མདོན་པར་བྱས་ནས་མདོ་
 ལས་འཇིག་རྟེན་ལ་སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ།   གལ་ཏེ་འདི་དག་སེམས་ཙམ་ཞེས་མཁྱེན་ནས།
              དེ་ལས་གཟུགས་ཉིད་དགག་པར་མཇོད་ན་ནི།
              སྒྲར་ཡང་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སེམས།
              གཏི་མུག་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་ཅི་ཕྱིར་གསུངས། ༥༨ ॥

^༡   ཇི་ལྟར་དེ་ཉིད་རྟོགས་ལ་སངས་རྒྱས་བསྟན།   རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

^༢   མ་རིག་ལས་ལས་   རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

གལ་ཏེ་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སེམས་ཙམ་ཞེས་
མཆེན་ནས་ས་བཅུ་པའི་མདོ་དེ་ལས་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཉིད་དགག་པར་མཛད་ན་ནི་སྐར་
ཡང་ས་བཅུ་པའི་མདོ་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་དེ་གཏི་མུག་
དང་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་ཅི་སྤྱིར་གསུངས་ཏེ་གསུང་མི་རིགས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་
རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པར་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཙན། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ལ་
སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ།

ཙ་བ།   སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཙན་འཇིག་རྟེན་དང་།
             སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྣ་ཚོགས་འགོད་།
             འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་གསུངས་།
             སེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན་། ལ།

སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཙན་འཇིག་རྟེན་དང་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྣ་ཚོགས་
པ་འགོད་ཅིང་སྐྱེད་ལ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་གསུངས་ཤིང་། སེམས་
སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཙ་བ།   གལ་ཏེ་གཟུགས་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་ལ་ནི།
             སེམས་བཞིན་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན་།

༡ ལས་ལ་སྐྱེ་བར་གསུངས་། རྒྱ་ཆོའི་འགྲུར།

༢ འདི་ལྟར་གཟུགས་ཡོད་ རྒྱ་ཆོའི་འགྲུར།

དེས་ན་སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ།

བསྐྱོག་གི་གཟུགས་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ༩༠ །

ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་པས། སེམས་ལས་གཞན་པའི་
བྱེད་པ་པོ་བསྐྱོག་གི་སྤྱི་རྒྱ་གྱི་གཟུགས་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་ཡོད་
མོད་ཀྱི་དེ་ལ་ནི་སེམས་བཞིན་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་པ་དེས་ན་ནོ།

གཉིས་པ་(དོན་སེམས་ཉིད་ཡོད་མེད་མཆོངས་པ་)ནི།

ཙ་བ། འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ལ།

ཡུང་པོ་འཛིག་རྟེན་གྲགས་དེ་ལྷ་ཆར་ཡོད།

དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་འདོད་པ་ན།

ནལ་འབྱོར་པ་ལ་དེ་ལྷ་འབྱུང་མི་འགྲུར། ༩༡ །

གཟུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་མ་འཛིན་ཅིག།

སེམས་ཡོད་ཉིད་ནའང་གཟུགས་མེད་མ་འཛིན་ཅིག།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཙན། སྤྱི་གཟུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་པར་མ་འཛིན་ཅིག སེམས་
ཡོད་པ་ཉིད་ནའང་སྤྱི་གཟུགས་མེད་པར་མ་འཛིན་ཅིག ཅེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་
པའི་རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པ་ལ་ཡུང་པོ་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པ་དེ་ལྷ་ཆར་ཡོད་ལ་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་འཆར་བར་འདོད་པ་ན་ནལ་འབྱོར་པ་ལ་དེ་ལྷ་
འབྱུང་བར་མི་འགྲུར་བའི་སྤྱིར།

ཙ་བ། དེ་དག་ཤེས་རབ་ཚུལ་མདོར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།

མཚུངས་པར་སྤངས་ཤིང་མངོན་པའི་ཆོས་ལས་གསུངས། ལ། ལ།

ཕྱང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
དུ་སྤྱོན་པའི་ཚུལ་གྱི་མདོར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མཚུངས་པར་སྤངས་
ཤིང་། མངོན་པའི་ཆོས་ལས་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། བདེན་གཉིས་རིམ་པ་འདི་དག་བཤེག་ནས་ཀྱང་།

ཁྱོད་ཀྱི་ཇས་ནི་བཀག་པས་འགྲུབ་མི་འགྲུར།

དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟའི་རིམ་པས་དངོས་གདོད་ནས།

དེ་ཉིད་མ་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་སྐྱེས་རིག་བྱ། ལ། ལ།

དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཀྱན་ཇོབ་དུ་ཡོད་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་འདི་དག་བཤེག་
ནས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཇས་ནི་ཆོས་ཅན།
འགྲུབ་པར་མི་འགྲུར་བར་ཐལ། ཆད་མས་བཀག་པས་སོ།། སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་
པས་དངོས་པོ་ནམས་གདོད་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་སྐྱེས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་
སྐྱེས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བདེན་གཉིས་མི་ཉམས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་
ཡོད་པར་ཁས་སྤང་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་)ལ་
གཉིས། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་སེམས་ཙམ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ། མདོའི་བྱང་ཅེས་

ཀྱི་དོན་དོགས་པའི་ཐབས་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(བྱི་རོལ་མེད་པར་སེམས་ཅན་གསུངས་པ་བྱང་དོན་དྲུག་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། བྱང་དོན་དྲུ་
ལུང་གིས་བསྟན་པ། རིགས་པས་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(བྱང་དོན་དྲུ་ལུང་གིས་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེ་དང་འབྲ་བའི་མདོ་
གཞན་ཡང་བྱང་དོན་དྲུ་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(དངོས་)ནི།

ས་བརྩ་པའི་མདོ་ལས་བྱི་རོལ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་མོད། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་
ལས།¹ བྱི་རོལ་སྤང་བ་ཡོད་མེད་དེ། སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྤང་། །ལུས་དང་
ལོངས་སྦྱོད་གནས་འབྲ་བ། །སེམས་ཅན་དྲུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བྱི་
རོལ་མེད་དོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། མདོ་སྡེ་གང་ལས་བྱི་རོལ་སྤང་ཡོད་མིན།།

སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་སྤང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ།།

གཟུགས་ལ་ཤིན་དུ་² ཆགས་གང་དེ་དག་ལ།།

གཟུགས་བརྒྱུག་པ་སྡེ་དེ་ཡང་བྱང་དོན་ནིང་།། ༧༧ །

---

1 སྡེ་བཀའ། མདོ་སྡེ། ཙ། 225-ན།
2 བྱི་རོལ་དོན་ཡོད་མིན།། རྟག་ཚིམ་འབྱུང་།
3 སེམས་ནིང་སྣ་ཚོགས་ རྟག་ཚིམ་འབྱུང་།
4 ལྷག་པར་ཆགས་གང་ རྟག་ཚིམ་འབྱུང་།

འདི་ནི་སྟོན་པས་བྲང་དོན་ཉིད་གསུངས་ཤིང་།

འདི་ནི་བྲང་དོན་ཉིད་དྲུ་རིགས་པས་འཐད།

ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་སྡེ་གང་ལས་སྡུང་ཡོད་མིན། སེམས་ནི་སྡུ་
 ཚོགས་ནམས་སྡུ་སྡང་། ཞེས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཉེན་ནས་སྡུ་རྩལ་མེད་པར་
 མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། གཟུགས་ལ་ཤིན་དུ་ཆགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་གཟུགས་ལ་
 དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བསྐྱོག་པ་སྟེ་དེ་ཡང་བྲང་དོན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། འདི་ནི་
 སྟོན་པས་བྲང་དོན་ཉིད་དྲུ་གསུངས་ཤིང་། འདི་ནི་བྲང་དོན་ཉིད་དྲུ་རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་
 པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་དང་འབྲེ་བའི་མདོ་གཞན་ཡང་བྲང་དོན་དྲུ་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ།   ནམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི།

བྲང་དོན་ཉིད་དྲུ་ལྟང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། ཅེ ॥

སྡུར་བཤད་པའི་ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་སེམས་ཙམ་པས་ངེས་དོན་དྲུ་འདོད་པ་
 གཞན་ཡང་ནི་ཆོས་ཅན། བྲང་དོན་ཡིན་ཏེ། བྲང་དོན་ཉིད་དྲུ། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ།
 སྟན་པ་སྟན་ནི་གཏོང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སེམས་ཙན་ལ། །སེམས་ཙམ་དྲུ་

༡ སྡུ་རྩལ་སྡུང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། སེམས་ནི་སྡུ་ཚོགས་ནམས་སྡུ་སྡང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་
 སྡེ་བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ། མ། ༡༡༩-ན།

༢ མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལེའུ་བདུན་པ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ་
 སྡེ་བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ། ༡༩-ན།

ཡང་རབ་ཏུ་གསུངས།¹ ཞེས་པའི་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རིགས་པས་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བསལ་བ་ནི།

བདེ་ལྷག་རྟེན་ཅེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།

ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བཀག་འགྲུབ་པས།

དང་པོར་ཤེས་བྱ་དགག་པར་མཛད་པ་ཡིན། ༩༩ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དང་པོར་ཤེས་བྱ་ཕྱི་རོལ་དགག་པར་མཛད་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཕྱི་རོལ་མེད་ན་ཤེས་པ་དོན་དམ་པར་བཀག་པ་བདེ་
ལྷག་ཏུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཕྱི་རོལ་མེད་ན་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་གསལ་བ་ནི་བདེ་
ལྷག་རྟེན་ཅེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(མདོའི་དང་པོས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ལྟར་ལུང་གི་ལོ་རྒྱས་ཤེས་བྱས་ཏེ།²

མདོ་གང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་བཤད་དོན་ཅན།

དང་རྟོན་གསུངས་པའང་རྟོགས་ནས་དང་བྱ་ཞིང་།

1 ཇི་ལྟར་ནད་པ་སོ་སོ་ལ། སྟན་པ་སྟན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ།
སེམས་ཅན་དུ་ཡང་རབ་ཏུ་གསུངས། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ། གླེ་བཀལ། མདོ་གླེ། ཅ།
༡༧-ན། འགྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་ཆོག་མི་མཐུན་པ་སྟངས།

2 ལོ་རྒྱས་ཤེས་བྱ་གླེ། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

3 རང་དོན་གསུངས་པའང་ རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

སྤྱང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཤེས་པ་རྒྱས་༥ ༧ ॥

དེ་ལྟར་ཡུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དྲང་ངེས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་སྡེ་གང་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་མིན་པ་ཀུན་རྫོབ་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་དོན་ཅན་དེ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པའང་
དོགས་ནས་དྲང་བར་བྱ་ཞིང། སྤྱང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་དུ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ༥

གསུམ་པ་(གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་)ནི།

གཅེར་བྱ་བ་ན་རེ། བུམ་བ་དེ་འཇིམ་བ་ལས་སྐྱེ་བས་བདག་ལས་སྐྱེ་ཞིང། དབྱུག་གྲ་
དང་སྐྱད་པ་སོགས་ལས་སྐྱེ་བས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། བདག་གཞན་རེ་རེ་བ་ལས་སྐྱེ་
བ་ལ་རྫོད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་གང་གི་ཕྱིར༥

བཤད་ཟིན་ཉེས་པ་དེ་དག་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ༥

འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་མིན་དེ་ཉིད་དུ་ཡང་འདོད་མིན་ཏེ༥

གང་ཕྱིར་རེ་རེ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པ་ཡོད་མ་ཡིན༥ ༧ ॥

བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བདག་གཞན་གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ།
གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལ་སྤར་བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ༥

༡ ངེས་དོན་ཡང་ཤེས་གྱིས༥ ནག་ཆའི་འགྲུར།

༢ རིགས་པ་མ་ཡིན་ ནག་ཆའི་འགྲུར།

༣ ཉེས་པ་ཐོག་ཏུ་ ནག་ཆའི་འགྲུར།

༤ དང་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འང་འཐད་མིན་ཏེ༥ ནག་ཆའི་འགྲུར།

༥ ལས་སྐྱེས་གྲུབ་པ་མེད་ཕྱིར་རོ༥ ནག་ཆའི་འགྲུར།

བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་ཡོད་པ་མིན་ལ་དེ་
 ཉིད་དུ་ཡང་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བདག་གཞན་རེ་རེ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་)ནི། རྒྱང་ཕན་ན་རེ། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་ལས་
 སྐྱེ་བས་གོང་གི་སྐྱོན་རྣམས་མེད་དོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི།

དེ་ཆེ་མཐའ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བ་མཐའ་ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་།

འབྲས་འབྱུང་ཆེད་དུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡིས་ས་བོན་ལ་སོགས་ནི།²

བརྒྱ་ཕྲག་དག་གི་སྐྱོན་སྐྱུད་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར། ༡༡ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མཐའ་དག་ཏུ་རྒྱ་ཡིན་མིན་མཐའ་ཅད་ལས་ཀྱང་
 སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། འབྲས་བྱ་ལོ་སོག་བྱུང་བའི་ཆེད་དུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡིས་ས་བོན་ལ་
 སོགས་ནི་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་དག་གི་སྐྱོན་སྐྱུད་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།
 གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱ་ཡིས་སྐྱོང་བར་གྱུར་ན་ནམ་མཁའ་ཡི།

¹ སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་ནི། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

² ཀུན་ལས་མཐའ་ཅད་ཏུ་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

³ འཇིག་རྟེན་པ་དག་འབྲས་བྱ་འགྲུབ་ཕྱིར་ས་བོན་སོགས། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

⁴ སྐྱོན་སྐྱུད་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

⁵ སྐྱོང་ན་ནམ་མཁའ་ཡི། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

ལྷན་ལ་ཡི་དྲི་མདོག་ཇི་བཞིན་གཟུང་དུ་མེད་ཉིད་ན།

ཤིན་དུ་ཆེས་པ་གྲུའི་འཇིག་རྟེན་འཇིན་པ་འང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

རང་གི་སྒོ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་རྒྱ་ལས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས། ༡༠༠ །

རྒྱང་པན་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་འཇིན་པའི་རང་གི་སྒོ་སྔོན་པོ་ལས་སྒྲེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་
འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་རྒྱ་ལས་སྒྲེ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་འགོ་བ་རྒྱ་ལས་
སྒྲིང་པར་བྱུར་ན་ནམ་མཁའི་ལྷན་པ་ལའི་དྲི་མདོག་ཇི་བཞིན་གཟུང་དུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་ན། ཤིན་དུ་ཆེས་པ་གྲུ་བའི་འཇིག་རྟེན་འཇིན་པ་འང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཙ་བ།

འབྱུང་བ་དེ་དག་བདག་ཉིད་གང་ཞིག་གིས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་སྒོའི།

ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ན།

གང་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་པ་འཕུག་པོ་འདི་ཉིད་དུ་ཡོད་པ།

དེས་ནི་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡང་དག་རྟོགས་པར་འགྱུར། ༡༠༡ །

༡ བཟུང་དུ་མེད་འགྱུར་ན། རག་ཚའི་འགྱུར།

༢ ཤིན་དུ་བྲག་བའི་ རག་ཚའི་འགྱུར།

༣ རྒྱ་ལས་བྱང་ཤེས་ཀྱི། རག་ཚའི་འགྱུར།

༤ གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱི་སྒོའི། རག་ཚའི་འགྱུར།

༥ བདག་ཅན་མ་ཡིན་ན། རག་ཚའི་འགྱུར།

༦ ཐུན་འཕུག་འདི་ཉིད་ རག་ཚའི་འགྱུར།

༧ པ་རོལ་རྟོགས་པར་འགྱུར། རག་ཚའི་འགྱུར།

ཀྱང་ཕན་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པ་རྒྱུ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་
འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟོན་གྱིས་བཤད་པའི་འབྲུང་བ་དེ་དག་བདག་ཉིད་གང་ཞིག་
གིས་ནི་རྟོན་གྱི་སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དེའི་བདག་ཉིད་ཅན་མིན་པས་ན་རགས་པའི་དོན་
གང་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་པ་འབྱུག་པོ་འདི་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། འཇིག་རྟེན་པ་རྒྱུ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི།

ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ།

དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྟན་ཉིད་ཕྱིར།

གང་ཆེ་འབྲུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཆེ་བཞིན། ༡༠༢ །

ཀྱང་ཕན་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་པ་རྒྱུ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི་
ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ལྟ་བར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པ་རྒྱུ་ལ།
སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་དུ་མཚུངས་པའི་ལུས་དང་ལྟན་པ་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཆེ་འབྲུང་བའི་བདག་ཉིད་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཆེ་
བཞིན་ནོ།

ཙ་བ། འབྲུང་བ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཡོད་མིན་དེ་ལྟར་བཤད་ཟེན་ཏེ།

༡ འགོག་པའི་དུས་སུ་ རག་ཆོའི་འགྱུར།

༢ ལོག་པར་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། རག་ཆོའི་འགྱུར།

༣ ལུས་ལྟན་ཕྱིར། རག་ཆོའི་འགྱུར།

༤ འབྲུང་བའི་ཡིད་ཉིད་ རག་ཆོའི་འགྱུར།

༥ མེད་པ་བཤད་ཟེན་ཏེ། རག་ཆོའི་འགྱུར།

གང་གི་ཕྱིར་ན་གོང་དུ་རང་གཞན་ལས་དང་གཉིས་ཀ་ལས།

སྐྱེ་དང་རྒྱ་མེད་ཐུན་མོང་དུ་ནི་བཀག་ཟེན་དེ་ཡི་ཕྱིར།²

མ་བཤད་འབྲུང་བ་³འདི་དག་ལྟ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ༡༠༢ །

སྐར་མ་བཤད་པའི་འབྲུང་བ་འདི་དག་ལྟ་ཞིག་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲུང་བ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གོང་དུ་རང་གཞན་ལས་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱ་མེད་ཐུན་མོང་དུ་ནི་བཀག་ཟེན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་)ནི། དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་ན། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་དང་།

རྒྱ་ལ་མ་ལྟོས་ཡོད་པ་⁴མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྲལ།

དངོས་པོ་རྣམས་ཚས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡོད་པ་མིན་པས་སོ།

² རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། ནག་ཚིའི་འབྲུར།

³ རྒྱ་མེད་སྐྱེ་བ་ཐུན་མོང་དུ་ནི་བཀག་ཟེན་ཕྱིར། ནག་ཚིའི་འབྲུར།

⁴ འབྲུང་བ་ལྟ་ཞིག་ ནག་ཚིའི་འབྲུར།

⁵ བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ ནག་ཚིའི་འབྲུར།

⁶ མེད་པས་དངོས་རྣམས་ ནག་ཚིའི་འབྲུར།

གཉིས་པ་(མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ལ་ཚད་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དོན་
བསྟན་བཤོ།

དང་པོ་(དངོས་)ནི། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ན། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་
པ་ཇི་ལྟར་གཟུང་ཞེ་ན།

ཙ་བ།

གང་གིས་སྟོན་ཚོགས་དང་མཚུངས་གཉི་ཕྱག་སྟུག་པོ་འཛིག་རྟེན་ལ།^༡

ཡོད་པ་དེས་ན་ཡུལ་རྣམས་ལོག་པ་དག་ཏུ་སྤང་བར་འགྱུར།^༢ ༡༠༥ ॥

ཇི་ལྟར་རིབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་འགའ་ཞིག་སྐྱ་ཤད་ཆེ་གཉིས་དང་།

མ་བྱའི་མདོངས་དང་སྤང་མ་ལ་སོགས་ལོག་པར་འཛིན་བྱེད་པ།

དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཉི་ཕྱག་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་མི་མཁས་པས།

འདུས་བྱས་ལྟ་ཞིག་སྐྱ་ཚོགས་སྟོ་བྲོས་ཀྱིས་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར།^༣ ༡༠༦ ॥

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། གཉི་ཕྱག་གི་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་མི་མཁས་པས་འདུས་བྱས་ལྟ་
ཞིག་སྐྱ་ཚོགས་པ་སྟོ་བྲོས་ཀྱིས་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གིས་སྟོན་ཚོགས་དང་

༡ གཉི་ཕྱག་སྟུག་པོ་སྟོན་ཚོགས་ལྟ་བུ་འཛིག་རྟེན་དག། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

༢ བསྐྱབས་པ་དེས་ན་ཡུལ་རྣམས་ལོག་པ་སྤང་བར་འགྱུར། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

༣ ཇི་ལྟར། ཞེས་མི་གསལ། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

༤ ལ་སོགས་འཛིན་བྱེད་པ། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

༥ གཉི་ཕྱག་དབང་གིས་ རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

༦ སྟོ་ཡིས་འདུས་བྱས་ལྟ་ཞིག་དག་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

མཚུངས་པའི་གཏི་མུག་འཕྱག་པོ་འཛིག་རྟེན་ལ་ཡོད་པ་དེས་ན་ཡུལ་རྣམས་ལོག་པ་དག་
 ཏུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རི་ལྷར་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་འགའ་ཞིག་ལ་སྒྲུ་ཤད་དང་ཆེ་
 གཉིས་དང་མ་བྱའི་མདོངས་དང་སྒྲུང་མ་ལ་སོགས་པ་ལོག་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་ལོ།

ཙ་བ།

གལ་ཏེ་གཏི་མུག་བརྟེན་ནས་ལས་འབྱུང་གཏི་མུག་མེད་པར་དེ།

མི་འབྱུང་ཞེས་བྱར་མི་མཁས་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་གོར་མ་ཆག །

སྟོ་བཟང་ནི་མས་ཉི་མ་ཕན་པ་སྐྱག་པོ་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཡི།

མཁས་པ་དག་ནི་སྟོང་ནིད་ཁོང་དུ་རྩེད་ཅིང་གྲོལ་བར་འགྱུར། ༡༠༩ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གལ་ཏེ་གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་འབྱུང་གི་གཏི་མུག་མེད་
 པར་ལས་དེ་མི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བར་མི་མཁས་པ་ཁོ་ནས་རྟོགས་པ་སྟེ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་
 པར་གོར་མ་ཆག་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ནིད་རྟོགས་པའི་སྟོ་གྲོས་བཟང་པོའི་ནི་མས་ཕན་པ་སྐྱག་པོ་
 རྣམ་པར་བསལ་བའི་མཁས་པ་དག་ནི་སྟོང་ནིད་ཁོང་དུ་རྩེད་ཅིང་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་དངོས་རྣམས་དེ་ནིད་དུ་མེད་ན།

ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མོ་གཤམ་བྱ་རི་བཞིན།

༡ ལས་ནི་གཏི་མུག་བརྟེན་འབྱུང་གཏི་མུག་མེད་པར་དེ། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

༢ ཁོ་ནས་རྟོགས་ནིད་ལ། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

༣ ཉི་མ་ཕན་པ་ རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

༤ སྟོང་ནིད་རྟོགས་ནས་གྲོལ་བར་འགྱུར། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

དེ་དག་མེད་པ་ཉིད་འགྱུར་དེ་ཡི་ཕྱིར།

དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོད་པ་ཉིད། ༡༠༡ །

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་དེ་ཉིད་མེད་ན་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་མོ་གཤམ་བྱ་ཅི་བཞིན་དུ་དེ་
དག་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། གང་དག་རབ་རིབ་ཅན་སོགས་ཡུལ་འགྱུར་བ།

སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་དེ་དག་མ་སྐྱེས་པས།

རེ་ཤིག་དེ་དག་ཉིད་ལ་བཅད་བྱ་སྟེ།

སྤྱི་ནས་མ་རིག་རབ་རིབ་རྗེས་འབྲེལ་ལའོ། ༡༠༢ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་ཤད་མཐོང་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མི་མཐོང་བ་ཅི་ལྟར་ཡིན། ཞེས་
རེ་ཤིག་རབ་རིབ་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་བཅད་བར་བྱ་སྟེ་སྤྱི་ནས་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་
རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལ་བཅད་རིགས་པར་ཐལ། གང་དག་རབ་རིབ་ཅན་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་
འགྱུར་བའི་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་དེ་དག་མ་སྐྱེས་པས་སོ།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་མི་ལམ་དྲི་ཐའི་གྲོང་ཁྱེར་བཅས།

སྤྱི་གཟུང་ཆུ་དང་མིག་འཕུལ་གཟུགས་བརྟན་སོགས།

སྐྱེ་མེད་མཐོང་ན་ཡོད་ཉིད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་།

༡ ཉིད་དུ་འགྱུར་དེའི་ཕྱིར། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༢ ཡོད་ཅེ་ན། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༣ བཅད་བྱས་ཏེ། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༤ ཡོད་མེད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

ཁྱོད་ལ་ཇི་ལྟར་དེར་འགྱུར་དེ་མི་རིགས། ༡༠༩ ॥

གལ་ཏེ་མི་ལམ་གྱི་ཁང་བྱིས་དང་། ཇི་ཟེ་གྲོང་བྱིས་དང་བཅས་པ་དང་། སྤྱི་གསལ་གྱི་
 རྒྱ་དང་། མིག་འཕུལ་གྱི་སྤྱི་སྤྱོད་པ་བྱུང་མེད་དང་། གཟུགས་བརྟན་གྱི་བྱུང་བཞིན་སོགས་
 ལ་སྤྱི་མེད་མཐོང་བ་ན་ཁྱོད་ལ་ཇི་ལྟར་མི་ལམ་གྱི་ཁང་བྱིས་ལ་སོགས་མཐོང་བ་དེར་འགྱུར་
 ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མི་མཐོང་བ་དེ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བརྟན་རིགས་པར་ཐལ། དེ་དག་དང་
 མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེ་ཉིད་དྲ་འདི་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་མེད་ཀྱང་།
 མོ་གཤམ་བྱ་ལྟར་གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི།
 མཐོང་བའི་ཡུལ་དྲ་མི་འགྱུར་མ་ཡིན་པ།
 དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྤྱོད་འདི་མ་ངས་པའོ། ༡༡༠ ॥

གཟུགས་སོགས་འདི་ཚོས་ཅན། རོན་དམ་པར་མེད་ན་ཐ་སྙད་དྲ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སྤྱོད་
 བ་འདི་མ་ངས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དྲ་ན་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་བ་མེད་ཀྱང་མོ་གཤམ་བྱ་
 ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བའི་ཡུལ་དྲ་མི་འགྱུར་བ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་(དོན་བསྟུ་བ་)ནི།

ཙ་བ། མོ་གཤམ་བྱ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས།
 སྤྱོད་བ་དེ་ཉིད་དྲ་མེད་འཇིག་རྟེན་དྲ་ཡང་།

༡ མོ་གཤམ་བྱ་ལ་རང་བཞིན་སྤྱོད་བ་ནི། དེ་ཉིད་དྲ་མེད་འཇིག་རྟེན་དྲ་ཡང་མེད། དེ་བཞིན་དངོས་ཀྱན་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་བ། དེ་ཉིད་དྲ་མེད་འཇིག་རྟེན་དྲ་ཡང་མེད། ནག་ཚེའི་འགྱུར།

ཡོད་མིན་དེ་བཞིན་དངོས་འདི་ཀུན་ངོ་བོ།

ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་དུ་མ་སྦྱེས། ༡༡༡ །

དེ་ཕྱིར་འདི་ལྟར་སྟོན་པས་ཆོས་རྣམས་ཀུན།

གཤོད་ནས་ཞི་ཞིང་སྦྱེ་བྱལ་རང་བཞིན་གྱིས།

ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་འདས་པ་གསུངས་བྱུང་བ།

དེ་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་སྦྱེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༡༢ །

རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྟོན་པས་ཆོས་རྣམས་
ཀུན་གཤོད་ནས་ཞི་ཞིང་སྦྱེ་བ་དང་བྱལ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་
འདས་པར་གསུངས་པར་བྱུང་བ་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མོ་གཤམ་བྱུ་ལ་རང་གི་བདག་
ཉིད་ཀྱིས་སྦྱེ་བ་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་
འདི་ཀུན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དང་དེ་ཉིད་དུ་མ་སྦྱེས་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། བུམ་སོགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་།^༡

འཇིག་རྟེན་རབ་ཏུ་གྲགས་པར་ཡོད་ཅི་བཞིན།^༢

དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བས་ན།

མོ་གཤམ་བྱུ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་མི་འགྱུར། ༡༡༣ །

དོན་དམ་པར་མེད་ན་མོ་གཤམ་བྱུ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བུམ་

^༡ ཇི་ལྟར་བུམ་སོགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་དུ། རྟག་ཆེན་འགྱུར།

^༢ མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་རབ་ཏུ་གྲགས་པར་ཡོད། རྟག་ཆེན་འགྱུར།

སོགས་འདི་དག་དེ་ནི་དུ་མེད་ཅིང་འཛིག་རྟེན་གྱི་རབ་དུ་གྲགས་པར་ཡོད་པ་ཇི་བཞིན་པ་
དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བས་ནོ།།

གསུམ་པ་(རྟེན་གྱུང་གི་སྐྱེ་བས་མཐར་འཛིན་འགོག་ཚུལ་)ནི།

ཙ་བ།   གང་སྤྱིར་རྒྱ་མེད་པ་དང་དབང་ཐུག་གི།

རྒྱ་ལ་སོགས་དང་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས།།

དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ།།

དེ་སྤྱིར་བརྟེན་ནས་རབ་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།། ༡༡༥ ॥

དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་
གང་ཞིག་གང་གི་སྤྱིར་རྒྱ་མེད་པ་དང་དབང་ཐུག་གི་རྒྱ་ལ་སོགས་དང་བདག་གཞན་
གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་འི་སྤྱིར།

ཙ་བ།   གང་སྤྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འགྱུར་བས།།

རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་རྣམས་པ།།

དེ་སྤྱིར་རྟེན་འགྱུར་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི།།

ལྟ་ངན་བྱ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད།། ༡༡༦ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འགྱུར་གི་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི་ལྟ་བྱ་ངན་པའི་བྱ་བ་མཐའ་
དག་གཅོད་པར་བྱེད་དེ། གང་གི་སྤྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་དུ་འགྱུར་བར་རྟོགས་པས་
མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་འདི་དག་གིས་བརྟག་པར་མི་རྣམས་པ་དེ་འི་སྤྱིར།

ཙ་བ།   རྟོག་རྣམས་དངོས་པོ་ཡོད་ན་འགྱུར་བ་སྟེ།
 དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་མེད་པར་ཡོངས་དབྱུང་ཟིན།
 དངོས་པོ་མེད་པར་འདི་རྣམས་མི་འགྱུར་དཔེར།
 བྱད་ཤིང་མེད་པར་མེ་ཡོད་མིན་དེ་བཞིན། ༡༡༩ ॥

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་མེད་པར་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་འདི་
 རྣམས་མི་འགྱུར་སྟེ། མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་ཡོད་ན་འགྱུར་
 བར་འགྱུར་བ་སྟེ་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་བདེན་པར་མེད་པར་ཡོངས་སུ་དབྱུང་ཟིན་པའི་སྤྱིར།
 དཔེར་ན་བྱད་ཤིང་མེད་པར་མེ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་ནོ།

བཞི་པ་(རིགས་པས་དབྱུང་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ངོས་གཟུང་བ་) ཅི།

ཙ་བ།   སོ་སའི་སྟེ་བོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅིངས།
 མི་རྟོག་རྣལ་འབྱོར་བ་ནི་གྲོལ་འགྱུར་བས།
 རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་གྱུར་བ་གང་ཡིན་དེ།
 རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་འབྲས་བུར་མཁས་རྣམས་གསུངས། ༡༢༠ ॥
 བསྟན་བཅོས་ལས་^༡དབྱུང་ཚོད་ལ་ཆགས་པའི་སྤྱིར།
 མ་མཇོང་རྣམ་གྲོལ་སྤྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བསྟན།

¹   འགྱུར་བ་གང་ཡིན་དེ།   རྟོག་ཚེའི་འགྱུར།

²   ལ་དབྱུང་ཚོད་ལ་   རྟོག་ཚེའི་འགྱུར།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་ལས་²དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱུང་བ་བྱས་པ་དེ་ཙྨ་ད་པ་
ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་དུ་མ་མཛད་གྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་ཕྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། སོ་སའི་
སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པས་བཅིངས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་གྲོལ་བར་འགྱུར་བས་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་ལོག་པར་གྱུར་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་འབྲས་བྱར་
མཁས་པ་རྣམས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན།

གཞན་གཞུང་འཇིག་པར་འགྱུར་ན་ཉེས་པ་མེད། ༡༡༤ །

གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན་གཞན་གྱི་གཞུང་གིས་བརྟགས་པ་རྣམས་
འཇིག་པར་གྱུར་ན་དབྱུ་མ་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། དེའི་ཆོ་གཞན་སྟོགས་སྟོབས་ཟུང་བས་
རང་ཉིད་འཇིག་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། རང་གི་ལྟ་ལ་ཆགས་དང་དེ་བཞིན་དུ།

གཞན་གྱི་ལྟ་ལ་འབྲུག་གང་རྟོག་པ་ཉིད།

དེའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་རྣམ་བསལ་ཏེ།

2 དབྱུ་མ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་མ་ལུས་པ་བཀག་པ་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
དབྱུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་འབྲས་བྱར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། མ་
སྐད་དུ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། སྟང་མཐོང་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད། རྟོག་པས་མཐོང་
བ་འཆིང་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་འདིར་ནི་འགོག་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་འདིར་བཀོད་པ་ཡིན་
ནོ། ཟླ་བསྟན། དབྱུ་མ། ༡༥ ༢༠༡-བ།

རྣམ་དཔྱད་པ་ནི་མུར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར། ༡༡༩ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོད་རྣམ་པར་བསལ་ཏེ་རིགས་པས་རྣམ་
པར་དཔྱད་པ་ནི་མུར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ལྟ་བུ་ལ་ཆགས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་
གཞན་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་ཆུད་འབྲུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི་དུ་ཡིན་པ་དེའི་
ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་)ལ་གསུམ། ཐར་འདོད་ཀྱིས་ཐོག་
མར་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་དགོས་པར་བསྟན། བདག་དང་བདག་གི་བ་
གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཚུལ། བདག་དང་ཤིང་རྟའི་དབྱུང་པ་དངོས་པོ་
གཞན་ལ་ཡང་བསྐྱེད་བར་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(ཐར་འདོད་ཀྱིས་ཐོག་མར་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་དགོས་པར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཉོན་མོངས་སྟོན་རྣམས་མ་ལུས་འཛིག་ཚོགས་ལ།

ལྟ་ལས་བྱུང་བར་སྟོ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ཅིང་།

བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས།

རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། ༡༢༠ ॥

ཐར་པ་དོན་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཅན། བདག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
འགོག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་།

༡ རྣམ་པར་དཔྱད་ན་ རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

༢ མཐོང་གྱུར་ཞིང་། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

སྒྲེ་ཆ་ན་འཆི་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་ནམས་མ་ལུས་པ་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལས་བྱུང་བར་
སྒྲོ་ཡིས་མཐོང་བར་བྱེད་ཅིང་བདག་ནི་འཛིག་ལྟ་འདིའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་རྟོགས་པར་བྱས་
ནས་འཛིག་ལྟ་སྒྲོང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་)ལ་གཉིས།
བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་)ལ་དྲུག་ གཞན་སྡེས་བཏགས་པའི་ཕྱང་པོ་
ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་དགག། རང་སྡེས་བཏགས་པའི་ཕྱང་པོ་ནིད་བདག་དུ་འདོད་
པ་དགག། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་མའི་ཚྭགས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་སོགས་གསུམ་དགག། དེ་ནིད་
དང་གཞན་དུ་བཅོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དགག། བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་
ཅུམ་དུ་བཞག་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ། དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་མཐར་འཛིན་གྱིས་རྟོག་པ་སྤང་
སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ།

དང་པོ་(གཞན་སྡེས་བཏགས་པའི་ཕྱང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་དགག་པ་)ལ་གཉིས།
ཚྭགས་སྡེ་མ་བཅོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(ཚྭགས་སྡེ་མ་བཅོད་པ་)ནི། འཛིག་ལྟའི་དམིགས་པ་བདག་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་
གྲངས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་བཅོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་བཅོད་པའོ།

དང་པོ་(གྲངས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་བཅོད་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཟ་པོ་རྟག་དངོས་བྱེད་པོ་མེན་པའི་བདག །

ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་མུ་སྟེགས་ནམས་ཀྱིས་བཏགས།

བདག་དེ་ཟ་བ་པོ་ཡིན་པ་དང་། རྟག་དངོས་དང་རྣམ་འགྱུར་གྱི་བྱེད་པ་པོ་མིན་པ་དང་།
 ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་བྱ་བ་མེད་པར་སྤྲེགས་གངས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་སོ།
 གཉིས་པ་(བྱེ་བྲག་པའི་ལྷགས་བཅོད་པ་)ནི།

ཙ་བ། དེའི་དབྱེ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས།

སྤྲེགས་ཅན་རྣམས་ལྷགས་ནི་ཐ་དང་འགྱུར། ༡༢༡ །

བདག་དེའི་དབྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲེགས་ཅན་རྣམས་ལྷགས་ནི་
 ཐ་དང་དུ་གྱུར་ཏེ། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། བདག་དེ་ཟ་བ་པོ་ཡིན་པ། རྟག་དངོས་ཡིན་པ།
 བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། བྱ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། མོ་གཤམ་བྱ་ལྟར་སྤྱོད་བ་དང་བལ་བྱིར།

དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཡོད་མིན་ཞིང་།

འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་དུ་འང་མི་རིགས་ལ།

འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད། ༡༢༢ །

སྤྲེགས་པས་ཇི་ལྟར་བརྟགས་པ་དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། སྤྱོད་བ་དང་བལ་བའི་བྱིར། དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལྟར་རོ། དེ་
 ལྟར་གྱུར་པའི་བདག་འདི་ནི་ངར་འཛིན་ལྟན་སྤྱོད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྟེན་

དམིགས་པར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། མ་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། བདག་ནི་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་དུ་
ཡང་ཡོད་པར་མི་འདོད་དེ། མ་སྦྱད་དུ་ཡང་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། གང་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་བསྟན་བཅོས་ལས་དེའི་བྱད།

ཐུ་སྦྱེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟན་དེ་ཀུན་ལ།

རང་བྲགས་མ་སྦྱེས་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་གཞོད་པ།

དེ་ཕྱིར་དེ་བྱད་ཀུན་གྱང་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༢༣ །

ཐུ་སྦྱེགས་པས་འདོད་པའི་བདག་དེའི་བྱད་པར་ཀུན་གྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་
ཕྱིར་གྲངས་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་བདག་དེའི་
བྱད་པར་ཐུ་སྦྱེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟན་པ་དེ་ཀུན་ལ་ཐུ་སྦྱེགས་རང་ལ་བྲགས་པའི་མ་
སྦྱེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་གཞོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེ་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་དེ།

ཕྱང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་ཕྱིར།

འཛིན་ཏེན་ངར་འཛིན་སྟོ་ཡི་ཏེན་དུ་ཡང་།

མི་འདོད་དེ་རིག་མིན་པའང་བདག་ལྟའི་ཕྱིར། ༡༢༤ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཕྱང་པོ་ལས་ངོ་པོ་གཞན་པའི་བདག་མེད་དེ། ཕྱང་པོ་བཟུང་བ་མ་
གཏོགས་བདག་དེ་ཡན་གར་དུ་འཛིན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱང་པོ་ལས་ངོ་པོ་མ་དང་

༡ དེ་བྱད་ཀུན་གྱང་ རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

༢ བཏེན་དུ་ཡང་། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

༣ དེ་ཡི་མི་ཤེས་པའང་ རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

པའི་བདག་འདི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངར་འཇིན་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་སྒྲིའི་དམིགས་རྟེན་དུ་ཡང་མི་འདོད་
དེ། དེ་འདྲའི་བདག་དེ་རིག་པ་མིན་པའང་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ།   གང་དག་དུད་འགྲོར་བསྐལ་མང་བརྒྱལ་གྱུར་པ།

དེས་ཀྱང་མ་སྒྲིམ་རྟག་འདི་མ་མཐོང་ལ།

ངར་འཇིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་སྟེ།

དེས་ན་ཕྱང་པོ་ལས་གཞན་བདག་འགའ་མེད། ༡༣༥ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཕྱང་པོ་ལས་ངོ་པོ་གཞན་པའི་བདག་མེད་དེ། སེམས་ཅན་གང་
དག་དུད་འགྲོར་བསྐལ་པ་མང་པོར་ཆེ་བརྒྱལ་བར་གྱུར་པ་དེས་ཀྱང་མ་སྒྲིམ་རྟག་པའི་
བདག་འདི་མ་མཐོང་ལ་ངར་འཇིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་པར་མཐོང་བ་དེས་ནའོ།

གཉིས་པ་(རང་སྤྱོད་བཏགས་པའི་ཕྱང་པོ་ནིད་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་)ལ་ལྟ། ཕྱང་པོ་
བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་འདོད་མི་རིགས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་བསྟན་
པ། ཕྱང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་གཞན་བསྟན་པ། ཕྱང་པོ་བདག་ཏུ་གསུངས་
པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཤད་པ། གཞན་གྱི་ལུགས་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(ཕྱང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་དང་། སྒྲིན་སྒྲོང་
དགག་པའོ།

དང་པོ་(དངོས་)ལ་གཉིས། འདོད་པ་བཞེད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(འདོད་པ་བརྟོན་པ་)ནི།

ཙ་བ། སྤང་པོ་ལས་གཞན་བདག་གྲུབ་མེད་པའི་སྤྱིར།

བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་སྤང་པོ་ཁོ་ན་ལོ།

ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་སྤང་པོ་ནི།

ལྷ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། ༡༢༩ །

རང་གི་སྤེ་པ་དག་ན་རེ། བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་སྤང་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྤང་པོ་ལས་
ངོ་བོ་གཞན་པའི་གང་ཟག་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། དེའི་ནང་ནས་མང་བཀྱར་བ་ཁ་
ཅིག་ བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་སྤང་པོ་ནི་ལྷ་ཆར་ཡང་འདོད་དེ། བཙམ་ལྷན་འདས་གྲིས་དག་
སྤོང་དག་དག་སྤོང་ངམ་བྲམ་ཟེ་གང་སྤྱད་ཅིག་བདག་གོ་སྒྲུབ་དུ་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་སྤྱོད་
ལྷ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་སྤྱོད་
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། མང་བཀྱར་བ་ཁ་ཅིག་ སེམས་གཅིག་སྤྱོད་བདག་དུ་འདོད་དེ།
བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་སྤྱོད་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། བདག་ཉིད་
ལེགས་པར་ཐུལ་པས་ནི། མཁས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར།^༡ ཞེས་པ་དང་།
སེམས་འདུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྤྱེ། སེམས་འདུལ་བས་ནི་བདེ་བ་འདྲེན། ཞེས་རེས་

༡ སེམས་གཅིག་འདོད། རྟེན་ཆའི་འགྱུར།

༢ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། སྤེ་བསྒྲུབ་ དབྱ་མ། ལ། ༢༤-བ།

༣ བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། གཞན་ལྷ་སྤྱོད་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། བདག་ཉིད་བདག་གི་
མགོན་གྱུར་པས། མཁས་པས་དོན་རྒྱུ་སྤྱོད་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཅེས་སོགས་དོན་མང་པོ་ཞིག་ལ་
སྤྱོད་པས་གསུངས་པར་སྤྱོད་དོ། ཆེད་དུ་བརྟོན་པའི་སྤེ། སྤེ་བཀྱར། མདོ་སྤེ། ལ། ༢༤-བ།

འགའ་བདག་འདུལ་བར་གསུངས། རེས་འགའ་སེམས་འདུལ་བར་གསུངས་པས་སོ་
ཞེས་ཟེར་རོ།

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ།   གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་བདག་ན་དེའི་ཕྱིར་དེ།
              མང་པོ་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར།
              བདག་ནི་རྗེས་སུ་འགྱུར་ཞིང་དེར་ལྟ་བུ།
              རྗེས་ལ་འཕྲུག་པའི་སྤྱན་ཅི་ལོག་མི་འགྱུར། ༡༢༡ ॥

གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་བདག་ཡིན་ན་དེའི་ཕྱིར། བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར་བར་ཐལ།
བདག་ཕྱང་གཅིག་གང་ཞིག་ཕྱང་པོ་དེ་མང་བས་སོ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་ནི་རྗེས་
སུ་ཡོད་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱང་པོ་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱང་པོ་དེར་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན།
སྤྱན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྗེས་ལ་འཕྲུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ།   ལྷ་འདས་ཆེ་ངེས་པར་བདག་ཆད་འགྱུར།
              ལྷ་འདས་སྤྱན་སྐད་ཅིག་དག་ལ་ནི།
              སྤྱི་འཇིག་བྱེད་པོ་མེད་པས་དེ་འབྲས་མེད།
              གཞན་གྱིས་བསགས་ལ་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར། ༡༢༢ ॥

༡   མང་པོ་བས་བདག་དེ་   ནག་ཆོའི་འགྱུར།

༢   འཕྲུག་པས་སྤྱན་ཅི་   ནག་ཆོའི་འགྱུར།

༣   བསགས་ལས་   ནག་ཆོའི་འགྱུར།

ལྷག་མེད་གྱི་ཕྱང་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆེ་ངེས་པར་བདག་ཆད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ།
 དེའི་ཆེ་ཕྱང་པོ་ལྷ་ཆད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། ཕྱང་ངན་ལས་འདས་པའི་སྟོན་གྱི་སྐད་ཅིག་
 དག་ལ་ནི། བདག་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་ཐལ། བདག་ཕྱང་གཅིག་གང་ཞིག་
 ཕྱང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལས་དེའི་འབྲས་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་
 པར་ཐལ། བྱེད་པ་པོའི་བདག་མེད་པས་སོ།། སྐད་ཅིག་སྔ་མས་བྱས་པའི་ལས་གྱི་འབྲས་
 བྱ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་ནམས་སུ་ཡོངས་སྟོད་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱུད་གཞན་གྱིས་
 བསགས་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་གྱི་
 རྣམ་སྟོན་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སྟོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་ཐོས་པ་དང་མ་
 བྱས་པ་དང་འབྲད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་(སྟོན་སྟོང་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ།   དེ་ཉིད་དུ་རྒྱུད་ཡོད་ན་སྟོན་མེད་ན།¹
                  སྔར་རྣམ་དབྱུང་ཆེ་རྒྱུད་ལ་ཉེས་བཤད་ཟིན།²
                  དེ་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་དང་སེམས་བདག་མི་རིགས།

སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གཞན་ཡིན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་རྒྱུད་གཅིག་
 ཡོད་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཐ་དད་པ་རྣམས་རྒྱུད་
 གཅིག་ཡིན་པ་ལ་སྔར་རྣམ་པར་དབྱུང་པའི་ཆེ་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱང་པོ་དང་

¹   ༡) རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པས་སྟོན་དེ་མེད་ཅེ་ན།   རྣམ་ཆོའི་འགྱུར།

     ༢) རང་འབྲེལ།   སྟོན་མེད་དེ།

³   རྒྱུད་གཅིག་ཉིད་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།   རྣམ་ཆོའི་འགྱུར།

སེམས་བདག་ཏུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་ལས་མ་བྱས་པ་དང་སྤང་པ་དང་བྱས་པ་
ཆུད་ཐོས་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ལྟར་འདོད་མི་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ་)ནི།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤང་པོ་བདག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤང་པོ་བདག་ཡིན་ན།

ཙ་བ། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལྟན་ལ་སོགས་མེད་ཕྱིར་རོ། ༡༢༩ །

བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྟན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག
བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྟན་པ་ལ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་(སྤང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་གཞན་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། བྱོད་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ།

དེ་ཆེ་ངེས་པར་དངོས་སྐྱེས་མེད་པར་འགྱུར།

རྟག་བདག་སྤོང་ན་དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཕྱིར།

བྱོད་ཀྱི་སེམས་སམ་སྤང་པོ་བདག་མི་འགྱུར། ༡༣༠ །

མང་བཀྱར་བ་བྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་ནལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་
དེའི་ཆེ་ངེས་པར་སྤང་པོའི་དངོས་སོ་སྐྱེས་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤང་པོ་བདག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཆེ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་
བདག་མེད་པར་རྟོགས་པས་སྤྱོད་མེད་དོ་ཞེ་ན། བྱོད་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་སེམས་བདག་ཏུ་མི་

འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་དེའི་ཆེ་ཏྲག་པའི་བདག་སྤོང་བ་སྟེ་
མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། བྱོད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས།
གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་།
གཟུགས་ལ་དཔྱད་ནས་འཇུག་སྤྱིར་འདོད་ཆགས་སོགས།
སྟེ་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར། ༡༣༡ །

བྱོད་གྱི་རྣལ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིས་གཟུགས་
སོགས་གྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ཏྲག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་
བདག་ཅེས་མེད་པར་མཐོང་བའ་ཕྱིར། བདག་མེད་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་འདོད་པའི་
སྦྱེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ད་དུང་འདོད་ཆགས་སོགས་སྟེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཟུགས་ལ་
བདེན་པར་དཔྱད་ནས་འཇུག་པའི་སྤྱིར་དང་། གཟུགས་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་གསུངས་པ་སོགས་གྱི་དགོངས་པ་བཤད་པ་)ལ་ལྟ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་
ཐམས་ཅད་ཕུང་པོ་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་བར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ། མདོ་གཞན་ལ་བརྟེན་
ནས་ཕུང་པོ་ཚོགས་ཅེས་བདག་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ། ཕུང་པོ་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་གྱི་
བཞོད་པ་བདག་མ་ཡིན་པ། ཕུང་པོ་ཚོགས་ཅེས་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གཞོན་གྱིད་གཞན་
བསྟན་པ། ཐུབ་པའི་བདག་དེ་ཁམས་དུག་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་
གསུངས་པའོ།

དང་པོ་(བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཕུང་པོ་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་བར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།
 ལུང་གི་དགོངས་པ་དགག་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་པར་བསྟན་པ། སྒྲུབ་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་དུ་ཆུག་
 ཀྱང་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པ། དེ་དག་ལ་གཞན་གྱི་ཚད་པ་སྤང་བའོ།
 དང་པོ་(ལུང་གི་དགོངས་པ་དགག་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་པར་བསྟན་པ་)ནི། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་དེ།

ཙ་བ། གང་ཕྱིར་སྟོན་པས་ཕུང་པོ་བདག་གོ་ཞེས།

གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་བདག་འདོད་ན།

དེ་ནི་ཕུང་ལས་གཞན་བདག་འགོག་པ་སྟེ།

གཟུགས་བདག་མིན་སོགས་མདོ་གཞན་གསུངས་ཕྱིར་རོ། ༡༣༢ །

གང་གི་ཕྱིར་སྟོན་པས་ཕུང་པོ་བདག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་ངམ་
 བུམ་ཟེ་གང་སུ་དག་ཅིག་བདག་གོ་སྟམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་
 ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་ལྟ་བོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ་
 ཞེ་ན། མདོ་དེ་ནི་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་པའི་བདག་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་
 སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་གཞན་ལས་གཟུགས་བདག་མིན་ཞེས་སོང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

༡ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། གྲེ་བསྟན། དབུ་མ་ལ། ༣༥༤-བ།

༢ མདོན་པར་འབྲུང་བའི་མདོ། གྲེ་བཀའ། མདོ་གྲེ། ས། ༤༢-ན། དེ་ནས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་
 ཡང་དགོ་སྒྲོང་ལྟ་གྲེ་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་བཀའ་སྒྲུལ་པ། དགོ་སྒྲོང་དག་གཟུགས་ནི་བདག་མ་ཡིན་
 རོ། དགོ་སྒྲོང་དག་གལ་ཏེ་གཟུགས་ནི་བདག་ཡིན་ན་གཟུགས་ལ་གཞོད་པ་དང་སྒྲུག་བསྐལ་བར་
 མི་འགྱུར་ཞིང་། གཟུགས་ལ་བདག་གི་གཟུགས་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག ། འདི་ལྟ་མ་གྱུར་ཅིག་
 སྟམ་ན་ཡང་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། དགོ་སྒྲོང་དག་གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་པ་དེའི་

ཙ་བ།   གང་གྱིར་གཟུགས་ཚོར་བདག་མིན་འདྲ་ཤེས་ཀྱང་།
 མ་ཡིན་འདྲ་བྱེད་ནམས་མིན་ནམ་ཤེས་ཀྱང་།
 མིན་པར་མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་དེ་ཡི་ཕྱིར།
 མདོར་བསྟན་ཕྱང་པོ་བདག་ཅེས་བཞེད་མ་ཡིན། ༡༣༢ ॥

དགེ་སྦྱོང་ངམ་བྲམ་ཟེ་གང་སྐད་དག་ཅིག་ཅེས་སོགས་མདོར་བསྟན་པ་འདིས་ཕྱང་པོ་
 བདག་གོ་ཞེས་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མདོ་གཞན་ལས་གཟུགས་ཚོར་བདག་
 མིན་འདྲ་ཤེས་ཀྱང་མིན་འདྲ་བྱེད་ནམས་མིན་ནམ་ཤེས་ཀྱང་བདག་མིན་པར་གསུངས་པ་
 དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྒྱབ་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་དུ་རྒྱག་ཀྱང་ཕྱང་པོ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པ་)ནི།

ཙ་བ།   ཕྱང་པོ་བདག་ཅེས་བཞེད་ཆེ་ཕྱང་ནམས་ཀྱི།
 ཚོགས་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱང་པོའི་ངོ་བོ་མིན།
 མགོན་མིན་འདུལ་བའམ་དཔང་པོ་ཉིད་ཀྱང་མིན།
 དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ༡༣༣ ॥

ཕྱིར་གཟུགས་ལ་གཞོད་པ་དང་སྐྱབ་བསྐྱུལ་བར་འགྱུར་ཞིང་གཟུགས་ལ་བདག་གི་གསུགས་འདི་
 ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག ། འདི་ལྟ་བུར་མ་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པ་ཡང་འཛོལ་པར་མི་འགྱུར་རོ། དགེ་སྦྱོང་
 དག་ཚོར་བ་དང་། འདྲ་ཤེས་དང་། འདྲ་བྱེད་དང་། ནམ་པར་ཤེས་པ་ནི་བདག་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 འཁོར་དང་པོའི་སྐབས་དེར་གསུངས་པའི་མདོ་འདི་ཉིད། དགེ་བཤེས་ཡེ་ཤེས་ཐབས་སུའམ་
 མཆོག་ནས་བྱང་པེས་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོའི་ནང་དུ་ལྷང་འབྲེན་མཛད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་བཀོད་པ་
 ཡིན་ནོ། བྱང་པེས་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ། ལྷ་ཆ་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་།
 ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧། ཤོག་གྲངས་ ༣༡༥

དགེ་སྦྱོང་ངམ་བྲམ་ཟེ་གང་སུ་དག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་འདིས་ཡུང་པོའི་ངོ་བོ་རེ་རེ་
ནས་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། ཡུང་པོ་བདག་གོ་ཞེས་བཟླ་བའི་ཆེ་ཡུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་
ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཤིང་རྣམས་ནི་ནགས་ཚལ་ལོ་ཞེས་
བཟླ་བའི་ཆེ་ན་ཤིང་གི་ཚོགས་པ་ནགས་ཚལ་ཡིན་ཀྱི་ཤིང་རེ་རེ་བ་ནགས་སུ་བཟླ་བ་མ་
ཡིན་ཞེས་གཞན་ལ་གྲུབ་པ་དཔེར་བཟླ་བའོ། ཡུང་པོ་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་པར་འདོད་དོ་
ཞེས་ན། ཡུང་པོ་ཚོགས་པ་ཅམ་ཆོས་ཅན། བདག་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། མགོན་མིན་ཞིང་འདུལ་
བའམ་དཔང་པོ་ཉིད་ཀྱང་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དེ་དག་ལ་གཞན་གྱི་ཚོད་པ་སྤང་བ་)ནི།

མགོན་དང་འདུལ་བ་དང་དཔང་པོར་མི་འགལ་ཏེ། མགོན་བྱེད་པ་ནི་ཚོགས་པ་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཚོགས་པ་དང་ཚོགས་པ་ཅན་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་
ཡང་མི་འཐད་དེ། བདག་གི་སྤྱོད་པའི་འགའ་ཡུང་པོ་ཚོགས་པ་ལ་སྦྱར་ལ་རེས་འགའ་
ཚོགས་པ་ཅན་ལ་སྦྱར་བ་ལ་རིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཚོགས་གནས་རྣམས།

ཤིང་རྟ་ཉིད་འགྱུར་ཤིང་རྟ་དང་བདག་མཚུངས།

གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡུང་པོའི་ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་ཤིང་
རྟ་དེའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་རྣམས་ཤིང་རྟ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བར་
ཐལ། ཤིང་རྟ་དང་བདག་གཉིས་རང་གི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་འཛོག་མི་འཛོག་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟན་ནས་ཤིང་རྟ་

བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྤང་བོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྗོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ།།
 ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་(མདོ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱང་པོ་ཚོགས་ཙམ་བདག་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་)ནི།

ཅ་བ། མདོ་ལས་ཐུང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ།

དེ་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་འདུས་ཙམ་བདག་མ་ཡིན། ༡༣༥ །

ཐུང་པོ་ལྔ་འདུས་པ་ཙམ་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་ཐུང་པོ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་སེམས་ཅན་དྲུ་འདོགས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དེའི་བྲིས།

གསུམ་པ་(ཕུང་པོ་ཚྲིགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་བཀོད་པ་བདག་མ་ཡིན་པ་)ནི།

ཙ་བ། དབྱིབས་ཞེ་ན་དེ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་སྟེ།

ཁྱོད་ལ་དེ་དག་ཉིད་བདག་ཅེས་འགྲུར་གྱི།²

སེམས་སྐྱེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་འགྱུར་མེད་ཏེ།³

གང་མྱེར་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༣༩ །

གལ་ཏེ་སྤང་པའི་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་གྱི་བཞོད་པ་དེ་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱེད་ལ་
གཞུགས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་བདག་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་གྱི་སེམས་སོགས་ཚོགས་ནི་བདག་

༡ དབྱིབས་སོ་ཞེ་ན་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་པས། ནག་ཚིའི་འགྲུང་།

༢ དེ་དག་ཉིད་ལ་བདག་ཅེས་བྱོད་འདོད་ཀྱི༥ བག་ཚིམ་འགྲུང་༥

३ སེམས་ལ་སོགས་པ་འདས་པའི་ངོ་བོ་ནི། ནག་ཚིའི་འགྲུང་།

བདག་མིན་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལ་དབྱིབས་མེད་ཕྱིར། རྒྱ་ཚོའི་འགྱུར།

ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མེན་པར་ཐལ་། གང་གི་ཕྱིར་དབྱིབས་དེ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་དང་། སེམས་སོགས་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་པ་མེན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ལེན་པོ་རང་ཉིད་ལེན་གཅིག་རིགས་དངོས་མིན།^༡

དེ་ལྟ་ན་ལས་བྱེད་པོ་གཅིག་ཉིད་འགྱུར།^༢

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལེན་པོ་བདག་དེ་རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཕྱང་པོ་དང་གཅིག་པའི་
དངོས་པོར་རིགས་པ་མ་ཡིན་། བདག་ཕྱང་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ལས་དང་བྱེད་པོ་
གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(ཕྱང་པོ་ཚོགས་ཅན་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གཞི་བྱེད་གཞན་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། བྱེད་པོ་མེད་ལས་ཡོད་སྟུང་སྟོ་ཡིན་ན།^༣

མ་ཡིན་གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ལས་མེད།^༤ ༡༣༧ །

གལ་ཏེ་བྱེད་པོ་བདག་མེད་ཀྱང་ལས་སུ་བྱ་བ་ཕྱང་པོ་འདུས་པ་ཅན་རང་བཞིན་
གྲིས་ཡོད་སྟུང་དུ་སྟོ་ལ་སེམས་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་། གང་གི་ཕྱིར་བྱེད་
པོ་མེད་པར་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་(ཐུབ་པའི་བདག་དེ་ཁམས་དུག་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་གསུངས་པ་)ནི།

ཙ་བ། གང་ཕྱིར་ཐུབ་པས་བདག་དེ་^༥ས་ཚུ་མེ།

༡ ཉེ་བར་ལེན་པོ་སྤངས་བྱ་དངོས་གཅིག་ཏུ། རྟག་ཆའི་འགྱུར།

༢ མི་རིགས་ལས་དང་བྱེད་པོ་གཅིག་འགྱུར་ཕྱིར། རྟག་ཆའི་འགྱུར།

༣ བྱེད་པོ་མེད་ལ་ལས་ནི་ཡོད་ཅེ་ན། རྟག་ཆའི་འགྱུར།

༤ མ་ཡིན་བྱེད་པོ་མེད་ལས་མིན་ཕྱིར་རོ། རྟག་ཆའི་འགྱུར།

༥ བདག་དེས་ས་ཚུ་ རྟག་ཆའི་འགྱུར།

ལྷུང་དང་རྣམ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ།
 ཁམས་དྲུག་དང་ནི་མིག་སོགས་རེག་པ་ཡི།
 རྟེན་དྲུག་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེར་བསྟན་ཞིང་། ༡༣༥ ॥
 སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཚོས་རྣམས་ཉེར་བཟུང་ནས།
 དེས་གསུངས་དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་རྣམས་དང་།
 དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཚོགས་ཙམ་ཉིད་མིན་ཏེ།
 དེ་ཕྱིར་ངར་འཛིན་སྟོས་དེ་རྣམས་ལ་མིན། ༡༣༥ ॥

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཙན། ངར་འཛིན་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་སྟོས་ཕུང་པོ་རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་དེ་
 རྣམས་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་དེ་ནི་ཕུང་པོ་རེ་རེ་བ་དེ་རྣམས་དང་། དེ་
 ཉིད་མ་ཡིན་ཕུང་པོ་ཚོགས་ཙམ་ཉིད་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཐུབ་པས་བདག་དེ་
 ས་ཚུ་མེ་ལྷུང་དང་རྣམ་ཤེས་དང་། ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་ཁམས་དྲུག་དང་ནི་མིག་སོགས་
 རེག་པ་ཡི་རྟེན་དྲུག་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེར་བསྟན་ཞིང་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་ཚོས་
 རྣམས་གདགས་གཞིར་ཉེར་བཟུང་ནས་ངས་པར་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་(གཞན་གྱི་ལྷགས་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། བདག་མེད་རྟོགས་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་སྟོང་ཞིང་།
 འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་དུ་འང་མི་འདོད་པ།

དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྟ་བུ།

དཔྱིས་ཀྱང་འབྱེན་ཞེས་སྒྲ་བ་ཤིན་དུ་མཆར། ༡༩༠ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་ཅམ་ཤེས་པས་ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་བདག་དུ་ལྟ་བ་དཔྱིས་ཀྱང་འབྱེན་ཞེས་སྒྲ་བ་ཤིན་དུ་མཆར་ཏེ།
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་ཅམ་སྤོང་ཞིང་། རྟག་པའི་བདག་འདི་ནི་ངར་
འཛིན་ལྟན་སྤྱེས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་གང་གི་རྟེན་ཡུལ་དུ་འང་མི་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཙ་བ།   རང་བྱིམ་ཅིག་ཕུག་སྤྱུལ་གནས་མཐོང་བཞིན་དུ།

འདི་ན་སྤང་ཆེན་མེད་ཅེས་དོགས་བསལ་ཏེ།

སྤྱུལ་གྱི་འཛིགས་པའང་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ནི།

ཀྱེ་མ་གཞན་གྱི་གནམ་པོར་འགྱུར་ནིད་དོ། ༡༩༡ ॥

དཔེར་ན་རང་གི་བྱིམ་གྱི་ཅིག་ཕུག་ན་སྤྱུལ་གནས་པ་མཐོང་ནས་འཛིགས་བཞིན་དུ་
གནས་པ་ལ་འདི་ན་སྤང་ཆེན་མེད་ཅེས་དོགས་བསལ་ནས་དེས་སྤྱུལ་གྱི་འཛིགས་
པའང་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ནི་ཀྱེ་མ་མཁས་པ་གཞན་གྱིས་གནམ་པོར་ཏེ་བཞད་གད་དུ་འགྱུར་
པ་ནིད་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་(དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་མའི་ཕྱོད་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་སོར་གསུམ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། རྟེན་
དང་བརྟེན་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱོད་དགག་པ། བཀག་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྤྲོམས་ཏེ་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲིགས་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། སྤང་བོར་བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བདག་ལ་ཡང་།

སྤང་བོ་དེ་རྣམས་ཡོད་མིན་གང་སྤྱིར་འདིར།

གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་རྟོག་པ་འདིར་འགྱུར་ན།

གཞན་ཉིད་དེ་མེད་དེ་སྤྱིར་འདི་རྟོག་པའོ། ༡༧༢ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་སྤང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འདོད་པ་
འདི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བོ་ལ་བདག་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
ཡོད་པ་མིན་ཞིང་བདག་ལ་ཡང་སྤང་བོ་དེ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤིར་
ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་བདག་སྤང་འདིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྟོག་པ་འདིར་འགྱུར་ན་ཡང་བདག་སྤང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཉིད་
དེ་མེད་པའི་སྤྱིར།

ཙ་བ། བདག་ནི་གཟུགས་ལྡན་མི་འདོད་གང་སྤྱིར་བདག །

ཡོད་མིན་དེ་སྤྱིར་ལྡན་དོན་སྤྱོད་པ་མེད།^༡

གཞན་ནི་གནག་ལྡན་གཞན་མིན་གཟུགས་ལྡན་ན།^༢

བདག་ནི་གཟུགས་ལས་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་མེད། ༡༧༣ །

༡ གང་གི་སྤྱིར། རྟོག་ཆའི་འགྱུར།

༢ གཟུགས་དང་ལྡན་མིན་མེད་པའི་སྤྱིར། རྟོག་ཆའི་འགྱུར།

༣ དེ་སྤྱིར་ལྡན་དོན་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཅན། རྟོག་ཆའི་འགྱུར།

༤ གཟུགས་ཅན་ཐ་དང་ཐ་དང་མིན་བཤྲོད་ལ། རྟོག་ཆའི་འགྱུར།

༥ གཞན་མེད་སྤིར། རྟོག་ཆའི་འགྱུར།

བདག་ནི་གཟུགས་དང་ལྷན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འདོད་དེ། གང་གི་སྤྱིར་བདག་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་སྤྱིར། བདག་ཕུང་པོ་དང་ལྷན་པའི་དོན་དུ་སྦྱར་བ་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ། གཞན་དང་ལྷན་པ་ནི་ལྷས་བྱིན་གནས་དང་ལྷན་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་
མིན་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་ལྷས་བྱིན་གཟུགས་དང་ལྷན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། བདག་ནི་གཟུགས་
ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ (བཀག་པ་རྣམས་དོན་སྟུངས་ཏེ་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ།   གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་བདག་ནི་གཟུགས་ལྷན་མིན།
         གཟུགས་ལ་བདག་མེད་བདག་ལའང་གཟུགས་ཡོད་མིན།
         དེ་ལྟར་རྣམ་བཞིར་སྤང་ཀྱན་ཤེས་བྱ་སྟེ།
         དེ་དག་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ནི་ཤུར་འདོད། ༡༦༦ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤང་བོ་དེ་དག་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཆ་ནི་ཤུར་འདོད་དེ། གཟུགས་
བདག་མིན་པ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། བདག་ནི་གཟུགས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་པ་མིན་
པ་ལ་དེ་ལྟར་ལྟ་བ་དང་། གཟུགས་ལ་བདག་མེད་བདག་ལའང་གཟུགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་དེར་ལྟ་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཞིར་སྤང་བོ་ཀྱན་ལ་ལྟ་བར་ཤེས་པར་བྱ་
བའི་སྤྱིར་རོ།

ཙ་བ།   ལྟ་རི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དོན་མེ་ཡིས།
         བཅོམ་པ་བདག་གང་དང་ལྷན་ཅིག་འཇིག་འགྱུར་བ།

༡   བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་མེ་ཡིས།   རྟོག་ཆོའི་འགྱུར།

༢   བཅོམ་པའི་བདག་དང་   རྟོག་ཆོའི་འགྱུར།

འཛིག་ཚོགས་ལྟ་རི་ལྟན་སྤྱུག་ལ་གནས་པ།

ཅེ་མོ་མཐོ་བར་གྱུར་པ་འདི་དག་གོ། ༡༧ ॥

ཀུན་བདག་གིས་བསྐྱུས་པའི་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རི་ལྟན་སྤྱུག་པོ་ལ་གནས་
པའི་ཅེ་མོ་མཐོ་བར་གྱུར་པ་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་དག་ཚས་ཅན། ཁྱོད་སྤངས་ན་གྱུན་ཞུགས་གྱི་
འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རི་པོ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་
གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྩི་ཆེ་ཡིས་བཙམ་པ་ན་བཙམ་པའི་བདག་དུ་ལྟ་བ་གང་
དང་ལྟན་ཅིག་དུ་ཁྱོད་འཛིག་ཅིང་སྤང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བཞེད་ཅེད་པའི་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དགག་པ་)ལ་གཉིས། འདོད་
པ་བཞེད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(འདོད་པ་བཞེད་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་རྟག་མི་རྟག་ ༡

ལ་སོགས་བཞེད་མེད་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་འདོད། ༢

རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་ཤེས་བྱར་དེ་འདོད་ཅིང་།

དེ་ནི་ངར་འཛིན་གཞིར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན། ༡༧ ॥

མང་བཀྱར་བ་ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དང་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་པར་བཞེད་

༡ བརྟན་པ་ལ་གནས་པའི་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༢ ཁ་ཅིག་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དེ་ཉིད་གཞན། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༣ རྟག་དང་མི་རྟག་བཞེད་དུ་མེད་འདོད་དེ། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༤ བདག་དུ་འཛིན་པའི་གཞིར་ཡང་འདོད། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་རྩལ་ཡོད་འདོད་ལ། རྣམས་ཤེས་དུག་གི་ཤེས་བྱར་ཡང་གང་ཟག་དེ་
འདོད་ཅིང་གང་ཟག་དེ་ནི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་གཞི་དམིགས་པར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།
གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ།   གང་བྱིར་གཟུགས་ལས་སེམས་བརྗོད་མེད་མི་རྟོགས།¹
               དངོས་ཡོད་བརྗོད་མེད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནིང་།²
               གལ་ཏེ་བདག་འགའ་དངོས་པོར་གྲུབ་གྱུར་ན།
               སེམས་ལྟར་གྲུབ་དངོས་བརྗོད་དུ་མེད་མི་འགྱུར།³ ༡༥༧ །

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། གལ་ཏེ་བདག་འགའ་དངོས་པོར་གྲུབ་པར་གྱུར་ན། སེམས་ལྟར་
 གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གང་གི་
 བྱིར་གཟུགས་ལས་སེམས་དེ་ནི་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་མི་རྟོགས་པ་ལྟར་
 དངོས་པོར་ཡོད་པ་རྣམས་དེ་ནི་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་མིན་པ་ནི་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ།   གང་བྱིར་བྱོད་བྱམ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི།⁴
               ངོ་བོ་གཟུགས་སོགས་ལས་བརྗོད་མེད་འགྱུར་བས།⁵

-
- 1 གང་བྱིར་དངོས་ཡོད་བརྗོད་མེད་མ་ཡིན་པས། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།
 2 གཟུགས་ལས་སེམས་བརྗོད་མེད་པར་མི་རྟོགས་པ། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།
 3 དེ་བཞིན་བདག་འགའ་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།
 4 སེམས་ལྟར་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ནི་མི་འགྱུར། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།
 5 ཇི་ལྟར་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་གཟུགས་སོགས་ལས། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།
 6 བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་མེད་འགྱུར་བཞིན། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

བདག་གང་ཕྱང་པོ་ལས་བཞེད་མེད་འགྱུར་ན།

རང་གིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པར་རྟོགས་མི་བྱ། ༡༧༤ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཕྱང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བཞེད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་
བདག་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་གྲུབ་པར་རྟོགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། གང་གི་
ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་བྱམ་པ་རྗེས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཟུགས་སོགས་ལས་དེ་
ཉིད་དང་གཞན་དུ་བཞེད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བས་སོ།

ཙ་བ། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རང་བདག་ལས་གཞན་ནི།^༡

མི་འདོད་གཟུགས་སོགས་ལས་གཞན་དངོས་འདོད་ཅིང་།^༢

དངོས་ལ་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་མཐོང་འགྱུར་བ།

དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་དངོས་ཆོས་དང་བྲལ་ཕྱིར། ༡༧༥ ॥

བདག་དེ་ཆོས་ཅན། རྗེས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་ཆོས་དེ་
ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། བྲལ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རང་གི་བདག་ཉིད་
ལས་གཞན་དུ་མི་འདོད་ལ། གཟུགས་སོགས་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོར་འདོད་ཅིང་
དངོས་པོ་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར།

༡ ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་རྟོགས་མི་འགྱུར། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

༢ རྣམ་ཤེས་དངོས་ཡོད་རང་ལས་གཞན་མིན་དང་། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

༣ གཟུགས་སོགས་རྣམས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་འདོད་ཅིང་། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

༤ བདག་ནི་མེད་དེ་ རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

ལྷ་པ་(བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཞག་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་)ལ་བཞི། བདག་
མཐའ་བདུན་དུ་མེད་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཤིང་རྟ་དང་འབྲ་བར་བསྟན། སྤར་མ་
བཤད་པའི་སྟོགས་ལྷག་མ་གཉིས་རྒྱས་པར་བཤད། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་གཞན་གྱིས་ཚུད་
པ་སྤང་བ་། མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་གཞན་ཡང་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(བདག་མཐའ་བདུན་དུ་མེད་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཤིང་རྟ་དང་འབྲ་བར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ཕྱིར་ངར་འཛིན་རྟེན་ནི་དངོས་པོ་མིན།།

ཕྱང་ལས་གཞན་མིན་ཕྱང་པོའི་ངོ་བོ་མིན།།

ཕྱང་པོ་རྟེན་མིན་འདི་ནི་དེ་ལྟར་མིན།།

འདི་ནི་ཕྱང་པོ་རྣམས་བརྟེན་འགྲུབ་པར་འགྱུར།། ༡༧༠ །

ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་བདག་ནི་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་
ཏེ། རིགས་པས་དཔྱད་ན་རྣམས་སྟེང་བ་དེའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་འདི་ནི་
ཕྱང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་འདི་ནི་ཕྱང་པོ་ལས་དོན་གཞན་
མིན་ལ་ཕྱང་པོའི་ངོ་བོ་འང་བདག་མིན། ཕྱང་པོ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མིན།
ཕྱང་པོ་དེ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ལྟན་པ་མིན་པ་གང་ཞིག བདག་གི་ཐ་སྙད་སྟོན་མ་རྒྱས་པར་
མཐོང་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ཤིང་རྟ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན།།

གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་ལྟར་ཡང་མིན་ཞིང་།།

༡ ཕྱང་པོ་བརྟེན་ནས་ རྟག་ཆོ

༢ རང་གི་ཡན་ལག་ལས་གཞན་མིན། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

ཡན་ལག་ལ་མིན་ཡན་ལག་དག་དེར་མིན།

འདུས་པ་ཙམ་མིན་དབྱིབས་མིན་ཇི་བཞིན་ནོ། ༡༣༡ །

དཔེར་ན། ཤིང་རྩ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་དོན་གཞན་དུ་འདོད་པ་མིན། གཞན་མིན་
པའི་གཅིག་པ་མིན། ཡན་ལག་དེ་དང་ལྡན་པའང་མིན་ཞིང་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
ཡན་ལག་དག་ཤིང་རྩ་དེར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་པ་མ་ཡིན། ཡན་ལག་འདུས་པ་ཙམ་ཤིང་རྩ་
མིན། ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཤིང་རྩ་མིན་ཀྱང་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྩར་འདོགས་པ་
ཇི་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་(ལྔ་མ་བཤད་པའི་ཚྭ་གསལ་ལྔ་མ་གཉིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་
དང་། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་ཁ་སྤོ་བའོ།

དང་པོ་(དངོས་)ལ་གཉིས། ཚྭ་གསལ་པ་ཤིང་རྩར་འདོད་པ་དགག་དབྱིབས་ཤིང་རྩར་
འདོད་པ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(ཚྭ་གསལ་པ་ཤིང་རྩར་འདོད་པ་དགག་པ་)ནི།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་ཚྭ་གསལ་ཙམ་ཤིང་རྩར་འགྱུར་ན་ནི།

སིལ་བྱར་གནས་ལ་ཤིང་རྩ་ཉིད་ཡོད་འགྱུར།

གང་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཡན་ལག་དག །

མེད་པས་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྩར་རིགས་པའང་མིན། ༡༣༢ །

༡ ལ་ཡིན་ཡན་ལག་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར། རང་འགྲེལ་དུ། “ཡན་ལག་ལ་མིན་”ཞེས་གསལ།

༢ ལྔ་མ་བཞིན་ནོ། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༣ ཚྭ་གསལ་ཙམ་ཤིང་རྩར་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཤིང་རྟ་བཞིག་པའི་ཡན་ལག་སེལ་བྱར་གནས་པ་ལ་ཤིང་རྟ་ཉིད་
 ཡོད་པར་འགྱུར་རྟེ། གལ་ཏེ་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཅམ་ཤིང་རྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
 ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་དང་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཅམ་ཤིང་རྟར་རིགས་བའང་མིན་
 རྟེ། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་ཤིང་རྟ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་གང་ཡང་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན། དེ་མ་
 ཡིན་པའི་ཤིང་རྟ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས།

གཉིས་པ་(དབྱིབས་ཤིང་རྟར་འདོད་པ་དགག་པ་)ནི།

ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་ནམ། ཡན་ལག་རེ་རེའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་
 ཡིན་ནམ། ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡན་ལག་མ་
 བསྐྱེགས་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་ནམ། དེའི་
 དུས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་མི་འདྲ་བའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན།

ཙ་བ། ཁྱོད་དབྱིབས་ཡན་ལག་རེ་རེ་སྤར་ཡོད་ཀྱང་།

ཇི་བཞིན་ཤིང་རྟར་གཏོགས་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ།

བྱེ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་།

དེ་ལྟར་ཡང་ནི་ཤིང་རྟ་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༣ ॥

༡ གལ་ཏེ་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་སྤར་ཡོད་པ། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༢ གཏོགས་ལའང་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར། རང་འགྲེལ་དུ་འང་དེ་ལྟར་གསལ།

༣ དེ་དག་དབྱེ་བར་གྱུར་ལ་ཇི་ལྟར་། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༤ ཡོད་མི་འགྱུར། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

ཡན་ལག་གྱེ་བར་གྱུར་བ་དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་ཤིང་ཏྲ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་དེ་ལྟར་
 ཡན་ལག་བསྐྱིགས་པའི་ཆེ་ཡང་ནི་ཤིང་ཏྲ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། སྤར་ཡན་ལག་མ་
 བསྐྱིགས་པའི་ཆེ་དབྱིབས་ཡོད་པར་གྱུར་བ་ཇི་བཞིན་དུ་ཤིང་ཏྲ་གཏོགས་པ་ལའང་
 དབྱིབས་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཡན་ལག་རེ་རེ་བའི་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་ཏྲ་
 འཛོག་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ།   ད་ལྟ་གལ་ཏེ་ཤིང་ཏྲ་ཉིད་དུས་འདིར།^१
 འཕང་ལོ་སོགས་ལས་དབྱིབས་ཐ་དད་ཡོད་ན།^२
 འདི་གཟུང་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ།^३
 དེ་ཕྱིར་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་ཏྲ་ཡོད་མ་ཡིན།^४ ༡༥ ॥

གལ་ཏེ་གཉིས་པ་ལྟར་ན། ད་ལྟ་ཤིང་ཏྲ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་དུས་འདིར་འཕང་ལོ་
 སོགས་ལ་སྤར་གྱི་ལས་དབྱིབས་མི་མཐུན་པ་ཐ་དད་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཡན་ལག་སོ་སོ་བའི་
 དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་ཏྲ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་དབྱིབས་འདི་ཡོད་ན་གཟུང་དུ་ཡོད་
 པར་འགྱུར་ན། དེའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཙ་བ།   གང་ཕྱིར་ཁྱོད་གྱི་ཚོགས་པ་ཅང་མེད་པས།^५

-
- १   གལ་ཏེ་ཤིང་ཏྲའི་དུས་ན་ཡན་ལག་ལ།   རྟག་ཚིམ་འགྱུར།
 २   སྤར་ལས་དབྱིབས་གྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡོད་ན།   རྟག་ཚིམ་འགྱུར། རང་འགྲེལ་དུ། “སོགས་
          ལས་” ཞེས་གསལ།
 ३   གཟུང་ཡོད་འགྱུར་ན་ཡོད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར།   རྟག་ཚིམ་འགྱུར།
 ༤   ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཤིང་ཏྲ་ཉིད་མ་ཡིན།   རྟག་ཚིམ་འགྱུར།
 ༥   ཚོགས་པ་ཅན་མེད་པ།   རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་ཚློགས་ཀྱི་མ་ཡིན་ན།།

གང་ཞིག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་དེ་བརྟེན་ནས།།

འདིར་ནི་དབྱིབས་སུ་ལྟ་ཞིག་ཇི་ལྟར་འགྱུར།། ༡༣༣ །

ཡན་ལག་ཚློགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡན་ལག་ཚློགས་པ་གང་ཞིག་
 ཇུས་སུ་ཡོད་པ་ཅི་ཡང་མིན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་འདིར་ནི་དབྱིབས་སུ་ལྟ་ཞིག་ཇི་ལྟར་
 འགྱུར་དེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་ཚློགས་ཅམ་གྱིས་བརྟགས་ཆོས་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ཚློགས་པ་ཇུས་ཡོད་ཅང་མེད་པས་སོ།། ཁྲུབ་པ་ཁས།
 གཉིས་པ་(རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་ཁ་སློབ་)ནི།

གལ་དེ་ཚློགས་པ་བརྟགས་ཡོད་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱིབས་བརྟགས་ཡོད་འདོགས་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཁྱོད་ཀྱི་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་དེ་ལྟར།།

མི་བདེན་པ་ཡི་རྒྱལ་བརྟེན་བྱས་ནས།།

འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་མི་བདེན་རང་བཞིན་ཅན།།

ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པར་གྱིས།། ༡༣༤ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མི་བདེན་པའི་རྒྱལ་བརྟེན་པར་བྱས་ནས་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་མི་
 བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཚློགས་པ་

བཏགས་ཡོད་ལ་བཞེན་ནས་དབྱིབས་བཏགས་ཡོད་འདྲགས་པ་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་དེ་
ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ།   འདིས་ནི་གཟུགས་སོགས་དེ་ལྟར་གནས་ནམས་ལ།

བུམ་སྟོ་ཞེས་བྱའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད།

སྟེ་བ་མེད་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཡོད་མིན།

དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་དེ་དག་དབྱིབས་མི་རིགས། ༡༧༧ ॥

ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་ཚོས་ཅན།
དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། བུམ་པའི་གཟུགས་སོགས་རྩལ་བརྒྱད་ཚོགས་པ་དེ་ལྟར་
གནས་པ་ནམས་ལ་བུམ་པའི་སྟོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའང་རིགས་པ་མིན་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་རོ། བུམ་པའི་གཟུགས་སོགས་ཚོས་ཅན། བུམ་སོགས་དེ་དག་ཁྱོད་ཀྱི་
དབྱིབས་སུ་མི་རིགས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་
བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་མེད་པས་སོ།

གསུམ་པ་(དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་གཞན་གྱིས་ཚོད་པ་སྤང་བ་)ནི།

ཙ་བ།   དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འཇམ་འཇིག་རྟེན་དུ།

ནམ་པ་བདུན་གྱིས་འགྱུར་འགྱུར་མིན་མོད་ཀྱི།

ནམ་དབྱུང་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འདིར།

རང་གི་ཡན་ལག་བཞེན་ནས་འདྲགས་པ་ཡིན། ༡༧༨ ॥

༡ དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༢ ཉིད་ལས་འདི། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

ཤིང་རྩ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་བས་མ་རྟེན་ཀྱང་མེད་མི་དགོས་
 པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ནི་དུའམ་འཛིག་རྟེན་དུ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་བས་འགྲུབ་པར་
 འགྱུར་བ་མིན་མོད་ཀྱི་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་རྣམ་དབྱེད་མེད་པར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྣང་
 ཉིད་ལས་འདིར་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(མིང་གི་ཐ་སྣང་གི་དོན་གཞན་ཡང་གྲུབ་པར་བསྐྱེད་པ་)ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཤིང་རྩ་
 ལ་མིང་གི་ཐ་སྣང་གི་དོན་གཞན་ཡང་གྲུབ་སྟེ།

ཙ་བ། དེ་ནི་ད་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཆ་ཤས་ཅན།¹

ཤིང་རྩ་དེ་ནི་དབྱེད་པོ་ཞེས་འགྲོར་བསྟན།²

སྟེ་པོ་རྣམས་ལ་ལེན་པོ་ནི་དུ་འགྲུབ།³

འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་བརྒྱུག་ཅིག ། ༡༧༥ ॥

ཤིང་རྩ་དེ་ནི་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་
 ཆ་ཤས་ཅན་དང་། ཉེ་བར་སྤང་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྩ་དེ་ནི་དབྱེད་པོ་ཞེས་འགྲོ་བར་
 བསྟན་ལ། ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྟེ་པོ་རྣམས་ལ་ལེན་པོ་ནི་དུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤིང་རྩ་ལ་སོགས་པ་མ་བརྒྱུག་ཅིག་ཅེས་དངོས་སྟོབ་
 ལ་བརྒྱུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་རྩའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་ཤིང་རྩ་མ་ཡིན།
 དེ་མ་ཡིན་པའི་ཤིང་རྩ་མེད་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

¹ ཤིང་རྩ་ནི་དེ་ཡན་ལག་ཅན་ནི་དང་། རྣམ་ཚིག་འགྲུར།

² ཆ་ཤས་ཅན་དང་དབྱེད་པོ་ནི་དང་། རྣམ་ཚིག་འགྲུར།

³ ལེན་པོ་ནི་དུའང་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲུབ་པས། རྣམ་ཚིག་འགྲུར།

༤ དགག་མི་བྱ། རྣམ་ཚིག་འགྲུར།

དྲུག་པ་(དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་མཐར་འཛིན་གྱིས་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་)ལ་ལྷ། དངོས་དང་།
 དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ། ཤིང་རྟ་དང་བདག་གི་ཐ་སྙད་དང་དོན་སྦྱར་བ། རྟེན་ནས་བཏགས་
 པའི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ། འཆིང་གྲོལ་གྱི་གཞིའི་བདག་ངོས་
 གཞུང་བའོ།

དང་པོ་(དངོས་)ནི།

ཙ་བ།   རྣམ་བདུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་ཇི་ལྟ་བུར།

ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་པས་འདིའི་ཡོད་མི་རྟེན།

དེས་དེ་ཉིད་ལའང་བདེ་སྒྲག་འཇུག་འགྱུར་བས།

འདིར་དེའི་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱ། ༡༩༠ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་པའི་སྐབས་འདིར་ཤིང་རྟ་དེའི་གྲུབ་པའི་ཚུལ་མ་བཏགས་
 པར་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པར་བྱ་སྟེ། གྲུབ་ཚུལ་དེས་ཀུན་རྫོབ་འཐད་པར་མ་ཐད་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ལའང་བདེ་སྒྲག་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་
 བཏགས་དོན་བཅའ་པའི་ཆེ་རྟོགས་པ་ལས་བཏགས་དོན་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཅའ་
 པའི་ཆེ་མེད་པའི་ཤིང་རྟ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུར་ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤིང་རྟ་འདིའི་
 ཡོད་པ་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་)ནི། གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་མེད་མོད་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་
 ཙ་མ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོན་ཞེ་ན། དེའང་མི་འཐད་དེ།

༡   གྲུབ་པའང་དེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱེད།   རྟག་ཆའི་འགྱུར།

ཙ་བ། ཤིང་རྟ་ཡོད་ཉིད་མིན་ན་དེ་ཡི་ཆོ།¹

ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེའི་ཡན་ལག་ཀྱང་མེད།²

ཤིང་རྟ་ཆོག་ན་ཡན་ལག་མེད་དཔེ་བཞིན།³

སྒོ་མེས་ཡན་ལག་ཅན་བསྐྱེགས་ཡན་ལག་གོ།⁴ ༡༩༡ ॥

ཤིང་རྟ་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་ན་དེའི་ཆོ་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཅིང་དེའི་ཡན་ལག་ཀྱང་མེད་
པའི་ཕྱིར། སྒོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོའི་མེས་ཡན་ལག་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
བསྐྱེགས་པ་ན་ཡན་ལག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྒོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ཆོ་ཡན་ལག་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཤིང་རྟ་ཆོག་ན་ཡན་ལག་མེད་པ་དཔེ་དེ་
བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་(ཤིང་རྟ་དང་བདག་གི་ཐ་སྦད་དཔེ་དོན་སྦྲར་བ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པས་སྤང་པོ་དང་།

ཁམས་དང་དེ་བཞིན་སྦྱི་མཆོད་དུག་བརྟེན་ནས།

བདག་ཀྱང་ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད།

ཉེར་ལེན་ལས་ཡིན་འདི་ནི་བྱེད་པོ་འང་ཡིན། ༡༩༢ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་ཤིང་རྟ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་

1 ཤིང་རྟ་མེད་ན་དེ་ཆོ་ཡན་ལག་ཅན། རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

2 མེད་པས་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཀྱང་ཡོད་ཡིན། རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

3 སྒོ་མེས་ཡན་ལག་ཅན་བསྐྱེགས་ཡན་ལག་ནི། རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

4 ཤིང་རྟ་ཆོག་པའི་ཡན་ལག་བཞིན་དུ་མེད། རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

བས་མུང་པོ་དང་ཁམས་དང་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཀྱང་ཉི་བར་
ལེན་པ་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་ཅིང་ཉེར་ལེན་མུང་པོ་དེ་ལས་ཡིན་ལ་བདག་འདི་ནི་བྱེད་པ་པོ་འང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(རྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་བསྐྱེད་པ་)ནི།

ཙ་བ།   དངོས་ཡོད་མིན་གྱིར་འདི་ནི་བརྟེན་མིན་ཁིང་།།

མི་བརྟེན་ཉིད་མིན་འདི་ནི་སྐྱེ་འཇིག་མིན།།

འདི་ལ་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡང་།།

ཡོད་མིན་དེ་ཉིད་དང་ནི་གཞན་ཉིད་མེད།། ༡༩༩ །

བདག་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། བརྟེན་པ་མིན་ཁིང་མི་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པ་མིན་ཁིང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་འཇིག་མིན་ལ། རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འང་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན། དེ་ཉིད་དང་ནི་གཞན་ཉིད་དུ་འང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རང་
བཞིན་གྱིས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་(འཆིང་གྲོལ་གྱི་གཞིའི་བདག་ངོས་གཟུང་པ་)ནི། འོ་ན་འཆིང་གྲོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་
བདག་དེ་གང་ཞེ་ན། བདག་བཏགས་དོན་བདུན་གྱིས་བཙལ་བའི་ཆེ་མ་རྟེན་ཀྱང་མ་གྲུབ་
པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ།

ཙ་བ།   གང་ལ་རྟག་དུ་འགོ་ནམས་ངར་འཇིན་སྟོ།།

རབ་དུ་འབྱུང་ཁིང་དེ་ཡི་གང་ཡིན་དེར།།

ང་ཡིར་འཛིན་སྟོ་འབྱུང་བའི་^༡བདག་དེ་ནི།

མ་བདག་ས་གྲགས་པར་གཏི་མུག་ལས་ཡིན་ནོ། ༡༥༧ ॥

གང་ལ་དྲག་ཏུ་དམིགས་ནས་འགོ་བ་རྣམས་ལ་ངར་འཛིན་པའི་སྟོ་རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་
དེའི་བདག་གི་བ་གང་ཡིན་པ་དེར་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་སྟོ་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི་མ་
བདག་ས་གྲགས་པའི་ངར་གཏི་མུག་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་སྟེར།

གཉིས་པ་(བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ།   གང་སྟེར་བྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ།

དེ་སྟེར་བདག་^༢གི་བདག་མེད་པར་ཡོད་མིན།

དེ་སྟེར་བདག་དང་བདག་གི་སྟོང་ལྟ་ཞིང་།^༣

རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། ༡༥༨ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གང་གི་སྟེར་བྱེད་པོ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ལས་མེད་པ་དེའི་སྟེར། བདག་དང་
བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་ལྟ་ཞིང་གོམས་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་
པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་དང་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་
པ་དེའི་སྟེར།

༡   འབྱུང་བ་བདག་དེ་ནི།   རྒྱལ་ཆོའི་འགྱུར།

༢   བདག་ཉིད་མེད་པར་བདག་གིར་མེད།   རྒྱལ་ཆོའི་འགྱུར།

༣   སྟོང་ལྟ་བས།   རྒྱལ་ཆོའི་འགྱུར།

གསུམ་པ་(བདག་དང་ཤིང་རྟེན་དབྱེད་པ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་བསྐྱེ་བར་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། བྱམ་
སྒྲུལ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བསྐྱེ་བ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བསྐྱེ་བ། དེ་ལ་ཚྱད་པ་
སྤང་བའོ།

དང་པོ་(བྱམ་སྒྲུལ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བསྐྱེ་བ་)ནི།

ཅ་བ།

བྱམ་པ་སྒྲུལ་བྱ་རེ་ལྟེ་དམག་དང་ནགས་ཚལ་སྤང་བ་ལྟོན་ཤིང་དང་།²

ཁང་བྱིམ་ཤིང་རྟེན་བྱད་དང་མགོན་གནས་ལ་སོང་དངོས་རྣམས་གང་དག་དང་།³

དེ་བཞིན་གང་དག་སྒྲོ་ནས་སྐྱེ་འདིས་བསྟན་པ་དེ་རྣམས་རྟོགས་བྱ་སྟེ།⁴

གང་གི་ཕྱིར་ཐུབ་དབང་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལྟན་ཅིག་ཚྱད་མི་མཛད་ཕྱིར་རོ། ༡༩༩ །

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བྱམ་པ་དང་སྒྲུལ་བྱ་དང་རེ་ལྟེ་དང་དམག་དང་ནགས་ཚལ་དང་
སྤང་བ་དང་། ལྟོན་ཤིང་དང་། ཁང་བྱིམ་དང་། ཤིང་རྟེན་བྱད་དང་མགོན་གནས་ལ་སོགས་
དངོས་པོ་རྣམས་གང་དག་དང་། དེ་བཞིན་གང་དག་གི་སྒྲོ་ནས་སྐྱེ་པོ་འདིས་བསྟན་པ་དེ་
རྣམས་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་པར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཐུབ་དབང་དེ་ནི་འཇིག་
རྟེན་དང་ལྟན་ཅིག་ཚྱད་པ་མི་མཛད་པར་འཇིག་རྟེན་ན་གང་ཡོད་པ་དེ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་གང་དག་གི་སྒྲོ་ནས་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཅེ་ན།

2 བྱམ་སྒྲུལ་རེ་ལྟེ་དམག་དང་སྤང་བ་ནགས་ཚལ་དང་། ནག་ཚིའི་འགྲུར།

3 ཤིང་རྟེན་བྱད་དང་ཁང་བྱིམ་ལ་སོགས་དངོས་པོ་རྣམས་། ནག་ཚིའི་འགྲུར།

4 གང་གི་སྒྲོ་ནས་སྐྱེ་འདིས་བསྟན་པ་བཞིན་རྟོགས་བྱ་སྟེ། ནག་ཚིའི་འགྲུར།

ཙ་བ།

ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་འདོད་ཆེད་མཆན་ཉིད་དང་ནི་བྱད་ཤིང་ལ་སོཾ་དང་།^༡།

ཡོན་ཏན་ཅན་ཡན་ལག་ཅན་ཆགས་དང་མཆན་གཞི་མེ་ལ་སོགས་དོན་དག།^༢

དེ་རྣམས་ཤིང་རྟའི་རྣམ་དབྱུང་བྱས་པས་རྣམ་བདུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།^༣

དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པར་འཇིག་རྟེན་གྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན།^༤ ༡༩༧ ॥

བྱམ་པ་ཡན་ལག་ཅན་དང་གྲོ་མོ་དེའི་ཡན་ལག་དང་། བྱམ་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་མི་
 རིས་སྒྲོ་སངས་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་། ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་ཆགས་པ་དང་།
 ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་སྟེད་པ་འདོད་ཆགས་དང་། བྱམ་པ་མཆན་གཞི་དང་སྟོ་སྒྲིར་བ་
 མཆན་ཉིད་དང་ནི་མེ་སྟེག་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱད་ཤིང་བསྟེག་པར་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་པར་མི་བྱ་སྟེ།
 ཤིང་རྟའི་ཐ་སྟེད་ལྟར་བཏགས་དོན་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་རྣམ་དབྱུང་བྱས་པས་ཡོད་པ་མིན་
 ཞིང་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བསྟེན་བ་)ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་
 བན་ཚུན་སྟོས་གྲུབ་ཡིན་ཏེ།

ཙ་བ། གཤམ་ཏེ་རྒྱ་ཡིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྐྱེད་དེ་ལྟ་ན་དེ་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་།

༡ ཡོན་ཏན་ཡན་ལག་འདོད་ཆགས་མཆན་ཉིད་ཤིང་སོགས་དང་། རྟག་ཆའི་འགྲུར།

༢ ཡོན་ཏན་ཅན་ཡུས་ཆགས་དང་མཆན་གཞི་ལ་སོགས་དག ། རྟག་ཆའི་འགྲུར།

༣ ཤིང་རྟའི་དབྱུང་པས་རྣམ་པ་བདུན་དུ་ཡོད་མིན་ཞིང་། རྟག་ཆའི་འགྲུར།

༤ དེ་ལས་གཞན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པར་ཡོད་པ་ཡིན། རྟག་ཆའི་འགྲུར།

༥ བསྐྱེད་བྱ་བསྐྱེད་པས་ན་དེ་རྒྱ་ཡིན་ལ། རྟག་ཆའི་འགྲུར།

གལ་ཏེ་འབྲས་ཀྱི་མི་སྐྱེད་ན་ནི་དེ་མེད་ཀྱི་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར།

འབྲས་བྱ་ཡང་ནི་ཀྱི་ཡོད་གྱུར་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར།

གང་ལས་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ལས་སྤར་གང་ཞིག་

འགྱུར་བ་སྟོས། ༡༩༤ །

གལ་ཏེ་ཀྱི་ཡིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་སྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་ན་དེ་ཀྱི་ཡིན་ཞིང་གལ་ཏེ་འབྲས་བྱ་མི་
སྐྱེད་ན་ནི་སྐྱེད་པ་དེ་མེད་པས་འབྲས་བྱ་དེ་ཀྱི་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། འབྲས་བྱ་ཡང་ནི་ཀྱི་
ཡོད་པར་གྱུར་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཀྱི་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན།
ཀྱི་གང་ལས་འབྲས་བྱ་གང་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཀྱི་འབྲས་དེ་གཉིས་གང་ཞིག་ལས་སྤར་
གང་ཞིག་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་སྟོས་ཤིག། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཀྱི་སྤར་བ་མི་རིགས་ཏེ།
ཀྱི་འབྲས་བྱ་འབྲས་བྱ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བྱ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འབྲས་བྱ་ཀྱི་
མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཀྱི་ཡིས་སྤར་ནས་འབྲས་སྐྱེད་ཁྱེད་ན་དེ་ཡི་ཚོ།

དེ་དག་ནས་པ་གཅིག་པས་སྐྱེད་ཁྱེད་འབྲས་བྱ་ཐ་དད་མེད་འགྱུར་ཞིང་།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཀྱི་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཀྱི་ཡིས་སྤར་ནས་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་

༡ འབྲས་མི་བསྐྱེད་ན་དེ་ཀྱི་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༢ འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༣ གང་འགྱུར་སྟོས། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༤ འབྲས་བྱ་སྐྱེད་ཁྱེད་ན། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༥ གཅིག་པས་ཀྱི་དང་འབྲས་བྱ་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

པར་བྱེད་དམ་མ་སྤང་པར་སྦྱེད། དང་པོ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་སྦྱེད་བྱེད་དང་འབྲས་བུ་རོ་བོ་ཐ་དང་
མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱ་འབྲས་དེ་དག་ནུས་པ་གཅིག་པས་སོ།། གཉིས་པ་ལྟར་ན།

ཙ་བ།

སོ་སོར་ན་ནི་རྒྱ་འདི་རྒྱ་མིན་ནམས་དང་བྱེད་པར་མེད་འགྱུར་ལ།^༡

གཉིས་པོ་^༢འདི་དག་སྤངས་ནས་རྟོག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་

འགྱུར་མ་ཡིན།། ༡༩༩ །

ཅི་སྟེ་བྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྦྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ་བྱིར་འབྲས།^༣

ཞེས་བྱ་ཡོད་མིན་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱ་ནི་རྒྱ་མེད་ཅན་འགྱུར་ཡོད་པའང་མིན།^༤

རྒྱ་འདི་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མིན་ནམས་དང་བྱེད་པར་མེད་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། འབྲས་བུ་དང་
རང་བཞིན་གྱིས་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྦྱེད་
པར་ཐལ། འབྲས་བུ་དང་སྤང་མ་སྤང་གི་སྒོ་ནས་མི་སྦྱེད། སྤང་མ་སྤང་གཉིས་པོ་འདི་དག་
སྤངས་ནས་རྟོག་པ་གསུམ་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་བྱ་
ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཅི་སྟེ་བྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་
འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་དེའི་བྱིར། རྒྱ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱར་འཛོག་
པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། འབྲས་བུ་སྦྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར།
འདོད་ན། དེའང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ།

༡ མ་སྤང་ན་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་བྱེད་པར་མེད་འགྱུར་ལ། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

༢ གཉིས་པོ་སྤངས་ནས་ རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

༣ ཅི་སྟེ་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་མི་བསྦྱེད་ན་འབྲས་མེད་པས། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

༤ འབྲས་བུ་ལ་རྒྱ་ནི་རྒྱ་མེད་ཅན་འགྱུར་འདོད་པའང་མིན། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

ཙ་བ།

གང་གིས་འདི་དག་གཉིས་ཆར་ཡང་ནི་སྒྱུ་མ་དང་འབྲ་དེ་ཡི་གིས།

བདག་ལ་སྒྲིན་དུ་མི་འགྱུར་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད།^༡ ༡༧༠ ॥

དབྱ་མ་པ་ཆོས་ཅན། བདག་ལ་རྒྱ་འབྲས་སྤང་མ་སྤང་བརྟགས་པའི་སྒྲིན་དུ་མི་འགྱུར་
ཞིང་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་དེ། གང་གི་གིས་རྒྱ་འབྲས་འདི་དག་གཉིས་
ཆར་སྒྱུ་མ་དང་འབྲ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ལ་ཐ་སྣང་དུ་ཡོད་པ་དེའི་གིས།

གསུམ་པ་(དེ་ལ་ཙྰ་ད་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། ཙྰ་ད་པ་དང་། ལན་ནོ།

དང་པོ་(ཙྰ་ད་པ་)ནི། རྒྱ་འབྲས་སྤང་མ་སྤང་བརྟགས་པའི་ཉེས་པ་ཁྱོད་རང་ལའང་
མཚུངས་ཏེ།

ཙ་བ། སུན་འབྲིན་འདིས་སུན་དབྱང་བྱ་སྤང་ནས་འབྲིན་ནམ་མ་སྤང་བར།^༢

ཡིན་ཞེས་ཉེས་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ལའང་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ།^༣

གང་ཆེ་དེ་སྤང་སྒྲི་ཞིང་རང་སྤྱོད་ཁོ་ན་རྣམ་འཛུམས་བ།^༤

དེ་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སུན་དབྱང་སུན་ནི་འབྲིན་བར་ནུས་མ་ཡིན། ༡༧༡ ॥

༡ འདི་གཉིས་སྒྱུ་མ་ རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༢ བདག་ལ་སྒྲིན་མེད་འཇིག་རྟེན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༣ སུན་འབྲིན་འདིས་ནི་སུན་དབྱང་སྤང་ནས་སུན་འབྲིན་ནམ། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༤ མ་སྤང་འབྲིན་ཞེས་སྒྲིན་འདི་ཁྱོད་ལའང་འགྱུར་མིན་ནམ། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༥ གཉིས་པོ་སྤངས་ནས་རྟག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ལྟག་པ་སྤང་།
དེ་སྤང་སྒྲི་ཞིང་རང་སྤྱོད་ཁོ་ན་རྣམ་འཛུམས་བ། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

༦ སུན་འབྲིན་ནུས་མ་ཡིན། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

སུན་འབྱེན་འདིས་སུན་དབྱུང་བྱ་ཕྱད་ནས་སུན་འབྱེན་ནམ་མ་ཕྱད་པར་སུན་འབྱེན་པ་
 ཡིན་ཞེས་པའི་ཉེས་པ་འདི་ཁྱོད་ལ་འགྱུར་བ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ཏེ། ཕྱད་ནས་སུན་འབྱེན་ན་
 རུས་པ་གཅིག་པས་གང་གིས་གང་སུན་འབྱེན། མ་ཕྱད་པར་སུན་འབྱེན་ན་མ་ཕྱད་པར་
 མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སུན་འབྱེན་ལ། གཉིས་པོ་འདི་དག་སྤངས་ནས་རྟོགས་པ་
 གསུམ་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཆོ་སུན་འབྱེན་ལྟར་སྤང་
 དེ་སྤང་སྤྱོད་ཞིང་རང་སྤྱོད་ཁོ་ན་ནམ་པར་འཇོམས་པ་དེའི་ཆོ་ཁྱོད་ཀྱིས་སུན་དབྱུང་བྱ་སུན་
 ནི་འབྱེན་པར་རུས་པ་མིན་ནོ།

ཙ་བ། གང་གི་ཕྱིར་རང་གི་ཆོག་ལའང་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་ཀྱིས།

རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཁྱོད་ནི་སྟེ་བོ་དམ་པས་བཞེད་མི་འགྱུར་ཞིང་གང་གི་ཕྱིར།

ཁྱོད་ལ་རང་སྤྱོད་མེད་པས་སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་གྲོལ་བ་འདྲ་ཡིན། ༡༧༢ །

གཞན་ཡང་དབུ་མ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ནི་སྟེ་བོ་དམ་པས་བཞེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 གང་གི་ཕྱིར་རང་གི་ཆོག་ལའང་པ་རྩོལ་པོ་ལ་འཕངས་པའི་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྷག་
 ཆོད་ཀྱི་རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱོད་
 སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་གྲོལ་བ་པོ་འདྲ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་རང་སྤྱོད་མེད་པས་བཞེད་ཏུ་
 གཞན་སྤྱོད་སུན་འབྱེན་པ་ཅམ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

༡ “གང་གི་ཕྱིར་” ཞེས་པ་མི་སྤང་། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

༢ དངོས་པོ་ཀུན་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་ཕྱིར། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

༣ བཞེད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

༤ “ཁྱོད་ལ་” ཞེས་མི་སྤང་ངོ་། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་བཞི། རང་ལ་སུན་འབྱིན་དང་སྐྱབ་པ་འཐད་ཚུལ། གཞན་གྱི་ཐལ་
བ་མི་མཚུངས་པའི་གྲུ་མཚན། རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱབ་རྣམས་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱོག་སྟེ་སྐྱབ་མི་
རྣམས་པ། འདིར་མ་བཤད་པའི་སུན་འབྱིན་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་(རང་ལ་སུན་འབྱིན་དང་སྐྱབ་པ་འཐད་ཚུལ་)ལ་གཉིས། གཞན་སྟོགས་སུན་འབྱིན་
ཚུལ། རང་སྟོགས་སྐྱབ་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་(གཞན་སྟོགས་སུན་འབྱིན་ཚུལ་)ནི།

ཙ་བ། སུན་འབྱིན་པས་སུན་དབྱུང་བྱ་མ་ཐད་སུན་ནི་འབྱིན་བྱེད་དམ་།

འོན་ཏེ་ཐད་ནས་ཡིན་ཞེས་སྐྱས་ཟེན་ཉེས་པ་འདིར་གང་ལ།^༡

ངེས་པར་སྟོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་བདག་ལ་སྟོགས་འདི་ནི།

ཡོད་པ་མིན་པས་ཐལ་བར་གྱུར་བ་འདི་ནི་སྲིད་མ་ཡིན། ༡༧༣ །

དབྱ་མ་བ་ཆོས་ཅན། སུན་འབྱིན་པས་སུན་དབྱུང་བྱ་མ་ཐད་པར་སུན་ནི་འབྱིན་པར་
བྱེད་དམ་འོན་ཏེ་ཐད་ནས་སུན་འབྱིན་པ་ཡིན་ཞེས་སྐྱས་ཟེན་པའི་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་
ནི་ཁྱོད་ལ་སྲིད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གང་ལ་ངེས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་དམ་འཆའ་བའི་སྟོགས་དེ་ལ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་གྱི་བདག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་

༡ པ་ཡིས་སུན་དབྱུང་ཐད་དང་མ་ཐད་པར་ནག་ཆོའི་འགྱུར།

༢ སུན་འབྱིན་བྱེད་ཅེས་སྐྱས་པའི་ཉེས་པ་འདི་གང་ལ། ནག་ཆོའི་འགྱུར།

༣ “འདི་ནི་” ཞེས་པ་མི་གསལ། ནག་ཆོའི་འགྱུར།

༤ “འདི་ནི་” ཞེས་པ་མི་སྒྲང་། ནག་ཆོའི་འགྱུར།

དམ་འཆའ་བའི་ཚྭ་གས་འདི་ནི་ཡོད་པ་མིན་པས་སོ།

གཉིས་པ་(རང་ཚྭ་གས་སྒྲུབ་ཚུལ་)ནི།

ཙ་བ།

ཇི་ལྟར་བྱོད་ཀྱི་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་ཀྱང་པར་ནྟམས།

གཟུགས་བརྟན་ལ་ཡང་གཟས་བཟུང་ལ་སོགས་ནྟམས་ཆེ་མཐོང་འགྱུར་ལ།

ཉི་མ་དང་ནི་གཟུགས་བརྟན་ནྟམ་པར་སྤང་དང་མ་སྤང་པར།^༡

མི་རིགས་མོད་ཀྱི་བརྟན་ནས་ཐ་སྟད་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་།^༢ ༡༧ །

མི་བདེན་བཞིན་དུ་འང་རང་གི་བྱེད་བཞིན་མཛེས་པར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཕྱིར།^༣

ཇི་ལྟར་བྱོད་ཀྱི་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་པའི་བྱེད་པར་ནྟམས་གཟུགས་བརྟན་ལ་འང་བརྟན་ནས་གཟས་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་ནྟམས་ཀྱི་ཆེ་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། ཉི་མ་དང་གཟུགས་བརྟན་ནྟམ་པར་སྤང་པ་དང་མ་སྤང་པར་སྦྱེ་ཞེས་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་སྦྱེ་བ་མི་རིགས་མོད་ཀྱི་ཉི་མ་ལ་བརྟན་ནས་གཟུགས་བརྟན་ཐ་སྟད་པ་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཟུགས་བརྟན་མི་བདེན་བཞིན་དུ་འང་རང་གི་བྱེད་བཞིན་མཛེས་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

^༡ “བྱོད་ཀྱི་” ཞེས་པ་མི་སྟངས། ནག་ཆོའི་འགྱུར།

^༢ མཐོང་འགྱུར་དེ་ཆེ་ཉི་མ་དང་ ནག་ཆོའི་འགྱུར།

^༣ སྤང་དང་མ་སྤང་འཐད་པ་མེད་པར་གཟུགས་བརྟན་ནི། ནག་ཆོའི་འགྱུར།

^༤ ཐ་སྟད་ཙམ་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན། ནག་ཆོའི་འགྱུར།

^༥ དེར་ནི་མེད་ཀྱང་རང་གི་བྱེད་བཞིན་མཛེས་པ་དག ། ནག་ཆོའི་འགྱུར།

ཙ་བ། དེ་ནི་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་ཤེས་རབ་གདོང་།

སྒྱུ་བར་བྱ་ལ་ནུས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་གཏན་ཆོག་སེམས་ནི།

འཐད་པ་དང་བྲལ་ལས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་རྟོག་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ།^༡ ༡༧ ॥

གཟུགས་བརྟན་དེ་ལ་ནི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་
ཡང་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་རང་ལུགས་བསྐྱབ་པ་འཐད་དེ། ཤེས་རབ་
གྱི་གདོང་སྒྱུ་བར་བྱ་བ་ལ་ནུས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་གཏན་ཆོག་སེམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་འཐད་པ་དང་བྲལ་ལས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་རྟོགས་ཞེས་
ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(གཞན་གྱི་ཐལ་བ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བྱེད་གཏན་ཆོག་སེམས་དངོས་གྲུབ་དང་།

དངོས་སུ་གོ་བྱ་ཉིད་འགྱུར་བསྐྱབ་བྱའི་ངོ་བོ་འང་ཡོད་ཀྱང་ན།

ཕྱད་པ་ལ་སོགས་རིགས་པ་ཉི་བར་སྒྲུར་བར་འགྱུར་ཞིག་ན།

དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་ཁྱོད་གྱི་ཡི་ཆད་འབའ་ཞིག་ཡིན། ༡༨ ॥

༡ སྐྱུ་བར་བྱེད་པ་འདི་བཞིན་འདིར་ཡང་ཤེས་རབ་གདོང་། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

༢ མཐོང་བའི་གཏན་ཆོག་སེམས་ནི། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

༣ མི་བདེན་པས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

༤ གལ་ཏེ་རང་གི་གོ་བྱེད་གཏན་ཆོག་སེམས་དངོས་ཉིད་དང་། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

༥ དངོས་སུ་གོ་བྱ་བསྐྱབ་བྱའི་ངོ་བོ་འང་ཡོད་འགྱུར་ན། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

༦ དེ་ནི་མེད་པས་ཁྱོད་གྱི་ཡི་ཆད་འབའ་ཞིག་ཡིན། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། མ་དག་པའི་ཕྱོགས་ལ་བཟོད་པའི་སྒྲིན་དག་པའི་ཕྱོགས་ལ་བཟོད་
 པ་འདི་ནི་དངོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡི་ཆད་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་གོ་
 བྱེད་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། དངོས་སུ་གོ་བྱ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་བའི་བསྐྱབ་བྱའི་ངོ་བོ་འང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་སྤྱོད་འབྲས་སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པ་
 རིགས་པ་ཉི་ལྟ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་འང་ཡོད་པ་མིན་པས་སོ།

གསུམ་པ་(རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱོག་སྟེ་སྤྱོད་མི་ཀྱས་པ་)ནི།

ཙ་བ།

དངོས་རྣམས་མཐའ་དག་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་ནི།

རྟུལ་པ་ཆེས་སྤྱོད་ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གཞན་དག་ལ།^༡

ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བདེ་སྒྲག་དུ་ནི་རྟུལ་པ་མ་ཡིན་ནོ།^༢

རྟོག་གོ་ངན་པའི་དྲ་བས་འཇིག་རྟེན་ཅི་སྟེ་འདིར་བཅོལ་བྱེད།^༣ གཞུག་ །

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་པོ་མེད་པར་
 རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་ནི་རྟུལ་པ་ཆེས་སྤྱོད་ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དབུ་
 མ་པ་གཞན་དག་ལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བདེ་སྒྲག་དུ་ནི་རྟུལ་པ་མིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལ་གྲགས་
 པའི་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དཔེ་མེད་པའི་སྤྱིར། དངོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཚན། ཁྱོད་ལ་འདིར་སུ་

༡ དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཞུག་པར་ནི། རྟུལ་པའི་འགྱུར།

༢ སྤྱོད་པ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ཡོད་པར་གཞན་དག་ལ། རྟུལ་པའི་འགྱུར།

༣ བདེ་སྒྲག་ཉིད་དུ་སྤྱོད་པར་རྟུལ་པ་མ་ཡིན་ནོ། རྟུལ་པའི་འགྱུར།

༤ ཅི་སྟེ་རྟོག་གོ་ངན་པས་འཇིག་རྟེན་འདིར་བཅོལ་བྱེད། རྟུལ་པའི་འགྱུར།

ཞིག་གིས་བཅོལ་ནས་རྟོག་གེ་ངན་པའི་དྲ་བས་འཛིག་རྟེན་ཅི་སྟེ་འཆིང་བར་བྱེད་དེ་བྱེད་མི་
རིགས་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་གྱི་ཚོད་པ་འདི་ནི་དོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(འདིར་མ་བཤད་པའི་སྟན་འབྱེན་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་)ནི།

ཙ་བ། སྟན་འབྱེན་ལྷག་མ་གོང་དུ་བསྟན་པ་ཡང་ནི་ཤེས་བྱས་ནས།

ཕྱད་པ་ལ་སོགས་སྟོགས་ཀྱི་ལན་གྱི་ཆེད་དུ་འདིར་བཏང་བྱ།²

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དངོས་སྤྲོ་བ་ལ་སྟན་འབྱེན་བཟོད་པའི་ལྷག་མ་གྱུ་འབྲས་ཕྱད་མ་
ཕྱད་ཀྱི་སྟན་འབྱེན་གོང་དུ་བསྟན་པ་འདི་ཤེས་པར་བྱས་ནས་གྱུ་འབྲས་ཕྱད་པ་ལ་སོགས་
བརྟགས་ནས་བཀག་པའི་སྟོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྟན་འབྱེན་ལ་ཕྱད་མ་ཕྱད་ཀྱི་སྟོན་ནས་བཟོད་པ་
འདིར་རང་ལ་མཚུངས་པའི་ལན་བཏང་བར་བྱ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་འདོད་པའི་
སྟོགས་ལ་བརྟགས་དོན་ཆོལ་བའི་དབྱེད་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། སྟན་ཅི་ཕྱིན་དུ་ཆོལ་བ་པོ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡོད་མིན་པ།

དེ་སྐད་སྟར་བཤད་ལྷག་མ་སྟེར་འདི་ནི་དཀྱིས་རྟོག་པར་བྱ། ༡༧༤ །

དབྱེད་པ་པོ་ཆོས་ཅན། སྟན་ཅི་ཕྱིན་དུ་ཆོལ་བ་པོ་འདི་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རང་
སྟོགས་ཐ་སྐད་དུ་མ་བཞག་པ་དང་། གཞན་སྟོགས་དགག་པ་དོན་དམ་པར་འདོད་པ་

2 བསྟན་པ་འདི་ཤེས་བྱས་ནས། རྟག་ཆོལ་འགྱུར།

3 ཕྱད་པའི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་ལན་དུ་འདི་བཟོད་བྱ། རྟག་ཆོལ་འགྱུར།

3 ཆོལ་བའདི་ཇི་ལྟར་ཡོད་མིན་ཞེས། རྟག་ཆོལ་འགྱུར།

༤ "དེ་སྐད་" ཅེས་པ་མི་གསལ། རྟག་ཆོལ་འགྱུར།

གཉིས་ཀ་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན།
དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤར་དེ་སྤྲད་བཤད་པའི་སུན་འབྱེན་པའི་ལྷག་མ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་
ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་(སྤྲོད་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྤྲོད་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན།
ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(སྤྲོད་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་)ནི།

ཙ་བ། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་དགྲོལ་ཕྱིར།

ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས།

དེ་ལྟར་སྟོན་པས་སྤྲུང་ཡང་འདི་ཉིད་ནི།

གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཕྱེ་སྟེ་རྣམ་མང་གསུངས། ༡༧ །

སྟོས་དང་བཅས་པར་སྟོང་བ་ཉིད།

བཙུང་བྱ་བཤད་ནས་མདོར་བསྟན་ཏེ།

སྤྲུང་ཡང་བཞིན་བཤད་དེ་དག་ནི།

ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན། ༡༨ །

བདག་མེད་འདི་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ཆོས་
ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཐེས་
བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་སྟོན་པས་སྤྲུང་ཡང་སྟོང་ཉིད་འདི་ཉིད་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཕྱེ་སྟེ་
རྣམ་པ་མང་དུ་གསུངས་ཏེ། སྟོས་པ་དང་བཅས་པར་སྟོང་བ་ཉིད་བཙུང་བྱ་བཤད་ནས་

མདོར་བསྟུས་ཏེ་སྤར་ཡང་སྟོང་ཉིད་བཞིར་བཤད་ལ་དེ་དག་ནི་ཐེག་ཆེན་དུ་འང་བཞེད་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དུ་བྱེ་བ་
དང་། སྟོང་ཉིད་བཞིར་དབྱེ་བའོ།

དང་པོ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དུ་བྱེ་བ་ལ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་ལས།

དང་པོ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

ཙ་བ།   གང་བྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ།

ཡིན་བྱིར་མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་།

དེ་བཞིན་ན་བ་སྒྲ་དང་ལྟེ།

ལྷས་དང་ཡིད་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱ། ༡༤༡ ॥

ཐེར་བྱག་གནས་པ་མ་ཡིན་དང་།

འཇིག་པ་མ་ཡིན་ཉིད་ཀྱི་བྱིར།

མིག་ལ་སོགས་པ་དྲུག་པོ་ཡི།

རང་བཞིན་མེད་ཉིད་གང་ཡིན་པ།

དེ་ནི་ནང་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད། ༡༤༢ ॥

༡   འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཆོག་རྒྱ་ལ་པོ་འདི་དག་ལ་སོ་ལོ་ཀ་གཅིག་དུ་རྟོགས་པ་ས་མཐད།
ལེགས་སྒྲུབ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འང་སོ་ལོ་ཀ་གཅིག་མིན་ནས་སྒྲུམ། འོན་ཀྱང་དབྱང་པར་འཇུག།

མིག་ལ་སོགས་པ་དུག་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ནང་
 ལྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། ནང་བདེན་པས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཆ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འོག་མ་རྣམས་
 ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ།། མིག་ནི་ཆོས་ཅན། མིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། གང་གི་སྤྱིར་
 མིག་དེའི་རང་བཞིན་དེ་སྟོང་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རོན་དམ་པར་ཐེར་བྱག་ཏུ་གནས་པ་
 མིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མིན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ན་བ་དང་སྒྲ་དང་ལྷེ་དང་ལུས་
 དང་ཡིད་ཀྱང་བསྐྱད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་སྤྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

ཙ་བ། གང་སྤྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ།

ཡིན་སྤྱིར་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་།

སྤྱ་དང་བྱི་རོ་རེག་བྱ་དང་།

ཆོས་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། ༡༥༢ །

གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད།

སྤྱི་རོལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། གང་གི་སྤྱིར་
 གཟུགས་དེའི་རང་བཞིན་ནི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱ་དང་བྱི་རོ་རེག་བྱ་དང་ཆོས་
 རྣམས་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན། སྤྱི་
 རོལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། ཞེས་སོ།

གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

ཙ་བ།   གཉིས་ཆར་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ནི།

ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ༡༥ ॥

ཕྱི་ནང་གཉིས་ཆར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
ཞེས་སོ།

བཞི་པ་སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ནི།

ཙ་བ།   ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད།

མཁས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བསྟན།

སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི།

ངོ་བོས་སྟོང་པར་འདོད་པ་ཡིན། ༡༥ ॥

སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་གང་།

སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་དེ།

སྟོང་ཉིད་དངོས་པོའི་སྟོ་ཅན་ཀྱི།

འཛིན་པ་བསྐྱོག་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན། ༡༥ ॥

ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཉིད་ལ་མཁས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བསྟན་པའི་
སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཐད་བདེན་

སྟོང་ཡིན་པའི་བྱིར། སྟོང་ཉིད་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་
 སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། ཞེས་སོ། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་
 ཡོད་དེ། སྟོང་ཉིད་དངོས་པོ་སྟེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་བསྒྲིག་པའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་བྱིར།

ལྷ་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

ཙ་བ།   སེམས་ཅན་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ནི།

མ་ལུས་བྱབ་བྱེད་ཉིད་བྱིར་དང་།

ཆད་མེད་དཔེ་ཡིས་མུ་མཐའ་ནི།

མེད་བྱིར་སྟོགས་རྣམས་ཆེན་པོ་ཉིད། ༡༥༠ །

འདི་དག་བཅུ་ཆར་སྟོགས་རྣམས་ཀྱིས།

སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གང་ཡིན་དེ།

ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་དེ།

ཆེན་པོར་འཛིན་པ་བསྒྲིག་བྱིར་གསུངས། ༡༥༡ །

སྟོགས་བཅུ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་
 ནི་མ་ལུས་པ་ལ་བྱབ་བྱེད་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། བྱོད་ཆད་མེད་པའི་དཔེ་ཡིས་སྟོགས་
 བཅུའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་སོགས་ཀྱང་མུ་མཐའ་ནི་མེད་པ་སྟེ་ཆད་
 མེད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། སྟོགས་འདི་དག་བཅུ་ཆར་སྟོགས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན།

དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆེན་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པ་བསྐྱོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱག་པ་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་ནི།

ཙ་བ།   དེ་ནི་དགོས་པ་མཆོག་ཡིན་པས།

དོན་དམ་མུ་ངན་འདས་པ་ཡིན།

དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།

དེ་ནི་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་དེ། ༡༤༧ ॥

མུ་ངན་འདས་དངོས་པོའི་སྟོ་ཅན་གྱི།

འཛིན་པ་བསྐྱོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

དོན་དམ་མཐུན་པས་དོན་དམ་པ།

སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསྐྱན་པར་མཛད། ༡༤༨ ॥

མུ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། དགོས་པ་མཆོག་ཡིན་པས་སོ། དོན་དམ་དེ་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་དེ། དོན་དམ་མཐུན་པས་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསྐྱན་པར་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མུ་ངན་འདས་དངོས་པོ་སྟེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་བསྐྱོག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་འདུས་བྱས་སྟོང་ཉིད་ནི།

ཙ་བ།   ཉེན་ལས་བྱུང་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་པོ།

འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ངེས་པར་བསྟན།།

དེ་ནི་དེ་ཡི་སྟོང་ཉིད་གང་།།

དེ་ནི་འདུས་བྱས་སྟོང་ཉིད་གསུངས།། ༡༧༡ །

ཁམས་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ངེས་པར་བསྟན་དེ། རྒྱུན་ལས་
བྱུང་བའི་བྱིར། འདུས་བྱས་དེ་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན།
འདུས་བྱས་སྟོང་ཉིད་ཏུ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་སོ།།

བརྒྱད་པ་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་ཉིད་ནི།

ཙ་བ། གང་ལ་སྐྱེ་གནས་མི་རྟག་ཉིད།།

དེ་དག་མེད་པ་འདུས་མ་བྱས།།

དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།།

དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་ཉིད།། ༡༧༢ །

ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཏེ། བྱོད་གང་ལ་སྐྱེ་གནས་མི་རྟག་པ་
ཉིད་དེ་དག་མེད་པའི་བྱིར། འདུས་མ་བྱས་དེ་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ།།

དགུ་པ་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

ཙ་བ། གང་ལ་མཐའ་ནི་ཡོད་མིན་པ།།

དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པར་བརྗོད།།

དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་བ་ཉིད།

མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་ཉིད་བསྟན། ༡༩༩ །

རྟེན་འབྲེལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མཐའ་ལས་འདས་པར་བཅོམ་དེ། ཁྱོད་ལ་
རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ནི་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། མཐའ་ལས་འདས་པ་དེ་ཁོ་ནའི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ཆོས་ཅན། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བསྟན་དེ། ཞེས་སོ།

བརྩ་བ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ནི།

ཙ་བ། ཐོག་མ་དང་པོ་ཐ་མ་མཐའ།

དེ་དག་མེད་པས་འཁོར་བ་ནི།

ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད་པར་བཅོམ།

འགྲོ་ཁོང་བྲལ་བྱུང་མི་ལམ་ལྟའི། ༡༩༠ །

སྟིང་འདི་དེ་ཡིས་དབེན་ཉིད་གང་།

དེ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ།

མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས།

བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་ངེས་པར་བསྟན། ༡༩༡ །

འཁོར་བ་ནི་ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད་པར་བཅོམ་དེ། ཐོག་མ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་ནི་མཐའ་ཡིན་
ལ་དེ་དག་མེད་པས་སོ། འགྲོ་ཁོང་རང་བཞིན་གྱིས་བྲལ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། མི་ལམ་
ལྟ་བུའི་སྟིང་པ་འདི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དབེན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐོག་མ་
དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དོ། ཞེས་བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་ངེས་པར་བསྟན་དེ། ཞེས་སོ།

བཅུ་གཅིག་པ་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

ཙ་བ། དོར་བ་ཞེས་བྱ་འཐོར་བ་དང་།

འཐོར་བ་ལ་ནི་ངེས་པར་བཟློང་།

དོར་མེད་གཏོང་བ་མེད་པ་སྟེ།

འགའ་ཡང་དོར་མེད་གང་ཡིན་པའོ། ༡༩༩ །

དོར་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས།

དེ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན།

དེ་དེའི་སྤྱིར་ན་དོར་མེད་པ།

སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བཟློང་། ༡༩༩ །

དོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་འཐོར་བ་དང་འཐོར་བ་ལ་ནི་ངེས་པར་བཟློང་ཅིང་། དོར་བ་མེད་པ་
ནི་ཕར་གཏོང་བ་མེད་པ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དོར་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ།
ངོ་བོ་དང་དུས་འགར་ཡང་དོར་བྱར་མེད་པའི་སྤྱིར། དོར་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་དེ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་
བཟློང་དེ། དོར་བ་མེད་པ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཆ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་ན་འོ།

བཅུ་གཅིག་པ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

ཙ་བ། འདུས་བྱས་ལས་གསལ་ངོ་བོ་ཉིད།

གང་སྤྱིར་སྟོབ་མ་རང་སངས་རྒྱས།

རྒྱལ་སྤྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་ན་མས་ཀྱིས།

མ་མཛད་དེ་ཐྱིར་འདུས་བྱས་ལ། ༡༩༧ །

སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད།

རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་སྟེ།

དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྟོང་ཉིད་གང་།

དེ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། ༡༩༨ །

འདུས་བྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད། ཆོས་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཐྱིར་འདུས་བྱས་ལ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཆོས་ཉིད་དེ་སྟོང་མ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། རྒྱལ་སྲས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཛད་པར་དང་བོ་ནས་གཤེས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཐྱིར། རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ།

བརྩ་གསུམ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

ཙ་བ། ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་དང་རེག་དྲུག་དང་།

དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་དྲུག་དང་།

གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ཅན་མིན་དེ་བཞིན།

འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྣམས། ༢༠༠ །

ཆོས་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི།

དེ་དག་གིས་དབེན་སྟོང་ཉིད་གང་།

ཁམས་བཙུང་བཞུགས་དང་། རེག་པ་བྱུག་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་བྱུག་དང་།
གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་
ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དབེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་
ཅན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ།

བཅུ་བཞི་པ་རང་གི་མཆན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད།
དོན་བསྟུ་བའོ།

དང་པོ་(མདོར་བསྟན་)ནི།

ཙ་བ། གཟུགས་རྩང་ལ་སོགས་དངོས་མེད་གང་།

དེ་ནི་རང་མཆན་སྟོང་པ་ཉིད་། ༢༠༡ །

གཟུགས་སུ་རྩང་བ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
ཆོས་ཅན། རང་གི་མཆན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་(རྒྱས་བཤད་)ལ་གསུམ། གཞིའི་ཆོས། ལམ་གྱི་ཆོས། འབྲས་བུའི་ཆོས་ཀྱི་
རང་གི་མཆན་ཉིད་དོ།

དང་པོ་(གཞིའི་ཆོས་)ནི།

ཙ་བ། གཟུགས་ནི་གཟུགས་རྩང་མཆན་ཉིད་ཅན།

ཚོར་བ་སྦྱང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན།

འདུ་ཤེས་མཆན་མར་འཛིན་པ་སྟེ།

འདུ་བྱེད་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ། ༢༠༢ །

གཟུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་མཆན་ཉིད་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ཆོས་ཅན།
 རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འོག་མ་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཆོར་བ་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་།
 འདུ་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་མཆན་མར་འཛིན་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སེམས་མངོན་
 པར་འདུ་བྱེད་པའོ།།

ཙ་བ། ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པ།
 རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཆན་ཉིད་དོ།།
 ཕྱང་པོའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་རང་མཆན་ཉིད།།
 ཁམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྤྲུལ་གདུག་འདོད།། ༢༠༢ ॥
 སྤྱི་མཆེད་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།།
 སྤྱི་བའི་སྒོར་གྱུར་ཉིད་དུ་གསུངས།།
 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་།།
 དེ་ནི་འདུ་འབྲེད་མཆན་ཉིད་དོ།། ༢༠༣ ॥

རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་། ཕྱང་པོའི་རང་གི་
 མཆན་ཉིད་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ། ཁམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྤྲུལ་གདུག་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་འཁོར་
 བར་འཛིན་པར་འདོད་དོ།། སྤྱི་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྱི་
 བའི་སྒོར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རང་གི་མཆན་

ཉིད་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་འདུ་འཕྲོད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན།

གཉིས་པ་(ལམ་གྱི་ཆོས་)ནི།

ཙ་བ།   གཏོང་བ་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་བྱིན།

ཚུལ་བྲིམས་གདུང་མེད་མཆན་ཉིད་བཟོད།

ཁྲོ་མེད་མཆན་ཉིད་བཙོན་འབྲུས་གྱི།

ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་ཉིད་དོ། ༢༠༥ ॥

བསམ་གཏན་སྤྱད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན།

ཤེས་རབ་ཆགས་མེད་མཆན་ཉིད་དོ།

པ་རོལ་བྱིན་བ་དུག་ནམས་གྱི།

མཆན་ཉིད་འདི་དག་ཡིན་པར་བཟྍད། ༢༠༦ ॥

སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་རང་གི་མཆན་ཉིད་གཏོང་བའི་སེམས་པ་དང་། ཚུལ་
བྲིམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཉོན་མོངས་པས་གདུང་བ་མེད་པ་དང་། བཟོད་པའི་མཆན་ཉིད་ཁྲོ་བ་
མེད་པ་དང་། བཙོན་འབྲུས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་དགོ་བ་ལ་སྦྱོ་བ་དང་།
བསམ་གཏན་གྱི་མཆན་ཉིད་དགོ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་

༡ ཀ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རང་གི་མཆན་ཉིད་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་འདུ་འཕྲོད་
གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བཤོ། དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ཤོག་གུངས་ ༢༢ ལྷ་ཏྲ་
དགོ་ལྷན་སྦྱི་ལས་ཁང་། ༡༩༧༣

ཁ། འབྲུག་ཤིག་གསལ་བའི་མེ་ལོང་དུ་ཆོག་ཆད་པ་མིན་ནམ་སྙམ་མོ།

དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཆགས་པ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། བ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དྲུག་
རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདི་དག་ཡིན་པར་མདོ་ལས་བརྗོད་དོ།

ཙ་བ།   བསམ་གཏན་རྣམས་དང་ཚད་མེད་དང་།

དེ་བཞིན་གཞན་གང་གཟུགས་མེད་པ།

དེ་དག་ཡང་དག་མཁྱེན་པ་ཡིས།

མི་འབྲུགས་མཚན་ཉིད་ཅན་དྲུག་གསུངས། ༢༠༡ ॥

བསམ་གཏན་རྣམས་དང་ཚད་མེད་དང་། དེ་བཞིན་དྲུག་ཞན་གང་གཟུགས་མེད་པ་དེ་
དག་ཡང་དག་མཁྱེན་པ་ཡིས། མི་འབྲུག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དྲུག་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན།
རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཞེས་སོ།

ཙ་བ།   བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ཆོས་སྤྲུལ་ཅུ་བདུན།

ངེས་པར་འབྱུང་བྱེད་རང་མཚན་ཉིད།

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི།

དམིགས་པ་མེད་པས་རྣམ་དབེན་ཉིད། ༢༠༢ ॥

མཚན་མ་མེད་པས་ཞི་ཉིད་དེ།

གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་།

གཉི་མུག་མེད་རྣམ་ཐར་རྣམས་ཀྱི།

མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གྲོལ་བྱེད་པའོ། ༢༠༣ ॥

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་ཅུ་ཙ་བདུན་གྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ངེས་པར་འབྱུང་
 བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་
 གཏན་མེད་པས་བདེན་འཛིན་གྱིས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་
 མཆན་མ་མེད་པའི་རང་གི་མཆན་ཉིད་མཆན་མ་ཞི་བ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་གསུམ་
 བ་མཆན་ཉིད་སྤྱོད་བསྟན་པ་དང་གཏི་མུག་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་
 མཆན་ཉིད་སྒྲོ་མས་འདུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན།

གསུམ་པ་(འབྲས་བུའི་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་)ནི།

ཙ་བ།   སྒྲོ་བས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ནི།

གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རང་བཞིན་གསུངས།

སྒྲོབ་པའི་མི་འཛིགས་པ་རྣམས་ནི།

ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན། ༡༡༠ ॥

སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་རྣམས་ནི།

སྒྲོ་བས་སོགས་ཆད་མེད་མཆན་ཉིད་ཅན།

འགྲོལ་པ་པན་པ་ཉིད་སྒྲིབ་པ།

བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། ༡༡༡ ॥

སྒྲོ་བས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ནི་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རང་བཞིན་ཏུ་གསུངས་པ་
 ཆོས་ཅན། སྒྲོབ་པའི་འཛིགས་པ་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་ངོ་བོ་དང་། སོ་སོར་ཡང་
 དག་པར་རིག་པ་རྣམས་ནི་སྒྲོ་བས་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཆད་པ་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་དང་།

འགྲོ་བ་ལ་པན་བ་ཉི་བར་སྐྱབ་བ་ནི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་དང་།

ཙ་བ།   སྐྱག་བསྐལ་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྐྱོབ་བ།
                   ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའོ་དགའ་བ་ནི།
                   རབ་དགའི་མཆན་ཉིད་བཏང་སྟོམས་ནི།
                   མ་འདྲེས་མཆན་ཉིད་ཅན་ཞེས་བྱ། ༢༡༢ ॥

སྐྱག་བསྐལ་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་བ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། རབ་དྲུ་དགའ་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་དགའ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་ནི་ཆགས་སྤང་དང་མ་འདྲེས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་།

ཙ་བ།   སངས་རྒྱས་ཆོས་ནི་མ་འདྲེས་བ།
                   བཅུ་དང་བརྒྱད་དུ་གང་འདོད་དག།
                   གང་ཕྱིར་སྟོན་དེས་མི་འཕྲོགས་བ།
                   དེ་ཕྱིར་མི་འཕྲོགས་པ་རང་མཆན་ཉིད། ༢༡༣ ॥

སངས་རྒྱས་ཆོས་ནི་མ་འདྲེས་པ་བཅུ་དང་བརྒྱད་དུ་གང་འདོད་པ་དག་མི་འཕྲོགས་པའི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་མི་མཐུན་སྟོགས་དེས་མི་འཕྲོགས་པ་དེའི་ཕྱིར།

༡   ཡིན་ཞེས་བྱ།   ནག་ཚུའི་འགྲུར།

༢   མི་འཕྲོགས་   ནག་ཚུའི་འགྲུར།

ཙ་བ།   རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི།
 མངོན་སུམ་མཆན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད།
 གཞན་ནི་ཉི་ཆོ་བ་ཉིད་ཀྱིས།
 མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་ར་མི་འདོད་དོ། ༢༡༠ ॥

རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་
 མཆན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་ཉི་ཆོ་བ་ཙམ་ལ་འཕྲུག་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བར་མི་འདོད་པ་ཆོས་ཅན་ལོ།
 གསུམ་པ་(དོན་བསྟུ་བ་)ནི།

ཙ་བ།   གང་ཞིག་འདུས་བྱས་མཆན་ཉིད་དང་།
 འདུས་མ་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད་གང་།
 དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད།
 དེ་ནི་རང་མཆན་སྟོང་པ་ཉིད། ༢༡༡ ॥

གང་ཞིག་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད་གང་དེ་དེ་
 ཁོ་ནའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཆན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 ཞེས་སོ།

བཙུ་ལ་པ་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

ཙ་བ།   ད་ལྟར་བ་འདི་མི་གནས་ཤིང་།

འདས་དང་མ་འོངས་ཡོད་མ་ཡིན།།

གང་དྲ་དེ་དག་མི་དམིགས་པ།།

དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བཞིན།། ༢༡༩ །

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དུས་གང་དྲ་དུས་གསུམ་པོ་དེ་དག་པན་ཚུན་མི་དམིགས་པ་དེ་ལ་
མི་དམིགས་པ་ཞེས་བཞིན་དེ། ད་ལྟར་བ་འདི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་ཤིང་།
འདས་པ་ཞིག་པ་དང་མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་པས་ད་ལྟ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཙ་བ། མི་དམིགས་པ་དེ་རང་ངོ་བོ།།

དེ་ཡིས་^༡དབེན་པ་ཉིད་གང་དེ།།

ཐེར་བྱག་གནས་མིན་^༢འཛིག་མིན་པས།།

མི་དམིགས་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དོ།། ༢༢༠ །

མི་དམིགས་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཡིས་དབེན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོས་ཅན།
མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མ་དམིགས་པ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྤྱིར་
ཏེ། མི་དམིགས་པ་དོན་དམ་པར་ཐེར་བྱག་ཏུ་གནས་པ་མིན་ཞིང་། འཛིག་པ་མིན་པས་སོ།།

བཅུ་དྲུག་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ནི།

ཙ་བ། རྒྱུན་ལས་བྱུང་སྤྱིར་དངོས་རྣམས་ལ།།

འདུས་པ་པ་ཡི་ངོ་བོ་མེད།།

༡ དེ་ཡི་དབེན་པ་   རྒྱག་ཚིམ་འགྱུར།

༢ གནས་དང་འཛིག་མིན་པས།།   རྒྱག་ཚིམ་འགྱུར།

འདུས་པ་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས།

སྟོང་ཉིད་དངོས་མེད་སྟོང་ཉིད་དོ། ༢༡༥ ॥

དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། གྱེན་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིར། འདུས་པ་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་(སྟོང་ཉིད་བཞིན་དཔྱེ་བ་)ནི།

ཙ་བ། དངོས་པོའི་སྒྲས་ནི་མདོར་བསྐྱས་ན།

ཕྱང་པོ་ལྔ་རྣམས་བརྗོད་པ་ཡིན།

དེ་རྣམས་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།

དེ་དངོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་བཤད། ༢༡༦ ॥

དངོས་པོའི་སྒྲས་ནི་མདོར་བསྐྱས་ན་ཕྱང་པོ་ལྔ་རྣམས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་རྣམས་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་བཤད་དེ། ཞེས་སོ།

ཙ་བ། མདོར་བསྐྱས་ན་ནི་དངོས་མེད་པ།

འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྣམས་ལ་བརྗོད།

དེ་ཉིད་དངོས་མེད་དེས་སྟོང་ཉིད།

༡ མདོར་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི། རྒྱ་ཆོའི་འགྲུར།

༢ དེ་སྟོང་ཉིད། རྒྱ་ཆོའི་འགྲུར།

དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དོ། ༢༢༠ །

མདོར་བསྟུས་ན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་ནྟམས་ལ་བརྗོད་ལ་དེ་ཉིད་
དངོས་མེད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
ཞེས་སོ།

ཙ་བ། རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ནི།

རང་བཞིན་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དེ།^༡

འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མ་བྱས་པས།

རང་བཞིན་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བསྟན། ༢༢༡ །

རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། ཞེས་སོ། རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བསྟན་དེ། འདི་
ལྟར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་མ་བཤས་པར་དངོས་པོའི་གཤིས་ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། སངས་བྱས་ནྟམས་ནི་འབྱུང་བའམ།

མ་བྱང་ཡང་རུང་དངོས་སུ་ནི།

དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད།

གཞན་གྱི་དངོས་པོར་རབ་ཏུ་བསྐྱགས། ༢༢༢ །

༡ མེད་པའང་སྟོང་ཉིད་དོ། རྟག་ཚིམ་འགྲུར།

༢ མེད་ཉིད་ནི། རྟག་ཚིམ་འགྲུར།

༣ སྟོང་ཉིད་དོ། རྟག་ཚིམ་འགྲུར།

༤ རུང་སྟེ་དངོས་སུ་ནི། རྟག་ཚིམ་འགྲུར།

ཡང་དག་མཐའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད།

དེ་གཞན་དངོས་པོའི་སྟོང་ཉིད་དོ།

ཤེས་རབ་པ་རྩལ་བྱིན་ཚུལ་ལས།

དེ་དག་དེ་སྐད་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། २२३ ॥

སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་བྱང་བའམ་མ་བྱང་ཡང་རུང་དངོས་སུ་ན་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་སྟོང་
པ་ཉིད་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་ངོ་བོ་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་ལ་ཡང་དག་མཐའ་དང་དེ་བཞིན་
ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དངོས་པོའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
གཞན་གྱི་ངོ་བོ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཆ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྟོང་ཉིད་དེ་དག་ཆོས་ཅན། མདོ་
ལས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཚུལ་གྱི་མདོ་ལས་སྐར་བཤད་པ་
དེ་སྐད་ཏུ་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་(སའི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པའི་སྟོན་མཁུག་བསྟུ་བ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ལྟར་སྟོ་གོས་ཟེར་གྱིས་སྤང་བ་གསལ་བྱས་པའི།

རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་སྐུ་རྩ་ར་བཞིན་དུ།

སྤྱད་གསུམ་འདི་དག་མ་ལུས་གདོད་ནས་སྟེ་མེད་པར།

དོགས་ཏེ་ཐ་སྟངས་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་པར་འགྲོ། २२ॣ ॥

१ གང་དེ་གཞན་དངོས་སྟོང་ཉིད་དོ། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

२ བྱིར་གཞུང་ལས། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

३ དེ་བྱིར་སྟོ་གོས་ རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

༤ སྐུ་ར་བཞིན་དུ། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

༥ འདི་དག་གདོད་ནས་ རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

སྒྲུབ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སྒྲོ་བློས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྒྲུབ་བ་གསལ་བྱས་པའི་ས་དྲུག་པ་ལ་
གནས་པའི་བྱང་མེས་མཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་བདེན་པའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་
པར་འཇུག་པར་འགྲོ་སྟེ། རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་སྐུ་རྩ་ར་བཞིན་དུ་སྤྱོད་གསུམ་
འདི་དག་མ་ལུས་གཏོད་ནས་སྐུ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཏོགས་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ཏྲུ་ཏུ་འགོག་པར་གཏོགས་པའི་བསམ་ལྡན་ཡིན་མོད་ཀྱི།

འགྲོ་བ་མགོན་མེད་པ་ལ་སྙིང་རྩེ་འདྲ་སྐྱེད་པར་བྱེད།

དེ་ཆོས་ཅན། འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་ཀྱང་འགྲོ་བ་སྒྲོ་བའི་བསམ་པ་འདྲོར་
བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏྲུ་ཏུ་འགོག་པ་འོད་གསལ་དུ་གཏོགས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་
ཡིན་མོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་མགོན་མེད་པ་རྣམས་ལ་སྙིང་རྩེ་འདྲ་སྐྱེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེ་གོང་བདེ་གསེགས་གསུང་སྐྱེས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་བཅས་ནི།

མ་ལུས་པ་རྣམས་སྒྲོ་ཡིས་པམ་པར་བྱེད་པའང་ཡིན། ༢༢༥ །

དེ་ཆོས་ཅན། ས་དྲུག་པ་དེའི་གོངས་བདུན་པར་བདེ་བར་གསེགས་པའི་གསུང་ལས་
སྐྱེས་པའི་སངས་རྒྱས་འབྲིང་པོ་རང་སངས་རྒྱས་དང་བཅས་པ་ནི་མ་ལུས་པ་རྣམས་སྒྲོ་
ཡིས་པམ་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་ཏེ། ས་བདུན་པར་འགོག་པ་ལ་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེར་
སྒྲོམས་པར་འཇུག་ལྡང་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར།

༡ བདེ་གསེགས་གསུང་སྐྱེས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་བཅས་མ་ལུས་ཀྱང་། ནག་ཆའི་འགྲུར།

༢ གོང་དུ་འགྲོ་བའི་སྒྲོ་བློས་ཡིས་པམ་པར་བྱེད་པའང་ཡིན། ནག་ཆའི་འགྲུར།

ཙ་བ། ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་གཤོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་གྱུར་བ།

ངང་བའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སྤྱི་བའི་ངང་བ་ཡིས།

མདུན་དུ་བདར་ནས་དགེ་བའི་རྒྱུད་གི་ཤུགས་སྟོབས་ཀྱིས།

རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་མཚོག་དུ་འགོ། २१७ ॥

དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐབས་ཤེས་ཚང་བའི་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་བགོད་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཟབ་མའི་ལམ་གྱི་
 རིམ་པའི་གཡས་གཡོན་གྱི་གཤོག་པ་ཡངས་པ་དཀར་པོ་རྒྱས་པར་གྱུར་བའི་ངང་བའི་
 རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་གདུལ་བའི་སྤྱི་བའི་ངང་བའི་མདུན་དུ་བདར་ནས་དགེ་བའི་རྒྱུད་གི་ཤུགས་
 ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་མཚོག་དུ་འགོ་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དབུ་མ་ལ་འཕྲུག་པ་ལས།^१ སེམས་བསྐྱེད་པ་དྲུག་པའོ།

དབུ་མ་ལ་འཕྲུག་པའི་དགོངས་པ་རབ་དྲུག་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལས་དོན་དམ་པའི་
 སེས་སྐྱེད་པ་དྲུག་པའོ། ॥

१ དོན་དམ་ཤོག་ཡངས་ རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

२ བདར་ནས་དགེ་བའི་ རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

३ མཛད་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དྲུག་པའོ།
 རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ།

ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་བཤད་པ་ནི།

ཙ་བ།   རིང་དུ་སོང་འདིར་འདི་ནི་སྐད་ཅིག་དང་།

སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འགྱུར་ཞིང་།

ཐབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཕྱིན་ལེགས་འབར་བའང་འཛོལ། ༡ །

ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་འདིར་གནས་པའི་བྱང་སེམས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ས་དྲུག་པ་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ། སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་ཐབས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་ལེགས་པར་འབར་བའང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ།   དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས།^༡ སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པའོ། །

དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པ་བཤད་པའོ། །

---

༡ སོང་བ་འདིར་ནི་ ནག་ཚིམ་འགྱུར།

༢ འབར་བའང་འཛོལ། ནག་ཚིམ་འགྱུར།

༣ རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པའོ། ནག་ཚིམ་འགྱུར།

ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ།

ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།   ས་འདིར་སློན་ལམ་ལྷག་ཅིང་འགོག་
པ་ལས་སློང་ཚུལ།   ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བསྟན་པ།   དབང་བཅུ་ཐོབ་པར་
བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(ས་འདིར་སློན་ལམ་ལྷག་ཅིང་འགོག་པ་ལས་སློང་ཚུལ་)ནི།

ཙ་བ།   ཡང་ཡང་སྒར་དགེ་ལས་ལྷག་ཐོབ་བུའི་ཕྱིར།

གང་དུ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཉིད་འགྱུར་བ།

མི་གཡོ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་འཇུག།

ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ཆོས་ཅན།   གང་དུ་ཕྱིར་
མི་ལྷོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ས་མི་གཡོ་བ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།   ཡང་དང་
ཡང་དུ་ས་བདུན་པ་མན་གྱི་སྒར་གྱི་དགེ་བ་ལས་ལྷག་པ་ཐོབ་པར་བུ་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ལ་
འཇུག་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ།   འདི་ཡི་སློན་ལམ་གྲིན་ཏུ་དག་འགྱུར་ཁིང་། ༡ །

རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་ལས་སློང་བར་མཛད།

ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན།   སློན་ལམ་འབྲམ་ཕྱག་གངས་
མེད་པ་བཏབ་པ་གྲིན་ཏུ་དག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།   སློན་ལམ་གྱི་པར་ཕྱིན་ལྷོགས་པའི་

ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་སྒོར་བར་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ལས་སྒོར་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་(ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བསྐྱན་པ་)ནི།

ཙ་བ།

ཆགས་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནི་སྒྱོན་རྣམས་དག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ཕྱིར།

ས་བརྒྱད་པ་ལ་དྲི་མ་དེ་དག་ཙ་བ་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་།

ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་དེ་དག་ཙ་
བ་དང་བཅས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྱོན་རྣམས་དག་དང་ལྷན་ཅིག་
མི་གནས་པར་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྒོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐྱུར་ཐོབ་
པའི་ཕྱིར་རོ།

ཙ་བ།

ཉོན་མོངས་ཟད་ཅིང་ས་གསུམ་སྒྲ་མར་གྱུར་ཀྱང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། ༢ །

འབྱོར་བ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་བྲལ་བ་མ་ལུས་འཐོབ་པར་རྟུས་མ་ཡིན།

དེ་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་ཟད་ཅིང་ས་གསུམ་གྱི་སྒྲ་མར་གྱུར་ཀྱང་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུགས་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱིམས་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི་འབྱོར་བ། མཁའ་ལྟར་མཐའ་དང་བྲལ་བ་མ་ལུས་པ་ཐོབ་པར་རྟུས་པ་
མིན་པས་དེ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དབང་བཅུ་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ།

འཁོར་བ་འགགས་ཀྱང་དབང་རྣམས་བཅུ་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་དག་གིས།

སྲིད་པའི་འགོ་བར་རང་གི་བདག་ཉིད་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། ༡ ॥

དེ་ཆོས་ཅན་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བ་འགགས་ཀྱང་ཚོགས་ཇོགས་པར་བྱེད་
པ་མི་འགལ་ཏེ། དབང་བཅུ་པོ་རྣམས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་དབང་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་སྲིད་
པའི་འགོ་བར་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

ཙ་བ། དབྱ་མ་ལ་འཕྲུག་པ་ལས།^༡ སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པའོ། ॥

དབྱ་མ་ལ་འཕྲུག་པ་ལས་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པའི་བཤད་པའོ། ॥

༡ མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པའོ། རྒྱ་ཆའི་འགྱུར།

ས་དག་པ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས།

ས་དག་པ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ནི།

ཙ་བ།

དག་པ་ལ་ནི་དེའི་སྒྲོབས་ལྟ་ཞིག་མཐའ་དག་ཚྲོགས་པར་དག་འགྱུར་ཞིང་།

དེ་བཞིན་ཡང་དག་རིག་ཆོས་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པའང་འཐོབ།

ས་དག་པ་ལ་ནི་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། ས་བརྒྱད་པ་ལས་ཡོན་ཏན་
བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐོབ་སྟེ། སྒྲོབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལྟ་ཞིག་མཐའ་དག་ཚྲོགས་
པར་དག་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ཡོན་
ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པའང་འཐོབ་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། དབྱ་མ་ལ་འཕྱག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་དག་པའོ། ॥

དབྱ་མ་ལས་འཕྱག་པ་ལས་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དག་པའི་བཤད་པའོ། ॥

ས་བརྩ་བ་ཚོས་ཀྱི་སྤྲིན།

ས་བརྩ་བ་ཚོས་ཀྱི་སྤྲིན་ནི།

ཙ་བ།

བརྩ་བའི་ས་ལ་དེ་ཡིས་ཀྱན་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་དབང་བསྐྱར་བ།^༡

དམ་བ་འཐོབ་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ལྷག་པར་མཆོག་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་པའང་ཡིན།

བརྩ་བའི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཡིས་ཚོས་ཅན། ས་དགུ་བ་མན་ཆད་ལས་
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ། སྤྲིན་ས་ཀྱན་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་
འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བ་དམ་བ་འཐོབ་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་སྤྲིན་ལྷག་པར་མཆོག་
ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་པའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ།

ཆར་སྤྲིན་རྣམས་ལས་རྩ་ཆར་འབབ་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི།

དགེ་བའི་ལོ་ཐོག་ཆེད་དུ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལས་ཀྱང་ལྷན་གྲུབ་ཆོས་ཆར་འབབ། ༡ །

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ས་བརྩ་བ་ཚོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་འདོགས་པའི་རྩ་མཆན་ཡོད་དེ།
ཆར་སྤྲིན་རྣམས་ལས་རྩ་ཆར་འབབ་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལོ་

---

^༡ དབང་བསྐྱར་བས། རྒྱག་ཚིའི་འགྲུར།

ཐོག་གི་ཆེད་དུ་ས་བཙུ་བ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་ས་ལས་ཀྱང་ལྷན་གྲུབ་དུ་དམ་ཚོས་ཀྱི་
ཆར་འབབ་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་བཙུ་བའོ། ॥

དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཙུ་བའི་བཤད་པའོ། ॥

---

༡ ཚོས་ཀྱི་སྒྲིན་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཙུ་བའོ། རྒྱ་ཚིམ་འགྲུར།

ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན། ས་གཉིས་
པ་ནས་བདུན་པ་བར་གྱི་ཡོན་ཏན། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན།
དང་པོ་(ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ཆེ་འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་།

དེ་དག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱང་འདི་ཡིས་རྟོགས་ཀྱང་།

དེ་ནི་དེ་ཆེ་ན་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་གནས་ཤིང་།

སྟོན་དང་བྱི་མའི་མཐར་ཡང་ཡང་དག་འཇུག། ༡ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་འཛོལ་སྟེ། ས་དང་པོ་
ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་བྱང་སེམས་འདི་ཡིས་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་གིས་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱང་བྱང་སེམས་འདི་ཡིས་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ནི་དེ་སྐྱལ་བ་བརྒྱར་
གནས་ཤིང་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་སྟོན་དང་བྱི་མའི་མཐར་ཡང་ཡང་དག་པར་འཇུག་པ་དང་།

ཙ་བ། སྟོ་ལྟན་ཉིང་འཛིན་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོ་མས་པར་འཇུག་ཅིང་གཏོང་བྱེད་དེ།

འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་འདི་ཡིས་ཀུན་ནས་གཡོ་ཞིང་སྤང་བར་བྱས།

---

༡ འདི་ཡིས་ཐོབ། རྟོ་ཆོའི་འགྲུར།

༢ དེ་སྟེད་སྟོན་དང་བྱི་མའི་མཐར་ཡང་འཇུག། རྟོ་ཆོའི་འགྲུར།

༣ ཉིང་འཛིན་བརྒྱ་ལ་འཇུག་ཅིང་སྤང་བྱེད་དེ། རྟོ་ཆོའི་འགྲུར།

༤ ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་ཞིང་ རྟོ་ཆོའི་འགྲུར།

དེ་བཞིན་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་དེས་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོན་བྱེད་ཅིང་།

བརྒྱ་ཕྱག་གྲངས་དང་ཐེས་བྲེལ་ཞིང་དག་ཏུ་ཡང་འགྲོ་བར་འགྱུར། ༢ །

སྟོ་ལྡན་དེས་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྒྱ་ཕྱག་གཅིག་ལ་སྟོ་མས་པར་འཇུག་ཅིང་གཏང་བར་བྱེད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་བྱང་སེམས་འདི་ཡིས་ཀུན་ནས་གཡོ་ཞིང་སྟངས་ལ་བར་ལྷུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྱག་གཅིག་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་བརྒྱ་ཕྱག་གི་གྲངས་དང་ཐེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཞིང་དག་ཏུ་ཡང་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་དང་།

ཙ་པ། དེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་མས་ཡང་དག་འབྱེད་བྱེད་ཐུབ་དབང་སྟེན་།

རང་གི་ལྷུས་ལ་ལྷུས་རྣམས་ཀུན་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པའང་ཡིན།

རང་གི་འཁོར་དང་བཅས་པས་མཛེས་འབྱོར་ལྷུས་ནི་རེ་རེ་ཞིང་།

རྒྱལ་བའི་སྟེན་པོ་བརྒྱ་ཕྱག་དག་དང་ཐེས་སུ་འབྲེལ་བའང་སྟོན། ༣ །

བྱང་སེམས་དེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་བརྒྱ་མས་ཡང་དག་འབྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་ཐུབ་དབང་གི་སྟེན་པོ་འདིས་རང་གི་ལྷུས་ལས་ལྷུས་བརྒྱ་མས་ཀུན་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་པ་དང་། ལྷུས་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་རྒྱལ་བའི་སྟེན་པོ་བརྒྱ་ཕྱག་དང་ཐེས་སུ་འབྲེལ་བའང་སྟོན་པའི་རང་གི་འཁོར་དང་བཅས་པས་མཛེས་ཤིང་འབྱོར་བའི་ཕྱིར།

༡ དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

༢ བརྒྱ་ཕྱག་ཞིང་དག་ཏུ་ཡང་འགྲོ་བར་འགྱུར། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

༣ དེས་ནི་སེམས་སྟགས་ཆོག་ཀྱང་འདི་མི་སྟངས་ལོ། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

༤ དེར་ནི་རང་གི་ལྷུས་བརྒྱ་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

༥ མཛེས་པའི་ལྷུས་རེ་ལ་ཡང་རང་གི་འཁོར། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

༦ བརྒྱ་ཕྱག་ལྡན་པར་སྟོན། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

གཉིས་པ་(ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པ་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་)ནི།

ཙ་བ། སྟོ་ལྷན་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གནས་པས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ནི།
ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་དྲི་མ་མེད་གནས་པས།
དེ་དག་སྟོང་ནི་ཡང་དག་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་..... །

སྟོ་ལྷན་ས་རབ་དུ་དགའ་བར་གནས་པས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་
ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་
སེམས་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྟོང་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་ནི་ཡང་དག་པར་འཐོབ་པར་
འགྱུར་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་ཞལ་མཐོང་བ་ནས་། རང་གི་ལུས་
སྟོང་པོ་རེ་རེ་ལ་འཁོར་བྱང་སེམས་སྟོང་ཕྱག་རེ་རེས་བསྐྱོར་བར་སྟོན་པའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ།

..... ས་ལྷ་པོ།

འདི་དག་ལ་རྣམས་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དབའ་ཡིས་ནི་འབྲུམ་ཕྱག་དང་། ུ །
བྱེ་བ་ལ་ཕྱག་བརྒྱ་འཐོབ་ཅིང་དེ་ཡིས་བྱེ་བ་སྟོང་འགྱུར་ཐོབ།

---

༡ རབ་དགའ་ལ་གནས་ཡོན་ཏན་འདི་དག་སྟེ། རག་ཆེའི་འགྱུར།
༢ དེ་བཞིན་དྲི་མེད་ཐོབ་པར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་། རག་ཆེའི་འགྱུར།
༣ སྟོང་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ས་ལྷ་པོ། རག་ཆེའི་འགྱུར།
ུ འདི་དག་ལ་གནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབྲུམ་ཕྱག་ཐོབ། རག་ཆེའི་འགྱུར།
ེ བྱེ་བ་བརྒྱ་ཐོབ་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྱག་ཐོབ་པར་འགྱུར། རག་ཆེའི་འགྱུར།

ས་གསུམ་པ་ནས་བདུན་པའི་པར་ལྔ་པོ་འདི་དག་རྣམས་ལ་གནས་པའི་ཤུལ་
 སེམས་དཔའ་ཡིས་ནི་ཡོན་ཏན་སྡེ་ཚན་བརྩ་གཉིས་འཛོལ་སྟེ། ས་གསུམ་པར་ཡོན་ཏན་
 འབྱུལ་ཕྱག་བརྩ་གཉིས་དང་། བཞི་པར་གྱེ་བ་བརྩ་ཕྱག་བརྩ་གཉིས་འཛོལ་ཅིང་། ས་ལྔ་
 པ་བ་དེ་ཡིས་ཡོན་ཏན་གྱེ་བ་སྟོང་ཕྱག་བརྩ་གཉིས་འཛོལ་ལ།

ཙ་བ། དེ་ནས་གྱེ་བ་བརྩ་ཕྱག་སྟོང་འགྲུར་ཡང་འཛོལ་གྱེ་བ་ཕྱག །

ཁྱེ་བ་ཕྱག་ཕྱག་བརྩར་རྫོགས་པར་བསྐྱར་དང་སྐྱར་ཡང་སྟོང་ཕྱག་དུ།

ཡང་དག་པར་ནི་བསྐྱར་བ་མཐའ་དག་རབ་དུ་འཛོལ་པར་འགྲུར། ༥ ॥

དེ་ནས་ས་དྲུག་པར་ཡོན་ཏན་གྱེ་བ་བརྩ་ཕྱག་སྟོང་འགྲུར་བརྩ་གཉིས་ཡང་འཛོལ་ཅིང་།
 ས་བདུན་པར་ཡོན་ཏན་གྱེ་བ་ཕྱག་ཁྱེ་བ་ཕྱག་ཕྱག་བརྩར་རྫོགས་པར་བསྐྱར་བ་བརྩ་གཉིས་
 དང་། སྐྱར་ཡང་སྟོང་ཕྱག་དུ་ཡང་དག་པར་ནི་བསྐྱར་བ་མཐའ་དག་རབ་དུ་འཛོལ་པར་
 འགྲུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་)ནི།

ཙ་བ། མི་གཡོའི་སར་གནས་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དེས།

སྟོང་གསུམ་བརྩ་ཕྱག་སྟོང་བསྟོམས་འཇིག་རྟེན་ན།

རྩལ་ཚད་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་།

གངས་མཉམ་ཡོན་ཏན་དག་ནི་འཛོལ་པར་འགྲུར། ༦ ॥

༡ མོལ་ཅིང་གྱེ་བ་ཕྱག། རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

༢ ཕྱག་བརྩད་གྲུར་པོ་དེ་ནི་སྟོང་ཕྱག་དུ། རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

༣ ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་དེ་ནི་མཐའ་དག་ རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བའི་སར་གནས་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཏྲུག་མེད་པའི་བྱང་
 སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་བྱང་པར་འཐོབ་སྟེ། སྟོང་གསུམ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་བསྟོམས་
 བའི་འཛིན་ཏེན་ན་རྩལ་ཚད་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་གྲངས་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་
 དག་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

ཙ་བ། ལེགས་པའི་སྟོ་གྲོས་ས་ལ་གནས་པ་ཡི།

བྱང་ཚུབ་སེམས་དེས་སྤར་བསྟན་ཡོན་ཏན་དག།

གྲངས་མེད་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་དུ་ཡང་དག་པར།

བསྟོམས་པ་ཕྱག་བརྩའི་རྩལ་ཚད་ཐོབ་པར་འགྱུར། ༡ ॥

ལེགས་པའི་སྟོ་གྲོས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་བྱང་
 པར་ཅན་ཐོབ་སྟེ། སྤར་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་དག་གྲངས་མེད་པ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་དུ་ཡང་དག་
 པར་བསྟོམས་པ་ཕྱག་བརྩའི་རྩལ་ཚད་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

ཙ་བ། རེ་ཞིག་བརྩ་པ་འདིར་དེའི་ཡོན་ཏན་དག།

ངག་གི་སྟོད་ཡུལ་ལས་ཆེས་འདས་འགྱུར་ཞིང་།

ངག་གི་སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་བསྟོམས་རྣམས་ནི།

རྩལ་དག་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་འགྱུར། ༢ ॥

༡ བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་ རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

༢ བསྟོམ་རྣམས་ན། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

༣ དེ་སྟེད་འཐོབ། གྲངས་མེད་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་དུ་ཡང་དག་པར། ཅེས་ཆོག་རྒྱང་གཅིག་ལྷག་
 པར་སྤང་ངོ་། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

རེ་ཞིག་ས་བཅུ་པ་འདིར་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། ས་དགུ་པ་མན་ཆད་
ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་འཐོབ་སྟེ། བྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དག་གི་སྟོད་ཡུལ་ལས་ཆེས་
འདས་པར་འགྱུར་ཞིང་དག་གི་སྟོད་ཡུལ་མིན་པ་བསྟོམས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམས་
ནི་རྩལ་དག་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་འཐོབ་པར་འགྱུར་
པའི་ཕྱིར་དང་།

ཙ་པ། བ་སྐྱའི་བྱང་བྱར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་རྣམས་དང་།

ལྷན་ཅིག་ཇོགས་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་བྲལ་འདས་དང་།

དེ་བཞིན་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་དག་ཀྱང་།

སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་སྟོན་པར་ནུས། ཅ །

བ་སྐྱའི་བྱང་བྱར་རེ་རེར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་རྟུ་ཇོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱབས་བྲལ་འདས་དང་། དེ་བཞིན་རྟུ་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་དང་མི་དག་ཀྱང་སྐད་
ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་སྟོན་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་ས་ལ་ལྷ། དང་པོར་སངས་རྒྱས་པའི་རྩལ་སྐྱེད་ཡོན་ཏན་
གྱི་རྣམ་གཞག་སྐྱེལ་སྐྱབས་བསྟན་པ། ཐེག་པ་གཅིག་རྟུ་སྐྱབས་པ། མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པ་
དང་བཞུགས་པའི་རྟུ་སྐྱེས་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(དང་པོར་སངས་རྒྱས་པའི་རྩལ་)ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཚོད་པ་སྤང་བ།

དང་པོ་(དངོས་)ནི།

ཙ་པ། གང་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་འདི་མ་མེད་ལ་སྒྲ་སྒྲང་གསལ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར།²

² གྲངས་མེད་དང་། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

³ ཇི་ལྟར་འདི་མེད་མཁའ་ལ་སྒྲ་སྒྲང་གསལ་བ་ལྟར། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

སྟོན་ཆེ་སྟོབས་བཅུ་སྟེད་པའི་ས་ལ་བྲོད་ཀྱི་སྐར་ཡང་འབད་གྱར་ཅིང་།།

འོག་མིན་དུ་ནི་གང་གི་དོན་དུ་འབད་གྱར་གོ་འཕང་མཆོག་ཞི་བ།།

ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐར་ཐུག་མཚུངས་པ་མེད་དེ་བྲོད་ཀྱིས་བརྟེས།། ༡༠ །

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཅན། འོག་མིན་དུ་ནི་གང་གི་དོན་དུ་འབད་པར་གྱར་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་དུ་ཞི་བ་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐར་ཐུག་ཅིང་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྐར་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་བྲོད་ཀྱིས་བརྟེས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་ཟླ་བའི་སྐར་བས་གཟུགས་གསལ་བ་ར་གྱར་བ་ལྟར། སྟོན་ཀྱི་ཆེ་སྟོབས་བཅུ་བསྟེད་པའི་ས་བཅུ་བ་ལ་བྲོད་ཀྱི་སྐར་ཡང་འབད་པར་གྱར་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་བརྟེས་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ཇི་ལྟར་སྟོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་ལྟར།།

དངོས་བྱས་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར།།

རོ་མཉམ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད་གྱར་ན།།

མཁྱེན་བཟང་བྲོད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐུང་སུ་ཆུད།། ༡༡ །

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཅན། མཁྱེན་བཟང་བྲོད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ། རོ་མཉམ་ཉིད་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡང་དག་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་གྱར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྟོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་མཁའ་ལ་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་རིག་པ་བཀག་ཅམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་དབྱེ་བ་མེད་པ་དེ་

ལྟར་དུ། དངོས་སོས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་ལ་སྤྲར་མི་ལྟར་
བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པ་བཞག་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཚད་པ་སྤང་བ་ལ་ཚད་)ལན་གཉིས།

དང་པོ་(ཚད་པ་)ནི།

ཙ་བ། གང་ཆེ་ཞི་བ་དེ་ནི་ད་ཡིན་ན་དེ་ལ་སློ་གྲོས་འཇུག་མི་འགྱུར།

སློ་མ་ཞུགས་པར་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཅན་ངེས་པར་རིུ་བའང་མ་ཡིན་ལ།

ཀུན་ནས་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཤེས་པར་རིུ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འགལ་བར་འགྱུར།

མཁྱེན་པོ་མེད་པར་བྱེད་ཀྱིས་གཞན་ལ་འདི་ལྟའོ་ཞེས་སུ་ཞིག་སྟོན། ༡༢ །

གང་གི་ཆེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་ཡིན་ན་དེ་ལ་སློ་གྲོས་འཇུག་པར་མི་
འགྱུར་ཞིང་། སློ་མ་ཞུགས་པར་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ངེས་པར་རིགས་པའང་མིན་ལ་
ཡུལ་ཀུན་ནས་ཤེས་པ་མེད་པར་ནི་ཤེས་པར་རིུ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་ཤེས་པར་འགལ་བར་འགྱུར་
ལ། དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་མཁྱེན་པ་པོ་མེད་པར་བྱེད་ཀྱིས་གཞན་ལ་དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་སྤྲགས་
སུ་ཆུད་པ་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སུ་ཞིག་སྟོན་པར་བྱེད་རིགས་ཏེ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་རྟགས་པ་མི་འཐད་པའི་ཚད་པ་སྤང་བ།
མཁྱེན་པ་པོ་མི་འཐད་པའི་ཚད་པ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་རྟགས་པ་མི་འཐད་པའི་ཚད་པ་སྤང་བ་)ནི།

ཙ་བ། གང་ཆེ་སྤྱེ་མེད་དེ་ནི་ད་ཡིན་ཞིང་སློ་ཡང་སྤྱེ་བ་དང་བུལ་བ།

དེ་ཆེ་དེ་རྣམས་སྟོན་ལས་དེ་ཡིས་དེ་ནི་ད་རྟགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།

ཇི་ལྟར་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡིས་ཡུལ།

དེ་ཡོངས་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཐ་སྟོན་ཉི་བར་བརྟེན་ནས་རིག་པ་ཡིན། ༡༢ ॥

ཆོས་ཅན། ཆོས་སྟོན་པའི་ཀུན་སྟོང་གི་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟོན་བདེན་པ་ལ་ཉི་བར་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེའི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་སྟེ་འཛིན་པ་ལས་ཁྱོད་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་བཞག་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གང་གི་ཆེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་མེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྟོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྟེས་པའི་སྤྱིར། ཇི་ལྟར་སྟོན་པོ་འཛིན་པའི་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡིས་ཡུལ་སྟོན་པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བཞག་པ་དེ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་(མཁྱེན་པ་པོ་མི་འཐད་པའི་ཚྭ་པ་སྟོང་པ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ཡི་ཡོངས་སྟོད་རྫོགས་སྐྱ་བསོད་ནམས་གྱིས།

ཟིན་དང་སྐྱལ་པ་མཁའ་གཞན་ལས་དེའི་མཐུས།

སྐྱ་གང་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་འབྱུང་བ།

དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་རིག། ༡༣ ॥

ཆོས་ཅན། ཀུན་སྟོང་གི་རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་མི་འགལ་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་རྫོགས་གྱིས་ཟིན་པའི་སངས་རྒྱས་དེའི་ཡོངས་སྟོད་རྫོགས་སྐྱ་དང་སྐྱལ་པ་དང་སྐྱལ་པ་དེའི་མཐུས་ནས་མཁའ་དང་ཅེ་ཤིང་སོགས་གཞན་ལས་སྐྱ་གང་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་འབྱུང་བ་དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་སྤྱིར།

ཅ་བ། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཁན་སྟོབས་ཆེན་ལྟན་པས་འདིར།
 ཡུན་རིང་ཆེས་འབད་པས་བསྐྱར་འཁོར་ལོ་ནི།
 དེའི་རྩོལ་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པ་མེད་བཞིན་དུའང་།
 འཁོར་ཞིང་བུམ་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་མཐོང་ལྟར། ༡༥ །
 དེ་བཞིན་ད་ལྟ་སྐྱེས་རྩོལ་མེད་བཞིན་དུ།
 ཆོས་ཀྱི་བདག་ཅན་སྐྱེ་ཉིད་ལ་བཞུགས་དེའི།
 འཇུག་པ་སྐྱེ་བའི་དགེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི།
 བྱད་པར་གྱིས་འཕངས་ལས་ཆོས་བསམ་མི་བྱལ། ༡༦ །

ཆོས་ཅན། ཆོས་འདྲ། ད་ལྟ་རྣམ་རྟོག་སྐྱེས་པའི་རྩོལ་བ་མེད་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཉིད་ལ་བཞུགས་པ་དེའི་སྟོན་ལས་འཇུག་པ་ནི་གདུལ་བའི་སྐྱེ་བའི་
 དགེ་བ་དང་རང་གི་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་བྱད་པར་གྱིས་འཕངས་པ་ལས་ཆོས་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱལ་བའི་སྟེར། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཁན་སྟོབས་ཆེན་ལྟན་པས་འདིག་རྟེན་འདིར་ཡུན་རིང་དུ་
 ཆེས་འབད་པས་བསྐྱར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི་རྒྱ་མཁན་དེའི་རྩོལ་བ་ད་ལྟར་སྐྱེས་པ་མེད་བཞིན་
 དུའང་འཁོར་ཞིང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཀྱིར་མཐོང་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་(སྐྱེ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གཞག་)ལ་གཉིས། སྐྱེའི་རྣམ་གཞག་དང་། སྟོབས་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གཞག་གོ།

༡ ལྟན་པ་ཡིས། རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

༢ ཡུན་རིང་འབད་པ་ཆེས་བསྐྱར་འཁོར་ལོ་དེ། རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

༣ འཇུག་པ་གདུལ་བའི་ རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

དང་པོ་(སྤྱི་རྣམ་གཞག་)ལ་གསུམ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལོངས་སྤྱོད་ཇོགས་པའི་སྤྱོད་ ལྷ་
མཐུན་གྱི་སྤྱོད་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་)ནི།

ཙ་བ། ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་སྤྱོད་པོ་མ་ལུས་པ།

བསྐྱེད་པས་ཞི་དེ་གྱལ་རྣམས་ཆོས་སྤྱོད་སྤྱོད།

དེ་ཆེ་སྤྱོད་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད།

སེམས་འགགས་པས་དེ་སྤྱོད་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད། ༡༧ །

གཉིས་སྤྱོད་གི་ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་སྤྱོད་པོ་མ་ལུས་པ་བསྐྱེད་པས་དེ་མ་མཐའ་དག་
རང་བྱལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཞི་བ་དེ་ཆོས་ཙན། གྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་སྤྱོད་ དེ་མ་མཐའ་
དག་དང་བྱལ་བའི་དེ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱེད། ལོངས་སྤྱོད་ཇོགས་ཀྱང་ཆོས་ཙན། སྤྱོད་བ་མེད་
ཅིང་འགག་པ་མེད་པའི་ཆོས་སྤྱོད་དེ་མངོན་སུམ་མཛད་དེ། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་རྟོག་
འགྲུ་པའི་སྤྱོད་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྤྱོད་མེ་ལྷང་བའི་རྩལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བྱེད།
གཉིས་པ་(ལོངས་སྤྱོད་ཇོགས་པའི་སྤྱོད་)ནི།

ཙ་བ། ཞི་སྤྱོད་དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཅིང་།

ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་རྣམ་མེ་རྟོག།

༡ འགག་པའང་མེད། རྟོག་ཚིམ་འགྲུར།

༢ པ་དེ་མ་ཡིས་ རྟོག་ཚིམ་འགྲུར།

ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།

འགྲོ་གྲོལ་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་འབྱོར་སྤང་རྟག།

འདི་ནི་སྤྱོད་དང་བྲལ་ལ་སྤྲང་བར་འགྱུར། ༡༥ ॥

འདི་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་པ་ཞི་བའི་སྐྱུ་ཡིན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་རྣམ་
པ་གསལ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྷ་བྱ་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བྱ་ཇི་
བཞིན་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་མཉམ་བཞག་དུ་གཉིས་སྤང་གི་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བའི་
བྱང་སེམས་ལ་སྤྲང་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱོད་ནས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གྲོལ་གྱི་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་
གྱི་འབྱོར་པའི་སྤང་དུ་རྟག་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(རྒྱ་མཚན་གྱི་སྐྱུ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། སྐྱུ་དང་བ་སྤྱིའི་ཁྲུང་བྱ་གཅིག་དུ་རང་གི་
སྤྱོད་པ་ཀུན་སྟོན་ཚུལ། གནས་དེར་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྟོན་ཚུལ། བཞེད་པ་ལ་མངའ་
བསྐྱར་བ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(སྐྱུ་དང་བ་སྤྱིའི་ཁྲུང་བྱ་གཅིག་དུ་རང་གི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྟོན་ཚུལ་)ནི།

ཙ་བ། ཐུབ་དབང་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་དེའི་རྒྱ་མཐུན།

གཟུགས་སྐྱུ་གཅིག་ལ་རང་གི་སྤྱོད་གནས་སྐབས།

སྤྲང་འགགས་གསལ་དང་མ་འཆོལ་བྱང་ཚུལ་ནི།

མ་ལུས་ཀྱིས་བཀྲ་མཐའ་དག་སྟོན་པར་མཛད། ༡༦ ॥

སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྤྱོད་ཚུལ་ཀུན་སྤྱིའི་བ་སྤྱིའི་ཁྲུང་
བྱ་རེ་རེར་སྟོན་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་ཐུབ་དབང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཇོགས་སྐྱུ་
དེའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་གཟུགས་སྐྱུ་གཅིག་ལ་རང་གི་སྤྱོད་བའི་གནས་སྐབས་ད་ལྟ་འགགས་པ་

གསལ་བ་དང་མ་འཁོལ་བ་སྤར་བྱང་ཚུལ་ནི་མ་ལུས་ཀྱིས་བཀྲ་བ་མཐའ་དག་སྟོན་པར་
མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་།

ཙ་བ།   སངས་རྒྱས་ཞིང་ཇི་འདྲར་ཐུབ་དབང་དེ་དང་།

དེ་དག་སྐྱེ་སྐྱོད་མཐུ་སྟོབས་ཇི་འདྲ་དང་།

ཉན་ཐོས་དགེ་འདུན་ཇི་སྟེད་ཇི་ལྟ་དང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་དེར་གཟུགས་ཇི་འདྲ་དང་། ༢༠ །

ཇི་འདྲའི་ཆོས་དང་དེར་བདག་ཇི་འདྲ་དང་།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཇི་འདྲར་ཐུབ་དབང་དེ་དང་། སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་སྐྱེ་དང་སྐྱོད་
པའི་མཐུ་སྟོབས་ཇི་འདྲ་དང་། འཁོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཇི་སྟེད་ཇི་ལྟ་བ་དང་། ཞིང་
དེར་བྱང་སེམས་རྣམས་གཟུགས་ཇི་འདྲ་དང་། ཇི་འདྲའི་ཆོས་བསྟན་པ་དང་། ཞིང་
དེར་བདག་ཇི་འདྲར་གྱུར་པ་དང་།

ཙ་བ།   ཆོས་ཐོས་སྐྱོད་པ་གང་ལ་སྐྱེད་པ་དང་།

སྐྱིན་གང་ཇི་ཙམ་དེ་དག་ལ་སྤུལ་བ།

དེ་ནི་མ་ལུས་སྐྱེ་གཅིག་ལ་སྟོན་མཛད་། ༢༡ །

༡ ཞིང་ནི་ཅི་འདྲར་སངས་རྒྱས་དང་།

༢ ཇི་སྟེད་ཅི་འདྲ་དང་། ཉན་ཐོས་འགྱུར་།

༣ དེ་དག་མ་ལུས་ ཉན་ཐོས་འགྱུར་།

ཆོས་ཐོས་ནས་སྤྱོད་པ་གང་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལྷན་བཅས་དེ་དག་ལ་
སྤྱོད་པ་གང་ཇི་ཅམ་ཡུལ་བ་དེ་ནི་མ་ལུས་པ་སྐྱ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་།

ཙ་བ། དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཙོན་ཉིང་འཛིན་དང་།

ཤེས་རབ་སྤྱོད་ཆེ་སྤར་གྱི་གནས་སྐབས་གང་།

མ་ཆང་མེད་ཀྱི་དག་ཉིད་སྤྱོད་པ་ཀུན་།

སྐྱ་ཡི་བ་སྤྱི་ཁྲུང་བྱུང་འདྲ་གསལ་བར་སྟོན་། ༢༢ །

དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་དང་བཙོན་འགྲུས་དང་ཉིང་འཛིན་དང་།
ཤེས་རབ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆེ་སྤར་གྱི་གནས་སྐབས་གང་མ་ཆང་བ་མེད་པ་དེ་དག་དང་། སྟོན་
གྱི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྤྱི་བ་སྤྱི་ཁྲུང་བྱུང་འདྲ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་བྱིར།
གཉིས་པ་(གནས་དེར་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྟོན་ཚུལ་)ནི།

ཙ་བ། སངས་རྒྱས་གང་དག་འདས་དང་འབྱུང་འབྱུར་གང་།

གང་དག་དེ་ལྟར་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པར།^༡

གདངས་མཐོན་ཆོས་སྟོན་སྤྱག་བསྡུལ་གྱིས་བཟུང་བའི།^༢

འགྲོ་དབྱགས་འབྱིན་ཞིང་འཛིག་རྟེན་བཞུགས་པ་དང་།^༣ ༢༣ །

༡ མེད་དང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་། རག་ཆོའི་འགྲུར།

༢ ཁྲུང་བྱུང་འདྲ་གསལ་བར་སྟོན་། རག་ཆོའི་འགྲུར།

༣ ད་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀུན་ན། རག་ཆོའི་འགྲུར།

༤ ཆོག་གསང་མཐོན་པོས་ཆོས་སྟོན་སྤྱག་སྤྱག་བསྡུལ་གྱིས་། རག་ཆོའི་འགྲུར།

༥ གཟུང་བའི་འགྲོ་དབྱགས་འབྱིན་མཛད་བཞུགས་པ་དང་། རག་ཆོའི་འགྲུར།

ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ཀུན་སྦྱུང་བ་སྦྱུང་བྱང་བྱ་རེ་རེ་སྟོན་ནས་པ་ཡིན་ཏེ།
 སངས་རྒྱུས་གང་དག་འདས་པ་དང་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་གང་དང་། གང་དག་དེ་
 ལྟར་ནས་མཁའི་མཐར་ཐུག་པར་གསུང་གི་གདངས་མཐོན་པོས་ཆོས་སྟོན་པས་
 ཐུག་བསྐལ་གྱིས་བཟུང་བའི་འགྲོ་བ་རྣམས་དབྱུགས་འབྱིན་ཞིང་འཇིག་རྟེན་ན་
 བཞགས་པ་དང་།

ཙ་བ།   དང་པོའི་ཐུགས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོའི་བར།
              དེ་དག་སྤྱོད་ཀུན་དངོས་རྣམས་མིག་འཕྲལ་གྱི།
              རང་བཞིན་མཁྱེན་ནས་བདག་བཞིན་བ་སྦྱ་ཡི།
              བྱང་བྱར་དྲུས་གཅིག་ལ་ནི་གསལ་བར་སྟོན། ༢༥ །

དང་པོའི་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོའི་བར་དྲུག་སངས་རྒྱུས་དེ་
 དག་གི་སྤྱོད་པ་ཀུན་དངོས་པོ་རྣམས་མིག་འཕྲལ་གྱི་རང་བཞིན་ལྟ་བུར་མཁྱེན་ནས་བདག་
 གི་སྤྱོད་ཚུལ་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དྲུག་སྦྱུང་བྱང་བྱར་དྲུས་གཅིག་ལ་ནི་གསལ་བར་སྟོན་པའི་
 སྦྱར་དང་།

ཙ་བ།   དེ་བཞིན་དྲུས་གསུམ་འབྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་།
              རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་མ་ལུས་གྱི།

༡ ཐུགས་བསྐྱེད་   རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

༢ འཕགས་པ་རྒྱལ་སྤྱས་དང་།   རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

༣ རང་སངས་རྒྱུས་དང་ཉན་ཐོས་   རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

སྒྲིང་དང་དེ་ཉིད་ལྷག་སྒྲེ་བོའི་གནས་སྐབས་ནི།

ཐམས་ཅད་བ་སྒྲུའི་ཁྱད་བྱུར་གཅིག་ཆེ་སྟོན། ༢༥ ॥

དེ་བཞིན་དུ་དུས་གསུམ་གྱི་བྱང་མེས་ས་དང་རང་གྲུལ་འཕགས་པ་དང་། ཉན་
ཐོས་མ་ལུས་གྱི་སྒྲིང་པ་དང་། དེ་དག་གི་ལྷག་མ་སོ་སོ་སྒྲེ་བོའི་གནས་སྐབས་ནི་
ཐམས་ཅད་བ་སྒྲུའི་ཁྱད་བྱུར་དུས་གཅིག་གི་ཆེ་སྟོན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(བཞེད་པ་ལ་མངའ་བསྐྱར་བ་སྟན་སུམ་ཚོགས་པ་བཤད་པ་)ནི།

ཙ་བ།   དག་པ་འདི་ནི་བཞེད་པ་འཇུག་པ་ཡིས།

རྩལ་གཅིག་ཡུལ་ལ་མཁའ་འགྲུགས་འཛིག་རྟེན་དང་།

འཛིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་སྟོགས་བྱུང་རྩལ་སྟོན་མོད།

རྩལ་རགས་མི་འགྱུར་འཛིག་རྟེན་སྤྲ་མི་འགྱུར། ༢༦ ॥

ཆོས་ཅན། བཞེད་པ་ལ་མངའ་བསྐྱར་བ་སྟན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དག་པ་ཁྲོད་ཀྱི་
མཛད་པ་འདི་ནི་བཞེད་པ་ཙ་བ་གྱིས་འཇུག་པའི་སྟོན་སྐུ་རྩལ་གཅིག་གི་ཡུལ་ལ་ནས་
མཁའ་མཐའ་འགྲུགས་པའི་འཛིག་རྟེན་སྟོན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པའི་སྟོགས་
རྩལ་གཅིག་གིས་བྱུང་བར་སྟོན་མོད་རྩལ་གཅིག་པ་དེ་རགས་པ་མི་འགྱུར་ལ་འཛིག་རྟེན་
སྤྲ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་།

༡ དེ་དག་སྒྲེ་བོའི་ ཉན་ཚིའི་འགྱུར།

༢ ཁྱད་བྱུར་དུས་གཅིག་སྟོན། ཉན་ཚིའི་འགྱུར།

༣ མཁའ་འགྲུགས་ ཉན་ཚིའི་འགྱུར།

ཙ་བ།   རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་བྱེད་ཀྱིས་སྤྱད་མཐའི་བར།
 སྐད་ཅིག་དེ་རེ་རེ་ལ་སྤྱོད་སྒྲ་ཚོགས།
 ཇི་སྟེད་སྟོན་པ་དེ་སྟེད་འཛམ་བྱ་སྤྱིང་།
 མ་ལུས་རྩལ་གང་དེ་སྟེད་ལ་གྲངས་མེད། ༢༧ ॥

རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་བྱེད་ཀྱིས་སྤྱད་པའི་མཐའི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་དེ་རེ་རེ་ལ་སྤྱོད་པ་
 སྒྲ་ཚོགས་ཇི་སྟེད་སྟོན་པ་དེ་སྟེད་འཛམ་བྱའི་སྤྱིང་མ་ལུས་པའི་རྩལ་གང་དེ་སྟེད་ལ་གྲངས་
 དེ་མེད་པའི་སྤྱིང་།

གཉིས་པ་(སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གཞག་)ལ་བཞི།

སྟོབས་བཅུ་མདོར་བསྟན། སྤྱིས་པར་བཤད། ཡོན་ཏན་ཀུན་བཟོད་མི་ནུས་པའི་ཚུལ།
 ཡོན་ཏན་གཉིས་ཤེས་པའི་པན་ཡོན་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(སྟོབས་བཅུ་མདོར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ།   གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་སྟོབས་དང་།
 དེ་བཞིན་ལས་རྣམ་སྟོན་སྟོ་དང་།
 མོས་པ་སྒྲ་ཚོགས་ཐུགས་ཚུད་དང་།
 སྒྲ་ཚོགས་ཁམས་ནི་མཁྱེན་སྟོབས་དང་། ༢༨ ॥

༡ རེ་ལ་སྟོན་མཛད་སྤྱོད་པ་ཡི། རྣམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་དེ་སྟེད་འཛམ་བྱའི་གྲངས་ལ་
 ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་ཆོག་ཀྱང་གཅིག་ལྟག་པ་ལྟ་བུར་སྤང་ངོ། རག་ཆོའི་འགྲུར།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་ནི་ཆོས་ཅན། དབྱེན་བཅུ་པོ་འདི་དག་ཡོད་དེ། གནས་དང་
གནས་མིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་མཁྱེན་པའི་སྟོ་
སྟོབས་དང་། མོས་པ་སྣ་ཆོགས་བྱུགས་སུ་ཆུད་པའི་སྟོབས་དང་། ཁམས་ནི་སྣ་ཆོགས་
མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་།

ཙ་བ། དེ་བཞིན་དབང་མཆོག་མཆོག་མ་ཡིན།
མཁྱེན་དང་^༡ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་དང་།
བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་ཏིང་འཛིན་དང་།
སྟོམས་པར་འཇུག་སོགས་སྟོ་^༢སྟོབས་དང་། ༢༧ ॥

དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཐམས་ཅད་
དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་ཐར་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་
དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོ་སྟོབས་དང་།

ཙ་བ། སྟོན་གནས་དྲན་པ་མཁྱེན་པ་དང་།
དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་སྟེ་སྟོ་དང་།
ཟག་^༣རྣམས་ཟད་པ་མཁྱེན་སྟོབས་ཏེ།
སྟོབས་ནི་བཅུ་པོ་འདི་དག་གོ། ༢༨ ॥

^༡ དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན། རྟག་ཆའི་འགྲུར།

^༢ མཁྱེན་དང་ཀུན་འགྲོ་མཁྱེན་པ་དང་། རྟག་ཆའི་འགྲུར།

^༣ མཁྱེན་སྟོབས་དང་། རྟག་ཆའི་འགྲུར།

^༤ སྟེ་མཁྱེན་དང་། རྟག་ཆའི་འགྲུར།

^༥ ཟག་པ་རྣམས་ཟད་ རྟག་ཆའི་འགྲུར།

སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་
སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོ་སྟོབས་དང་། ཟག་པ་རྣམས་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་རྣམས་ཡོད་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ནི།

ཙ་བ། རྒྱ་གང་ཞིག་ལས་གང་ཞིག་ངས་བར་སྐྱེ་འགྱུར་བ།

དེ་ནི་དེ་ཡི་གནས་སུ་དེ་མཁྱེན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།

བཤད་པ་ལས་བརྒྱུག་གནས་མིན་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་བ།

མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་¹སྤངས་པ་དེ་ནི་སྟོབས་སུ་བཤད། ༣༡ ॥

ཆོས་ཅན། གནས་དང་གནས་མིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་བཤད་པ་དེ་མངའ་སྟེ།
རྒྱ་གང་ཞིག་ལས་འབྲས་བྱ་གང་ཞིག་ངས་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་དེ་ནི་འབྲས་བྱ་དེའི་
གནས་སུ་དེ་མཁྱེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ལ། སྤར་བཤད་པ་ལས་བརྒྱུག་པ་གནས་
མིན་པའི་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་སྤངས་པ་དེ་ནི་བརྟེས་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། འདོད་དང་མི་འདོད་དེ་ལས་²བརྒྱུག་དང་ཟད་དངོས་ཀྱི།

ལས་དང་དེ་ཡི་རྣམ་སྟོན་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་ཆོགས་ལའང་།

མཁྱེན་པ་རྣམས་མཐུ་ཐོགས་མེད་སོ་སོར་འཕྲུག་འགྱུར་བ།

དུས་གསུམ་ཤེས་བྱ་བྱབ་མཛད་དེ་ནི་སྟོབས་སུ་འདོད། ༣༢ ॥

1 རྒྱ་གཞན་ཞིག་ལས་གང་ཞིག་ རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

2 ཐོགས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

3 དེ་ལ་བརྒྱུག་དང་ རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

ཆོས་ཅན། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་པ་བརྟེན་ཏེ། འདོད་པ་
དགེ་བ་དང་མི་འདོད་པ་མི་དགེ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་བརྒྱུག་པ་ལས་འབྲེས་མ་དང་།
ལས་ངན་ཟད་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོའི་ལས་དང་། དེའི་རྣམ་སྤྲིན་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་ལའང་
མཁྱེན་པ་ནུས་མཐུ་ཐོགས་མེད་སོ་སོར་འབྱུག་པར་འབྱུར་བ་དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་མཛད་པ་དེ་ནི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་པ་ནི།

ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་དམན་འབྲིང་གང་ཡང་བྱད་འཕགས་འདོད།

དེ་ལས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་གཡོགས་མོས་ལའང་མཁྱེན་པ་ནི།

དུས་གསུམ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་བྱུང་བ་སྟོབས་ཞེས་བྱ། ༣༢ །

ཆོས་ཅན། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བ་བརྟེན་ཏེ།
འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་པ་
དམན་པ་དང་། འབྲིང་དང་། གང་ཡང་བྱད་འཕགས་སུ་འདོད་པ་དང་། དེ་ལས་
གཞན་པའི་སྟོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཡོགས་པའི་མོས་པ་ལའང་མཁྱེན་པ་ནི་དུས་
གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། སངས་རྒྱས་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་ལ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས།

མིག་སོགས་འཇུག་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་དེ་ཁམས་སུ་གསུངས།

༡ དམན་དང་འབྲིང་དང་བྱད་འཕགས་དག ། རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

༢ ཀྱིས་བསྐྱབས་མོས་པའང་ རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

༣ མིག་སོགས་དག་གི་ རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་།

རྣམ་ཀུན་ཁམས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་འཕྲུག་སྟོབས་སུ་འདོད། ༣༧ ॥

ཆོས་ཅན། ཁམས་སྡེ་ཆོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་པ་དེ་བརྟེན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མིག་སོགས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁམས་སུ་གསུངས་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་མཐའ་ཡས་པར་འཕྲུག་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ཀུན་དུ་རྟོག་སོགས་ཆེས་རྫོ་ཉིད་ནི་མཆོག་འབྱེད་ལ།

འབྲིང་གནས་སྐབས་དང་རྟུལ་ཉིད་མཆོག་མིན་པར་བཤད་དང་།

མིག་ལ་སོགས་དང་པན་ཚུན་སྐབ་རྟུས་རྩལ་པ་ལ།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་སྟོབས་སུ་གསུངས། ༣༨ ॥

ཆོས་ཅན། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་གསུངས་པ་དེ་བརྟེན་ཏེ། ཀུན་དུ་རྟོག་སོགས་དང་དབང་པོ་སོགས་ཆེས་རྫོ་བ་ཉིད་ནི་མཆོག་འབྱེད་ལ། འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་དང་རྟུལ་པ་ཉིད་མཆོག་མིན་པར་བཤད་པ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་ཉིད་གཉིས་དང་དབང་པོ་རྣམས་པན་ཚུན་སྐབ་རྟུས་རྩལ་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་ཏུ་འཕྲུག་པའི་ཕྱིར།

༡ མཆོག་ཉིད་དང་། རྟུལ་ཆེད་འགྲུར།

༢ འབྲིང་དང་བརྟུལ་བའི་གནས་སྐབས་མཆོག་མིན་བཤད་པ་དང་། རྟུལ་ཆེད་འགྲུར།

༣ སྟོབས་སུ་འདོད། རྟུལ་ཆེད་འགྲུར།

ཙ་བ། ལམ་འགའ་གྲུལ་བ་ཉིད་དང་འགའ་ཞིག་རང་གྲུལ་གྱི།
 བྱང་ཆུབ་དང་ནི་ཉན་ཐོས་^༡ བྱང་ཆུབ་ཡི་དྲགས་དང་།^༢
 དུད་འགྲོ་ལྷ་མི་རྣམས་དང་དཔྱལ་ལ་སོགས་འགྲོ་བ།
 དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད། ༣༩ །

ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་པ་དེ་བརྟེན་ཏེ།
 ལམ་འགའ་གྲུལ་བ་ཉིད་དང་འགའ་ཞིག་རང་གྲུལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་
 ཆུབ་དང་། ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགྲོ་ལྷ་མི་རྣམས་དང་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་འགྲོ་བ་དེ་
 ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་རྣལ་འབྱོར་བྱེ་བྲག་^༣ལ་ཐ་དད།
 བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་^༤གང་ཞི་གནས་གང་དག་དང་།
 སྟོམས་འཇུག་བྱུང་པར་གང་དག་གཅིག་དང་བརྒྱད་གྱུར་པ།
 དེ་ལ་མཁྱེན་པ་སོགས་མེད་འདི་ནི་སྟོབས་སུ་བཤད། ༤༠ །

ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་སོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་བཤད་པ་
 དེ་བརྟེན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་ཐ་དད་པ་བསམ་

^༡ ཉན་ཐོས་ལྷ་མི་དང་། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

^༢ ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོ་དཔྱལ་སོགས་རྣམ་འགྲོ་བ། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

^༣ བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པ། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

^༤ བརྒྱད་དང་ཞི་གནས་ རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

གཏན་དང་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་། གང་ཞི་གནས་གང་དག་དང་སྟོམས་འཕྲུག་གི་བྱུང་བར་
གང་དག་གཅིག་དང་བརྒྱད་དུ་གྱུར་བ་དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཐོགས་མེད་འདི་ནི་འཕྲུག་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། ཇི་སྲིད་གཏི་ཐུག་དེ་སྲིད་སྲིད་གནས་འདས་བདག་དང་།^༡

སེམས་ཅན་གཞན་རེ་རེ་ཡི་སྲིད་པའི་སེམས་ཅན་ནི།^༢

ཇི་སྟེད་དེ་སྟེད་མཐའ་ཡས་གཞིར་བཅས་ཡུལ་སྟོགས་དང་།^༣

བཅས་རྣམས་ལ་སྟོ་གང་དང་གང་ཡིན་སྟོབས་སུ་བཤད།^༤ ༣༤ །

ཆོས་ཅན། སྟོན་གྱི་གནས་ཇེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་བཤད་པ་དེ་བརྟེན་
ཏེ། ཇི་སྲིད་དུ་གཏི་ཐུག་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྲིད་པ་ན་གནས་པ་ནི་འདས་པའི་དུས་སུ་
བདག་དང་སེམས་ཅན་གཞན་རེ་རེ་སྲིད་པའི་སེམས་ཅན་ནི་ཇི་སྟེད་དེ་སྟེད་མཐའ་ཡས་
པ་གཞི་དང་བཅས་ཤིང་ཡུལ་སྟོགས་དང་བཅས་རྣམས་ལ་མཁྱེན་པའི་སྟོ་གང་དང་གང་
ཡིན་ཐོགས་མེད་དུ་འཕྲུག་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་འཆི་འཕོ་དང་།

སྟེ་གང་འཛིག་ཏེན་ལ་གནས་ནས་མཁའི་མཐར་ཐུག་དང་།

༡ གཏི་ཐུག་དེ་སྲིད་སྲིད་ནས་འདས་པའི་དུས་དང་ནི། རྟག་ཆའི་འགྲུར།

༢ གཞན་རེའི་སྲིད་པར་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ། རྟག་ཆའི་འགྲུར།

༣ དེ་སྟེད་མཐའ་ཡས་གཞི་དང་བཅས་ཤིང་ཡུལ་སྟོགས་དང་། རྟག་ཆའི་འགྲུར།

༤ རྣམ་པ་དང་བཅས་མཁྱེན་པ་གང་ཡིན་སྟོབས་སུ་བཤད། རྟག་ཆའི་འགྲུར།

བཟླ་མང་དེ་ལ་མཁུན་པ་དུས་དེར་འཇུག་པ་ཡིས།

མ་ཆགས་ནམ་ཀུན་ཡོངས་དག་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད། ༣༩ ॥

ཆོས་ཅན། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁུན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་པ་དེ་བརྟེན་ཏེ།
 སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་འཆི་འཕོ་དང་། སྐྱེ་བ་གང་འཇིག་རྟེན་ལ་
 གནས་པ་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པ་དང་། ལས་ཀྱིས་བཟླ་བར་བྱེས་པ་མང་པོ་དེ་ལ་
 མཁུན་པ་དུས་དེར་མ་ཆགས་པ་ནམ་པ་ཀུན་ཡོངས་སུ་དག་པ་མཐའ་ཡས་པ་འཇུག་པ་
 ཡིས་སོ།

ཙ་བ། ནམ་ཀུན་མཁུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱར་དུ་རྒྱལ་ནམས་ཀྱི།

ཉོན་མོངས་དག་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་འཇིག་འགྱུར་དང་།

སྟོབ་མ་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་སྟོ་ཡིས་འགོག་པ་གང་།

དེ་ལ་མཁུན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད། ༤༠ ॥

ཆོས་ཅན། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་པ་དེ་བརྟེན་ཏེ། ནམ་ཀུན་
 མཁུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱར་དུ་རྒྱལ་བ་ནམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དེ་དག་ནི་བག་ཆགས་དང་
 བཅས་པ་འཇིག་པ་སྟེ་སྤངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྟོབ་མ་ཉོན་མོས་ལ་སོགས་པས་ཉོན་
 མོངས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོ་ཡིས་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མཁུན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་
 ཡས་པར་འཇུག་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(ཡོན་ཏན་ཀུན་བཟློང་མི་རྣམས་པའི་ཚུལ་)ནི།

ཙ་བ། ནམ་མཁའ་མེད་པས་འདབ་ཆགས་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི།

འདིར་ནི་རང་མཐུ་ཟད་པས་ལྷོག་པར་འགྱུར་དེ་བཞིན།

སྟོབ་མ་དང་བཅས་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི།

ཡོན་ཏན་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་མ་བཟློང་ལྷོག་པར་འགྱུར། ༡ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་
མ་བཟློང་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཟད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་
དང་བཅས་པའི་རང་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཀྱི་སྟོའི་རྣམས་པ་ཟད་
པའི་དབང་གིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པ་མ་བཟློང་བར་ལྷོག་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྷིང་མཁའ་ལ་འཕྱར་བ་ན་ནམ་མཁའ་མེད་
པས་འདབ་ཆགས་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི་འདིར་ནི་ནམ་ཞིག་ན་རང་མཐུ་
ཟད་པས་ལྷོག་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་ནོ།

ཙ་བ། དེ་ཕྱིར་བདག་འདྲས་བྱོད་ཡོན་འདི་དག་ཅི།

ཤེས་པ་དང་ནི་བཟློང་པར་རྣམས་འགྱུར་རམ།

༡ མཁའ་ལྟར་བཟློང་མི་རྣམས་པས་ལྷོག་པར་འགྱུར། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

༢ དེ་ཕྱིར་བྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བདག་འདྲས་པས། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

༣ བཟློང་པར་རྣམས་མིན་ཡང་། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

ཡོན་ཀྱང་དེ་དག་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས།

བཤད་ཕྱིར་དོགས་སྤངས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་སྤྲས། ལ། །

འགྲེལ་བ་མཛད་པ་བདག་འདྲ་བས་སངས་རྒྱས་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་མ་ལུས་
བ་ནི་ཤེས་པ་དང་ནི་བཛྲོད་པར་འགྱུར་རམ་ཅི་སྟེ་མི་རྣམས་མེད། ཡོན་ཀྱང་དོགས་པ་སྤངས་
ནས་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་སྤྲས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་འཕགས་པ་
ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་བཤད་པས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(ཡོན་ཏན་གཉིས་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ།   ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་རྒྱ་ཆེ་ལོ།

ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་
ཉིད་ཆོས་སྐྱ་རྒྱ་འབྲས་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ།   ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་ཤེས་པས།

ཡོན་ཏན་འདི་དག་འཐོབ་པར་འགྱུར། ལ། །

ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་ཤེས་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་
དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་པོ་འདི་དག་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(སྤྱལ་སྤྱ་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ།

སྤྱར་ཡང་མི་གཡོ་སྤྱ་མངའ་བྱོད་ཀྱིས་སྤྱིད་གསུམ་བྱོན་ནས་སྤྱལ་རྣམས་ཀྱིས།

གསེགས་པ་དང་ནི་བལྟམ་དང་བྱང་ཆུབ་ཞི་བའི་འཁོར་ལོའང་སྟོན་པར་མཛད།

དེ་ལྟར་བྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གཡོ་བག་སྟོད་ཅན་རེ་བའི་ཞགས་པ་ནི།

མང་པོས་བཅིངས་པ་མ་ལུས་བྱུ་རྩེས་བྱ་ངན་འདས་པར་བགྱི་བར་མཛད། ལ། ལ།

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། སྤྱལ་བའི་སྤྱ་བྱན་ཚོགས་མངའ་སྟེ། ཆོས་
སྤྱ་ལས་མི་གཡོ་བའི་སྤྱ་མངའ་བ་བྱོད་ཀྱིས་སྤྱར་ཡང་སྤྱིད་གསུམ་བྱོན་ནས་སྤྱལ་སྤྱ་
རྣམས་ཀྱིས་དགའ་ལྡན་ནས་གསེགས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཞི་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའང་སྟོན་
པར་མཛད་ཅིང་དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གཡོ་བག་སྟེ་སྤྱ་ཚོགས་པའི་སྟོད་པ་ཅན་རེ་བའི་ཞགས་
པ་ནི་མང་པོས་བཅིངས་པ་མ་ལུས་པ་བྱུགས་རྩེས་བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བགྱི་བར་
མཛད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྤྱབ་པ་)ནི།

ཙ་བ། གང་ཕྱིར་འདི་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་ངྷི་མ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ནི།

སྤྱར་བྱེད་གཞན་མེད་ཆོས་རྣམས་དེ་ཉིད་རྣམ་འགྱུར་དབྱེ་ལའང་

བསྟན་མིན་ཞིང་།

1 བྱོད་ནི་སྤྱིད་གསུམ་བཞུལ་དེ་མི་གཡོའི་སྤྱ་ལས་སྤྱར་ཡང་སྤྱལ་པ་ཡིས། རག་ཚོའི་འགྱུར།

2 རྟེན་མིན་ཞིང་། རག་ཚོའི་འགྱུར།

དེ་ནི་ད་ཡུལ་ཅན་སྟོ་གྲོས་འདི་ཡང་ཐ་དད་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ།

དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་ལ་ཐེག་པ་མི་མཉམ་དབྱེར་མེད་བསྟན། ། །

ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་ལ་ཐེག་པ་གཞན་དང་མི་མཉམ་པ་དབྱེར་
མེད་པ་ཐེག་པ་གཅིག་བསྟན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་ལ་མི་
འདྲ་བའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་ལའང་བསྟན་པ་མིན་ཅིང་དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་སྟོ་
གྲོས་འདི་ཡང་འཛིན་སྤངས་ཐ་དད་པར་འགྱུར་བ་མིན་ཞིང་དྲི་མ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ནི་
ལྷུང་བྱེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ནི་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ལས་གཞན་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཙ་པ། གང་ཕྱིར་འགྲོ་ལ་ཉེས་པ་སྦྱེད་བྱེད་སྟོགས་མ་འདི་དག་

ཡོད་གྱུར་པ།

དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་སངས་རྒྱས་སྟོད་ཡུལ་གཏིང་ཟབ་ལ་

འཇུག་མི་འགྱུར་ཞིང་།

ཆོས་ཅན། ཐོག་མར་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པར་མི་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་གཏིང་ཟབ་པ་ལ་འཇུག་པར་མི་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ལ་ཉེས་པ་སྦྱེད་བྱེད་སྟོགས་མ་ལྟ་བུ་འདི་དག་
ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཙ་པ། བདེ་གཤེགས་གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་མཁྱེན་རབ་ཐུགས་རྗེའི་

ཐབས་དང་ལྟན་ཅིག་པ།

མངའ་དང་གང་ཕྱིར་བདག་གིས་སེམས་ཅན་དགྲོལ་ཞེས་

ཁྱོད་ཀྱིས་ཞལ་བ་ཞེས་ཏེ། ༧༩ །

དེ་ཕྱིར་མཁས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་སྤྲིང་དུ་ཆས་པའི་སྤྱོད་ཚོགས་ཀྱི།

ངལ་བ་ཉེར་སེལ་གྲོང་ཁྲིར་ཡིད་འོང་བར་དུ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་ལྟར།

ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་པ་འདི་ནི་སྟོབ་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་ལ་ཡིད།

སྤྱར་ཞིང་རྣམ་པར་དབེན་ལའང་སྟོ་སྤྲངས་རྣམས་ལ་ལོགས་སུ་

གསུངས། ༧༠ །

ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་འདི་ནི་སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་
 རིགས་ཅན་སྤྱག་བསྐལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་ལ་ཡིད་སྤྱར་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་ཤིང་ཉན་
 མོངས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་སྟོ་སྤྲངས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱིས་ཐེག་ཆེན་ལོགས་སུ་
 གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་བདེ་གསེགས་ཁྱོད་ལ་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་
 མཁྱེན་རབ་ཐུགས་རྗེས་ཐབས་དང་ལྟན་ཅིག་པ་མངའ་བ་དང་། གང་གི་ཕྱིར་བདག་གིས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགྲོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དེ་མཐར་ཕྱིན་
 བར་མཛད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དེད་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་པས་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲིང་
 དུ་ཆས་པའི་སྤྱོད་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ངལ་བ་ཉེ་བར་སེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་གྲོང་ཁྲིར་ཡིད་དུ་འོང་བ་
 བར་དུ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་སྟེ་སྤྱལ་བ་ལྟར་རོ།

༡ ཞལ་བཞེས་པ། རྟག་ཚིམ་འགྲུར།

༢ ཆགས་པའི་འགྲོ་སོགས་ཀྱི། རྟག་ཚིམ་འགྲུར།

༣ སྤྱར་བ་མཛད་ཅིང་རྣམ་པར་ རྟག་ཚིམ་འགྲུར།

ལྷ་པ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མངོན་པར་བྱང་
ཆུབ་པའི་དུས་དང་། བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་)ནི།

ཙ་བ།

བདེ་བར་གསེགས་པ་མ་ལུས་སྟོགས་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཡུལ་དག་ན།¹

ཕྱ་རབ་རྩལ་གྱིས་རྩལ་རྣམས་བདོག་པར་གྱུར་བ་ཇི་སྟེད་པ།²

བྱང་ཆུབ་མཆོག་རབ་དམ་པར་གསེགས་པའི་བསྐྱལ་པའང་དེ་སྟེད་དེ།³

འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་གསང་བ་འདི་ནི་བསྟན་བབྱི་མ་ལགས་སོ།⁴ ༥ ॥

ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོང་པོར་སངས་རྒྱས་རྩལ་སྟོན་པའི་གྲངས་བསམ་གྱིས་སི་
བྱབ་སྟེ། སྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཞིང་མ་ལུས་པའི་ཡུལ་དག་ན་རྩལ་ཕྱ་རབ་རྣམས་
བདོག་པར་གྱུར་བ་ཇི་སྟེད་པ་བདེ་བར་གསེགས་པ་ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་རབ་དམ་པར་
གསེགས་པའི་སྐྱལ་པ་དེ་སྟེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་གསང་བ་འདི་ནི་གདུལ་བྱ་
ཁ་ཅིག་ལ་བསྟན་པར་བབྱི་བ་མ་ལགས་ཏེ། སྟོན་དགེ་ཙ་མ་བསམགས་པ་རྣམས་སོས་པར་
དཀའ་བའི་ཕྱིར།

1 སངས་རྒྱས་ཡུལ་གྱུར་སྟོགས་བཅུའི་ཞིང་རྣམས་མ་ལུས་ན། ནག་ཆོའི་འགྲུར།

2 རྩལ་ཕྱན་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་བདེ་བར་གསེགས་ནི། ནག་ཆོའི་འགྲུར།

3 བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་གསེགས་པའི་སྐྱལ་པ་དེ་སྟེད་དེ། ནག་ཆོའི་འགྲུར།

4 ཁྱོད་ཀྱིས་གསང་འདི་བསྟན་པར་བབྱི་བ་མ་ལགས་སོ། ནག་ཆོའི་འགྲུར།

གཉིས་པ་(བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་བཤད་པ་)ནི།

ཙ་བ། རྒྱལ་བ་ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་མཆོག་དུ་རབ་ཞི་བར།¹

འགྲོ་བ་མིན་ཞིང་ནམ་མཁའ་རྣམ་འཇིག་འགྱུར་མིན་དེ་སྲིད་དུ།²

ཤེས་རབ་ཡུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཁྱོད་ལ་ཐུགས་བརྩེ་མ་མ་ཡིས།³

ཚུལ་ལྟར་བྱེད་པས་རབ་དུ་ཞི་བར་འགྱུར་བ་གང་ལ་མངའ།⁴ ༧༧ ॥

ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རབ་དུ་ཞི་བ་སྤྱོད་གས་གཅིག་པར་འགྱུར་བ་ག་ལ་མངའ་སྟེ། ཇི་
སྲིད་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་མཆོག་དུ་རབ་དུ་ཞི་བར་འགྲོ་བ་མིན་ཞིང་ནམ་མཁའ་རྣམ་
པར་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་མིན་པ་དེ་སྲིད་དུ། ཤེས་རབ་ཡུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་བ་
ཁྱོད་ལ་ཐུགས་རྩེའི་མ་མ་ཡིས་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་བཞུགས་པའི་ཚུལ་ལྟགས་
འདི་བྱེད་པས་སོ།

ཙ་བ།

གཉི་ཐུག་སྦྱོན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ཁ་ཟས་དུག་བཅས་བ་བ་ཡི།

སྦྱོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ནང་མི་དེ་ལ་ཁྱོད་བརྩེ་ཇི་ལྟ་བ།

དེ་ལྟར་དུག་ཟོས་ཉིན་པའི་བྱ་ལ་མ་ཡི་སྦྱག་བསྐྱེད་མིན།

དེས་ན་མགོན་པོ་མཆོག་དུ་རབ་ཞིར་གཤེད་པར་འགྱུར་མ་ལགས། ༧༠ ॥

1 ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་མཆོག་དུ་ཞི་བ་མ་ཐོབ་དང་། རྟག་ཆའི་འགྱུར།

2 ཇི་སྲིད་ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་མེད་པར་མ་གྱུར་དེ་སྲིད་དུ། རྟག་ཆའི་འགྱུར།

3 ཤེས་རབ་ཡུམ་དང་སྦྱང་རྩེའི་མ་མས་བསྐྱེད་ཅིང་འཇིག་བྱེད་པས། རྟག་ཆའི་འགྱུར།

4 རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ལ་རབ་དུ་ཞི་བར་འགྱུར་བ་གང་ལ་མངའ། རྟག་ཆའི་འགྱུར།

ཆོས་ཅན། མགོན་པོ་ཁྱོད་མཆོག་དུ་རབ་དུ་ཞི་བ་སྟོགས་གཅིག་པར་གསེགས་པར་
འགྱུར་བ་མ་ལགས་ཏེ། གཏི་ཐུག་གི་སྒྲོན་གྱིས་འཛིག་རྟེན་འདོད་ཡོན་གྱི་ཁ་ཟས་དུག་
བཅས་ཟ་བའི་སྒྲེ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ནང་མི་དེ་ལ་ཁྱོད་ཐུགས་བཅེ་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་དུ་དུག་ཐོས་
ནས་ཉེན་པའི་བྱ་ལ་མ་ཡིས་སྟུག་བསྐྱུལ་གྱི་ཡིད་སྒྲེ་བ་མིན་པ་དེས་ནོལ།

ཙ་བ། གང་གི་སྤྱིར་ན་མི་མཁས་དངོས་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་ཞེན་པའི་

སྒྲོ་ཅན་གྱིས།

སྒྲེ་དང་འཛིག་གནས་སྐབས་དང་སྟུག་དང་མི་སྟུག་བྲལ་བ་དང་གྱིས་

བསྒྲེད་སྟུག་བསྐྱུལ་དང་།

སྤྱིག་ཅན་འགྲོ་བ་འཐོབ་པ་དེ་སྤྱིར་འཛིག་རྟེན་ཐུགས་བཅེའི་ཡུལ་

དུ་རབ་དོང་བས།

བཙམ་ལྟན་ཐུགས་རྗེས་ཁྱོད་ཐུགས་ཞི་ལས་བསྒྲོག་པས་ཁྱོད་ལ་

སྟུང་ན་འདས་མི་མངའ། ༡༡ །

ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཞི་བ་སྟོགས་གཅིག་པའི་སྟུང་ན་ལས་འདའ་བ་མི་མངའ་སྟེ།
གང་གི་སྤྱིར་ན་མི་མཁས་པས་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་
ཅན་གྱིས་སྒྲེ་བ་དང་འཛིག་པའི་གནས་སྐབས་དང་སྟུག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། མི་སྟུག་པ་
དང་བྲལ་བས་སྒྲེད་པའི་སྟུག་བསྐྱུལ་དང་། སྤྱིག་ཅན་གྱི་འགྲོ་བ་འཐོབ་པ་དེའི་སྤྱིར་དང་།
འཛིག་རྟེན་ཐུགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡུལ་དུ་རབ་དུ་དང་བས་བཙམ་ལྟན་འདས་ཁྱོད་
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཐུགས་ཞི་བ་ལས་བསྒྲོག་པས་སོ།

གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བརྩམས་པའི་ཚུལ་ནི།

ཙ་བ། ལུགས་འདི་དག་སྟོང་ཟླ་གྲགས་ཀྱིས།

དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་འབྱུངས་ནས།

ལུང་ཇི་བཞིན་དང་མན་ངག་ནི།

ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་བཟོད་པ་ཡིན། ༡༢ །

དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ལུགས་འདི་ཆོས་ཅན། དག་སྟོང་དཔལ་ལྷན་ཟླ་གྲགས་ཀྱིས་
རང་དགར་སྦྱར་བའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཙ་བ་ཤེས་རབ་ལས་འབྱུངས་
ནས་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་དང་། ལྷ་སྦྱབ་ཀྱི་མན་ངག་ནི་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་བཟོད་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། འདི་ལས་གཞན་ན་ཆོས་འདི་ནི།

ཇི་ལྟར་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ།^༡

འདིར་འབྱུང་ལུགས་ཀྱང་གཞན་ན་ནི།^༢

མེད་ཅེས་མཁས་རྣམས་ངེས་པར་མཛོད།^༣ ༡༣ །

༡ ལ་འབྱུངས་ནས། གན་ཆོའི་འགྱུར།

༢ གཞན་ན་ལུགས་འདི་ནི། གན་ཆོའི་འགྱུར།

༣ མེད་པ་དེ་བཞིན་ལུགས་འདི་ཡང་། གན་ཆོའི་འགྱུར།

༤ གཞན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས། གན་ཆོའི་འགྱུར།

༥ མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། གན་ཆོའི་འགྱུར།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐར་པ་དོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱིས་ལུགས་འདི་ལ་འཇུག་པར་རིགས་
 ཏེ། ཇི་ལྟར་དབྱ་མའི་གཞུང་ལུགས་འདི་ལས་གཞན་ན་སྟོང་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་སྟོན་
 བའི་ཆོས་འདི་ནི་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་འབྱུང་བའི་ལུགས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་
 མེད་ཅེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་མངོན་དགོས་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། ལྷ་སྐྱབ་སྟོ་མཆོ་ཤིན་དུ་རྒྱ་ཆེའི་ཁ་དོག་གིས་འཇིགས་པས།

སྟེ་བོས་ལུགས་བཟང་གང་དག་རྒྱུང་རིང་སྤངས་པས་དེ་ཡི་ཆོག།

ལེའུར་བྱས་པའི་ཁ་འབྱས་ཀྱ་ཟུ་ཏ་ཁ་སྟེ་བའི་རྩས།

ད་ལྷ་ཁྲ་བ་གྲགས་པ་རེ་རྣམས་རབ་དུ་སྟོང་བར་བྱེད། ༥༧ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་བྱུང་བར་ཅན་ཡོད་དེ།
 སྟོབ་དཔོན་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་སྟོའི་རྒྱ་མཆོ་ཤིན་དུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཁ་དོག་གིས་འཇིགས་པས་དངོས་སྟོབ་
 བའི་སྟེ་བོས་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ལུགས་བཟང་པོ་གང་དག་རྒྱུང་རིང་དུ་སྤངས་ཀྱང་དབྱ་མ་ཙ་བ་
 དེའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ཁ་འབྱས་པའི་ཀྱ་ཟུ་ཏ་ཁ་སྟེ་བའི་རྩས་ད་ལྷ་ཁྲ་བ་གྲགས་པ་ཡིད་
 ལ་རེ་བ་རྣམས་བསྟོར་བར་བྱེད་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། དེ་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཟབ་མོ་འཇིགས་རུང་འདི་ནི་སྟོན་གོམས་

ཉིད་ལས་སྟེ་བོ་ཡིས།

༡ ཀྱ་ཟུ་ད་ཁ་ རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

༢ ད་ལྷ་ཁྲ་བ་ རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

ངེས་པར་རྟོག་འགྲུར་འདི་ནི་གསལ་བྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱིས་

ཐུགས་སུ་ཆུད་མི་འགྲུར།

དེ་ཕྱིར་ཚུལ་ལུགས་རང་སློབ་སྦྱར་བ་འདི་དག་མཐོང་ནས་

བདག་ཏུ་བཞེད་པ་ཡི།

གཞུང་ལུང་རྣམས་ལྟར་གཞན་ལུང་བཞེད་གཞུང་འདི་ལས་

གཞན་ལ་དགའ་སློང་དོར་བར་བྱ། ལྟོ ॥

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོན་པའི་ཚུལ་ལུགས་སངས་རྒྱལ་གྱི་དགོངས་
པར་མ་སོང་བས། རང་གི་སློབ་སྦྱར་བ་འདི་དག་མཐོང་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་བཞེད་
པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལྟར་གཞན་ལུགས་ཀྱི་བཞེད་པའི་གཞུང་དབུ་མའི་ལུགས་འདི་
ལས་གཞན་པ་ལ་དགའ་བའི་སློང་དོར་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཟབ་མོ་སྦྱར་བཤད་ཟེན་པ་
འཛིགས་སུ་བྱུང་བ་འདི་ནི་སྟོན་ཉིད་ལ་མོས་པའི་བག་ཆགས་གོམས་པ་ཉིད་ལས་སྦྱེ་བོ་
ཡིས་ངེས་པར་རྟོགས་པར་འགྲུར་གྱིས། ཟབ་མོའི་དོན་འདི་ནི་གསལ་བྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་
གྱིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མི་འགྲུར་བ་དེའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་བསྟན་བཅོས་བཅུ་མས་པའི་དགེ་བ་བསྟོན་པ་ནི།

ཙ་བ། སློབ་དཔོན་གྱི་སྦྱོར་ལུང་བཟང་བསྟན་ལས་བདག་གི་བསོད་

ནམས་སྟོགས་ཀྱི་མཐར།

བྱུང་ཅིང་ཡིད་མཁའ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྦྱར་སྟོན་ཀའི་རྒྱ་སྐར་

ལྟར་དཀར་བའམ།

སེམས་ཀྱི་སྤྱལ་ལ་གདེངས་ཀའི་ཚོར་བྱ་དང་འདྲ་གང་གང་

ཞིག་ཐོབ་པ་དེས།

འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་དེ་ཉིད་རྟོགས་ནས་སྤྱར་དུ་བདེར་གསེགས་

སར་བཟོད་ཤོག། ༥ ॥

སློབ་དཔོན་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ལུགས་བཟང་པོ་བསྟན་པ་ལས་བདག་གིས་བསོད་ནམས་
 རྟོགས་ཀྱི་མཐར་ཁུབ་ཅིང་ཡིད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སློན་པོར་བྱས་པའི་དཀྱིལ་དུ་
 སྟོན་ཀའི་རྒྱ་སྐར་ལྟར་དཀར་བའམ་སེམས་ཀྱི་སྤྱལ་ལ་གདེངས་ཀའི་ཚོར་བྱ་དང་འདྲ་བ་
 གང་ཞིག་ཐོབ་དེས་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་སྤྱར་དུ་
 བདེ་བར་གསེགས་པའི་སར་བཟོད་པར་ཤོག་ཅིག །

བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། སློབ་དཔོན་གང་གིས་མཛད་པ་དང་། ལོ་པར་གང་
 གིས་བསྟར་བའོ།

དང་པོ་(སློབ་དཔོན་གང་གིས་མཛད་པ་)ནི།

ཙ་བ།

དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྩལ་གསལ་བར་བྱེད་པ།
 སློབ་དཔོན་རྒྱ་བ་བྲགས་པ་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་ཐུགས་གཞོལ་བ། སི་
 འཕྲོགས་པའི་མཁྱེན་རབ་དང་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བ། རི་མོར་བྲིས་པའི་

༡ དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོག་ལེན་བྱས་པ། སློབ་དཔོན་རྒྱ་བ་བྲགས་པ། ཟབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་
 བའི་རྩལ་གསལ་བར་བྱེད་པ། ཐེག་པ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བ། ཞེས་ཆོག་སྤྱིར་སྤྱོད་པ་ལྟར་
 ལྟངས་ལྟར་། རྟོག་ཆོའི་འགྲུར།

བ་དུས་མ་ལས་འོ་མ་བཞོས་པས་བདེན་པར་ཞེན་པ་བསྐྱོག་པར་མཛད་
པས་སྦྱར་བ་ཚོགས་སོ། །

དབུ་མ་ལ་འདུག་པ་ཟབ་པ་དང་སྐྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་སློབ་དཔོན་རྒྱ་བ་
གྲགས་པ་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་བྱུགས་གཞོལ་བ་མི་འཕྲོགས་པའི་མཁུན་རབ་དང་བྱུགས་
རྩེར་ལྟན་པ་རི་མོར་བྲིས་པའི་བ་དུས་མ་ལས་འོ་མ་བཞོས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་བདེན་པར་
མཛད་པར་ཞེན་པ་བསྐྱོག་པར་མཛད་པས་སྦྱར་བ་ཚོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལོ་བཏ་གང་གིས་བསྐྱར་བ་ནི་

ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་གོང་ཁྲེར་དཔེ་མེད་ཀྱི་དབུས་རིན་ཆེན་སྤྲས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ།
ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་འཕགས་པ་ལྟའི་སྐུ་རིང་ལ་སྐྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཉི་ལ་ཀ་དང་།
བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་པ་ཆབ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་ཁ་ཆེའི་དཔེ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱར། བྲིས་རས་
དུ་མོ་ཆེར་སྐྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀ་ན་ཀ་ཕམ་མ་དང་། ལོ་རྒྱུ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་འག་ཐར་
ཕྱོགས་པའི་དཔེ་དང་གདུགས་ཤིང་ལེགས་པར་བཅོས་ནས་འཆད་ཉན་གྱིས་གདན་ལ་
ཕབ་བཤོ། །

༡ སྐྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀྱིས་བཞུགས་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ནག་ཆོ་ཚུལ་བྲིམས་རྒྱལ་བས་བསྐྱར་བ་
ལས། སྐད་ཀྱིས་སྐྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཉི་ལ་ཀ་ཀལ་ཤ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་པ་ཆབ་ཉི་མ་གྲགས་
ཀྱིས་བསྐྱར་བ་ལྟར་ཅུང་ཟད་བཅོས་པ། དོན་ཆང་ཞིང་ཆོག་བདེ་བར་བྲིས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ན་རྩི་ཆོང་ཁ་བ་སློབ་པ་ཟབ་གྲགས་པས་དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དུ་ལུང་འབྲེན་མཛད་པའི་
ནག་ཆོས་བསྐྱར་བ་ལས་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་ནི་ཅུང་ཟད་མ་བཅོས་གོང་གི་ནག་ཆོའི་འབྱུར་
ཡིན་པ་གསལ་བར་སྟངས་ལོ།

འདིར་འགྲེལ་པའི་མཛད་བྱང་དང་། འགྱུར་བྱང་གི་སྟེང་ནས་སྤྱོད་མོང་པ་རྣམས་
བཀོད་པ་ནི། ཚ་བ་ལོགས་སུ་བསྐྱུར་བ་དང་འགྲེལ་པའི་ནང་གི་ཚ་བ་གཉིས་སྤྱར་ནས་
ཞུས་དག་བྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཡིན་ནོ། དགེ་ལོགས་འཕེལ། །

ལྷ་ཆེན་མཐའ་དང་དབྱུས་བྲལ་ཆོས་དབྱིངས་མཁའ་དེར་ཆོར་གཉིས་ཆུ་ཤེལ་རབ་དུ་དཀར།
མཐར་ལྷའི་ཆུ་འཛིན་ལས་གྲོལ་རབ་གསལ་སྤྲུགས་ནི་སྤྱོད་གྱི་སྤྱོད་ནག་རིང་དུ་སྤངས།
གསང་ཟེར་དྲི་མེད་ཀུན་དུ་འཕྲོས་པས་མཁའ་ཁྲབ་འགྲོ་བའི་གདུང་བ་འཕྲོག་མཛད་པ།
དཔལ་ལྷན་སྒྲིབ་བ་གྲགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་གྱིས་བདག་སྤྱོད་ཀུན་ལྷན་རྟེན་དུ་སྤྱོདས།

ཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་སྤྱོད་ཆེ་མིན་ཡང་།
དོན་གྱི་གཟུགས་ཀུན་རི་བཞིན་རབ་གསལ་ཞིང་།
སྤྱོ་ཡི་བཞིན་ལོགས་གང་དག་མཐུ་བྱེད་པའི།
རབ་གསལ་མེ་ལོང་འདི་ནི་ཁོ་བོས་བྱས།

དགེ་བ་འདི་ཡིས་མཐའ་ཡས་ལུས་ཅན་ཀུན།
སྤྱོ་མིག་སྤྱོགས་ལྷུང་དྲི་མས་མ་སྤྲད་ཅིང་།
རིགས་དང་མི་རིགས་ཆུལ་བཞིན་བྱེད་པ་ལ།
སྤྱུར་དུ་ཐམས་ཅད་གཟེགས་པ་ཐོབ་པར་ཤོག།

དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་རབ་དུ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་འདི་
ནི། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཤར་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་ཞབས་རྒྱལ་སྤྱི་བོས་ལེན་པ། དབྱུ་མ་ཆེན་
པོའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་དཔལ་བཟང་པོས། སྤྱོད་མོང་གི་ཐ་སྐྱར་གྱི་སྤྱོད་པའི་
ཡང་དོའི་ཆོས་གཅིག་ལ། དཔལ་སྤྱུར་ཐང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་སྤྱུར་བའོ། །

ནམ་གྲོལ་ནི་བའི་བྱ་མཆོར་གཅིག་དུ།
 གཞིལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་གྲང་།
 ཆོག་གི་གཟིགས་མ་རིས་ཀྱང་དྲུག་གསུམ་གྱི།
 ཇི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།

དབར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ནམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས།
 ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྒོར་ཕྱག་བརྒྱ།
 གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།
 དེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག། ॥

སཐ་མཛུ་ལམ།

དབྱ་མའི་ཙ་འགྲེལ་སྐྱར་བའི་དགེ་བ་འདིས།
 སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་མཛོད་འཕྲིན་རྒྱས་པ་དང་།
 གཞུང་འདིར་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་ལ་བརྩོན་པ་ཡི།
 སྐྱེས་བུའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གང་བར་ཤོག།

བདག་ཀྱང་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ།
 དགེ་བའི་བཤེས་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་།
 ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་ལ་རབ་ཞུགས་ཏེ།
 སྐྱར་དུ་བྱང་ཆེན་ཐོབ་པར་ཤོག།

ཅེས་ལྷན་ཆས་ཀྱི་དྲང་སྟོང་ལྷུང་བ་རི་དྲུགས་ཀྱི་ནགས་སུ་སྐྱར་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། ॥

ནག་ཚེ་ལོ་རྩ་བས་བསྐྱར་བའི་དབྱ་མ་ལ་
འཇུག་པའི་རྩ་བ་བཞུགས་སོ།

༄༅། །ཁྱ་གར་སྐད་དུ། མ་རྩུ་མ་བ་དྲ་ར་ཀླ་རི་ཀླ་རྩ་མ།
བོད་སྐད་དུ། དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚིག་ལེན་བྱས་པ།

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྩར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།

ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས།
སངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྲུངས་ཤིང་།
སྙིང་མེད་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་དང་།
བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྤྱས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། ༡ ॥

གང་ཕྱིར་བཅེ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་ཕུན་ཚོགས་འདིའི།
ས་བོན་དང་ནི་རྩ་དང་ཡུན་རིང་དུ།
ལོངས་སྟོང་གནས་ལ་སྤྲོད་པ་ལྟར་གྱུར་པ།
དེ་ཕྱིར་ཐོག་མར་སྙིང་མེད་བསྟོད་པར་བགྱི། ༢ ॥

དང་པོར་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་གྱུར་ཅིང་།
དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བདག་གིས་ཞེས་བཟུང་བས།
ཐོ་རྒྱུན་རྒྱུད་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི།
འགྲོ་ལ་སྙིང་མེད་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད། ༣ ॥

འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་ཚུ་ནང་ཟླ་བ་ལྟར།།

གཡོ་དང་རང་བཞིན་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ཡི།།

འགྲོ་བ་དགྲོལ་ཕྱིར་སྟོང་མེད་ཀའན་དབང་གིས།།

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྟོན་པས་རབ་སྟོན་ཞིང་།། ལ །

གང་གིས་སེམས་ནི་རབ་དགའ་ལ་གནས་པ།།

དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་ཀྱི་དང་པོར་བཟོད།།

དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ཐོབ་གྱུར་པས་དེ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲུལ་བསྟན་དོ།། ས །

འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རིགས་སྟེས་ཏེ།།

འདི་ཡིས་ཀུན་སྟོར་གསུམ་པོ་སྤངས་པར་འགྱུར།།

དེ་ནི་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་འཆང་ཞིང་།།

འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་ལྷུས་པའང་ཡིན།། ཏ །

ས་ནས་སར་གཞོན་གོང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར།།

དེ་ཆེ་འདི་ཡི་ངན་འགྲོའི་ལམ་འགག་ཅིང་།།

སོ་སོ་སྟེ་པོའི་ས་རྣམས་ཟད་འགྱུར་ཏེ།།

འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་བཞིན་དུ་བསྟན།། ཉ །

ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྟེན་དང་པོས་ཀྱང་།།

ཐུབ་དབང་གསུང་སྟེས་རང་རྒྱལ་བཅས་པ་རྣམས།།

བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཕམ་བྱས་རྣམ་འཕེལ་ཞིང་།

རིང་དུ་སོང་བའི་སྟོ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། ༥ ॥

དེ་ཆེ་དེ་ལ་ཚོགས་སངས་བྱང་ཆུབ་རྒྱུར།

དང་པོ་སྦྱོན་པ་ཉིད་ནི་ལྷག་པར་འགྱུར།

རང་ཤ་གཏོང་ལའང་གུས་པར་བྱས་པ་ཡིས།

ནང་དུ་མི་རུང་དཔོག་པའི་རྒྱུར་ཡང་འགྱུར། ༦ ॥

སྟེ་པོ་འདི་ཀུན་བདེ་བ་མངོན་འདོད་ཅིང་།

མི་རྣམས་བདེ་བའང་ལོངས་སྟོན་མེད་མིན་ལ།

ལོངས་སྟོན་གྲང་ནི་སྦྱོན་ལས་འབྱུང་མཁྱེན་ནས།

སྦྱབ་པས་དང་པོར་སྦྱོན་པའི་གཏམ་མཛད་དོ། ༧ ॥

སྟོང་ཇེ་དམན་ཞིང་ཤིན་དུ་རྩལ་སེམས་ཅན།

རང་དོན་ལྟར་ལེན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་གང་།

དེ་དག་གི་ཡང་འདོད་པའི་ལོངས་སྟོན་རྣམས།

སྦྱག་བསྐྱེད་ཉེར་ཞིའི་རྒྱུར་གྱུར་སྦྱོན་ལས་བྱུང་། ༨ ॥

འདི་ཡང་སྦྱོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ནམ་ཞིག་ཆོ།

འཕགས་པའི་སྟེ་པོ་དང་ཕྱད་ལྟར་དུ་ཐོབ།

དེ་ནས་སྟོན་རྒྱུན་ཡང་དག་བཅད་བྱས་ཏེ།

དེ་ཡི་རྒྱ་ཅན་ཞི་བར་འགྲོ་བར་འགྱུར། ༩ ॥

འགྲོ་ལ་པན་པར་དམ་བཅས་ཡིད་ཅན་རྣམས།།

སྦྱིན་པས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་དགའ་བ་ཐོབ།།

སྦྱིང་རྗེ་ཅན་དང་སྦྱིང་རྗེ་མེད་ལ་ཡང་།།

དེ་ཕྱིར་སྦྱིན་པའི་གཏམ་ཉིད་ཅ་བར་འདོད།། ༡༩ ॥

རི་ལྟར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་སྒྲ་ཐོས་སེམས་ལས།།

རྒྱལ་སྤྱོད་བདེ་འབྱུང་དེ་ལྟར་བྱུང་རྣམས་ལ།།

ཞི་བར་ཞུགས་པས་བདེ་བ་བྱེད་མིན་ན།།

ཐམས་ཅད་བཏང་བས་ལྟ་ཞིག་སྒྲོས་ཅི་དགོས།། ༢༠ ॥

ལུས་བཅད་སྟེར་ཞིང་བདག་གི་སྦྱག་བསྐུལ་བྱིས།།

གཞན་དག་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི།།

སྦྱག་བསྐུལ་རང་རིག་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་དེ།།

བཅད་པར་བྱ་བྱིར་དེ་ནི་བཙོན་པར་བྱེད།། ༢༡ ॥

སྦྱིན་པ་སྦྱིན་བྱ་ལེན་པོ་གཏོང་པོས་གཏོང་།།

འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་པ་རོལ་སྦྱིན་ཅེས་བྱ།།

༡ འདི་ནི་ནག་ཚུའི་འགྱུར་ལས། ལུས་ནི་བཅད་ནས་བྱིན་པའི་སྦྱག་བསྐུལ་དེས། དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་སྦྱག་བསྐུལ་གཞན་དག་ལ། བསྐུལ་ནས་རང་གི་ཉམས་སུ་སྦྱོང་དེ་ལས། གཙོད་པའི་དོན་དུ་དེ་ནི་བཙོན་པར་བྱེད། ཅེས་འབྱུང་བ་དང་འགྱུར་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་བཤད་པོ། ཞེས་གསུངས་སོ།

རྗེ་ཚུའི་ཁ་པའི་དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ཐོག་ ༧༤ བླ་རྩ་དགེ་ལུན་སྤྱི་ལས་ཁང་། ༡༩༧༣

གསུམ་པོ་དག་ལ་ཆགས་སྒྲིམ་གྱི་རྒྱུ་པས་དེས།
འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་མ་རོལ་བྱིན་ཅེས་བསྟན། ༡༩ ॥

དེ་ལྟར་གྱུ་ལ་སྤྲུལ་ཡིད་ལ་རབ་གནས་ཤིང་།
དམ་པའི་རྟེན་ལ་འོད་ཆགས་མཛེས་གྱུར་པའི།
དགའ་བ་འདི་ནི་མོར་བྱ་ཆུ་ཤེལ་བཞིན།
ཐུན་སྒྲིག་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས་གྱུལ། ༢༠ ॥

དབྱ་མ་ལ་འདུག་པ་ལས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོའོ། ॥

ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ།

དེ་ཆུ་ལ་ཐུན་ཚོགས་ཡོན་ཏན་དག་ལྡན་གྱིར། །
མི་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་བྲིམས་དྲི་མ་སྤངས།
ལུས་དག་ཡིད་ཀྱི་གྱུ་བ་དག་གྱུར་པས།
དམ་པའི་ལས་ལམ་བཅུ་ཅར་གསོག་པར་བྱེད། ༢ ॥

དགེ་བའི་ལམ་འདི་ལྟ་ཞིག་བཅུ་ཅར་ཡང་།
དེ་ལ་ལྷགས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་དག་པར་འགྱུར།
སྟོན་ཀའི་ཆུ་ལྟར་དག་ཏུ་རྣམ་དག་སྟེ།
ཞི་འོད་ཆགས་པར་དེ་དག་གིས་རྣམ་མཛེས། ༣ ॥

གལ་ཏེ་འདི་ནི་བྲིམས་དག་རང་བཞིན་ལྟ།²
 དེ་སྤྱིར་དེ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་དག་མི་འགྱུར།
 དེ་སྤྱིར་དེ་ནི་དྲག་དུ་གསུམ་ཆར་ལའང་།
 གཉིས་སྒོའི་རྒྱ་བ་ཡང་དག་བྲལ་བར་འགྱུར། ༢ ॥

སྒྲེ་བོ་ཚུལ་བྲིམས་རྟེན་པ་ཆགས་གྱུར་ན།
 སྤྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ལྡན་ཡང་ངན་འགྲོར་ལྟར།
 བསྐྱེད་བཅས་རྩ་བ་ལོངས་སུ་ཟད་པས་ན།
 སྤྱིན་ཆད་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་མི་འགྱུར། ༣ ॥

རང་དབང་འཕྲུག་ཅིང་མཐུན་པའི་ཡུལ་གནས་པ།
 དེ་ཆེ་འདི་དག་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན།
 གཡང་སར་ལྷང་བས་གཞན་དབང་འཕྲུག་འགྱུར་པ།
 དེ་ཆེ་དེ་ནས་གང་གིས་འབྱིན་པར་འགྱུར། ༤ ॥

དེ་སྤྱིར་རྒྱལ་བས་སྤྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་ནས།
 ཚུལ་བྲིམས་རྗེས་འགྲོའི་གཏམ་ཉིད་མཛད་པ་ཡིན།
 ཡོན་ཏན་ཚུལ་བྲིམས་ཞིང་དུ་རྣམ་འཁེལ་ན།
 འབྲས་བུ་ཉེར་སྤྱོད་ཆད་པ་མེད་པར་འགྱུར། ༥ ॥

2 དེ་ནི་ཞེས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལ་སྟོག་དུ་མི་རུང་བས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་དག་
 པར། མཐོང་ན་དེས་ནི་ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བ་ཡིན། ཞེས་ནག་ཚོས་དེས་དེ་ཞེས་བསྒྱུར་བ་
 ལེགས་སོ། ཞེས་གསུངས་བ་སྤང་ངོ་།

རྗེ་ཙོང་ཁ་བའི་དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། གོག་ ༥༧ ལྷ་ར་དགོ་ལྡན་སྤྱི་ལས་ཁང་། ༡༩༧༣

སོ་སའི་སྒྲེ་བོ་ནམས་དང་གསུང་སྒྲེས་དང་།
རང་སངས་རྒྱས་ལ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་དང་།
རྒྱལ་སྤྱི་ནམས་ཀྱི་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་།
ངེས་ལེགས་རྒྱ་ནི་རྩལ་བྲིམས་ལས་གཞན་མེད། ༡ ॥

ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་དང་ལྟན་ཅིག་དང་།
བཀྲ་ཤིས་སྒྲ་ནག་མ་དང་ལྟན་ཅིག་བཞིན།
དེ་ལྟར་རྩལ་བྲིམས་དབང་བྱས་བདག་ཉིད་ཆེ།
དེ་འཆལ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་མི་འདོད། ༢ ॥

གང་གིས་གང་ཞིག་གང་ལ་སྤོང་བྱེད་པ།
གསུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་རྩལ་བྲིམས་དེ།
འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་པ་རོལ་བྱིན་ཞེས་བཤད།
གསུམ་ལ་ཆགས་པས་སྤོང་དེ་འཇིག་རྟེན་འདས། ༣ ॥

སྤྲིད་མིན་སྤྲིད་པའི་དཔལ་གྱུར་རྒྱལ་སྤྱི་།
ཆེ་བ་ལས་བྱུང་བྱི་བྲལ་བྱི་མེད་པ།
འདི་ཡང་སྟོན་ཀའི་ཆེ་འོད་ཇི་བཞིན་དུ།
འགྲོ་བ་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བྱེད་ཡིན། ༤ ॥

དབྱ་མ་ལ་འཕྲུག་པ་ལས་བྱི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པའོ། ॥

ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ།

ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་སྟེག་པའི་མེ།
 འོད་འབྱུང་ཕྱིར་ན་གསུམ་པའི་ས་འདི་ནི།
 འོད་བྱེད་པ་སྟེ་བདེ་གཤེགས་སྤྲས་པོ་ལ།
 དེ་ཆེ་ཉི་འོད་ཟངས་འབྲུའི་སྣང་བ་འབྱུང་། ༡ ॥

གལ་ཏེ་གནས་མིན་འབྲུག་པ་འགའ་ཞིག་གིས།
 དེ་ཡི་ལུས་ལ་རུས་པ་དང་བཅས་ན།
 སྤང་རེ་རེ་ཡུན་རིང་དུས་སུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱང་།
 གཅོད་བྱེད་དེ་ལ་བཟོད་པ་ལྷག་པར་སྟེ། ༢ ॥

བདག་མེད་ལྟ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས།
 གང་གིས་གང་ལ་གང་ཆེ་ཅི་བཅད་པས།
 གང་ཕྱིར་དེ་ཡིས་ཆོས་ཀྱན་གཟུགས་བརྟན་ལྟར།
 མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཡང་དེ་ཡིས་བཟོད་པར་འགྱུར། ༣ ॥

གཞོད་པ་བྱས་པས་གལ་ཏེ་དེར་དགོན་ན།
 དེ་ལ་དགོན་པས་བྱས་ཟིན་ལྟོག་གམ་ཅི།
 དེ་ཕྱིར་དེ་དགོན་ངེས་པར་འདིར་དོན་མེད།
 འཇིག་རྟེན་ས་རྒྱལ་ཡང་ནི་འགལ་བར་འགྱུར། ༤ ॥

སྟོན་བྱས་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་གང་།
 ཟད་བྱེད་བཟོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ད་གོ།

གཞན་ལ་གནོད་དང་ཁྱོ་བས་སྤྱག་བསྐྱལ་བྱེད།

ས་བོན་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་བྱིད་པར་བྱེད། ༥ ॥

གང་བྱིར་རྒྱལ་སྤྱས་རྣམས་ལ་ཁྱོས་བ་ཡིས།

སྤྱན་དང་ཚུལ་བྲིས་ས་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་བརྒྱར།

བསགས་བ་སྤྱད་ཅིག་གིས་འཛོམས་དེ་ཡི་བྱིར།

མི་བཟོད་ལས་གཞན་སྤྱག་བ་ཡོད་མ་ཡིན། ༦ ॥

མི་སྤྱག་གཟུགས་བྱེད་དམ་བ་མིན་པར་བྱིད།

རིགས་དང་མི་རིགས་རྣམ་དབྱེད་འཕྲོག་བྱེད་ཅིང་།

མི་བཟོད་བ་ཡིས་སྤྱར་དུ་ངན་འགྲོར་སྤྱར།

བཟོད་པས་བཤད་ཟིན་དང་འགལ་ཡོན་ཏན་བྱེད། ༧ ॥

མཛེས་ཤིང་དམ་པའི་སྤྱེ་བོས་འདོད་བ་དང་།

རིགས་དང་མི་རིགས་ཤེས་ལ་མཁས་འགྱུར་ཞིང་།

འདི་ལས་གཞན་དུ་ལྟ་མི་དག་ཏུ་སྤྱེ།

སོ་སོའི་སྤྱེ་བོ་དང་ནི་རྒྱལ་སྤྱས་ཀྱི། ༨ ॥

ཁྱོ་དང་བཟོད་པའི་སྤྱེན་ཡོན་རིག་བྱས་ཏེ།

མི་བཟོད་སྤངས་པས་འཕགས་པའི་སྤྱེ་བོ་ཡིས།

བསྐྱལ་བའི་བཟོད་བ་རྟག་ཏུ་བསྐྱེན་པར་བྱ།

རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་བྱིར་བསྐྱོས་ཀྱང་། ༩ ॥

གསུམ་དམིགས་ཡོད་ན་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའོ།
 དམིགས་པ་མེད་ན་དེ་ནི་ད་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས།
 འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་གསུངས།
 ས་དེར་བསམ་གཏན་མངོན་ཤེས་འབྱུང་འབྱུར་དང་། ༡༠ །

འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར།
 དེས་ཀྱང་རྟག་དུ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ནི།
 འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཇོམས་པར་རྟུས་པར་འགྱུར།
 སྒྲིན་སོགས་ཆོས་གསུམ་དེ་དག་པལ་མོ་ཆེར། ༡༡ །

བདེ་བར་གཤེགས་པས་བྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱབས།
 བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཚོགས་ཀྱང་དེ་དག་ནིད།
 སངས་རྒྱུས་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ནི་ད་སྐྱེ་ཡི་བྱ།
 རྒྱལ་སྤྱི་ཉི་མ་ལ་གནས་འོད་བྱེད་འདི། ༡༢ །

རང་རྒྱུད་ཟུན་པ་དང་པོར་བསལ་བྱས་ནས།
 འགྲོ་བའི་ཟུན་པ་སེལ་བར་འདོད་པ་ཡིན།
 ས་འདིར་ནི་བར་གྱུར་ཀྱང་ཁྱོ་མི་འགྱུར། ༡༣ །

དབུ་མ་ལ་འཕྱག་པ་ལས་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པའོ། །

ས་བཞི་པ་འོད་ལྷོ་བ།

ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བཙོན་འགྲུས་རྗེས་འགྲོ་ཞིང་།
བསོད་ནམས་སློ་གྲོས་ཚོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་གྲུ།
བཙོན་འགྲུས་གང་དུ་འབར་བར་གྱུར་བ་ཡི།
ས་དེ་འོད་འགྲོ་བཞི་པ་ཞེས་བྱའོ། ༡ །

དེར་ནི་བདེ་གཤེགས་སྤྲུལ་ལ་རྫོགས་བ་ཡི།
བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ལྷག་བསྐྱེམས་བ་ལས་སྦྱེས་བའི།
སྣང་བ་ཟངས་ཀྱི་འོད་པས་ལྷག་འབྱུང་ཞིང་།
བདག་ཏུ་ལྷ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། ༢ །

དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་འོད་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སེམས་བསྐྱེད་བ་བཞི་པའོ། །

ས་ལྲ་པ་སྦྱང་དཀའ་བ།

སྦྱང་དཀའི་སར་གནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ།
བདུད་རྣམས་ཀུན་གྱིས་ཕམ་བར་རྟུས་མ་ཡིན།
བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་སློ་བཟང་བདེན་རང་བཞིན།
ཞིབ་མོ་རྟོགས་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཁས་བ་འཛོལ། ༡ །

དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་སྦྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སེམས་བསྐྱེད་བ་ལྲ་པའོ། །

ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ།

མངོན་དུ་སྟོགས་པར་མཉམ་བཞག་སེམས་གནས་ཏེ།
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་མངོན་སྟོགས་གིང་།
 རྒྱན་ཉིད་འདི་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེ།
 སེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ༡ ॥

ཇི་ལྟར་ལོང་བའི་ཆོགས་ཀུན་བདེ་སྒྲག་དུ།
 མིག་ལྟན་སྦྱེས་བྱ་གཅིག་གིས་འདོད་པ་ཡི།
 ཡུལ་དུ་བྲིད་པ་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་སྦྱོས།
 མིག་ཉམས་ཡོན་ཏན་སྒྲངས་ཏེ་རྒྱལ་བར་བྲིད། ༢ ॥

ཇི་ལྟར་དེ་ཡིས་ཆོས་ཟབ་ཆོས་རྟོགས་པ།
 ལུང་དང་གཞན་ཡང་རིགས་པས་ཡིན་པས་ན།
 དེ་ལྟར་འཕགས་པ་སྤྱོད་བྱུང་གཞུང་ལུགས་ལས།
 ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ལུགས་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱ། ༣ ॥

སོ་སོ་སྦྱོ་བོ་ཉིད་ནའང་སྟོང་ཉིད་ཐོས།
 ནང་དུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་།
 དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་མིག་གང་ཞིང་།
 ལུས་ཀྱི་བ་སྦྱ་ལྷང་འགྱུར་གང་ཡིན་པ། ༤ ॥

དེ་ལ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ས་བོན་ཡོད།
 དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་སྟོང་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ།
 དེ་ལ་དེ་རྗེས་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། ་ ༥ ༥

དྲག་ཏུ་ཚུལ་བྱིམས་སྒྲངས་ནས་གནས་པར་འབྱུང་།
 སྦྱིན་པ་གཏོང་ཞིང་སྦྱང་རྗེ་བསྟེན་པར་བྱེད།
 བཟོད་པ་སྦྱོམ་ཞིང་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ།
 འགྲོ་བ་དགྲོལ་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བྱེད་ཅིང་། ་ ༦ ༥

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གྲས་པར་བྱེད།
 ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པས་ནི།
 རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་འཐོབ་པས།
 དེ་དོན་གཉེར་བས་ལམ་འདི་མཉན་པར་གྱིས། ་ ༧ ༥

དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ཀྱང་མིན།
 གཉིས་ཀ་ལས་མིན་རྒྱ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བ་མིན།
 དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་མེད།
 སྦྱོམ་ཟིན་སྤར་ཡང་སྦྱོ་བར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཉིད། ་ ༨ ༥

སྦྱོམ་པ་སྤར་ཡང་སྦྱོ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་ན་ནི།
 ལྷ་གྲུ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོ་བ་ཐོབ་པར་མི་འབྱུང་ཞིང་།

ས་བོན་སྤྱི་མཐར་ཐུག་པར་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར།
 ཇི་ལྟར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ནཱ་པར་འཛིག་པར་འགྱུར། ༡ ॥

བྱེད་རྒྱ་ས་བོན་གྱི་ལས་སྤྱུ་གཞི་དབྱིབས་དང་ནི།
 ཁ་དོག་རོ་ཉུས་སྤྱི་བའི་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར།
 གལ་ཏེ་རང་གི་སྤར་གྱི་ངོ་བོ་ཡོངས་བཏང་ནས།
 གཞན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་ན་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡིན། ༢༠ ॥

གལ་ཏེ་ས་བོན་སྤྱུ་གཞི་འདིར་གཞན་མ་ཡིན་ན།
 ས་བོན་བཞིན་དུ་སྤྱུ་གཞི་བཟུང་དུ་མེད་པའམ།
 ཡང་ན་དེ་བཞིན་དེ་ཡང་བཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར།
 དེ་ཡི་སྤར་ན་དེ་དག་གཅིག་པར་ཁས་མི་སྤང་། ༢༡ ॥

གང་སྤར་རྒྱ་ཞིག་ན་ཡང་འབྲས་བྱ་མཐོང་བའི་སྤར།
 དེ་དག་གཅིག་ཅེས་འཛིག་ཏེན་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་མེད།
 དེ་སྤར་དངོས་པོ་བདག་ལས་འབྱུང་ཞེས་བཏགས་པ་འདི།
 དེ་ཉིད་དང་ནི་འཛིག་ཏེན་དུ་ཡང་རིགས་མ་ཡིན། ༢༢ ॥

བདག་སྐྱེས་འདོད་ན་བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དང་།
 ལས་དང་བྱེད་པོ་གཅིག་དུ་འགྱུར་ན་དེ་དག་ནི།
 གཅིག་ཉིད་མིན་པས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་སྤང་བར།
 བྱ་མིན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་སྤར་རོ། ༢༣ ॥

གལ་ཏེ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ཞིག་འབྱུང་ན་ནི།
 མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་ཐུན་པ་འབྲུག་པོ་འབྱུང་འབྱུར་ཞིང་།
 ཀུན་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འབྱུར་དེ་གང་གི་སྤྱིར།
 སྐྱེད་བྱེད་མིན་པ་ཀུན་ལ་འང་གཞན་ཉིད་མཚུངས་སྤྱིར་རོ། ༡༧ ॥

རབ་དྲུ་བྱ་བར་ནུས་པ་དེ་སྤྱིར་འབྲས་བྱར་ངེས་བཟོད་ཅིང་།
 གང་ཞིག་སྐྱེད་བྱེད་ནུས་པ་དེ་ནི་གཞན་ནའང་རྒྱ་ཡིན་ལ།
 རྒྱད་གཅིག་ཏོགས་དང་སྐྱེད་བར་བྱེད་ལས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡི་སྤྱིར།
 ས་ལུའི་སྤྱུ་གུ་ནས་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྷ་མིན་ཞེ་ན། ༡༨ ॥

ཇི་ལྟར་ནས་དང་གེ་སར་དང་ནི་ཀེང་གུ་ཀ་ལ་སོགས།
 རྒྱབ་པ་མེད་དང་རྒྱད་གཅིག་མིན་དང་འབྲ་བ་མིན་པ་དག།
 ས་ལུའི་སྤྱུ་གུ་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པར་འདོད་པས་དེ་བཞིན་དུ།
 ས་ལུའི་ས་བོན་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་གཞན་ཉིད་སྤྱིར། ༡༩ ॥

སྤྱུ་གུ་ས་བོན་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཞན་ཉིད་མེད་པར་ས་བོན་གཞན་དུ་གལ་འབྱུར།
 དེས་ན་སྤྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་འབྱུབ་མིན་པས།
 གཞན་ལས་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་པས་འདི་བཏང་བར་བྱོས། ༢༠ ॥

ཇི་ལྟར་སྤང་གི་མདའ་གཉིས་མཐོང་དང་དམའ་བ་དག།
 དུས་མཉམ་མ་ཡིན་མིན་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ།

བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དག་གིས་སྐྱེ་འགག་འགྱུར་ཞེ་ན།
གལ་ཏེ་དུས་གཅིག་ཡིན་ན་འདིར་དུས་གཅིག་མེད་དེ། ༡༥ ॥

སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་སྐྱེ་ལ་སྟོགས་པས་ཡོད་མིན་ཞིང་།
འགག་བཞིན་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་ལ་སྟོགས་གྱུར་པ།
དེ་ཆེ་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་སྤང་དང་མཚུངས་པ་ཡིན།
སྐྱེ་བ་འདིར་ནི་བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་མ་ཡིན། ༡༦ ॥

མིག་གི་སྒོ་ལ་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་དུས་གཅིག་པ།
མིག་ལ་སོགས་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་འདྲ་ཤེས་ལས།
གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་ཡོད་ལ་འབྱུང་བས་དགོས་ཅི་ཡོད།
དེ་མེད་ཅེ་ན་འདི་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ༡༧ ॥

སྐྱེད་བྱེད་བསྐྱེད་བྱ་གཞན་སྐྱེད་པ་དེ་སྒྱུ་ཡིན་ན།
ཡོད་མེད་གཉིས་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པ་བསྐྱེད་འགྱུར་གྲངས།
ཡོད་ན་ཅི་དགོས་མེད་ལའང་དེས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ།
གཉིས་ལ་ཅི་བྱ་གཉིས་དང་བྲལ་བའང་དེས་ཅི་བྱ། ༡༨ ॥

རང་ལྟ་ལ་གནས་འཇིག་རྟེན་ཆད་མར་འདོད་པས་ན།
འདིར་ནི་རིགས་པ་བཞེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ།
གཞན་ལས་བྱུང་བའང་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ།
དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་འདིར་རིག་པ་ཅི་ཞིག་བྱ། ༡༩ ॥

དངོས་ཀྱན་ཡང་དག་མཐོང་བའི་འབྲུལ་པ་ཡིས།
དངོས་སྟེང་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འབྱུར།
ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་དེ།
མཐོང་བ་འབྲུལ་བའི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། ༢༢ ॥

མཐོང་བ་འབྲུལ་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ།
དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་སྟོན་ལྡན་ནོ།
སྟོན་ལྡན་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི།
དབང་པོ་ལེགས་བྱུར་ཤེས་པ་ལོག་པར་འདོད། ༢༣ ॥

གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དབྱ་རྣམས་ཀྱིས།
བཟུང་བ་གང་ཞིག་འཛིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ།
འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྟག་མ་ནི།
འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་གཞག། ༢༤ ॥

མི་ཤེས་གཉིད་གྱིས་རབ་བསྐྱོད་མུ་སྟེགས་ཅན།
རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་བརྟགས་པ་དང་།
སྐྱ་མ་སྟོན་གྱི་སོགས་ལ་བརྟགས་པ་གང་།
དེ་དག་འཛིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། ༢༥ ॥

མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིས།
རབ་རིབ་མེད་ཅེས་ལ་གཞོད་མིན་ཇི་ལྟར།

དེ་བཞིན་ངྱི་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པའི་སྒོས།

ངྱི་མེད་སྒོ་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ༢༡ ॥

གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ།

དེས་གང་བདེན་པར་མཐོང་བའི་བཅོས་མ་དེ།

ཀུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་སྟབ་པ་དེ་གསུངས་ཏེ།

བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ལོ། ༢༢ ॥

རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པའི།

ངོ་བོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་རྣམ་བརྟགས་པ།

དེ་ནི་དཔག་ཉིད་གང་དུ་མིག་དག་པས།

མཐོང་དེ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་འདིར་ཤེས་ཀྱིས། ༢༣ ॥

གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི།

འཇིག་རྟེན་དེ་ནི་མཐོང་བས་འཕགས་གཞན་གྱིས།

ཅི་དགོས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ།

སྒྲིབ་པོ་ཚད་མར་རིགས་བའང་མ་ཡིན་ནོ། ༢༤ ॥

རྣམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཚད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར།

དེ་ནི་སྒྲིབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གཞོད་པ་མེད།

འཇིག་རྟེན་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་བྲགས་ཉིད་ཀྱིས།

གལ་ཏེ་སེལ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་འགྱུར། ༢༥ ॥

གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་ནས།
 བདག་གིས་བྱ་འདི་སྐྱེད་ཅེས་སྒྲུབ་བྱེད་ཅིང་།
 ཐིང་ཡང་བཙུགས་སོ་སྟམ་དུ་རྟོགས་དེས་ན།
 གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། ༣༢ །

གང་ཕྱིར་སྐྱ་གྲུ་ས་བོན་ལས་གཞན་མིན།
 དེ་ཕྱིར་སྐྱ་གཞེས་བོན་ཞིག་པ་མེད།
 གང་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ཡང་།
 སྐྱ་གཞེས་བོན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་མི་བྱ། ༣༣ །

གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་འབྱུང་ན།
 དེ་ལ་སྐྱར་བས་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་ཕྱིར།
 སྒྲོང་ཉིད་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱར་འབྱུར་ན།
 དེ་ནི་རིགས་མིན་དེ་ཕྱིར་དངོས་ཡོད་མིན། ༣༤ །

གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དབྱུང་ན།
 དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་ལས་ཚུ་རོལ་དུ།
 གནས་རྟེན་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི།
 ཐ་སྙད་བདེན་ལ་རྣམ་པར་དབྱུང་མི་བྱ། ༣༥ །

དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས།
 བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་མིན་པའི།

རིགས་དེས་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་པས།
 ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲེ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར། ༣༩ ॥

དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ།
 ཚོགས་ལ་བཏྲོས་ན་མས་མ་གྲགས་པའང་མིན།
 ཇི་ལྟར་དེར་ནི་གཟུགས་བརྟན་སོགས་སྟོང་ལས།
 ཤེས་པ་དེ་ཡི་ནམ་པ་སྒྲེ་འགྱུར་བ། ༤༠ ॥

དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ན་ཡང་།
 སྟོང་པ་ཉིད་ལས་རབ་དུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར།
 བདེན་པ་གཉིས་སུའང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་དག་ཏུག་པ་མ་ཡིན་ཆད་པའང་མིན། ༤༡ ॥

གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ།
 དེ་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་རྣམས་ཕྱིར།
 ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་།
 འབྲས་བུ་ཡང་དག་འབྲུང་བར་རིག་པར་གྱིས། ༤༢ ॥

མི་ལམ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི།
 སད་ཀྱང་སྒྲུན་ལ་ཆགས་པ་སྒྲེ་འགྱུར་བ།
 དེ་བཞིན་འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་ཡོད་མིན་པའི།
 ལས་ལས་ཀྱང་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཡིན། ༤༣ ॥

ཇི་ལྟར་ཡུལ་ནི་མེད་པ་ཉིད་མཚུངས་ཀྱང་།
 རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྒྲིག་གནས་རྣམས་པར་ནི།
 མཐོང་གི་དངོས་བཞུགས་རྣམས་པར་མ་ཡིན་ལྟར།
 དེ་བཞིན་སྒྲིན་ལས་སྒྲར་སྒྲིན་མིན་གྱིས། ༧ ॥

དེ་ལྟར་རྣམས་སྒྲིན་མི་དགེ་ནག་པོ་ལས།
 རྣམས་སྒྲིན་དགེ་ཉིད་དགེ་ལས་ཡིན་མཐོང་ཞིང་།
 དགེ་མི་དགེ་སྒྲོ་མེད་པ་ཐར་འགྱུར་ཏེ།
 མཐོང་གི་དངོས་བཞུགས་རྣམས་པར་མ་ཡིན་ལྟར།² ༨ ॥

ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་དཔའ་དགག་པ་མཛད།
 ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཡོད་ཉིད་ལས།
 སྤང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས།
 བསྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་དོན།
 རིགས་པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལོ། ༩ ॥

འཇིག་ཚོགས་ལྟ་དང་བུལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།
 ཇི་ལྟར་དང་ང་ཡི་བསྟན་པ་ལྟར།
 དེ་བཞིན་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་མོད་ཀྱི།
 ཡོད་ཅེས་བྱང་དོན་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན། ༡༠ ॥

2 མཐོང་གི་ཞེས་སོགས་ཚིག་ཀྱང་འདི་ཉིད་གོང་གི་ཙ་ཆོག་ཏུ་བྱངས་ཟེན་པ་སྒྲུབ་ཡང་བྱངས་བར་
 དགོས་པ་ཡོད་དམ་སྐུམས་ཏེ་ཙ་ཆོག་ཏུ་སྤངས་ཀྱང་རང་སོར་བཞག་ཡོད་པས་སྤྱིན་ལྟར་
 རྣམས་ཀྱིས་དབྱང་བར་འཆོལ།

བཟུང་བ་མེད་པར་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་།
 སྤྱིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཅམ་དུ་རབ་ཏོགས་པས།
 ཤེས་རབ་ལ་གནས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་དེས།
 རྣམ་ཤེས་ཅམ་དུ་དེ་ཉིད་ཏོགས་པར་འགྱུར། ༧ ॥

ཇི་ལྟར་རྒྱང་གིས་བསྐྱལ་བས་སྒྲ་མཆོན།
 ཆེ་ལས་རྒྱ་རྒྱབས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ།
 ཀུན་གྱི་ས་པོན་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་ལས།
 རང་གི་རྣམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཅམ་ཞིག་འབྱུང་། ༨ ॥

དེ་སྤྱིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་གང་།
 དངོས་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ཞིང་།
 སྤྱི་རོལ་བཟུང་བ་མེད་པར་འབྱུང་འགྱུར་ལ།
 ཡོད་དང་སྒྲིམ་ཀུན་ཡུལ་མིན་རང་བཞིན་ཡོད། ༩ ॥

སྤྱི་རོལ་མེད་སེམས་དཔེར་ན་གང་དུ་ཡོད།
 མི་ལམ་ཇི་བཞིན་ཞེ་ན་དེ་བསམ་བྱ།
 གང་ཆེ་ང་ལ་མི་ལམ་ན་ཡང་སེམས།
 ཡོད་མིན་དེ་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱི་དཔེ་ཡོད་མིན། ༡༠ ॥

གལ་ཏེ་སད་ཆེ་མི་ལམ་དྲན་ལས་ཡིད།
 ཡོད་ན་སྤྱི་རོལ་ཡུལ་ཡང་དེ་བཞིན་འགྱུར།

ཇི་ལྟར་བྱོད་གྱིས་ངས་མཐོང་དྲན་སྟུང་བ།
དེ་འདྲ་ཕྱི་རོལ་ལ་ཡང་མཚུངས་བ་ཡིན། ༥༩ ॥

གལ་ཏེ་གཉིད་ནི་མིག་སྒོ་མི་སྲིད་བས།
ཡོད་མེད་ཡིད་གྱི་ཤེས་བ་ཁོ་ན་ཡོད།
དེ་ཡི་རྣམ་བ་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དུ་ཞེན།
མི་ལམ་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་འདིར་འདོད་ན། ༦༠ ॥

ཇི་ལྟར་བྱོད་གྱི་ཕྱི་ཡུལ་མི་ལམ་དུ།
མ་སྐྱེས་དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱང་སྐྱེས་མ་ཡིན།
མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་དང་དེས་བསྐྱེད་སེམས།
གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་རྒྱན་བ་ཡིན། ༦༡ ॥

ན་སོགས་གསུམ་པོ་ལྟག་མའང་སྐྱེ་བ་མེད།
མི་ལམ་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་སད་འདིར་ཡང་།
དངོས་རྣམས་རྒྱན་ཡིན་སེམས་དེ་ཡོད་མ་ཡིན།
སྐྱོད་ཡུལ་མེད་ཅིང་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་མེད། ༦༢ ॥

འདི་ནི་ཇི་ལྟར་སད་བཞིན་ཇི་སྲིད་དུ།
མ་སད་དེ་སྲིད་དེ་ལ་གསུམ་པོ་ཡོད།
སད་བར་གྱུར་ན་གསུམ་ཆར་ཡོད་མེན་ལྟར།
གཏི་མུག་གཉིས་སད་ལས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། ༦༣ ॥

དབང་པོ་རབ་རིབ་བཅས་པས་སྟོ་གང་གིས།
 རབ་རིབ་མཐུ་ལས་སྐྱ་ནྱ་མས་གང་མཐོང་བ།
 དེ་སྟོ་ལ་བལྟས་གཉིས་ཆར་བདེན་པ་དེས།
 དོན་གསལ་མཐོང་ལ་གཉིས་ཀའང་རྩལ་པ་ཡིན། ༡༧ ॥

གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་མེད་པར་སྟོ་ཡོད་ན།
 སྐྱ་དེའི་ཡུལ་དང་མིག་ནི་རྗེས་འབྲེལ་བའི།
 རབ་རིབ་མེད་ལའང་སྐྱ་ཤད་སྟོར་འགྱུར་ན།
 དེ་ལྟ་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་དེ་ཡོད་མིན། ༡༨ ॥

གང་ཕྱིར་མཐོང་བ་དག་ལ་སྟོ་རྣམ་ནི།
 སྟོན་མེད་དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་སྟོ་མི་འབྱུང་།
 ཤེས་བྱ་ཡོད་དངོས་བྲལ་བས་མིན་ཞེ་ན།
 རྣམ་དེ་མེད་པས་འདི་ནི་འགྲུབ་མ་ཡིན། ༡༩ ॥

སྟོ་ལ་རྣམ་པ་སྲིད་པ་ཡོད་མ་ཡིན།
 མ་སྟོས་ངོ་བོ་ལ་ཡང་རྣམ་ཡོད་མིན།
 བྱད་པར་མེད་པར་བྱད་པར་ཅན་ཡོད་མིན།
 མོ་གཤམ་བྱ་ལའང་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཐལ། ༢༠ ॥

གལ་ཏེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་བསྟན་འདོད་ན།
 རྣམ་པ་མེད་པར་འདི་ཡི་འབྱུང་འགྱུར་མེད།

ཕན་ཚུན་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་བྱུང་བ་ནི།
བྱུང་ཉིད་མིན་ཞེས་དམ་བ་རྣམས་གྲིས་གསུངས། ༥༥ ॥

གལ་ཏེ་འགག་པའི་དུས་མིན་ལས་གྱུར་ན།
གཞན་གྲིས་ལྟས་བ་ལས་གཞན་འབྱུང་བར་འགྱུར།
རྒྱན་ཅན་རྣམས་དེར་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་ཡོད།
དེ་སྤྱིར་ཀུན་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། ༥༦ ॥

གལ་ཏེ་འདིར་ནི་རྒྱན་ཅན་ཐ་དད་ཀྱི།
དེ་དག་ལ་རྒྱན་ཐ་དད་མེད་དེའི་སྤྱིར།
ཉེས་མེད་ཅེ་ན་འདི་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག།
ཐ་མི་དད་པའི་རྒྱན་སྐབས་མེད་སྤྱིར་རོ། ༥༧ ॥

བྱམས་བ་ཉེར་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ཆས་རྣམས་ནི།
གཞན་ཉིད་སྤྱིར་ན་རྒྱུད་གཅིག་རྟོགས་མིན་ཏེ།
གང་དག་རང་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སོ་སོ་བ།
དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་རྟོགས་བ་རིགས་མ་ཡིན། ༥༨ ॥

མིག་སྒྲོ་སྒྲེ་བའི་རང་ལྟས་གང་ཞིག་ལས།
དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ནི་སྒྲེ་འགྱུར་ཞིང་།
རང་གི་རྣམ་ཤེས་བརྟེན་གྱི་ལྟས་དེ་ལ།
དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་མིག་ཅས་བྱ་བར་རྟོགས། ༥༩ ॥

འདི་ན་དབང་པོ་ལས་བྱུང་རྣམ་པར་རིགས།
 བྱི་བཟུང་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་ལས།
 སྟོན་སོགས་སྤང་ཉིད་འབྱུང་བར་མ་རྟོགས་ནས།
 སྟེ་བོས་བྱི་རོལ་བཟུང་བར་སེམས་ཁས་ལེན། ༥༢ ॥

མི་ལམ་ན་ནི་གཟུགས་དོན་གཞན་མེད་པར།
 རང་རྣམས་སྟོན་ལས་དེ་ཡི་རྣམ་ཅན་སེམས།
 འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་སད་ལའང་འདིར།
 བྱི་རོལ་མེད་པར་ཡིད་ནི་ཡོད་ཅེ་ན། ༥༣ ॥

ཇི་ལྟར་མིག་མེད་པར་ནི་མི་ལམ་དུ།
 སྟོན་སོགས་སྤང་བའི་ཡིད་སེམས་འབྱུང་དེ་ལྟར།
 མིག་དབང་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་ནི།
 སྟོན་ལས་ལོང་བ་ལ་འདིར་ཅི་མི་སྟེ། ༥༤ ॥

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་མི་ལམ་དུག་པ་ཡི།
 རྣམ་པ་སྟོན་ཡོད་སད་པར་མེད་འགྱུར་ན།
 དུག་པའི་རྣམས་སྟོན་ཇི་ལྟར་འདིར་མེད་པ།
 དེ་ལྟར་མི་ཆེ་མེད་ཅེས་ཅིས་མི་རིགས། ༥༥ ॥

ཇི་ལྟར་མིག་མེད་འདི་ཡི་རྒྱ་མིན་ལྟར།
 མི་ལམ་དུ་ཡང་གཉིད་ནི་སྤྱོད་པ་ཡིན།

དེ་ཕྱིར་མི་ལམ་དུ་ཡང་དེ་དངོས་མིག།
རྒྱན་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པའི་རྒྱར་ཁས་སྤངས་༥༧ ॥

འདི་ཡི་ལན་ནི་གང་དང་གང་བཏབ་པ།
དེ་དང་དེ་ནི་དམ་བཅའ་མཚུངས་མཐོང་བ།
ཚོད་འདི་སེལ་བྱེད་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི།
འགར་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་ཏོ། ༥༨ ॥

རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་སྤྲོ་མའི་མན་ངག་ལས།
ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་ས་གཞི་མཐོང་བ་གང་།
དེར་ཡང་གསུམ་ཆར་སྒྲེ་བ་མེད་པར་མཐོང་།
ལོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་བསྟན་ཕྱིར་རོ། ༥༩ ॥

ཁྱོད་ཀྱི་དབང་སྒྲིའི་ཡུལ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བར།
དེ་ལྟར་མི་སྦྱག་ཡིད་ཀྱིས་ཡང་འགྱུར་ན།
དེ་བཞིན་ཡུལ་དེར་སྒྲོ་གཏད་ཅིག་གོས་ཀྱིས།
རྟོགས་འགྱུར་དེ་ནི་བརྒྱན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་༥༠ ॥

རབ་རིབ་དང་ལྷན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ།
ཅུ་འབབ་སྒྲུང་ལ་ཡི་དྲགས་རྣག་སྒྲོ་ཡང་།
མདོར་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་བྱ་མེད་དེ་བཞིན།
སྒྲོ་ཡང་མེད་ཅེས་དོན་འདི་ཤེས་པར་གྱིས། ༥༡ ॥

གལ་ཏེ་བཟུང་མེད་འཛིན་པ་དང་བུལ་ཞིང་།
 གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་དབང་དངོས་ཡོད་ན།
 འདི་ཡི་ཡོད་ཉིད་གང་གིས་ཤེས་པར་གྱིས།
 མ་བཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་། ༥༢ ॥

དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྟོང་བར་གྲུབ་མ་ཡིན།
 གལ་ཏེ་སྤྱི་དུས་དྲན་ལས་འགྲུབ་ཅེ་ན།
 མ་གྲུབ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྤྱིར་བཏྲོད་པ་ཡི།
 མ་གྲུབ་འདི་ནི་སྤྱབ་པར་བྱེད་པ་མིན། ༥༣ ॥

རང་རིག་པ་ནི་གྲུབ་ལ་རག་མོད་ཀྱི།
 དེ་ལྟར་དྲན་པའི་དྲན་པ་རིགས་མིན་ཏེ།
 གཞན་སྤྱིར་མ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྤྱེས་པ་བཞིན།
 གཏན་ཆོག་འདིས་ནི་བྱུང་པར་དག་ཀྱང་འཛོམས། ༥༤ ॥

གང་སྤྱིར་གང་གིས་ཡུལ་སྟོང་གྱུར་དེ་ལས།
 བདག་ལས་དྲན་པ་གཞན་ཡོད་མ་ཡིན་པ།
 དེ་སྤྱིར་བདག་གིས་མཐོང་སྟམ་དྲན་འགྱུར་ཏེ།
 འདི་ཡང་འཛིག་ཏེན་ཐ་སྟོད་ཚུལ་ལྟགས་ཡིན། ༥༥ ॥

དེ་སྤྱིར་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།
 བྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་གང་གིས་འཛིན་པར་འགྱུར།

བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་མིན་པས།
དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་པར་རིགས་མ་ཡིན། ༥ ॥

གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་མ་ཤེས་པའི།
བདག་ཅན་གཞན་དབང་ངོ་བོ་དངོས་ཡོད་ན།
གང་གིས་ན་འདི་ཡོད་པར་མི་འདོད་བ། ༦ ॥

ཁྱོད་ལ་མོ་གཤམ་བྱས་གནོད་ཅི་ཞིག་བསྐྱེལ།
གང་ཆེ་གཞན་དབང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན།
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྐྱར་ནི་གང་ཞིག་འགྱུར།
གཞན་གྱི་ལྟར་ན་རྫས་ལ་ཆགས་པ་ཡིས།
འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཀུན་ཀྱང་བརྟུག་ ༧ ॥

སློབ་དཔོན་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི།
སྤྱོད་ལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ།
དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས།
དེ་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་འགྲུབ་ཡོད་མིན། ༨ ॥

ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་།
དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ།
དེ་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་བ།
དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པས་ལམ་ངན་ཞུགས། ༩ ॥

ཇི་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་གཞན་དབང་དངོས་འདོད་ལྟར།
 ཀུན་ཚོ་བ་ཀྱང་ནི་བདག་གིས་ཁས་མ་སྤངས།
 འབྲས་ཕྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས།
 འཇིག་རྟེན་ངོར་བྱས་བདག་ནི་སྤྲོ་བར་བྱེད། ༥༡ ॥

ཇི་ལྟར་ཕུང་པོ་སྤངས་ནས་ཞིར་ཞུགས་པས།
 དག་བཅོམ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མིན་དེ་ལྟར།
 འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་མེད་ན་དེ་བཞིན་འདི།
 འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བདག་མི་སྤྲོ། ༥༢ ॥

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་མི་གཞོད་ན།
 འཇིག་རྟེན་ཉིད་བསྟོས་འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས།
 ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཚོད་གྱིས་ཤིག་དང་།
 ཕྱི་ནས་སྟོབས་ལྡན་བདག་གིས་བསྟེན་པར་བྱ། ༥༣ ॥

མངོན་གྱར་མངོན་སྟོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས།
 སྲིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཅམ་དུ་གང་རྟོགས་པ།
 རྟག་བདག་བྱེད་པོ་བཀག་པ་རྟོགས་ཕྱིར་དེས།
 བྱེད་པ་པོ་ནི་སེམས་ཅམ་ཡིན་པར་རྟོགས། ༥༤ ॥

དེ་ཕྱིར་སྟོ་ལྡན་སྟོ་ནི་འཕེལ་བའི་ཕྱིར།
 ལྟར་གསེགས་མདོ་དེ་ལས་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས།

ཕྱ་སྟེགས་རི་བོ་སྟོ་མཐོན་འཛམས་བྱེད་དག།
 རོ་ཇི་འདི་ནི་དགོངས་པ་བཅད་ཕྱིར་གསུངས། ༥༥ ॥

ཇི་ལྟར་རང་གི་བསྟན་བཅོས་དེ་དེ་ལས།
 ཕྱ་སྟེགས་ནམས་ཀྱིས་གང་ཟག་སོགས་དེ་དག།
 སྤྱིས་པ་དེ་དག་བྱེད་པོར་མེད་གཟིགས་ནས།
 རྒྱལ་བས་སེམས་ཙམ་འཛིག་རྟེན་བྱེད་པོར་གསུངས། ༥༦ ॥

ཇི་ལྟར་དེ་ཉིད་རྟོགས་ལ་སངས་རྒྱས་བསྟན།
 དེ་བཞིན་སེམས་ཙམ་གཙོར་གྱུར་འཛིག་རྟེན་ལ།
 མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་གཟུགས་ནི་འདིར།
 འགོག་པ་དེ་ལྟར་མདོ་ཡི་དོན་མ་ཡིན། ༥༧ ॥

གལ་ཏེ་འདི་དག་སེམས་ཙམ་ཞེས་མཁྱེན་ནས།
 དེ་ལས་གཟུགས་ཉིད་དགག་པ་མཛད་ན་ནི།
 སྤྱིར་ཡང་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སེམས།
 མ་རིག་ལས་ལས་སྤྱིས་བར་ཅི་ཕྱིར་གསུངས། ༥༨ ॥

སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཙན་འཛིག་རྟེན་དང་།
 སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གཉིས་ཏུ་སྒྲ་ཚོགས་འགོད།
 འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལས་ལས་སྤྱི་བར་གསུངས།
 སེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། ༥༩ ॥

འདི་ལྟར་གཟུགས་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་ལ་ནི།
 སེམས་བཞིན་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན།
 དེས་ན་སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ།
 བསྐྱོག་གི་གཟུགས་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཅེ །

འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ལ།
 སྤང་པོ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་དེ་ལྟ་ཆར་ཡོད།
 དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་འདོད་པ་ན།
 རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་དེ་ལྟ་འབྱུང་མི་འབྱུང་། ཅེ །

གཟུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་མ་འཇིན་ཅིག །
 སེམས་ཡོད་ཉིད་ནའང་གཟུགས་མེད་མ་འཇིན་ཅིག །
 དེ་དག་ཤེས་རབ་རྩལ་མདོར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།
 མཆུངས་པར་སྤངས་ཤིང་མདོན་པའི་ཆོས་ལས་གསུངས། ཅེ །

བདེན་གཉིས་རིམ་པ་འདི་དག་བཞིག་ནས་ཀྱང་།
 ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ནི་བཀག་པར་འབྱུང་མི་འབྱུང་།
 དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟའི་རིམ་པས་དངོས་གདོད་ནས།
 དེ་ཉིད་མ་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་སྐྱེས་རིག་བྱ། ཅེ །

མདོ་སྡེ་གང་ལས་སྤྱི་རྩལ་དོན་ཡོད་མིན།
 སེམས་ཉིད་སྣ་ཆོགས་སྣང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ།

གཟུགས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་གང་དེ་དག་ལ།
གཟུགས་བསྐྱོག་པ་སྟེ་དེ་ཡང་དྲང་དོན་ཉིད། ༢༡ ॥

འདི་ནི་སྟོན་པས་དྲང་དོན་ཉིད་གསུངས་ཤིང་།
འདི་ནི་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་རིགས་པས་འཐད།
རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྟེ་གཞན་ཡང་ནི།
དྲང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། ༢༢ ॥

ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་གསལ་བ་ནི།
བདེ་ལྷག་རྟེན་ཅེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།
ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བཀག་འགྲུབ་པས།
དང་པོར་ཤེས་བྱ་དགག་པར་མཛད་པ་ཡིན། ༢༣ ॥

དེ་ལྟར་ལུང་གི་ལོ་རྒྱས་ཤེས་བྱ་སྟེ།
མདོ་གང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་བཤད་དོན་ཅན།
དྲང་དོན་གསུངས་པའང་རྟོགས་ནས་དྲང་བྱ་ཞིང་།
སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཡང་ཤེས་ཀྱིས། ༢༤ ॥

གཉིས་ལས་སྟེ་བའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་གང་གི་ཕྱིར།
བཤད་ཟེན་ཉེས་པ་ཐོག་དུ་འབབ་པ་ཉིད་ཕྱིར་རོ།
འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འང་འཐད་མིན་ཏེ།
གང་ཕྱིར་རེ་རེ་ལས་སྟེས་གྲུབ་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། ༢༥ ॥

གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི།
 དེ་ཆེ་ཀུན་ལས་ཐམས་ཅད་རྟག་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་།
 འཇིག་རྟེན་པ་དག་འབྲས་བྱ་འབྲུབ་ཕྱིར་ས་བོན་སོགས།
 བརྒྱ་པུག་སྟོན་ནས་སྤྱད་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། ར། ར།

གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱ་ཡིས་སྟོང་ན་ནམ་མཁའ་ཡི།
 ལྷན་ལ་ངི་མདོག་ཇི་བཞིན་བཟུང་དུ་མེད་འགྱུར་ན།
 ཐེན་དུ་བཀྲ་བའི་འཇིག་རྟེན་འཇིན་པའང་ཡིན་དེའི་ཕྱིར།
 རང་གི་སྟོབ་ཞིན་འཇིག་རྟེན་རྒྱ་ལས་བྱུང་ཤེས་ཀྱི། ༡༠༠ ར།

འབྱུང་བ་དེ་དག་བདག་ཉིད་གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོའི།
 ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་བདག་ཅན་མ་ཡིན་ན།
 གང་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྤྱན་འཕྱག་འདི་ཉིད་དུ་ཡོད་པ།
 དེས་ནི་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་རྟོགས་པར་འགྱུར། ༡༠༡ ར།

འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་འགོག་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི།
 ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ལོག་པར་ལྟ་བ་རྟོག་བྱ་སྟེ།
 དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་བརྟེན་མཚུངས་ལུས་ལྟན་ཕྱིར།
 གང་ཆེ་འབྱུང་བའི་ཡིད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཆེ་བཞིན། ༡༠༢ ར།

འབྱུང་བ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་མེད་པ་བཤད་ཟིན་ཏེ།
 གང་གི་ཕྱིར་ན་གོང་དུ་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་།

ལྷ་མེད་སྤྱི་བ་ཐུན་མོང་དུ་ནི་བཀག་ཟེན་གྱིར།
མ་བཤད་འབྱུང་བ་ལྟ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ༡༠༢ ॥

གང་གི་གྱིར་ན་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྤྱིས་དང་།
ལྷ་ལ་མ་བཟོས་མེད་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྱལ།
གཏི་མུག་སྤྱུག་པོ་སྤྱིན་ཚོགས་ལྟ་བུས་འཇིག་རྟེན་དག།
བསྐྱེད་པས་བ་དེས་ན་ཡུལ་རྣམས་ལོག་པ་སྤང་བར་འགྱུར། ༡༠༣ ॥

རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་འགའ་ཞིག་སྤྱི་ཤད་ཆེ་གཉིས་དང་།
མ་བྱའི་མདོངས་དང་སྤྱང་མ་ལ་སོགས་འཇིན་བྱེད་པ།
དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཏི་མུག་དབང་གིས་མི་མཁས་པས།
སྤྱོ་ཡིས་འདུས་བྱས་སྤྱི་ཚོགས་དག་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། ༡༠༤ ॥

ལས་ནི་གཏི་མུག་བརྟེན་འབྱུང་གཏི་མུག་མེད་པར་དེ།
མི་འབྱུང་ཞེས་བྱར་མི་མཁས་ཁོ་ནས་རྟོགས་ཉིད་ལ།
སྤྱོ་བཟང་ནི་མ་ཐུན་པ་སྤྱུག་པོ་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཡི།
མཁས་པ་དག་ནི་སྤྱོང་ཉིད་རྟོགས་ནས་གྲོལ་བར་འགྱུར། ༡༠༥ ॥

གལ་ཏེ་དངོས་རྣམས་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ན།
ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མོ་གཤམ་བྱ་ཇི་བཞིན།
དེ་དག་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་དེའི་གྱིར།
དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོད་ཅེ་ན། ༡༠༦ ॥

གང་དག་རབ་རིབ་ཅན་སོགས་ཡུལ་གྱུར་བ།།

སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་དེ་དག་མ་སྦྱེས་པས།།

རེ་ཞིག་དེ་དག་ཉིད་ལ་བཅད་བྱས་ཏེ།།

སྤྱི་ནས་མ་རིག་རབ་རིབ་ཇེས་འབྲེལ་ལའོ།། ༡༠༥ །

གལ་ཏེ་མི་ལམ་དྲི་ཟའི་གོང་ཁྱེར་བཅས།།

སྤྱི་ག་རྒྱའི་ཁུ་དང་མིག་འཕྲུལ་གཟུགས་བརྟན་སོགས།།

སྦྱེ་མེད་མཐོང་ན་ཡོད་མེད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་།།

ཁྱོད་ལ་ཇི་ལྟར་དེར་འགྱུར་དེ་མི་རིགས།། ༡༠༦ །

དེ་ཉིད་དུ་འདི་ཇི་ལྟར་སྦྱེ་མེད་ཀྱང་།།

མོ་གསལ་བྱ་ལྟར་གང་སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི།།

མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་མ་ཡིན་ལ།།

དེ་ཡི་སྤྱིར་ན་སྦྱས་འདི་མ་ངེས་པའོ།། ༡༡༠ །

མོ་གསལ་བྱ་ལ་རང་བཞིན་སྦྱེ་བ་ནི།།

དེ་ཉིད་དུ་མེད་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་མེད།།

དེ་བཞིན་དངོས་ཀྱན་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱེ་བ།།

དེ་ཉིད་དུ་མེད་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་མེད།། ༡༡༡ །

དེ་སྤྱིར་འདི་ལྟར་སྟོན་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱན།།

གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་སྦྱེ་བུལ་རང་བཞིན་གྱིས།།

ཡོངས་སུ་ཐུན་འདས་པར་གསུངས་གྱུར་པ།

དེ་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༡༢ ॥

ཇི་ལྟར་བྱམ་སོགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་དུ།

མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་རབ་ཏུ་གྲགས་པར་ཡོད།

དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བས་ན།

མོ་གཤམ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་མི་འགྱུར། ༡༡༣ ॥

གང་ཕྱིར་སྐྱེ་མེད་པ་དང་དབང་ཕྱག་གི །

སྐྱེ་ལ་སོགས་དང་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས།

དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ།

དེ་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ༡༡༤ ॥

གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འགྱུར་བས།

རྟག་པ་འདི་དག་བརྟེན་པར་མི་རྣམས་པ།

དེ་ཕྱིར་བརྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི།

ལྟ་རན་བྱ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། ༡༡༥ ॥

རྟགས་རྣམས་དངོས་པོ་ཡོད་ན་འགྱུར་བ་སྟེ།

དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་མེད་པར་ཡོད་སྟེད་ཟེན།

དངོས་པོ་མེད་པར་འདི་རྣམས་མི་འགྱུར་དཔེར།

བྱུང་གིང་མེད་པར་མེ་ཡོད་མིན་དེ་བཞིན། ༡༡༦ ॥

སོ་སའི་སྒྲེ་བོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅིངས།
 མི་རྟོག་རྣལ་འབྱོར་བ་ནི་གྲོལ་འགྱུར་བས།
 རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་ཏེ།
 རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་འབྲས་བྱར་མཁས་རྣམས་གསུངས། ༡༡༧ ॥

བསྟན་བཅོས་ལ་དབྱུང་ཚོད་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར།
 མ་མཐོང་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བསྟན།
 གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན།
 གཞན་གཞན་འཇིག་པར་འགྱུར་ན་ཉེས་པ་མེད། ༡༡༨ ॥

རང་གི་ལྟ་ལ་ཆགས་དང་དེ་བཞིན་དུ།
 གཞན་གྱི་ལྟ་ལ་འབྲུག་གང་རྟོག་པ་ཉིད།
 དེ་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་རྣམ་བསལ་ཏེ།
 རྣམ་པར་དཔྱོད་ན་མུར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར། ༡༡༩ ॥

ཉོན་མོངས་སྒྲིན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ།
 ལྟ་ལས་བྱུང་བར་སློ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ཅིང་།
 བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས།
 རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། ༡༢༠ ॥

ཟ་སོ་རྟག་དངོས་བྱེད་སོ་མིན་པའི་བདག།
 ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་ཐུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་རྟགས།

དེ་དབྱེ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས།
མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ལྷགས་ནི་ཐ་དད་འགྱུར། ༡༢༡ ॥

མོ་གཤམ་བྱ་ལྟར་སྦྱེ་བ་དང་བྲལ་སྤྱིར།
དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཡོད་མིན་ཞིང་།
འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་དུ་འང་མི་རིགས་ལ།
འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད། ༡༢༢ ॥

གང་སྤྱིར་བསྟན་བཅོས་བསྟན་བཅོས་ལས་དེའི་བྱད།
མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟན་དེ་ཀུན་ལ།
རང་བྲགས་མ་སྦྱེས་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་གཞོད་པ།
དེ་སྤྱིར་དེ་བྱབ་ཀུན་གྱང་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༢༣ ॥

དེ་སྤྱིར་སྤང་པོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་དེ།
སྤང་པོ་མ་གཏོགས་བདེན་འཛིན་མ་བྱུབ་སྤྱིར།
འཛིན་རྟེན་ངར་འཛིན་སྟོ་ཡི་བརྟེན་དུ་ཡང་།
མི་འདོད་དེ་མི་ཤེས་བའང་བདག་ལྟའི་སྤྱི། ༡༢༤ ॥

གང་དག་དུད་འགྲོར་བསྐྱལ་མེད་བསྐྱལ་གྱུར་པ།
དེས་གྱང་མ་སྦྱེས་རྟག་འདི་མ་མཐོང་ལ།
ངར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་སྟེ།
དེས་ན་སྤང་པོ་ལས་གཞན་བདག་འགའ་མེད། ༡༢༥ ॥

སྤང་པོ་ལས་གཞན་བདག་གྲུབ་མེད་པའི་སྤྱིར་།
 བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་སྤང་པོ་ཁོ་ནའོ།
 ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་སྤང་པོ་ནི།
 ལྷ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་གྲིག་འདོད། ༡༢༩ ॥

གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ན་གང་སྤྱིར་དེ།
 མངས་པའི་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར།
 བདག་ནི་རྫས་སུ་འགྱུར་ཞིང་དེར་ལྟ་བུ།
 རྫས་ལ་འཕྲུག་པས་སྤྱན་ཅི་ལོག་མི་འགྱུར། ༡༣༠ ॥

སྤང་ན་འདས་ཆེ་ངེས་པར་བདག་ཆད་འགྱུར།
 སྤང་ན་འདས་སྤྱན་སྐད་ཅིག་དག་ལ་ནི།
 སྤྱི་འཛིག་བྱེད་པོ་མེད་པས་དེ་འགྲས་མེད།
 གཞན་གྱིས་བསགས་ལ་གཞན་གྱིས་བར་འགྱུར། ༡༣༡ ॥

སྤྱི་གཅིག་ཡིན་པས་སྤྱན་དེ་མེད་ཅེ་ན།
 སྤྱི་གཅིག་ཉིད་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།
 དེ་སྤྱིར་སྤང་པོ་དང་སེམས་བདག་མི་རིགས།
 འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྷན་སོགས་མེད་སྤྱིར་རོ། ༡༣༢ ॥

སྤྱི་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ།
 དེ་ཆེ་ངེས་པར་དངོས་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར།

ནག་བདག་སྤྱང་ན་དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཕྱིར།

ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་སམ་ཕྱང་པོ་བདག་མི་འགྱུར། ༡༣༠ །

ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས།

གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་།

གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་སོགས།

སྐྱེ་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར། ༡༣༡ །

གང་ཕྱིར་སྟོན་པའི་ཕྱང་པོ་བདག་གོ་ཞེས།

གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་བདག་འདོད་ན།

དེ་ནི་ཕྱང་ལས་གཞན་བདག་འགོག་པ་སྟེ།

གཟུགས་བདག་མིན་སོགས་མདོ་གཞན་གསུངས་ཕྱིར་རོ། ༡༣༢ །

གང་ཕྱིར་གཟུགས་ཚོར་བདག་མིན་འདྲ་ཤེས་ཀྱང་།

མ་ཡིན་འདྲ་བྱེད་རྣམས་མིན་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་།

མིན་པར་མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་དེ་ཡི་ཕྱིར།

མདོར་བསྟན་ཕྱང་པོ་བདག་ཅེས་བཞེད་མ་ཡིན། ༡༣༣ །

ཕྱང་པོ་བདག་ཅེས་བཞེད་ཆེ་ཕྱང་རྣམས་ཀྱི།

ཚོགས་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱང་པོའི་ངོ་བོ་མིན།

མགོན་མིན་འདུལ་བའམ་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱང་མིན།

དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ༡༣༤ །

དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཚོགས་གནས་རྣམས།
 ཤིང་ཏྲ་ཉིད་འགྱུར་ཤིང་ཏྲ་དང་བདག་མཚུངས།
 མདོ་ལས་ཕུང་པོ་བརྟན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ།
 དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་འདུས་ཅམ་བདག་མ་ཡིན། ༡༢ྡ ॥

དབྱིབས་སོ་ཞེ་ན་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་པས།
 དེ་དག་ཉིད་ལ་བདག་ཅས་ཁྱོད་འདོད་ཀྱི།
 སེམས་ལ་སོགས་པ་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ནི།
 བདག་མིན་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལ་བྱིབས་མེད་ཕྱིར། ༡༢༩ ॥

ཉེར་བར་ལེན་པོ་སྤངས་བྱ་དངོས་གཅིག་དུ།
 མི་རིགས་ལས་དང་བྱེད་པོ་གཅིག་འགྱུར་ཕྱིར།
 བྱེད་པོ་མེད་ལ་ལས་ནི་ཡོད་ཅེ་ན།
 མ་ཡིན་བྱེད་པ་མེད་ལས་མིན་ཕྱིར་རོ། ༡༣༠ ॥

གང་གི་ཕྱིར་ཐུབ་པས་བདག་དེ་ས་ཆུ་མེ།
 རླུང་དང་རྣམ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ།
 ཁམས་དུག་དང་ནི་མིག་སོགས་རིག་པ་ཡི།
 རྟེན་དུག་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེར་བསྟན་ཞིང་། ༡༣༡ ॥

༥ ནག་ཚཱིའི་འགྱུར་ལས། ཁམས་དུག་འདུས་པ་རིག་པའི་གཞི་དུག་པ། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་སྦྱོད་པ་བཅོ་
 བརྒྱད་པའོ། ཞེས་བསྟར་བ་ལེགས་སོ། ཞེས་གསུངས་སོ།
 རྗེ་ཚེ་ཁ་པའི་དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ཤོག་ ༣༤ྡ ལྷ་རྩ་དགེ་ལྷན་སྤྱི་ལས་ཁང་། ༡༩༧༣

སེམས་དང་སེམས་བྱང་ཚས་རྣམས་ཉིར་བབྱང་ནས།
 དེས་གསུངས་དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་རྣམས་དང་།
 དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཚོགས་ཙམ་ཉིད་མིན་ཏེ།
 དེ་ཕྱིར་དེ་དག་རྣམས་ལ་ངར་མི་རིགས། ༡༣༩ ॥

བདག་མེད་རྟོགས་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་སྤྱོད་ཞིང་།
 འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་དུ་འང་མི་འདོད་པ།
 དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྟ་བ།
 ཅིས་ཀྱང་འབྱུན་ཞེས་སྒྲ་བ་ཤིན་དུ་མཚར། ༡༤༠ ॥

རང་བྱིམ་ཅིག་ཕྱག་སྒྲུལ་གནས་མཐོང་བཞིན་དུ།
 འདི་ན་སྒྲང་ཆེན་མེད་ཅིས་དོགས་བསལ་ཏེ།
 སྒྲུལ་གྱི་འཛིགས་པའང་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་ནི།
 ཀྱི་མ་གཞན་གྱི་གནམ་པོར་འགྱུར་ཉིད་དོ། ༡༤༡ ॥

སྤང་བོར་བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བདག་ལ་ཡང་།
 སྤང་བོ་དེ་རྣམས་ཡོད་མིན་གང་གི་ཕྱིར།
 གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་རྟོག་པ་འདིར་འགྱུར་ན།
 གཞན་ཉིད་དེ་མེད་དེ་ཕྱིར་འདི་རྟོག་པའོ། ༡༤༢ ॥

བདག་ནི་གཟུགས་དང་ལྡན་མིན་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཕྱིར་ལྡན་དོན་སྤྱོད་བ་མེད་པ་ཅན།

གཟུགས་ཅན་ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་བཟློད་ལ།

བདག་ནི་གཟུགས་ལས་དེ་ཉིད་གཞན་མེད་ཕྱིར། ༡༧༢ ॥

གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་བདག་ནི་གཟུགས་ལྡན་མིན།

གཟུགས་ལ་བདག་མེད་བདག་ལའང་གཟུགས་ཡོད་མིན།

དེ་ལྟར་རྣམ་བཞིར་སྤང་ཀུན་ཤེས་བྱ་སྟེ།

དེ་དག་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ནི་ཤུར་འདོད། ༡༧༣ ॥

བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཡིས།

བཅོམ་པའི་བདག་དང་ལྟན་ཅིག་འཇིག་འགྲུར་བ།

འཇིག་ཚོགས་ལྟ་རི་བརྟན་པ་ལ་གནས་པའི།

རྩེ་མོ་མཐོ་བར་གྱུར་པ་འདི་དག་གོ། ༡༧༤ ॥

ཁ་ཅིག་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དེ་ཉིད་གཞན།

རྟག་དང་མི་རྟག་བཟློད་དུ་མེད་འདོད་དེ།

རྣམ་ཤེས་དུག་གི་ཤེས་བྱར་དེ་འདོད་ཅིང་།

དེ་ནི་བདག་ཏུ་འཇིན་པའི་གཞིར་ཡང་འདོད། ༡༧༥ ॥

གང་ཕྱིར་དངོས་ཡོད་བཟློད་མེད་མ་ཡིན་པས།

གཟུགས་ལས་སེམས་བཟློད་མེད་པར་མི་རྟོགས་པ།

དེ་བཞིན་བདག་འགའ་དངོས་པོར་གྲུབ་གྲུར་ན།

སེམས་ལྟར་བཟློད་དུ་མེད་པ་ནི་མི་འགྲུར། ༡༧༦ ॥

རི་ལྷར་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་གཟུགས་སོགས་ལས།
 བཟླ་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་མེད་འགྱུར་བཞིན།
 བདག་གང་ཕྱང་པོ་ལས་བཟླ་མེད་འགྱུར་ཏེ།
 རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་རྟོགས་མི་འགྱུར། ༡༧༧ ॥

རྣམ་ཤེས་དངོས་ཡོད་རང་ལས་གཞན་མིན་དང་།
 གཟུགས་སོགས་རྣམས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་འདོད་ཅིང་།
 དངོས་ལ་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་མཐོང་གྱུར་བ།
 བདག་ནི་མེད་དེ་དངོས་ཚོས་དང་བྲལ་བྱུང་། ༡༧༨ ॥

དེ་ཕྱིར་ངར་འཛིན་བརྟན་ནི་དངོས་པོ་མིན།
 ཕྱང་ལས་གཞན་མིན་ཕྱང་པོའི་རོ་བོ་མིན།
 ཕྱང་པོའི་རྟོན་མིན་འདི་ནི་དེ་ལྷན་མིན།
 འདི་ནི་ཕྱང་རྣམས་བརྟན་ནས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། ༡༧༩ ॥

ཤིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་གཞན་མིན།
 གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་ལྷན་ཡང་མིན་ཞིང་།
 ཡན་ལག་ལ་ཡིན་ཡན་ལག་དག་དེར་མིན།
 འདྲས་པ་ཙམ་མིན་དབྱིབས་མིན་སྤར་བཞིན་ནོ། ༡༨༠ ॥

གལ་ཏེ་ཚོགས་ཙམ་ཤིང་རྟ་འགྱུར་ན་ནི།
 སེལ་བྱར་གནས་ལ་ཤིང་རྟ་ཉིད་ཡོད་འགྱུར།

གང་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཡན་ལག་དག།
 མེད་པས་ཚྲོགས་ཅམ་གྱིང་རྟེན་རིགས་པའང་མིན། ༡༣ ॥

གལ་ཏེ་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་སྤར་ཡོད་པ།
 ཇི་བཞིན་གྱིང་རྟེན་གཏོགས་ལའང་དེ་བཞིན་ན།
 དེ་དག་དབྱེ་བར་གྱུར་ལ་ཇི་ལྟ་བར།
 ད་ལྟར་ཡང་ནི་གྱིང་རྟེན་ཡོད་མིན་འགྱུར། ༡༤ ॥

གལ་ཏེ་གྱིང་རྟེན་དུས་ན་ཡན་ལག་ལ།
 སྤར་ལས་དབྱིབས་ཀྱི་བྱུང་པར་གཞན་ཡོད་ན།
 གཟུང་ཡོད་འགྱུར་ན་ཡོད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར།
 ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་གྱིང་རྟེན་ཉིད་མ་ཡིན། ༡༥ ॥

གང་ཕྱིར་བྱོད་ཀྱི་ཚྲོགས་པ་ཅན་མེད་པ།
 དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་ཚྲོགས་ཀྱི་མ་ཡིན་ན།
 གང་ཞིག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་དེ་བཞིན་ནས།
 འདིར་ནི་དབྱིབས་སུ་ལྟ་ཞིག་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ༡༦ ॥

བྱོད་ཀྱིས་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་དེ་ལྟར།
 མི་བདེན་པ་ཡི་གྱུ་ལ་བཞེན་བྱས་ནས།
 འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་མི་བདེན་རང་བཞིན་ཅན།
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྦྱེ་བར་ཤེས་བར་གྱིས། ༡༧ ॥

འདིས་ནི་གཟུགས་སོགས་དེ་ལྟར་གནས་རྣམས་ལ།
 བྱམ་སྒོ་ཞེས་བྱའང་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཉིད།
 སྒྲེ་བ་མེད་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཡོད་མིན།
 དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་དེ་དག་དབྱིབས་མི་རིགས། ༡༣༧ ॥

དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དང་ཀུན་རྫོབ་དུ།
 རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་འགྱུར་མིན་མོད་ཀྱི།
 རྣམ་དབྱུང་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འདི།
 རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། ༡༣༨ ॥

ཤིང་རྟ་ཉིད་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ཉིད་དང་།
 ཆ་ཤས་ཅན་དང་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དང་།
 ལེན་པ་ཉིད་དུ་འང་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲུབ་པས།
 འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དགག་མི་བྱ། ༡༣༩ ॥

རྣམ་བདུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་ཇི་ལྟ་བུར།
 ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་པས་འདི་ཡོད་མི་རྟེན།
 དེས་དེ་ཉིད་ལའང་བདེ་སྒྲུབ་འཕྱག་འགྱུར་བས།
 འདིར་དེའི་གྲུབ་པའང་དེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱེད། ༡༤༠ ॥

ཤིང་རྟ་མེད་ན་དེ་ཆེ་ཡན་ལག་ཅན།
 མེད་པས་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཀྱང་ཡོད་མིན།

སྒྲོ་མེས་ཡན་ལག་ཅན་བསྐྱེགས་ཡན་ལག་ནི།
 ཤིང་རྟ་ཚིག་པའི་ཡན་ལག་བཞིན་དུ་མེད། ༡༩༡ །

དེ་བཞིན་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པས་སྤང་པོ་དང་།
 ཁམས་དང་དེ་བཞིན་སྒྲིམ་ཆེད་དུག་བརྟེན་ནས།
 བདག་ཀྱང་ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད།
 ཉེར་ལེན་ལས་ཡིན་འདི་ནི་བྱེད་པོ་འང་ཡིན། ༡༩༢ །

དངོས་ཡོད་མིན་གྱིར་འདི་ནི་བརྟེན་མིན་ཞིང་།
 མི་བརྟེན་ཉིད་མིན་འདི་ནི་སྒྲིམ་འཛིག་མིན།
 འདི་ལ་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡང་།
 ཡོད་མིན་དེ་ཉིད་དང་ནི་གཞན་ཉིད་མིན། ༡༩༣ །

གང་ལ་རྟག་ཏུ་འགྲོ་རྣམས་ངར་འཛིན་སྒྲོ།
 རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཡི་གང་ཡིན་དེར།
 ང་ཡིར་འཛིན་སྒྲོ་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི།
 མ་བརྟགས་གྲགས་པར་གཏི་མུག་ལས་ཡིན་ནོ། ༡༩༤ །

གང་གྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ།
 དེ་གྱིར་བདག་ཉིད་མེད་པར་བདག་གིར་མེད།
 དེ་གྱིར་བདག་དང་བདག་གི་སྒྲོང་ལྟ་བུས།
 རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འབྱུང་། ༡༩༥ །

བྱམ་སྐྱམ་རེ་ལྟེ་དམག་དང་སྤང་བ་ནགས་ཚལ་དང་།
 ཤིང་རྟ་བྱན་དང་ཁང་བྱིས་ལ་སོགས་དངོས་པོ་རྣམས།
 གང་གི་སྒོ་ནས་འགོ་འདིས་བསྐྱད་བཞིན་རྟོགས་བྱ་སྟེ།
 ཐུབ་དབང་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཚོད་པ་མི་མཛད་ཕྱིར། ༡༩༩ །

ཡོན་ཏན་ཡན་ལག་འདོད་ཆགས་མཚན་ཉིད་ཤིང་སོགས་དང་།
 ཡོན་ཏན་ཅན་ལུས་ཆགས་དང་མཚན་གཞི་ལ་སོགས་དག།
 ཤིང་རྟའི་དབྱུང་བས་རྣམ་པ་བདུན་དུ་ཡོད་མིན་ཞིང་།
 དེ་ལས་གཞན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པར་ཡོད་པ་ཡིན། ༡༩༠ །

གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡིས་བསྐྱེད་བྱ་བསྐྱེད་པས་ན་དེ་རྒྱ་ཡིན་ལ།
 གལ་ཏེ་འབྲས་མི་བསྐྱེད་ན་དེ་རྒྱ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་།
 འབྲས་བྱ་ཡང་ནི་རྒྱ་ཡོད་གྱུར་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
 གང་ལས་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ལས་སྤར་གང་འགྱུར་སྒྲིས། ༡༩༡ །

གལ་ཏེ་བྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་སྤང་ནས་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ན།
 རུས་པ་གཅིག་པས་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་ཐ་དད་མེད་འགྱུར་ཞིང་།
 མ་སྤང་ན་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་བྱེད་པར་མེད་འགྱུར་ལ།
 གཉིས་པོ་སྤངས་ནས་རྟོག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། ༡༩༢ །

ཅི་སྟེ་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་མི་བསྐྱེད་ན་འབྲས་མེད་པས།
 འབྲས་བྲལ་རྒྱ་ནི་རྒྱ་མེད་ཅན་འགྱུར་འདོད་བའང་མིན།

གང་གྱིར་འདི་གཉིས་སྐྱུ་མ་དང་འདྲ་དེ་ཡི་གྱིར།

བདག་ལ་སྐྱོན་མེད་འཛིག་རྟེན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད། ༡༧༠ ॥

སུན་འབྲིན་འདིས་ནི་སུན་དབྱང་ཕྱད་ནས་སུན་འབྲིན་ནམ།

མ་ཕྱད་འབྲིན་ཞེས་སྐྱོན་འདི་ཁྱོད་ལའང་འགྱུར་མིན་ནམ།

གཉིས་པོ་སྤངས་ནས་རྟོག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།^༥

དེ་སྐད་སྐྱུ་ཞིང་རང་སྤྱོགས་ཁོ་ན་རྣམ་འཛོམས་པ།

དེ་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སུན་དབྱང་སུན་འབྲིན་ནམ་མ་ཡིན། ༡༧༡ ॥

རང་གི་ཆོག་ལའང་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་ཀྱིས།

རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་སྐྱར་འདེབས་གྱིར།

ཁྱོད་ནི་སྐྱེ་བོ་དམ་པས་བཞེད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་།

རང་སྤྱོགས་མེད་པས་སུན་ཅི་གྱིན་དུ་ཚོལ་བའང་ཡིན། ༡༧༢ ॥

སུན་འབྲིན་པ་ཡིས་སུན་དབྱང་ཕྱད་དང་མ་ཕྱད་པར།

སུན་འབྲིན་གྱིད་ཅེས་སྐྱས་པའི་ཉེས་པ་འདི་གང་ལ།

ངེས་པར་སྤྱོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་བདག་ལ་སྤྱོགས།

ཡོད་པ་མིན་པས་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་སྲིད་མ་ཡིན། ༡༧༣ ॥

^༥ གཉིས་པོ་སྤངས་ནས་རྟོག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱུ་འདི་ཉིད་རང་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་ཏུ་སྤང་བ་མ་ཟད། ཁོང་གི་རྩ་ཆོག་ཏུ་བྱངས་ཟེན་པ་སྐར་ཡང་བྱངས་བར་དགོས་པ་ཡོད་དམ་ལྟམས་ཏེ་རྩ་ཆོག་ཏུ་མ་བྱངས་པར་རང་སོར་བཞག་ཡོད་པས་མཁྱེན་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དབྱང་པར་མཛོད། པ་ཚབ་ཀྱི་འགྱུར། ཟླ་བཟུམ། དབྱ་མ།

ཇི་ལྟར་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་ཀྱང་པར་ན་མས།
 གཟུགས་བརྟན་ལ་ཡང་མཐོང་འབྱུང་དེ་ཆེ་ཉི་མ་དང་།
 སྤང་དང་མ་སྤང་འཐད་པ་མེད་པར་གཟུགས་བརྟན་ནི།
 མ་སྤང་ཙམ་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན། ༡༧༥ ॥

དེར་ནི་མེད་ཀྱང་རང་གི་བྱེད་བཞིན་མཛེས་པ་དག།
 སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་འདི་བཞིན་འདིར་ཡང་ཤེས་རབ་གདོང་།
 སྤང་བར་བྱ་ལ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་གཏན་ཆོག་མ་ནི།
 མི་བདེན་པས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ། ༡༧༦ ॥

གལ་ཏེ་རང་གི་བོ་བྱེད་གཏན་ཆོག་མ་དོས་ཉིད་དང་།
 དངོས་སུ་བོ་བྱ་བསྐྱབ་བྱའི་ངོ་བོ་འང་ཡོད་འབྱུང་ན།
 སྤང་བ་ལ་སོགས་རིགས་པ་ཉི་བར་སྦྱར་བར་འབྱུང་ཞིག་ན།
 དེ་ནི་མེད་པས་ཁྱོད་ཀྱི་ཡི་ཆད་འབའ་ཞིག་ཡིན། ༡༧༧ ॥

དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་ནི།
 ལྷ་བ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ཡོད་པར་གཞན་དག་ལ།
 བདེ་སྐྱབ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ན།
 ཅི་ཕྱིར་རྟོག་གེ་ངན་པས་འཇིག་རྟེན་འདིར་བཙོལ་བྱེད། ༡༧༨ ॥

སུན་འབྲིན་ལྷག་མ་གོང་དུ་བསྐྱན་པའང་ཤེས་བྱས་ནས།
 སྤང་པའི་རྟག་པ་ལ་སོགས་ལན་དུ་འདི་བཟོད་བྱ།

སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་གྲོལ་བའང་ཇི་ལྟར་ཡོད་མིན་ཞེས།

སྤར་བཤད་ལྷག་མ་སྤྱོད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ། ༡༧༤ ॥

བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་དགྲོལ་ཕྱིར།

ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས།

དེ་ལྟར་སྟོན་པས་སྤར་ཡང་འདི་ཉིད་ནི།

གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྤྱེ་སྤྱེ་རྣམ་མང་གསུངས། ༡༧༥ ॥

སྟོས་དང་བཅས་པར་སྟོང་བ་ཉིད།

བཅུ་དྲུག་བཤད་ནས་མདོར་བསྡུས་ཏེ།

སྤར་ཡང་བཞིར་བཤད་དེ་དག་ནི།

ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཞེད་བ་ཡིན། ༡༧༦ ॥

གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ནི།

ཡིན་ཕྱིར་མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་།

དེ་བཞིན་ན་བ་སྤྲ་དང་མྱེ།

ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱ། ༡༧༧ ॥

ཐེར་བྱག་གནས་པ་མ་ཡིན་དང་།^༥

འཇིག་པ་མ་ཡིན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

༥ ཐེར་བྱག་ཏུ་གནས་པ་མིན་པ་ཉིད་ནི། ཞེས་པ་ཡང་ནག་ཚུའི་འགྱུར་ལས། ཐེར་བྱག་ནི་ཉམས་པ་
མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བཟོད་ལ། ཞེས་བསྡུར་བ་ལྟར་རོ།

རྩ་ཚིང་ཁ་པའི་དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ཤོག་ ༧༢༣ ལྷ་ཆ་དགོ་ལྷན་སྤྱི་ལས་ཁང་། ༡༩༧༣

མིག་ལ་སོགས་པ་དྲུག་པོ་ཡི།

རང་བཞིན་མེད་ཉིད་གང་ཡིན་པ། ༡༤༢ ॥

དེ་ནི་ནང་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད།

གང་སྤྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ།

ཡིན་སྤྱིར་གཞུགས་ནི་གཞུགས་ཀྱིས་སྟོང་།

སྤྱོད་དང་དྲི་རོ་རེག་བྱ་དང་། ༡༤༣ ॥

ཆོས་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ།

གཞུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད།

སྤྱི་རོལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད།

གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི། ༡༤༤ ॥

སྤྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།

ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད།

མཁས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བསྟན།

ངོ་བོས་སྟོང་པར་འདོད་པ་ཡིན། ༡༤༥ ॥

སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་དེ།

༡ ངོ་བོས་སྟོང་པར་འདོད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་ཆོག་ཀྱང་འདིའི་སྟོན་དུ། སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་སྟེ།
 ཞེས་པའི་ཆོག་ཀྱང་གཅིག་གསལ་བ་ནག་ཚོལ་འབྲུག་དུ་མི་སྟང་ངོ་།
 པ་ཚབ་འབྲུག། རང་འབྲུག། གྲེ་བསྟན། དབྱ་མ། ༡-༣༡-བ

༤ ཆོག་ཀྱང་འདིའི་གོང་དུ་ཡང་། སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་གང་། ཞེས་པའི་ཆོག་ཀྱང་གཅིག་གསལ་བ་འདིར་མི་གསལ། པ་ཚབ་འབྲུག། རང་འབྲུག། གྲེ་བསྟན། དབྱ་མ། ༡-༣༡-ག

སྟོང་ཉིད་དངོས་པོའི་སྟོ་ཅན་གྱིས།
 འཛིན་པ་བསྟོག་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན།
 སེམས་ཅན་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ནི། ༡༤༩ ॥

མ་ལུས་བྱབ་བྱེད་ཉིད་ཕྱིར་དང་།
 ཆོད་མེད་དཔེ་ཡི་ཐུ་མཐའ་ནི།
 མེད་ཕྱིར་སྟོགས་ནམས་ཆེན་པོ་ཉིད།
 འདི་དག་བཅུ་ཅར་སྟོགས་ནམས་གྱིས། ༡༥༠ ॥

སྟོང་པ་ཉིད་དེ་གང་ཡིན་པ།
 ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 ཆེན་པོར་འཛིན་པ་བསྟོག་ཕྱིར་གསུངས།
 འདི་ནི་དགོས་པ་མཆོག་ཡིན་པས། ༡༥༡ ॥

དོན་དམ་ཐུ་ངན་འདས་པ་ཡིན།
 དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།
 དེ་ནི་དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད།
 ཐུ་ངན་འདས་དངོས་སྟོ་ཅན་གྱི། ༡༥༢ ॥

འཛིན་པ་བསྟོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
 དོན་དམ་མཁྱེན་པས་དོན་དམ་པ།
 སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསྟན་པ་མཛོད།
 རྟེན་ལས་བྱུང་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་པོ། ༡༥༣ ॥

འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ངས་པར་བསྟན།
 དེ་ཉིད་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།
 དེ་ནི་འདུས་བྱས་སྟོང་ཉིད་བསྟན།
 གང་ལ་སྐྱེ་གནས་འཇིག་མེད་པ། ༡༩༡ ॥

དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཤེས་བྱ།
 དེ་ཡི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ།
 དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་ཉིད།
 གང་ལ་མཐའ་ནི་ཡོད་མིན་པ། ༡༩༢ ॥

དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པར་བཤེད།
 དེ་ཡི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ།
 དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་སྟོང་ཉིད།
 ཐོག་མ་དང་པོ་ཐ་མ་མཐའ། ༡༩༣ ॥

དེ་དག་མེད་ཕྱིར་འཁོར་བ་ནི།
 ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད་པར་བཤེད།
 འགྲོ་འོང་བུལ་ཕྱིར་མི་ལམ་ལྟའི།
 སྤྱད་འདི་དེ་ཡིས་དབེན་ཉིད་གང་། ༡༩༤ ॥

དེ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ།
 མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས།

བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་ངས་པར་བསྟད།།

དོར་བ་ཞེས་བྱ་འཇོར་བ་དང་།། ༡༩༡ །

བོར་བ་ལ་ནི་ངས་པར་བཟློད།།

དོར་མེད་སྟོང་བ་མེད་པ་སྟེ།།

འགའ་ཡང་བོར་མེད་གང་ཡིན་པའོ།།

དོར་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས།། ༡༩༢ །

དེ་ཉིད་སྟོང་བ་གང་ཡིན་པ།།

དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་དོར་མེད་པ།།

སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བཟློད།།

འདུས་བྱས་ལས་གས་ངོ་བོ་ཉིད།། ༡༩༣ །

གང་ཕྱིར་སྟོབ་མ་རང་སངས་རྒྱས།།

རྒྱལ་སྤྱས་དེ་བཞིན་གསེགས་རྣམས་ཀྱིས།།

མ་མཐོང་དེ་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ལ།།

སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད།། ༡༩༤ །

རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བསྟད་པ་སྟེ།།

དེ་ཉིད་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།།

དེ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད།

ཁམས་བཙུང་བའི་དབྱ་དང་། ༡༩༩ །

དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་དབྱ་དང་།

གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ཅན་མིན་དེ་བཞིན།

འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཚོས་རྣམས།

ཚོས་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ༢༠༠ །

དེ་དག་གིས་དབེན་ཉིད་ཉིད་གང་།

གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་མེད་གང་།

དེ་ནི་རང་མཚན་སྟོང་བ་ཉིད།

གཟུགས་ནི་གཟུགས་རྩང་མཚན་ཉིད་ཅན། ༢༠༡ །

ཚོར་བ་སྟོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན།

འདུ་ཤེས་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟེ།

འདུ་བྱེད་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ།

ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་རིག་བ། ༢༠༢ །

རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ།

ཕུང་པོ་སྤྱུག་བསྐྱེད་རང་མཚན་ཉིད།

ཁམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྤྱུལ་གདུག་འདོད།

སྤྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། ༢༠༣ །

སྤྱི་བའི་སྒོར་གྱུར་ཉིད་དུ་གསུངས།

ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་།

དེ་ནི་འདུ་འབྲེལ་མཆན་ཉིད་དོ།

གཏོང་བ་སྤྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན། ༢༠༮ ॥

ཚུལ་ཁྲིམས་གཏང་མེད་མཆན་ཉིད་བཟོད།

ཁྲོ་མེད་མཆན་ཉིད་བཙོན་འབྲུས་ཀྱི།

ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་ཉིད་དོ།

བསམ་གཏན་སྤྱད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན། ༢༠༩ ॥

ཤེས་རབ་ཆགས་མེད་མཆན་ཉིད་དེ།

སྤྱ་ངན་འདས་པར་འགྲོ་བྱིར་རོ།^ཁ

འགའ་ལའང་ཆགས་པ་མེད་བྱིར་རོ།

ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག་ནྟམས་ཀྱི།

མཆན་ཉིད་འདི་དག་ཡིན་པར་བཟྍེད། ༢༡༠ ॥

བསམ་གཏན་ནྟམས་དང་ཚད་མེད་དང་།

དེ་བཞིན་གཞན་གང་གཟུགས་མེད་པ།

དེ་དག་ཡང་དག་མཁྱེན་པ་ཡིས།

མི་འབྲུགས་མཆན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས། ༢༡༡ ॥

ཁ སྤྱ་ངན་འདས་པར་བགྲོད་པའི་བྱིར་འགའ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ།

ཞེས་པའི་འབྲེལ་བའི་ཆེག་དེ་ཉིད་ཅ་བར་ཤོར་བ་སྤང་ངོ་། པ་ཚབ་འབྱུར། རང་འབྲེལ།

སྤྱི་བསྟན། དབུ་མ། ༡-༣༡-བ

བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་ནི་སྤྱུ་མ་ཅུ་བདུན།
 རེས་པར་འབྱུང་བྱེད་རང་མཚན་ཉིད།
 སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདི།
 དམིགས་པ་མེད་པས་རྣམ་དབེན་ཉིད། ༢༠༥ ॥

མཚན་མ་མེད་པའི་ཞི་ཉིད་དེ།
 གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་སྤྱུ་བསྐྱེད་དང་།
 གཏི་སྤྱུ་མེད་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི།
 མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གྲོལ་བྱེད་པའོ། ༢༠༦ ॥

སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་ནི།
 རྣམ་པར་རེས་པའི་རང་བཞིན་གསུངས།
 སྤྱོད་པའི་མི་འཛིགས་པ་རྣམས་ནི།
 ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན། ༢༠༧ ॥

སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་རྣམས་ནི།
 སྤྱོད་པ་སོགས་ཚད་མེད་མཚན་ཉིད་ཅན།
 འགྲོ་ལ་ཕན་པ་ཉེར་སྤྱོད་པ།
 བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། ༢༠༨ ॥

སྤྱུ་བསྐྱེད་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྤྱོད་པ།
 ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དགའ་བ་ནི།

རབ་དགའི་མཚན་ཉིད་བཏང་སྟོམས་ནི།
མ་འདྲེས་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བྱ། ༢༡༢ །

སངས་རྒྱས་ཚོས་ནི་མ་འདྲེས་པ།
བཅུ་དང་བཅུད་དུ་གང་འདོད་དག།
གང་ཕྱིར་སྟོན་དེས་མི་འཕྲོགས་པ།
དེ་ཕྱིར་མི་ཕྲོགས་རང་མཚན་ཉིད། ༢༡༣ །

རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི།
མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད།
གཞན་ནི་ཉི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས།
མངོན་སུམ་ཞེས་བྱར་མི་འདོད་དོ། ༢༡༤ །

གང་ཞིག་འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་དང་།
འདུས་མ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་།
དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་བ་ཉིད།
དེ་ནི་རང་མཚན་སྟོང་ཉིད་བཟློད། ༢༡༥ །

ད་ལྟར་བ་འདི་མི་གནས་ཤིང་།
འདས་དང་མ་འོངས་ཡོད་མ་ཡིན།
གང་དུ་དེ་དག་མི་དམིགས་པ།
དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བཟློད། ༢༡༦ །

མི་དམིགས་པ་དེ་རང་ངོ་བོ།
དེ་ཡི་དབེན་པ་ཉིད་གང་དེ།
ཐེར་བྱུག་གནས་དང་འཇིག་མིན་པས།
མི་དམིགས་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དོ། ༢༡༥ ॥

རྒྱན་ལས་བྱུང་བྱིར་དངོས་རྣམས་ལས།
འདུས་པ་པ་ཡི་ངོ་བོ་མེད།
འདུས་པ་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས།
སྟོང་ཉིད་དངོས་མེད་དེ་ཉིད་དོ། ༢༡༦ ॥

དངོས་པོའི་སྒྲིས་ནི་མདོར་བསྐྱུ་ན།
ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་བརྗོད་པ་ཡིན།
དེ་རྣམས་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།
དེ་དངོས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། ༢༡༧ ॥

མདོར་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི།
འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྣམས་ལ་བརྗོད།
དེ་ཉིད་དངོས་མེད་དེ་སྟོང་ཉིད།
དངོས་པོ་མེད་པ་འང་སྟོང་ཉིད་དོ། ༢༡༨ ॥

རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཉིད་ནི།
རང་བཞིན་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དོ།

འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མ་བྱས་པས།།

རང་བཞིན་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བསྟན།། २२१ ॥

སངས་བྱེད་ལྟམས་ནི་འབྱུང་བའམ།།

མ་བྱུང་རུང་སྟེ་དངོས་སུ་ན།།^{੨੦}

དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད།།

གཞན་གྱི་དངོས་པོར་རབ་ཏུ་བསྐྱབས།།^{੨੧} २२२ ॥

ཡང་དག་མཐའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད།།

གང་དེ་གཞན་དངོས་སྟོང་ཉིད་དོ།།

ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་གཞུང་ལས།།

དེ་དག་དེ་སྐད་རབ་ཏུ་བསྐྱབས།། २२३ ॥

དེ་ཕྱིར་སྟོ་གྲོས་ཟེར་གྱིས་སྤང་བ་གསལ་བྱས་པ།།

རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་སྐྱ་རུ་ར་བཞིན་དུ།།

སྤྱད་གསུམ་འདི་དག་གཏོད་ནས་སྐྱེ་མེད་པར།།

ཉོགས་ཏེ་ཐ་སྦྱད་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་པར་འགྲོ།། २२४ ॥

੨੦ འདིར་ནག་ཚཱི་འབྱུང་ལས། མ་བྱུང་ཡང་ནི་རང་བཞིན་ཉིད།། ཅེས་གསུངས་སོ།།

རྩི་ཚིང་ཁ་པའི་དབྱ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ཤོག་གུངས་ ༧༢༩ ལྷ་རྩ་དགེ་ལྷན་
སྤྱི་ལས་ཁང་། ༡༩༧༣

੨੧ གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པར་བསྐྱབས།། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བདེའོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

རྩི་ཚིང་ཁ་པའི་དབྱ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ཤོག་གུངས་ ༧༢༩ ལྷ་རྩ་དགེ་ལྷན་
སྤྱི་ལས་ཁང་། ༡༩༧༣

ནག་ཏུ་འགོག་པར་གཏོགས་པའི་བསམ་ལྡན་ཡིན་མོད་ཀྱི།
 འགྲོ་བ་མགོན་མེད་པ་ལ་སྤྱིང་ཐེའང་སྐྱེད་པར་བྱེད།
 བདེ་གཤེགས་གསུང་སྤྱིས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་བཅས་མ་ལུས་ཀྱན།
 གོང་དུ་འགྲོ་བའི་སློ་ཡིས་པམ་པར་བྱེད་པའང་ཡིན།། ༢༢༥ ॥

ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་གསོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་གྱུར་བ།
 ངང་བའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སྤྱོ་བའི་ངང་པ་ཡིས།
 མདུན་དུ་བཅར་ནས་དགེ་བའི་རྒྱུང་གི་ཤུགས་སྟོབས་ཀྱིས།
 རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་མཆོག་ཏུ་འགྲོ།། ༢༢༦ ॥

དབྱ་མ་ལ་འཕྱག་པ་ལས་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་དུག་པའོ། ॥

ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ།

རིང་དུ་སོང་བ་འདིར་ནི་སྐད་ཅིག་དང་།
 སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འཕྱག་གྱུར་ཞིང་།
 ཐབས་ཀྱི་པ་རོལ་བྱིན་ལེགས་འབར་བ་འཛོལ། ༡ ॥

དབྱ་མ་ལ་འཕྱག་པ་ལས་རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པའོ། ॥

ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ།

ཡང་ཡང་སྒར་དགེ་ལས་ལྷག་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར།

གང་དུ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཉིད་འགྱུར་བ།

མི་གཡོ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་འཇུག།

དེ་ཡི་སྟོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་འགྱུར་ཞིང་། ༡ །

རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་ལས་སྒྲོང་བར་མཛད།

ཆགས་པ་མེད་པའི་སྟོ་ནི་སྟོན་རྣམས་དག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ཕྱིར།

ས་བརྒྱད་པ་ལ་བྲི་མ་དེ་དག་རྩར་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་།

ཉོན་མོངས་ཟད་ཅིང་ཁམས་གསུམ་སྤྱ་མར་གྱུར་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་

རྣམས་ཀྱི་ནི། ༢ །

འགྱུར་བ་མཁའ་ལྷར་མཐའ་བྲལ་མ་ལུས་ཐོབ་པར་རྟུས་མ་ཡིན།

འཁོར་བ་འགགས་ཀྱང་དབང་རྣམས་བརྩུ་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཞིང་དེ་དག་གིས།

སྤྲིད་པའི་འགྲོ་བར་རང་གི་བདག་ཉིད་སྣ་ཚོར་སྟོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། ༣ །

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པའོ། །

ས་དག་པ་ལེགས་པའི་སྒོ་གོས།

དག་པ་ལ་ནི་དེའི་སྒོ་བས་ལྷ་ཞིག་མཐའ་དག་རྫོགས་པར་དག་འགྱུར་ཞིང་།
དེ་བཞིན་ཡང་དག་རིག་ཚོས་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པའང་འཐོབ། ༡ །

དབྱ་མ་ལ་འཕྱག་པ་ལས་ལེགས་པའི་སྒོ་གོས་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དག་པའོ། ༥ །

ས་བཅུ་པ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིན།

བཅུ་པའི་ས་ལ་དེ་ཡིས་ཀྱན་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་དབང་བསྐྱར་བས།
དམ་པ་འཐོབ་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ལྷག་པར་མཆོག་ཏུ་བྱང་བར་གྱུར་པའང་ཡིན།
ཆར་སྒྲིན་རྣམས་ལས་ཆུ་ཆར་འབབ་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་འགོ་རྣམས་ཀྱི།
དག་པའི་ལོ་ཐོག་ཆད་དུ་རྒྱལ་སྤུས་ལས་ཀྱང་ལྷན་གྲུབ་ཚོས་ཆར་འབབ། ༢ །

དབྱ་མ་ལ་འཕྱག་པ་ལས་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིན་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་པའོ། ༦ །

ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།

དེ་ཆོ་འདིས་ནི་སངས་རྒྱལ་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་།།

དེ་དག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱང་འདི་ཡིས་ཐོབ།།

དེ་ཉིད་ཆོ་ན་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་གནས་ཤིང་།།

དེ་སྟེད་སྟོན་དང་བྱི་མའི་མཐར་ཡང་འཇུག། ༡ །

ཉིང་འཛིན་བརྒྱ་ལ་འཇུག་ཅིང་ལྷང་བྱེད་དེ།།

འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་ཞིང་སྒྲུང་བར་རྟུས།།

དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོན་བྱེད་ཅིང་།།

བརྒྱ་ཕྱག་ཞིང་དག་དུ་ཡང་འགྲོ་བར་འགྱུར།། ༢ །

དེས་ནི་རང་གི་ལུས་བརྒྱ་སྟོན་བྱེད་ཅིང་།།

མཛེས་པའི་ལུས་རེ་ལ་ཡང་རང་གི་འཁོར།།

རྒྱལ་བའི་སྐས་པོ་བརྒྱ་ཕྱག་ལྟན་བར་སྟོན།།²² ༣ །

²² ལྷུང་སྟོར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོག་རྒྱང་གཅིག་མ་ཆང་བ་ལྟ་བུ་སྒྲུང་བས་ཆོག་རྒྱང་གསུམ་ལ་གྲོ་
ལོ་ཀ་གཅིག་ཅིས་པ་ཡིན། པ་ཆབ་ཀྱི་འགྱུར་ལྟར་ན་འང་། རྒྱལ་བའི་སྐས་པོ་བརྒྱ་ཕྱག་ལྟན་བར་
སྟོན། ཞེས་པ་འདི་ཆོག་རྒྱང་འདི་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་རྒྱང་བ་བཞི་པ་ཡིན་པར་གསལ།

སྒོ་ལྷན་རབ་དགའ་ལ་གནས་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ནི།
 དེ་བཞིན་དེ་མེད་ཐོབ་པར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་།
 དེ་དག་སྒྲིང་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ས་ལྡ་པོ།
 འདི་དག་ལ་གནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ཕྱག་ཐོབ། ལ ॥

བྱེ་བ་བརྒྱ་འཐོབ་བྱེ་བ་སྒྲིང་ཕྱག་ཐོབ་པར་འགྱུར།
 བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་སྒྲིང་འགྱུར་ཐོབ་ཅིང་བྱེ་བ་ཕྱག།
 བྲག་ཁྲིག་ཕྱག་བརྒྱར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་སྒྲིང་ཕྱག་དུ།
 ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་དེ་ནི་མཐའ་དག་རབ་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར། ཎ ॥

མི་གཡོའི་སར་གནས་ནམ་རྟོག་མེད་པ་དེས།
 སྒྲིང་གསུམ་བརྒྱ་ཕྱག་སྒྲིང་བསྒྲུམས་འཛིག་རྟོན་ན།
 རྩལ་ཚད་རི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་།
 བྲངས་མཉམ་ཡོན་ཏན་དག་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར། ཏ ॥

ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ས་ལ་གནས་པ་ཡི།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྒར་བསྟན་ཡོན་ཏན་དག།
 བྲངས་མེད་བརྒྱ་ཕྱག་སྒྲིང་དུ་ཡང་དག་པར།
 བསྒྲུམས་པ་ཕྱག་བརྩའི་རྩལ་ཚད་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཐ ॥

རེ་ཞིག་བརྩ་པ་འདིར་དེའི་ཡོན་ཏན་དག།
 དག་གི་སྒྲིང་ཡུལ་ལས་ཆེས་འདས་འགྱུར་ཞིང་།

ངག་གི་སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་བསྟོམས་རྣམས་ན།

དུལ་དག་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་འཐོབ། ༥ ॥

གངས་མེད་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་དུ་ཡང་དག་པར།²³

བ་སྐྱའི་བྱང་བྱར་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་དང་།

ལྷན་ཅིག་ཇོགས་སངས་རྒྱས་སྐྱ་གངས་མེད་དང་།

དེ་བཞིན་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་མི་དག་ཀྱང་།

སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་སྟོན་པར་རུས། ༦ ॥

ཇི་ལྟར་དྲི་མེད་མཁའ་ལ་སྒྲ་སྒྲ་གསལ་བ་ལྟར།

སྟོན་ཆེ་སྟོབས་བརྒྱ་བསྟེད་པའི་ས་ལ་བྱོད་ཀྱིས་སྐར་ཡང་འབད་གྱར་ཅིང་།

འོག་མིན་དུ་ནི་གང་གི་དོན་དུ་འབད་གྱར་གོ་འཕང་མཆོག་ཞི་བ།

ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་མཐར་ཐུག་མཆུངས་པ་མེད་དེ་བྱོད་ཀྱིས་བརྟེས། ༧ ॥

ཇི་ལྟར་སྟོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་ལྟར།

དངོས་བྱས་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་མེད་དེ་ཡི་ཐུར།

རོ་གཅིག་ཉིད་དུ་ཡང་དག་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད་གྱར་ན།

མཁྱེན་བཟང་བྱོད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་ན་ཤེས་བྱ་ཐུགས་སུ་ཆུད། ༨ ॥

གང་ཆེ་ཞི་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ལ་སྟོ་གྲོས་འཇུག་མི་འགྱུར།

སྟོ་མ་ཞུགས་པར་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཅན་ངས་པར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ལ།

23 ཆོག་རྒྱུ་འདི་ཉིད་གོང་དུ་བྲངས་ཟིན་པ་སྐར་ཡང་འདིར་བྲངས་པར་དགོས་པ་མེད་དོ་སྟེ་མས་ཏེ་གོ་
ལོ་ཀའི་ནང་དུ་མ་ཅིས་པར་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

ཀུན་ནས་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཤེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་དེ་འགལ་བར་འགྱུར།
མཁྱེན་པོ་མེད་པར་ཁྱོད་གྱིས་གཞན་ལ་འདི་ལྟོའི་ཞེས་སུ་ཞིག་སྟོན། ༡༢ །

གང་ཆེ་སྟེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྟོ་ཡང་སྟེ་བ་དང་བྲལ་བ།
དེ་ཆེ་དེ་ཡིས་དེ་རྣམས་བརྟེན་ལས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་བཟོད་བྱ་སྟེ།^{༡༧}
ཇི་ལྟར་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡིས་ཡུལ།
དེ་ཡོངས་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཐ་སྟངས་ཉེ་བར་བསྟེན་ནས་རིགས་པ་ཡིན། ༡༣ །

དེ་ཡི་ཡོངས་སྟོང་རྟོགས་སྟེ་བསྟོད་རྣམས་ཀྱི།
ཟིན་དང་སྟུལ་པ་ལ་གཞན་ལས་དེའི་མཐུས།
སྟེ་གང་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་འབྱུང་བ།
དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་རིག། ༡༤ །

འདི་ལྟར་རྩ་མཁན་སྟོབས་དང་ལྟན་པ་ཡིས།
ཡུན་རིངས་འབད་པ་ཆེས་བསྐྱར་འཁོར་ལོ་དེ།
དེའི་རྩ་ལ་ད་ལྟར་སྟེས་པ་མེད་བཞིན་དུ་འང་།
འཁོར་ཞིང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་སྐྱར་མཐོང་ལྟར། ༡༥ །

དེ་བཞིན་ད་ལྟ་སྟེ་རྩ་མེད་བཞིན་དུ།
ཆོས་ཀྱི་བདག་ཅན་སྟེ་ཉིད་ལ་བཞུགས་དེའི།

༡༧ ནག་ཚོའི་འགྱུར་ལས། དེ་ཆེ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་དེའི་རྣམ་པ་འཛིན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བ་
ལྟར་ལྟ་བུ་མེད་པ་དག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ།
རྩ་མཁན་པའི་དབྱ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ཤོག་ ༥༧ ། ལྟ་རྟོག་ལྟར་སྟེ་ལས་ཁང་། ༡༩༧༡

འཇུག་པ་གདུལ་བྱའི་དགོངས་སྟོན་ལམ་གྱི།

ཁྱད་པར་གྱིས་འཕངས་ལས་ཆེས་བསམ་མི་བྱུང། ༡༩ ॥

ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་སྐྱམ་པོ་མ་ལུས་པ།

བསྐྱབས་པས་ཞི་དེ་རྒྱལ་ན་མས་ཆོས་སྐྱ་སྟེ།

དེ་ཆེ་སྟེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པའང་མེད།

སེམས་འགགས་པ་དེ་སྐྱ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད། ༢༠ ॥

ཞི་སྐྱ་དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་གྱར་ཞིང་།

ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་ན་མ་མི་རྟོགས།

འགོ་གོལ་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་འབྱོར་སྤང་ན།

འདི་ནི་སྟོས་དང་བུལ་ལ་སྤང་བར་འགྱུར། ༢༡ ॥

ཐུབ་དབང་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་དེའི་རྒྱ་མཐུན།

གཟུགས་སྐྱ་གཅིག་ལ་རང་གི་སྟེ་གནས་སྐབས།

སྤར་འགགས་གསལ་དང་མ་འཆོལ་བྱང་ཚུལ་ནི།

མ་ལུས་ཀྱིས་བཀྲ་མཐའ་དག་སྟོན་པར་མཛད། ༢༢ ॥

སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་ཅི་འདྲར་སངས་རྒྱས་དང་།

དེ་དག་སྐྱ་སྟོད་མཐུ་སྟོབས་ཅི་འདྲ་དང་།

ཉན་ཐོས་དགོངས་ཅི་སྟེད་ཅི་འདྲ་དང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་དེར་གཟུགས་ཇི་འདྲ་དང་། ༢༣ ॥

ཅི་འདྲའི་ཚས་དང་དེར་བདག་ཅི་འདྲ་བ།
 ཚས་ཐོས་སྟོད་པ་གང་ལ་སྟུང་བ་དང་།
 སྟུན་གང་ཇི་ཙམ་དེ་དག་ལ་སྟུང་བ།
 དེ་དག་མ་ལུས་སྟུ་གཅིག་ལ་སྟུན་མཛད། ༢༡ ॥

དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཙོན་ཏིང་འཛིན་དང་།
 ཐེས་རབ་སྟོད་ཆེ་སྤར་གྱི་གནས་སྐབས་གང་།
 མ་ཚང་མེད་དང་ཉིད་ཀྱི་སྟོད་པ་ཀུན།
 སྟུ་ཡི་བ་སྟུའི་ཁྱད་བྱར་གསལ་བར་སྟུན། ༢༢ ॥

སངས་རྒྱས་གང་དག་འདས་དང་འབྱུང་འབྱུར་དང་།
 གང་དག་ད་ལྟར་འཛིག་ཏེན་ཁམས་ཀུན་ན།
 ཆོག་གསང་མཐོན་པོས་ཚས་སྟུན་སྟུག་བསྟུལ་གྱིས།
 གཟིར་བའི་འགྲོ་དབྱགས་འབྱིན་མཛད་བཞུགས་པ་དང་། ༢༣ ॥

དང་པོ་ཐུགས་བསྐྱེད་བྱང་ཆུབ་སྣང་པོ་བར།
 དེ་དག་སྟོད་ཀུན་དངོས་རྣམས་མིག་འཕྱལ་གྱི།
 རང་བཞིན་མཁྱེན་ནས་བདག་བཞིན་བ་སྟུ་ཡི།
 ཁྱད་བྱར་དུས་གཅིག་ལ་ནི་གསལ་བར་སྟུན། ༢༤ ॥

དེ་བཞིན་དུས་གསུམ་འཕགས་པ་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་།
 རང་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མ་ལུས་ཀྱི།

སྟོད་དང་དེ་དག་སྒྲེ་བའི་གནས་སྐབས་ནི།

ཐམས་ཅད་བ་སྒྲུའི་བྱང་བྱར་དུས་གཅིག་སྟོན། ༢༥ ॥

དག་པ་འདི་ནི་བཞེད་བར་འཕྲུག་པ་ཡིས།

རྩལ་གཅིག་ཡུལ་ལ་མཁས་གདུགས་འཛིག་རྟེན་དང་།

འཛིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་སྟོགས་བྱབ་རྩལ་སྟོན་མོད།

རྩལ་རགས་མི་འགྱུར་འཛིག་རྟེན་ཕྱ་མི་འགྱུར། ༢༦ ॥

རྣམ་རྟོག་མི་མང་འཁྱོད་ཀྱིས་སྲིད་མཐའི་བར།

སྐད་ཅིག་རེ་ལ་སྟོན་མཛད་སྒྲུད་པ་ཡི།

རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དེ་སྟེད་འཛམ་གླིང་གི།

མ་ལུས་རྩལ་གྱི་གྲངས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། ༢༧ ॥

གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་སྟོབས་དང་།

དེ་བཞིན་ལས་རྣམ་སྟོན་མཁྱེན་དང་།

མས་སྣ་ཚོགས་བྱགས་ཟུད་དང་།

སྣ་ཚོགས་ཁམས་ནི་མཁྱེན་སྟོབས་དང་། ༢༨ ॥

དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན།

མཁྱེན་དང་ཀུན་འགྲོ་མཁྱེན་པ་དང་།

བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་ཏིང་འཛིན་དང་།

སྟོམས་བར་འཕྲུག་སོགས་མཁྱེན་སྟོབས་དང་། ༢༩ ॥

སྒྲིན་གནས་དྲན་པ་མཁྱེན་པ་དང་།

དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་སྒྲི་མཁྱེན་དང་།

ཟག་པ་རྣམས་ཟད་མཁྱེན་སྟོབས་ཏེ།

སྟོབས་ནི་བཅུ་པོ་འདི་དག་གོ། ༣༠ །

ལྷ་གཞན་ཞིག་ལས་གང་ཞིག་ངས་བར་སྒྲི་འབྱར་བ།

དེ་ནི་དེ་ཡི་གནས་སུ་དེ་མཁྱེན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།

བཤད་པ་ལས་བསྐྱོག་གནས་མིན་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་དང་།

མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་སྟོབས་སུ་བཤད། ༣༡ །

འདོད་དང་མི་འདོད་དེ་ལས་བསྐྱོག་དང་ཟད་དངོས་ཀྱིས།

ལས་དང་དེ་ཡི་རྣམ་སྒྲིན་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་ཚོགས་ལའང་།

བཤད་པ་ལས་བསྐྱོག་གནས་མིན་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་བ།^༡

མཁྱེན་པ་རྣམས་མཐུ་ཐོགས་མེད་སོ་སོར་འཇུག་འབྱར་བ།

དུས་གསུམ་ཤེས་བྱ་བྱུང་མཛད་དེ་ནི་སྟོབས་སུ་འདོད། ༣༢ །

འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱི་འབྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་པ་ནི།

ཤིན་ཏུ་སྒྲ་ཚོགས་དམན་དང་འབྲིང་དང་བྱད་འཕགས་དག།

དེ་ལས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབས་མོས་བའང་མཁྱེན་པ་ནི།

དུས་གསུམ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་བྱུང་པ་སྟོབས་ཞེས་བྱ། ༣༣ །

^༡ ཆོག་ཀྱང་འདི་ཉིད་གོང་དུ་དྲངས་ཟིན་པ་སྐར་ཡང་འདིར་དྲངས་པར་དགོས་མེད་དུ་ས་ཟད། ཅིག་དོན་སྟོབས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དང་། ལྷ་སྒྲིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འང་མི་མཐུན་པ་སྐར་བས་ཏི་ལོ་ཀའི་ནང་དུ་ས་ཅིས་བར་རང་སོར་བཞག་ཡོད་པས་མཁྱེན་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེད་པར་མཛོད།

དབྱ་མ་ལ་འཕྲག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་རབ་དྲུག་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།

སངས་རྒྱས་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་ལ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས།
མིག་སོགས་དག་གི་རང་བཞིན་གང་དེ་ཁམས་སུ་གསུངས།
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་།
རྣམ་ཀུན་ཁམས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་འཕྲག་སྟོབས་སུ་འདོད། ༣༧ ॥

ཀུན་དུ་རྟོག་སོགས་ཆེས་རྫོ་ཉིད་ནི་མཚོག་ཉིད་དང་།
འབྲིང་དང་བརྟུལ་བའི་གནས་སྐབས་མཚོག་མིན་བརྗོད་པ་དང་།
མིག་ལ་སོགས་དང་པན་ཚུན་སྒྲུབ་ནས་རྩལ་པ་ལ།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་སྟོབས་སུ་འདོད། ༣༨ ॥

ལམ་འགའ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་འགའ་ཞིག་རང་རྒྱལ་གྱི།
བྱང་རྩལ་དང་ནི་ཉན་ཐོས་ལྟ་མི་དང་།
ཡི་དྲུགས་དུད་འགྲོ་དཔྱལ་སོགས་རྣམས་འགྲོ་བ།
དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད། ༣༩ ॥

འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་རྣལ་འབྱོར་གྱེ་བྲག་ཐ་དད་པ།
བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་ཞི་གནས་གང་དག་དང་།
སྟོམས་འཕྲག་བྱད་པར་གང་དག་གཅིག་དང་བརྒྱད་བྱུར་པ།
དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཐོགས་མེད་འདི་ནི་སྟོབས་སུ་བཤད། ༤༠ ॥

གཏི་མུག་དེ་སྤིང་སྤིང་ནས་འདས་པའི་དུས་དང་ནི།
སེམས་ཅན་གཞན་འདི་སྤིང་པར་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ།

དེ་སྟེད་མཐའ་ཡས་གཞི་དང་བཅས་གྲིང་ཡུལ་སྤྲོགས་དང་།

རྣམ་པ་དང་བཅས་མཁྱེན་པ་གང་ཡིན་སྟོབ་སྟུ་བཤད། ༣༤ ॥

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རེ་རེ་འཆི་འཕོ་དང་།

སྐྱེ་གང་འཛིག་རྟེན་ལ་གནས་ནས་མཁའི་མཐར་ཐུག་དང་།

བཟླ་མང་དེ་ལ་མཁྱེན་པ་དུས་དེར་འཕྲུག་པ་ཡིས།

མ་ཆགས་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་དག་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སྟུ་འདོད། ༣༥ ॥

རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐུར་དུ་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས།

ཉོན་མོངས་དག་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་འཛིག་འགྱུར་དང་།

སྟོབ་མ་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་སྟོ་ཡིས་འགོག་པ་གང་།

དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སྟུ་འདོད། ༣༦ ॥

རྣམ་མཁའ་མེད་པས་འདབ་ཆགས་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི།

འདིར་ནི་རང་མཐུ་ཟད་པས་ལྟོག་པར་འགྱུར་དེ་བཞིན།

སྟོབ་མ་དང་བཅས་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི།

ཡོན་ཏན་མཁའ་ལྟར་བཞུགས་ཏུ་སྤྲུལ་པས་ལྟོག་པར་འགྱུར། ༣༧ ॥

དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བདག་འདྲ་བས།

ཤེས་པ་དང་ནི་བཞུགས་པར་ལྟས་མིན་ཡང་།

འོན་ཀྱང་དེ་དག་འཕགས་པ་སྤྲུལ་གྱིས།

བཤད་ཕྱིར་དོགས་སྤངས་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཞིག་སྤྲུལ། ༣༨ ॥

ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཆེའོ།

ཟབ་དང་ཀྱི་ཆེའི་ཚུལ་ཤེས་པས།

ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཐོབ་པར་འགྱུར། ༧༩ ॥

ཁྱོད་ནི་སྟོང་གསུམ་བཞུལ་ཏེ་མི་གཡོའི་སྐུ་ལས་སྤར་ཡང་སྐུལ་བ་ཡིས།

གཤེགས་པ་དང་ནི་བཏུམས་དང་བྱང་ཆུབ་ཞི་བའི་འཁོར་ལོ་འང་སྟོན་པར་མཛད།

དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གཡོ་བག་སྟོད་ཅན་རེ་བའི་ཞགས་པ་ནི།

མང་པོས་བཅིངས་པ་མ་ལུས་བྱུ་རྩེས་སྤྱང་ན་འདས་པར་བགྱི་བར་མཛད། ༨༠ ॥

གང་སྤར་འདི་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་དྲི་མ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ནི།

ལྟར་ལེན་གཞན་མེད་ཆོས་རྣམས་དེ་ཉིད་རྣམས་འགྱུར་དབྱེ་ལའང་རྟེན་མིན་ཞིང་།

དེ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་སྟོ་གོས་འདི་ཡང་ཐ་དད་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ།

དེ་ཡི་སྤར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་ལ་ཐེག་པ་མི་མཉམ་དབྱེར་མེད་བསྟན། ༨༡ ॥

གང་སྤར་འགྲོ་ལ་ཉེས་པ་སྦྱེད་བྱེད་སྒྲིགས་མ་འདི་དག་ཡོད་གྱུར་པ།

དེ་སྤར་འཛིག་རྟེན་སངས་རྒྱས་སྟོད་ཡུལ་གཏིང་ཟབ་ལ་འདུག་མི་འགྱུར་ཞིང་།

བདེ་གཤེགས་གང་སྤར་ཁྱོད་ལ་མཁྱེན་རབས་བྱགས་རྩེ་ཐབས་དང་ལྟན་ཅིག་པ།

མངའ་དང་གང་སྤར་བདག་གིས་སེམས་ཅན་དགྲོལ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞལ་

བཞེས་པ། ༨༢ ॥

དེ་བྱིར་མཁས་པས་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་སྤྱིང་དུ་ཆགས་པའི་འགྲོ་སོགས་ཀྱི།
 ངལ་བ་ཉེར་སེལ་གྲོང་ཁྱིམ་ཡིད་འོང་བར་དུ་ནམ་པར་བཞོད་པ་ལྟར།
 ཁྱོད་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་ནི་སྟོབ་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་ལ་ཡིད།
 སྐྱར་བ་མཛད་ཅིང་ནམ་པར་དབེན་ལ་སྟོ་སྦྱངས་ནམས་ལ་ལོ་ཏ་སུ་གསུངས། ༧༧ ॥

སངས་རྒྱས་ཡུལ་གྱར་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ནམས་མ་ལུས་ན།⁷⁵
 ཏུལ་ཕྱན་རི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་བདེ་གསེགས་ནི།
 བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་གསེགས་པའི་སྐལ་པ་དེ་སྟེད་དེ།
 ཁྱོད་ཀྱིས་གསང་འདི་བསྟེན་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་སོ། ༧༨ ॥

རི་སྟེད་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་མཆོག་ཏུ་ཞི་བ་མ་ཐོབ་དང་།
 རི་སྟེད་ནམ་མཁའ་ཁམས་ནི་མེད་པར་མ་གྱུར་དེ་སྟེད་དུ།
 ཐེས་རབ་ཡུལ་དང་སྟེང་རྒྱུ་མ་མས་བསྐྱེད་ཅིང་འཇིན་བྱེད་པས།
 རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ལ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་བ་གང་ལ་མངའ། ༧༩ ॥

གཏི་མུག་སྟོན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ཁ་ཟས་དུག་བཅས་ཟ་བ་ཡི།
 སྟེ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ནང་མི་དེ་ལ་ཁྱོད་བཙེ་རི་ལྟ་བ།

༧ ནག་ཚེལ་འགྱུར་ལས།

སངས་རྒྱས་ཡུལ་གྱར་ཕྱོགས་བཅུ་མ་ལུས་ན།
 ཕྱ་རབ་དུལ་ནི་རི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་དུ།
 བདེ་བར་གསེགས་པ་མཆོག་གྱུར་ཁྱོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་།
 འགྲུང་འགྱུར་ ..... ॥

ཞེས་འགྲུང་བ་ལྟར་ལེགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་སྤྱིང་ངོ་། རི་སྟེང་ཁ་ཟས་དུག་མ་དགོངས་པ་རབ་
 གསལ། ཀོག་གྲངས་ ༧༧༠ ལྷ་ཁ་དགོ་ལྷ་ན་སྤྱི་ལས་ཁང་། ༡༩༧༩

དེ་ལྟར་དུག་ཚོས་ཉེན་པའི་བྱ་ཡི་མ་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་མིན།

དེས་ན་མགོན་པོ་མཆོག་དུ་རབ་ཞིར་གསེར་པར་འགྱུར་མ་ལགས། ༥༠ ॥

གང་གི་ཕྱིར་ན་མི་མཁས་དངོས་དང་དངོས་མེད་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ཅན་གྱིས།

སྤྱི་དང་འཇིག་གནས་སྐབས་དང་སྤྱག་དང་མི་སྤྱག་བྱལ་སྤང་གྱིས་བསྤྱིད་

སྤྱག་བསྐྱལ་དང་།

སྤྱིག་ཅན་འགོ་བ་ཐོབ་པ་དེ་ཕྱིར་ཐུགས་བརྩེའི་ཡུལ་དུ་རབ་དོང་བས།

བཅོམ་ལྷན་ཐུགས་རྗེས་ཁྱོད་ཐུགས་ཞི་ལས་བསྐྱོག་པས་ཁྱོད་ལ་མྱ་ངན་

འདས་མི་མངའ། ༥༡ ॥

ལུགས་འདི་དགེ་སྤྱོད་ཆུ་བྲགས་གྱིས།

དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བདུས་ནས།

ལུང་ཇི་བཞིན་དང་མན་ངག་ནི།

ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན། ༥༢ ॥

འདི་ལས་གཞན་ན་ལུགས་འདི་ནི།

མེད་པ་དེ་བཞིན་ལུགས་འདི་ཡང་།

གཞན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས།

མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ། ༥༣ ॥

སྤྱི་སྤྱོད་སྒོ་མཆོག་ན་དུ་རྒྱ་ཆེའི་ཁ་དོག་གིས་འཇིགས་པས།

སྤྱི་བོས་ལུགས་བཟང་གང་དག་རྒྱང་རིངས་སྤངས་པས་དེ་ཡི་ཆོག།

ལེའུར་བྱས་པའི་ཁ་འབྱས་ཀྱི་མུ་ད་ཁ་སྤེ་བའི་ཆུས།

ད་ལྟར་ཟླ་བ་གྲགས་པ་རེ་རྣམས་རབ་དུ་སྒོང་བར་བྱེད། ༡༧ ॥

དེ་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཟབ་མོ་འཇིགས་རུང་འདི་ནི་སྒྲོན་གོམས་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བོ་ཡིས།

ངེས་པར་རྟོགས་འགྱུར་འདི་ནི་གསན་གྱི་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་མི་འགྱུར།

དེ་ཕྱིར་ཆུལ་ལུགས་རང་སྒོས་སྐྱར་བ་དེ་དག་མཐོང་ནས་བདག་དུ་བརྗོད་པ་ཡི།

གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལྟར་གཞན་ལུགས་བཞེད་གཞུང་འདི་ལས་གཞན་ལ་

དགའ་སྒོ་དོར་བར་བྱ། ༡༨ ॥

སྒོ་བ་དཔོན་ཁྱུ་སྐྱབ་ལུགས་བཟང་བསྟན་ལས་བདག་གིས་བསོད་

ནམས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐར། ༡༩

ཁྱབ་ཅིང་ཡིད་མཁའ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྒོ་སྒྲོན་ཀའི་གྱུ་སྐྱར་ལྟར་

དཀར་བའམ།

སེམས་ཀྱི་སྐྱུལ་ལ་གདེངས་ཀའི་ནོར་བུ་དང་འབྲ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས།

འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་དེ་ཉིད་རྟོགས་ནས་སྐྱར་དུ་བདེ་གཤེགས་སར་

བསྐྱོད་ཐོག། ༢༠ ॥

༡༧ ནག་ཚོལ་འགྱུར་ལས། ཁྱུ་སྐྱབ་ལུགས་མཛེས་ཕྱོགས་སུ་གྲགས་པ་བརྗོད་ལས་ཐོབ་པའི་བསོད་
ནམས་གང་། ཞེས་འགྱུར་ངོ་། ཞེས་གསུངས་སོ།

རྩ་ཆོད་ཁ་པའི་དབྱ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། གྲག་ ༨༤༥ ལྷ་ཁ་དགེ་ལྡན་སྤྱི་ལས་ཁང་། ༡༩༧༩

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ལེན་རྒྱས་པ། སློབ་དཔོན་རྒྱ་བ་
 གྲགས་པ། ཟབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ། ཐེག་པ་
 མཆོག་ལ་ཐུགས་གཞོལ་བ། མི་འབྲོགས་པའི་མཁྱེན་རབས་དང་ཐུགས་རྗེ་
 མངའ་བ། རི་མོར་བྲིས་པའི་བ་དུས་མ་ལས་འོ་མ་བཞོས་པས་བདེན་པར་
 ཞེན་པ་བསྐྱོག་པར་མཛད་པས་སྦྱར་བ་ཚོགས་སོ། །

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀུན་བརྒྱུད་ཆེད་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ནག་ཆོ་ཚུལ་བྲིམས་
 རྒྱལ་བས་བསྐྱར་བ་ལས། སྤྲད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཏི་ལ་ཀ་ཀ་ལ་ཤ་
 དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་པ་ཆབ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་ལྟར་ཅུང་ཟད་
 བཅོས་པ། དོན་ཆང་ཞིང་ཆོག་བདེ་བར་བྲིས་པའོ། ། ཡོན་མཆོད་བཀྲ་ཤིས་
 པར་གྱུར་ཅིག། །

༡༡། དབུ་མ་ལ་འཕྱག་པའི་བསྟན་བཅོས་གྱི་དགོངས་པ་

རབ་དྲུག་གསལ་བའི་མེ་ལོང་གི་ས་བཅད།

གསལ་བཤད། གསལ་གསལ་ས་བཅད་གྱི་མཐར་ཡང་གྲངས་གཉིས་བཞོད་པའི་དང་པོ་ནི། ཅ་འབྲེལ་
 སྒྱར་མའི་དཔེ་དེབ་འདིའི་ཤོག་ལྗོངས་ཡང་གྲངས་དང་། གཉིས་པ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་ཤོག་གྲངས་ཞེས་
 པ་ནི། སྒྲ་ཆ་དགེ་ལྡན་སྤྱི་ལས་ཁང་གིས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༣ ལོར་ཐོག་མ་དང་དེ་ཕྱི་མ་དཔར་ཅ་དེ་རང་གིས་
 དཔར་བསྟན་གནང་བའི་དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་དཔེ་དེབ་ཁག་གཞིར་བཟུང་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་
 གཟིགས་སྟུང་དགོངས་འཇགས་འཛུལ།

བཛྲ་བྱ།

ཅ་འབྲེལ་ དགོངས་པ་
 ཤོག་ རབ་གསལ་
 གྲངས། ཤོག་གྲངས།

ས་དང་པོ་རབ་དྲུག་དགའ་བ།

དབུ་མ་ལ་འཕྱག་པའི་བསྟན་བཅོས་འཆད་པ་ལ་བཞི།

༡) མཚན་གྱི་དོན།	3	2
༢) འགྱུར་གྱི་ཕྱག	3	4
༣) གཞུང་གི་དོན།	3	4
༤) མཚན་གྱི་དོན་ནོ།	235	485

གསལ་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་བཞི།

༡) བསྟན་བཅོས་རྩ་མ་པ་ལ་འཕྱག་པའི་ ཐབས་མཚན་བཛྲ།	4	5
༢) བཅུ་མས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས།	7	27

༡) བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བཅུམས་པའི་ཚུལ། 232 481

༡) བཅུམས་པའི་དགེ་བ་བསྟོ་བའོ། 234 484

དང་པོ་བསྟན་བཅོས་ཚུམ་པ་ལ་འདུག་པའི་ཐབས་

མཆོད་བཟློད་ལ་གཉིས།

༡) སྙིང་ཇི་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་བསྟོད་པ། 4 5

༢) སོ་སོར་བྱེ་ནས་བྱག་འཆལ་བའོ། 6 18

དང་པོ་སྙིང་ཇི་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་བསྟོད་པ་ལ་གཉིས།

༡) སྙིང་ཇི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ། 4 5

༢) བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་
ཡང་ཙུ་བར་བསྟན་བའོ། 5 16

དང་པོ་སྙིང་ཇི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།

༡) ཉན་རང་བྱུང་དབང་ལས་སྐྱེས་ཚུལ། 4 5

༢) སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་ཚུལ། 4 10

༣) བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་གསུམ་བསྟན་བའོ། 5 13

གཉིས་པ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་བྱག་འཆལ་བ་ལ་གཉིས།

༡) སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་ཇི་ལ་
བྱག་འཆལ་བ། 6 18

༡) ཚེས་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་

སྒྲིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བའོ།

7

22

གཉིས་པ་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་

ལུས་དངོས་ལ་གཉིས།

༡) རྒྱུའི་ས་དང་།

7

27

༢) འབྲས་བུའི་སའོ།

205

454

དང་པོ་རྒྱུའི་ས་ལ་གཉིས།

༡) ས་སོ་སའི་རྣམ་གཞག་དང་།

7

36

༢) ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་བའོ།

200

451

དང་པོ་ས་སོ་སའི་རྣམ་གཞག་ལ་བཅུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་

ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

8

36

༡) བྱད་གཞི་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན།

8

36

༢) བྱད་ཚེས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད།

9

28

༣) སའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་མཐུག་བསྟུ་བའོ།

20

81

གཉིས་པ་བྱད་ཚེས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་

བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡) རང་རྒྱུད་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན།

9

38

༡) གཞན་གྱི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན། 12 41

༢) ས་དང་པོར་ལྷག་པའི་སྦྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། 14 73

དང་པོ་རང་གྱི་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས།

༡) ཡོན་ཏན་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་། 9 38

༢) ཡོན་ཏན་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། 12 41

དང་པོ་ཡོན་ཏན་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡) དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན། 9 38

༢) དེགས་སུ་སྦྱེ་བ་སོགས་བཞིའི་ཡོན་ཏན། 10 39

༣) ས་གོང་མ་གཞོན་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། 11 40

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས།

༡) ས་འདིར་ཉན་རང་དེགས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ། 12 41

༢) ས་བདུན་པར་སྒྲིའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
པར་བསྟན་པའོ། 13 43

གསུམ་པ་ས་དང་པོར་ལྷག་པའི་སྦྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་

བསྟན་པ་ལ་བཞི།

༡) ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སྦྱིན་པ་བཤད་པ། 14 73

༢) རྟོན་དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ། 15 74

༣) བྱང་མེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ། 17 75

༧) སྦྱོན་པའི་པར་སྦྱོན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ། 19 78

གཉིས་པ་རྟེན་དམན་པ་རྟམས་ཀྱི་སྦྱོན་པ་ལ་གཉིས།

༡) སྦྱོན་པས་འཁོར་བའི་བདེ་བ་འཛོལ་བ། 15 74

༢) མུང་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་འཛོལ་བའོ། 16 75

གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོན་པ་ལ་བཞི།

༡) བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོན་པའི་པར་ཡོན་ལྷན་མོང་
མ་ཡིན་པ་བསྟན་པ། 17 76

༢) རྟེན་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱོན་པའི་གཏམ་གཅོ་བོར་བསྟན་པ། 17 76

༣) བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོན་པའི་ཆེ་དགའ་བ་
ཇི་ལྟ་བུ་འཛོལ་བ་བསྟན་པ། 18 76

༧) བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལུས་སྦྱོན་པ་ལ་སྦྱག་བསྐྱལ་
ཡོད་མེད་དབྱེད་པའོ། 18 77

ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ།

གཉིས་པ་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་བཤད་པ་ལ་ལྷ།

༡) ས་འདིར་རྩེ་ལྷ་བྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་པ། 22 82

༢) རྩེ་ལྷ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱལ་པ་བསྟན་པ། 24 85

༣) རྩེ་ལྷ་བྲིམས་ཀྱི་མི་མགས་ཤོགས་དང་ས་འདྲེས་པའི་
དཔེ་བསྟན་པ། ...

- ༧) ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ། 28 91
- ༧) སའི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པའི་སྟོན་ས་མཇུག་བསྟུ་བའོ། 29 91

དང་པོ་ས་འདིར་ཚུལ་བྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པར་
བསྟན་པ་ལ་བཞི།

- ༡) ས་འདིར་ཚུལ་བྲིམས་སྟན་སུམ་ཚོགས་པར་བསྟན་བ། 22 82
- ༢) དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་བ། 23 83
- ༣) ས་དང་པོ་ལས་ཚུལ་བྲིམས་ལྷག་པར་བསྟན་བ། 23 83
- ༧) ཚུལ་བྲིམས་དག་པའི་རྒྱ་གཞན་བསྟན་པའོ། 24 85

གཉིས་པ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྟགས་པ་བསྟན་པ་ལ་ལྟ།

- ༡) སྟོན་འབྲས་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྟོད་པ་
ཚུལ་བྲིམས་ལ་རག་ལས་བ། 25 86
- ༢) སྟོན་འབྲས་བར་མ་ཆད་དུ་སྟོད་པ་ཚུལ་བྲིམས་ལ་
རག་ལས་བ། 25 86
- ༣) ཚུལ་བྲིམས་ཉམས་ན་ངན་སོང་ལས་
ཐར་པ་རྟེན་དཀའ་བ། 26 87
- ༧) སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་
གཏམ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན། 26 87

༡) མངོན་མཐོང་དང་ངེས་ལེགས་གྱི་རྒྱར་

ཚུལ་བྲིམས་བསྒྲགས་པའོ།

27

88

ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ།

གསུམ་པ་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི།

༡) བྱད་གཞི་སའི་ངེས་ཆོག

30

92

༢) བྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན།

31

93

༣) བར་སྤྱན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་བྱད་ཆོས།

37

107

༤) སའི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པའི་སྒོ་ནས་མཐུག་བསྐྱབ་པའོ།

38

108

གཉིས་པ་བྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་ལ་བཞི།

༡) ས་འདིར་བཟོད་པ་ལྷག་པར་བསྟན་པ།

31

93

༢) བཟོད་གཞན་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ།

32

94

༣) བཟོད་པའི་བར་སྤྱན་གྱི་དབྱེ་བ།

36

105

༤) ས་འདིར་འབྱུང་བའི་དག་པའི་ཡོན་ཏན་

གཞན་བསྟན་པའོ།

37

105

གཉིས་པ་བཟོད་གཞན་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

༡) ཁོང་ཁྱོད་བར་མི་རིགས་པ།

32

95

༢) བཟོད་པ་བསྟན་རིགས་པའོ།

35

104

དང་པོ་ཁོང་ཁྱོད་བར་མི་རིགས་པ་ལ་བཞི།

- ༡) དགོས་པ་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བས་
 ཁོང་ཁྱོད་མི་རིགས་པ། 32 95
- ༢) སྤྱིས་སྤྱག་བསུལ་མི་འདོད་པ་དང་གཞོད་ལེན་བྱེད་པ་
 འགལ་བར་བསྟན་པ། 33 95
- ༣) སྒར་ཡུན་རིང་བསགས་པའི་དགེ་བ་འཛོམས་པས་
 ཁོང་ཁྱོད་བར་མི་རིགས་པ། 34 96
- ༤) མི་བཟོད་པའི་སྦྱོན་མང་པོ་བསམས་ནས་
 ཁོང་ཁྱོད་གཞག་པའོ། 34 104

ས་བཞི་པ་འོད་ལྗོངས་།

ས་བཞི་པ་འོད་ལྗོངས་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

- ༡) ས་འདིར་བཅོན་གྲུས་ལྷག་པར་བསྟན་པ། 40 109
- ༢) སའི་ངེས་ཆོག 40 109
- ༣) སྤངས་པའི་བྱེད་པར་རོ། 41 111

ས་ལྔ་པ་སྤྱང་དཀའ་བ།

ས་ལྔ་པ་སྤྱང་དཀའ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

- ༡) སའི་ངེས་ཆོག 42 111
- ༢) བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་བདེན་པ་ལ་མཁས་པའོ། 42 111

ས་དྲུག་པ་མངོན་དྲ་གྱུར་པ།

ས་དྲུག་པ་མངོན་དྲ་གྱུར་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི།

- ༡) སའི་ངེས་ཚིག་དང་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པ། 44 114
- ༢) ཤེར་ཕྱིན་གྱི་བཟླགས་པ། 45 116
- ༣) རྟེན་འབྱུང་ག་ཟེགས་པའི་དེ་ཉིད་བཤད་པ། 45 116
- ༤) སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྟོན་ས་མཚུག་བསྟུ་བའོ། 190 440

གསུམ་པ་རྟེན་འབྱུང་ག་ཟེགས་པའི་དེ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་ལྔ།

- ༡) ཟབ་དོན་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ། 46 117
- ༢) ཟབ་དོན་བཤད་པའི་སྟོད་ངོས་གཟུང་བ། 46 119
- ༣) དེ་ལ་བཤད་ན་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་ཚུལ། 47 121
- ༤) སྟོད་ལྷན་ལ་མཉན་པར་བསྟུལ་བ། 49 124
- ༥) དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ལོ། 49 127

ལྔ་པ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

- ༡) སྟོང་ཉིད་རིགས་པས་བསྟུབ་པ། 49 144
- ༢) སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ། 170 419

དང་པོ་སྟོང་ཉིད་རིགས་པས་བསྟུབ་པ་ལ་གཉིས།

- ༡) ཚིས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྟུབ་པ། 49 145

༡) གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྐྱབ་པའོ། 126 356

དང་པོ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ལ་བཞི།

༡) མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དགག་པ། 49 145

༢) བཀག་པ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་པ། 118 340

༣) རྟེན་བྱུང་གི་སྐྱེ་བས་མཐར་འཛིན་འགོག་ཚུལ། 123 348

༧) རིགས་པས་དབྱུད་པ་བྱས་པའི་
འབྲས་བྱེད་སྤྱད་པའོ། 124 352

དང་པོ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ།

༡) དམ་བཅའ་བཞག་པ། 50 145

༢) སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་པ། 50 150

༣) བཀག་པས་བྱུབ་པའི་དོན་ནོ། 117 339

གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་པ་ལ་བཞི།

༡) བདག་སྐྱེ། 50 150

༢) གཞན་སྐྱེ། 55 157

༣) གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ། 113 333

༧) རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། 114 334

དང་པོ་བདག་སྐྱེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡) འབྲེལ་པ་མཛད་པའི་རིགས་པས་དགག་པ། 50 150

2) རྩ་མེད་རིགས་པས་དགག་པའོ།	55	156
----------------------------	----	-----

དང་པོ་འགྲེལ་བ་མཛད་པའི་རིགས་པས་དགག་པ་ལ་གསུམ།

1) བྲངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་དགག་པ།	50	150
----------------------------	----	-----

2) འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་འང་མེད་པ་བསྟན་པ།	54	155
--	----	-----

3) དེ་ལྟར་བཀག་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ།	54	155
---------------------------------	----	-----

དང་པོ་བྲངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་དགག་པ་ལ་གཉིས།

1) རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྦྱེ་བ་དགག་པ།	50	151
--	----	-----

2) རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དགག་པའོ།	52	153
-----------------------------------	----	-----

དང་པོ་རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྦྱེ་བ་

དགག་པ་ལ་གསུམ།

1) རང་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྦྱེ་ན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ།	51	151
--	----	-----

2) དེ་ལས་སྦྱེ་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་བ།	51	152
----------------------------------	----	-----

3) དེའི་ཉེས་སྦྱང་དགག་པའོ།	52	152
---------------------------	----	-----

གཉིས་པ་གཞན་སྦྱེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

1) གཞན་སྦྱེ་འདོད་པའི་ཚུགས་སྦྱིར་དགག་པ།	56	159
--	----	-----

2) སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ།	79	248
---	----	-----

དང་པོ་གཞན་སྐྱེ་འདོད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་དགག་པ་ལ་ལྟ།

༡)	གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་དངོས།	56	159
༢)	བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པ་སྤང་བ།	63	171
༣)	དེ་ལྟར་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན།	70	209
༤)	རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགར་ཡང་ མེད་པར་བསྟན་བ།	71	211
༥)	བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ།	74	224

དང་པོ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་དངོས་ལ་གསུམ།

༡)	སྤྱིར་དགག་པ།	56	159
༢)	ཁྱེ་བྲག་དུ་དགག་པ།	58	166
༣)	འབྲས་བུ་ལ་མུ་བཞིར་དབྱེད་ནས་དགག་པའོ།	62	171

དང་པོ་སྤྱིར་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡)	ཏ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པ།	56	159
༢)	དེའི་ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ།	57	164

གཉིས་པ་དེའི་ཉེས་སྤོང་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡)	ཉེས་སྤོང་།	57	164
༢)	དེ་དགག་པའོ།	58	165

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡) ལྷ་འབྲས་སྒྲ་བྱི་བ་ལ་གཞན་སྦྱེ་དགག་པ། 59 166

༢) དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྦྱེ་དགག་པའོ། 61 170

དང་པོ་ལྷ་འབྲས་སྒྲ་བྱི་བ་ལ་གཞན་སྦྱེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡) དངོས་དང་། 59 166

༢) ཚོད་སྤྱང་། 59 166

གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པ་

སྤང་པ་ལ་གཉིས།

༡) འཛིག་རྟེན་གྱིས་བྲག་པས་གཞན་སྦྱེ་ཁས་སྤངས་
ནས་གཞོད་པ་སྤང་པ། 63 171

༢) ཐ་སྙད་ཏུ་གཞན་སྦྱེ་མེད་པས་གཞོད་པ་སྤང་པའོ། 70 207

དང་པོ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་བྲག་པས་གཞན་སྦྱེ་ཁས་སྤངས་

ནས་གཞོད་པ་སྤང་པ་ལ་གཉིས།

༡) ཚོད་པ་དང་། 63 171

༢) ལན། 64 172

གཉིས་པ་ལན་ལ་ལྷ།

༡) བདེན་ཉིད་སྤྱི་ལྷ་ནས་གཞན། 64 173

2)	སྐབས་དོན་ལ་སྦྱར་བ།	67	184
3)	བདེན་ཉིད་སོ་སའི་ངོ་བོ་བཤད་བ།	67	185
༧)	བཀའ་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞི་དུ་བཤགས་པ།	69	205
༡)	འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞི་དུ་ཚུལ་བསྟན་པའོ།	70	206

དང་པོ་བདེན་ཉིད་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ།

1)	བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ།	64	173
2)	འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ།	65	179
3)	ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བའི་གཞན་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་ ཡང་མེད་པར་བསྟན་པའོ།	66	183

གསུམ་པ་བདེན་གཉིས་སོ་སའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

1)	ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བཤད་བ།	67	185
2)	དོན་དམ་བདེན་པ་བཤད་པའོ།	68	198

བཞི་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིབ་འགར་ཡང་མེད་པར་

བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

1)	རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་།	71	211
2)	དེ་ལྟར་བཀའ་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་པའོ།	73	220

དང་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་འདོད་པ་

དགག་པ་ལ་གསུམ།

- ༡) འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དངོས་པོའི་
འཛིག་རྒྱར་ཐལ་བ། 71 211
- ༢) ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་དུ་ཐལ་བ། 72 214
- ༣) དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་བའོ། 72 218

ལྷ་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་

བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

- ༡) ཏྲ་ཆད་ཀྱི་ལྷ་བ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན། 74 224
- ༢) ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་འཐད་པའི་
ཡོན་ཏན་འོ། 75 225

གཉིས་པ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་འཐད་པའི་

ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ།

- ༡) རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་ཀུན་གཞི་
སོགས་ཁས་སྤང་མི་དགོས་པ། 75 225
- ༢) ལས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྲུང་བའི་དཔེ། 75 235
- ༣) རྩོད་པ་སྤང་བའོ། 76 239

གསུམ་པ་ཚྱད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།

༡) རྣམ་སྟིན་བྱུག་མེད་དུ་འབྱིན་པའི་ཚྱད་པ་སྤང་བ། 76 239

༢) ཀྱན་གཞི་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་
ཚྱད་པ་སྤང་བའོ། 77 240

གཉིས་པ་ཀྱན་གཞི་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་

ཚྱད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།

༡) དངོས་དང་། 78 240

༢) དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་དཔེ་བསྟན་པའོ། 78 246

གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བྱེ་བྲག་དུ་

དགག་པ་ལ་གསུམ།

༡) བྱེ་རོལ་མེད་པར་གྲེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག། 79 248

༢) གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག། 96 281

༣) སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཙམ་སྒྲས་བྱེ་དོན་
མི་འགོག་པར་བསྟན་པའོ། 103 310

དང་པོ་བྱེ་རོལ་མེད་པར་གྲེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་

ཡོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡) འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། 79 248

༢) དེ་དགག་པའོ། 81 254

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡)	ཁྱིས་པར་དགག	81	254
༢)	མཐུག་བསྐྱ་བའོ།	96	280

དང་པོ་ཁྱིས་པར་དགག་པ་ལ་གསུམ།

༡)	དཔེ་དགག	81	254
༢)	དོན་དགག	86	262
༣)	དེ་ལྟར་བཀག་པ་དང་མི་སྐྱག་པ་སྒྲིམ་པ་ མི་འགལ་བར་བསྟན་བའོ།	94	276

དང་པོ་དཔེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡)	མི་ལམ་གྱི་དཔེ་དགག	81	254
༢)	སྐྱ་ཤད་མཐོང་བའི་དཔེ་དགག་པའོ།	85	261

དང་པོ་མི་ལམ་གྱི་དཔེ་དགག་པ་ལ་གསུམ།

༡)	མི་ལམ་གྱི་དཔེས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ ཡོད་པར་མི་འགྲུབ།	81	254
༢)	དེས་ཀྱི་རོལ་མེད་པར་མི་འགྲུབ།	82	257
༣)	དེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྟོན་པར་ འགྲུབ་པར་བསྟན་བའོ།	84	260

གཉིས་པ་དོན་དགག་པ་ལ་གསུམ།

༡) བག་ཆགས་སྟོན་མ་སྟོན་ལས་དོན་སྣང་

དབང་ཤེས་སྟེ་མི་སྟེ་དགག་ 86 262

༢) སྒྲར་ཡང་བྱི་རྩ་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པ་དགག་ 90 268

༣) སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་བཀག་པ་ལ་ལྷང་གིས་
མི་གཞོད་པར་བསྟན་པའོ། 94 272

དང་པོ་བག་ཆགས་སྟོན་མ་སྟོན་ལས་དོན་སྣང་དབང་ཤེས་

སྟེ་མི་སྟེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡) འདོད་པ་བཟློད་པ་དང་། 86 263

༢) དེ་དགག་པ། 87 263

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡) མདོར་བསྟན་དང་། 87 263

༢) རྒྱས་བཤད། 87 263

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ།

༡) ད་ལྟར་བ་ལ་རྒྱས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་དགག་ 87 263

༢) མ་འོངས་པ་ལ་དེ་དགག་ 87 264

༣) འདས་པ་ལ་དེ་དགག་པའོ། 88 266

གཉིས་པ་སྐར་ཡང་གྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པ་

དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡) འདོད་པ་བཟོད་པ་དང་། 90 268

༢) དེ་དགག་པ་ལོ། 92 270

གཉིས་པ་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་

སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་བཞི།

༡) གཞན་དབང་གི་སྐྱབ་བྱེད་རང་རིག་དགག་ 96 281

༢) སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་བདེན་གཉིས་ལས་
ཉམས་པར་བསྟན་པ། 100 302

༣) དེས་ན་ལྷ་སྐྱབ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་རིགས་པ། 101 303

༤) གཞན་དབང་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་འགོག་པ་
མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ལོ། 102 307

དང་པོ་གཞན་དབང་གི་སྐྱབ་བྱེད་རང་རིག་དགག་པ་ལ་བཞི།

༡) གཞན་དབང་གི་སྐྱབ་བྱེད་རྗེས་ནས་དགག་ 97 281

༢) དེའི་ལན་དགག་ 97 287

༣) རིགས་པ་གཞན་གྱིས་རང་རིག་དགག་ 99 300

༤) གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མོ་གཤམ་
བྱེད་པ་མཚུངས་པ་ལོ། 100 301

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡) དངོས་དང་། 97 287

༢) རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། 98 289

གསུམ་པ་སེམས་ཅམ་དུ་གསུངས་པའི་ཅམ་སྐྱས་ཕྱི་དོན་

མི་འགོག་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།

༡) ས་བརྩ་བའི་མདོ་ལས་སེམས་ཅམ་དུ་
གསུངས་པའི་དགོངས་པ། 104 310

༢) དོན་སེམས་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ། 108 318

༣) ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་སེམས་ཅམ་དུ་
གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པའོ། 109 321

དང་པོ་ས་བརྩ་བའི་མདོ་ལས་སེམས་ཅམ་དུ་གསུངས་པའི་

དགོངས་པ་ལ་གསུམ།

༡) ཅམ་སྐྱས་ཕྱི་དོན་མི་འགོག་པར་ས་བརྩ་བའི་
ལུང་གིས་བསྟུབ། 104 310

༢) དོན་དེ་ཉིད་མདོ་གཞན་གྱིས་བསྟུབ། 105 312

༣) ཅམ་སྐྱས་སེམས་ཅམ་གཙོ་བོ་བསྟུབ་པའོ། 106 314

གཞུང་མ་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་

གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡) བྱི་རོལ་མེད་པར་སེམས་ཙམ་གསུངས་པ་

བྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ།

110

321

༢) མདོའི་བྲང་ངེས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་བསྟན་པའོ།

112

329

དང་པོ་བྱི་རོལ་མེད་པར་སེམས་ཙམ་གསུངས་པ་

བྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

༡) བྲང་དོན་ལུང་གིས་བསྟན་པ།

110

321

༢) རིགས་པས་བསྟན་པའོ།

112

328

དང་པོ་བྲང་དོན་ལུང་གིས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

༡) དངོས་དང་།

110

321

༢) དེ་དང་ལྟ་བུའི་མདོ་གཞན་ཡང་བྲང་དོན་དུ་བསྟན་པའོ།

111

322

གཉིས་པ་མཐའ་བཞིའི་སྟེ་བ་བཀག་པ་ལ་ཚུད་པ་

སྤང་པ་ལ་གཉིས།

༡) དངོས་དང་།

118

340

༢) དོན་བསྟུ་བའོ།

121

345

གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་

བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ།

- 1) ཐར་འདོད་གྱིས་ཐོག་མར་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་དགག་དགོས་པར་བསྟན། 126 356
- 2) བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཚུལ། 127 359
- 3) བདག་དང་གིང་རྟའི་དབྱེད་པ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་
ཡང་བསྐྱེ་བར་བསྟན་པའོ། 159 406

གཉིས་པ་བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་

གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

- 1) བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། 127 359
- 2) བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། 158 406

དང་པོ་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལ་དུག

- 1) གཞན་སྤེས་བཏགས་པའི་ཕྱང་པོ་ལས་ངོ་བོ་
ཐ་དད་པའི་བདག་དགག། 127 359
- 2) རང་སྤེས་བཏགས་པའི་ཕྱང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་
འདོད་པ་དགག། 130 366
- 3) དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་མའི་ཕྱོགས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་
སོགས་གསལ་བཤད། 142 377

༧) དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་
རྗེས་ཡོད་དགག་ 145 390

༧) བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་
བཞག་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ། 148 392

༩) དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་མཐར་འཛིན་གྱིས་རྟོག་པ་སྤང་
སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། 155 400

དང་པོ་གཞན་སྤྲེས་བཏགས་པའི་སྤང་པོ་ལས་ངོ་བོ་
ཐ་དད་པའི་བདག་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡) སྤྱོགས་སྤྲེས་བརྗོད་པ་དང་། 127 359

༢) དེ་དགག་པའོ། 128 363

དང་པོ་སྤྱོགས་སྤྲེས་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས།

༡) གངས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པ། 127 359

༢) བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་བརྗོད་པ། 128 362

གཉིས་པ་རང་སྤྲེས་བཏགས་པའི་སྤང་པོ་ཉིད་བདག་དུ་
འདོད་པ་དགག་པ་ལ་ལྟ།

༡) སྤང་པོ་བདག་དུ་འདོད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་བསྟན་པ། 130 366

༢) དེ་ལྟར་འདོད་མི་རྟེན་པའི་སྤྱོད་བྱེད་བསྟན་པ། 134 371

༣) སྤང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་
གཞན་བསྟན་པ། 134 372

༧) སྤང་པོ་བདག་ཏུ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་
དགོངས་པ་བཤད་པ། 135 375

༡) གཞན་གྱི་ལུགས་འབྲེལ་མེད་ཏུ་བསྟན་པའོ། 141 386

དང་པོ་སྤང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་
བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

༡) དངོས་དང་། 130 366

༢) གློན་སྤྲོད་དགག་པའོ། 133 371

དང་པོ་དངོས་ལ་གཉིས། 130 366

༡) འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། 131 366

༢) དེ་དགག་པའོ། 132 371

བཞི་པ་སྤང་པོ་བདག་ཏུ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་
དགོངས་པ་བཤད་པ་ལ་ལྟ།

༡) བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་པོ་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་བར་
གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ། 136 376

༢) མདོ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་པོ་ཚོགས་ཅམ་
བདག་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ། 139 380

- 3) བྱང་པོ་ཚློགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་བཞོད་པ་
 བདག་མ་ཡིན་པ། 139 381
- ༧) བྱང་པོ་ཚློགས་ཅམ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་
 གཞོད་བྱེད་གཞན་བསྟན་པ། 140 381
- ༡) ཟུབ་པའི་བདག་དེ་ཁམས་དྲུག་ལ་སྟོགས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་གསུངས་པའོ། 140 384

དང་པོ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་བྱང་པོ་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་བར་
 གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

- ༡) བྱང་གི་དགོངས་པ་དགག་ཕྱོགས་ནས་
 ཡིན་པར་བསྟན་པ། 136 376
- 2) ཟུབ་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་དུ་ཚུགས་ཀྱང་བྱང་པོ་
 བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པ། 137 378
- 3) དེ་དག་ལ་གཞན་གྱི་ཚྱོད་པ་སྤང་པའོ། 138 379

གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་མའི་ཕྱོགས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་
 སྟོགས་གསུམ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

- ༡) རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ། 143 387
- 2) བཀག་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྟོམས་ཏེ་བསྟན་པའོ། 144 388

བཞི་པ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བཟློང་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་

རྒྱུ་ཡོད་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡) འདོད་པ་བཟློང་པ་དང་། 145 391

༢) དེ་དགག་པ་ལོ། 146 391

ལྷ་པ་བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་བཞག་པ་

དཔེ་དང་བཅས་པ་ལ་བཞི།

༡) བདག་མཐའ་བདུན་དུ་མེད་ཀྱང་བརྟེན་ནས་
བཏགས་པ་ཤིང་རྟ་དང་འབྲ་བར་བསྟན་པ། 148 392

༢) སྤར་མ་བཤད་པའི་ཚྭ་གས་ལྷག་མ་གཉིས་
རྒྱུ་པར་བཤད་པ། 149 394

༣) དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་གཞན་གྱིས་ཚོད་པ་སྤང་བ་། 153 397

༤) མིང་གི་ཐ་སྟེན་ཀྱི་དོན་གཞན་ཡང་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ལོ། 154 399

གཉིས་པ་སྤར་མ་བཤད་པའི་ཚྭ་གས་ལྷག་མ་གཉིས་

རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡) དངོས་དང་། 149 394

༢) རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་ཁ་སྤོ་བའོ། 152 396

དང་པོ་དངོས་ལ་གཉིས།

༡) ཚོགས་པ་ཤིང་རྟ་འདོད་པ་དགག་ 149 394

༡) དབྱིབས་ཤིང་རྟ་འདྲི་བ་དགག་བའོ། 150 395

དུག་པ་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་མཐར་འཛིན་གྱིས་རྟོག་པ་
སྤང་སྤྱ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་ལྷ།

༡) དངོས་དང་། 155 400

༢) དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ། 155 401

༣) ཤིང་རྟ་དང་བདག་གི་ཐ་སྙད་དཔེ་དོན་སྤྱར་བ། 156 403

༤) རྟོན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་
ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་བསྐྱན་བ། 157 403

༥) འཆིང་གྲོལ་གྱི་གཞིའི་བདག་ངོས་གཟུང་བའོ། 157 404

གསུམ་པ་བདག་དང་ཤིང་རྟའི་དབྱེད་པ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་
བསྐྱེ་བར་བསྐྱན་པ་ལ་གསུམ།

༡) དུམ་སྐམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བསྐྱེ་བ། 159 406

༢) རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བསྐྱེ་བ། 160 408

༣) དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། 163 410

གསུམ་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།

༡) ཚུད་པ་དང་། 163 410

༢) ལན་ནོ། 165 412

གཉིས་པ་ལན་ལ་བཞི།

༡)	རང་ལ་སྟན་འབྱིན་དང་སྦྱབ་པ་འཐད་ཚུལ།	165	412
༢)	གཞན་གྱི་ཐལ་བ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན།	167	416
༣)	རང་བཞིན་མེད་པ་སྦྱབ་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ་ བསྐྱོག་སྟེ་སྦྱབ་མི་རྒྱས་པ།	168	417
༤)	འདིར་མ་བཤད་པའི་སྟན་འབྱིན་ལྷག་མ་ ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ལོ།	169	418

དང་པོ་རང་ལ་སྟན་འབྱིན་དང་སྦྱབ་པ་འཐད་ཚུལ་ལ་གཉིས།

༡)	གཞན་སྟོགས་སྟན་འབྱིན་ཚུལ།	165	412
༢)	རང་སྟོགས་སྦྱབ་ཚུལ་ལོ།	166	414

གསུམ་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡)	སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན།	170	419
༢)	བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ།	171	421

གཉིས་པ་བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡)	སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དུ་བྱེ་བ་དང་།	171	421
༢)	སྟོང་ཉིད་བཞིར་དབྱེ་བ་ལོ།	188	439

---

༡ གསུམ་པ་ཞེས་པ་འདི་ནི་དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་ས་བཅད་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐབས་འདིར་ས་བཅད་གཉིས་པ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པོ་།

བཅུ་བཞི་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གསུམ།

༡)	མདོར་བསྟན།	180	433
༢)	རྒྱས་བཤད།	180	433
༣)	དོན་བསྟུ་བའོ།	186	437

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ།

༡)	གཞིའི་ཆོས།	180	433
༢)	ལམ་གྱི་ཆོས།	182	434
༣)	འབྲས་བུའི་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ།	184	436

ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ།	193	442
------------------------	-----	-----

ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ།

ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡)	ས་འདིར་སྟོན་ལམ་ལྷག་ཅིང་འགོག་པ་ལས་སྟོང་ཚུལ།	194	443
༢)	ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བསྟན་བ།	195	446
༣)	དབང་བཅུ་ཐོབ་པར་བསྟན་བའོ།	196	447

ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྟོ་གྲོས།	197	448
----------------------------	-----	-----

ས་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན།	198	450
------------------------	-----	-----

ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།

༡)	ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན།	200	451
༢)	ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པ་བར་གྱི་ཡོན་ཏན།	202	452
༣)	དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན།	203	452

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་ས་ལ་ལྔ།

༡)	དང་པོར་སངས་རྒྱས་པའི་རྩལ།	205	454
༢)	སྐྱེ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གཞག།	209	463
༣)	སྐྱུ་ལ་སྐྱེ་བསྟན་པ།	226	475
༤)	ཐེག་པ་གཅིག་དུ་སྐྱབ་པ།	226	476
༥)	མངོན་པར་བྱང་རྩལ་པ་དང་བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱིས་ བཤད་བཤོ།	229	478

དང་པོ་དང་པོར་སངས་རྒྱས་པའི་རྩལ་ལ་གཉིས།

༡)	དངོས་དང་།	205	454
༢)	རྩོད་པ་སྤང་བ།	207	456

གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་རྩོད་ལན་གཉིས།

	དང་པོ་རྩོད་པ་ནི།	207	456

གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས།

༡)	དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉོགས་པ་མི་འཐད་པའི་ཚུད་པ་སྤྲང་བ།	207	456
༢)	མཁྱེན་པ་པོ་མི་འཐད་པའི་ཚུད་པ་སྤྲང་བའོ།	208	461

གཉིས་པ་སྐྱུ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས།

༡)	སྐྱུའི་རྣམ་གཞག་དང་།	210	463
༢)	སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གཞག་གོ།	216	469

དང་པོ་སྐྱུའི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ།

༡)	ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ།	210	463
༢)	ཡོངས་སྟོད་ཉོགས་པའི་སྐྱུ།	210	464
༣)	རྒྱ་མཐུན་གྱི་སྐྱུ་བཤད་པའོ།	211	465

གསུམ་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་སྐྱུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡)	སྐྱུ་དང་བ་སྐྱུའི་ཁྲང་བྱ་གཅིག་ཏུ་རང་གི་སྟོད་པ་ ཀུན་སྟོན་ཚུལ།	211	465
༢)	གནས་དེར་གཞན་གྱི་སྟོད་པ་ཀུན་སྟོན་ཚུལ།	213	467
༣)	བཞེད་པ་ལ་མངའ་བ་སྐྱུར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ བཤད་པའོ།	215	468

གཉིས་པ་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་བཞི།

༡) སྟོབས་བཅུ་མདོར་བསྟན།	216	469
༢) རྒྱས་པར་བཤད།	218	469
༣) ཡོན་ཏན་ཀྱན་བཟོད་མི་རྣམས་པའི་ཚུལ།	224	474
༤) ཡོན་ཏན་གཉིས་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའོ།	225	475

ལྷ་པ་མདོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པ་དང་བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱིས་

བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡) མདོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པའི་དུས་དང་།	229	478
༢) བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་བཤད་པའོ།	230	480

གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བརྟམས་པའི་ཚུལ་ནི།

232 481

བཞི་པ་བསྟན་བཅོས་བརྟམས་པའི་དགེ་བ་བསྟོབ་པ་ནི།

234 484

བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས།

༡) སྟོབ་དཔོན་གང་གིས་མཛད་པ་དང་།	235	485
༢) ལོ་པཎ་གང་གིས་བསྟར་བའོ།	236	485

